132.000 =

ill.

4° 15 K 237
Rara

Rara

2223
666

Universitätsbibliothek Freie Universität Berlin
1509

4° 15K 237
Rare

P. Ouidii Naſonis Libri de arte Amandi ⁊ de remedio amoris cum luculentiſſimis cõmẽtariis Reuerẽdiſſimi dñi Bartholomei Merulae apoſtolici protonotarii ⁊ aliis additionibus nouis nuper in lucẽ emiſſis aptiſſimiſq; figuris ornati: necnon caſtigatiſſima tabula que omnia vocabula: omneſq; hiſtorias: ⁊ queq; ſcitu digniſſima ſm alphabeti ordinẽ diligentiſſime complectitur.

Notum omnibus ſit Sanctiſſimum in Chriſto Patrem Dominum noſtrum Julium Pontificem ſecundum huius operis Gratiã conceſſiſſe Joãni Tacuino: cauiſſeq; ne quis illud imprimere audeat ſub excommunicationis latae ſententiae pena: a qua niſi in mortis articulo ab eius Sanctitate abſolui poſſit: preter cenſuram amiſſionis librorum huiuſmodi impreſſorum a Ducali dominio impoſitam.

❡BARTOLOMEVS MERVLA:GENEROSO ADOLESCENTI FRANCISCO, GEORGII CORNELII EQVITIS ET DECEM VIRI CLARISSIMI FILIOS.

PRæclara multa & omni laude accumulatiſſima in hac tua excellenti patria circunſpiciens Franciſce generoſe:nihil æque laude dignum inuenio:q̃ ꝙ in ea præ cæteris urbibus uiros omni ſtudiorum genere florentiſſimos eſſe uideo:Nam ſi uelis omnium laudataru; artium procreatricem quandam:& quaſi parentem eam:quæ a græcis philoſophia appellatur.Tot in ipſius naturæ obſcuritate.In differendi ſubtilitate:in bene uiuendi ratione ſe ſe tibi offerent:ut ꝓuentum maiorem nuſq̃ ſperare poſſis.Si uero Reginā rerum eloquētiam malis non pauciores īuenies in quibus eſſe fateare Catonis grauitatē.Lelii lenitatē:Gracchi īpetū Cæſaris calorē:Hortenſii diſtributionē:Calui argutiam & ſanctitatē.Saluſtii parſimoniā:& quaſi eā Ciceronis opulentiā:At ſi in poetica facultate uates eminētiſſimos.Si in narranda hiſtoria luculētiſſimos ſcriptores.Si præterea Mathematicæ diſciplinæ:& obſcuritatis indagatores acutiſſimos ꝯſiderabis:Cōperies ꝑfecto his oībus patriā tuam ꝑter cæteras ciuitates plurimum pollere:& his artibus ac diſciplinis eos patriæ:ſibi:& amicis.domi foriſq; eſſe maxīo ꝓſidio:& ornamēto:Quo circa tibi ēt equis ueliſq;(ut dr̄)enitēdū eſt ut īter tot ꝓclariſſimos uiros ſtudio & diſciplīa nomē tuū eluceat:Excellētiſſimiſq; Corneliis & Scipionibꝰ tuis reſpōdeas.Quoꝝ uirtutes litteraꝝ monumētis ita notæ ſunt:ut nec meo:nec cuiuſq̃ elogio indigeam:uiros.n.Familia tua ſemper cōtinua ſerie omni laudum genere fulgētiſſimos & illuſtres habuit.Et ut priſcos illos tuos prætermittā:qui ꝓpria laude:ampliſſimis rebꝰ geſtis:maxīa gloria ſe quotidiæ imitādos ante oculos exhibēt.Offert ſe tibi in primis recenti gloria magnanimus eques & clariſſimus ſenator Auus tuus ille toto orbe Cōſpicuus.M.Cornelius illuſtris & certiſſima gētis Corneliæ proles:Qui iuuentutē ægit non ignauia marceſcentem:non abiectiſſimis ſcortis:non Aleæ:nō luxuriæ deditam:non uentri ſomnoq; indulgentē:nō aliis illecebris irretitam:quæ generoſos aīos frāgūt & eneruāt.ſed primo aſſiduis in litterarū ſtudio uigiliis.Deinde peregrinis nauigationibus exercitatus:Multoꝝ hoīum & urbiū moribus cognitis.Ampliſſimis diuitiis nō minus īgenio:quā honeſtate.ſolertia.& induſtria comparatis:ab oībus tandē expectatiſſimus in patriā rediit equeſtribus donatus īſignibus a Rege Cyprio cui ob ingenii ſimul:& generis nobilitatē erat q̃ chariſſimus:Breui deinde in patria audita prius illius uirtute:Poſtea ēt in maximis rebus ꝑſpecta & cognita:nihil umq̃ in hoc ueſtro ſenatu magnū:quod ſine inuidia dictum uelim nihil dubiū:nihil præclara adminiſtratione dignum agebatur:cui ille non præeſſet.Quo factū eſt:ut & aduerſis & ſecundis ueſtre reipu.tēpibus:patriæ emolumēta maxima attulerit:ſibi uero ſempiternā laudē cōparauerit.Sed quid ego ea cōmemoro.Quum ꝓſertim maximus pater tuus Georgius Cornelius Sereniſſimæ Reginæ Cypri frater:Decemuir īſignis:Clariſſimus Eques:& Senator nobiliſſimus quotidiæ tibi ſit ante oculos:tanq̃ alterū uitæ ſpeculum.Siquidē ille qū cæteris oībus uirtutibus:tum maxime prudētia quæ eſt officii fons ſingulari & eximia præditus ī ꝯſiderandis rebus cedit nemini:liberalibus uero diſciplinis ita uacare ſolet:ut nunq̃ abduci q̄at niſi reipu.adminiſtrationibus:aut amicorū cauſa.Quo fit:ut & ſibi īmortalē laudem cōparet:& cōem hominū ſocietatem non deſerat Habet.n.Platonicū illud in ore.Non ſolum nobis nati ſumus:ortuſq; noſtri partē patria uendicat:partē amici:Fides uero quæ eſt Iuſtitiæ fundamentū:& ante iouem nata a poetis fingitur:ita ab eo colitur:ut nec præmio corrumpi:nec neceſſitate ad fallendū cogi poſſit:nec mirum:legit.n.In hiſtoriis Cornelios ueſtros hanc uirtutē inter cæteras ita coluiſſe:ut qū ſuperior Aphricanus carthaginēſium nauē multis & illuſtribus uiris honuſtam cœpiſſet:eam inuiolatā demiſerit.quia ſe legatos ad eū miſſos dicebāt.Tametſi Manifeſtum erat:eos uitandi periculi gratia falſum legatiōis munus amplecti.Liberalitatē uero eius quis nō iure optimo admiretur ac prædicet.Solet.n.ille ex tantis opibus ſemper In amicos pauperes:aut eruditos pecuniaꝝ aliquid conferre:cibariis ſuſtētare:Amicis eos interdū commēdare:aliiſq; diuerſa rōne prodeſſe:idq; non ut beneficus uideatur.Sed quia illum ad id honeſtas naturaq; īpellūt.Didicit.n generoſi eſſe animi:& uere Magnifici iuuare mortales:& ꝓdeſſe q̃ plurimis:& hac una in re hoīes deū imitari Ego certe liberalitatis clariſſimi Patris tui ſu; locupletiſſimus teſtis:Me nāq; ille cōplexus mirifica quadam beniuolentia omni benignitate in hunc uſq; diem proſecutus eſt Nihil ab eo unq̃ perii aut mea.aut amicoꝝ cauſa:qđ nō protinus optinuerim:Quibus in me officiis nunq̃ intermorituris:pro uirili parte omni ſtudio:& induſtria in dies enitor:ut(quod Plato ille a doctoribꝰ ī primis curandum uoluit)uirtutū te amatorem præbeas & ſanctiſſimos mores:optimaq; inſtituta ībibas:ut regere & regi diſcas magiſtra iuſtitia:Cæterum quoniā hactenus iecisti fundamenta optima:ac maioribus tuis:& excellenti patre dignū te filium præſtas:non poſſum non uehementer tibi gratulari.mihiq; gaudere:quod uideam te maiorū imaginibus conſpicuum:ſed propria uirtute nobiliorem fore.Nunq̃ enim litterarum ſtudia prætermittis Nunc eloquētiæ ſtudiis incūbis.Interdum ad Manſuetiores muſas redis ex Fabii ſententia:qui præcipit legēdos poetas eſſe & excutiendu; omne ſcriptorum genus.Quare te hortāte tria illa uolumina de arte amatoria.Duoq; de remedio Amoris ab Ouidio elegātiſſime cōſcripta:quāta potuimus diligētia interprætati ſumus:Tibiq; cui omnia debemus.laborem hunc noſtrū dicamus:ut & uiua uoce:& ſcriptis intelligas me tibi ꝓdeſſe uoluiſſe.& tua cauſa nihil laboris recuſaſſe.Inuēies tu qdē ī eo ope ꝓclara multa:q̃ tibi eruditionē haud mediocrē & uoluptatē afferēt:Offēdes ēt q̄dā q̃ obturatis auribꝰ tāq̃ Vlyxes alter Sirenū cantū(ut poetæ fabulāť)ꝓteribis.Sed ut euagari tādē deſinat oro:enarratiōes has noſtras a te Semeſtri ſpatio expectatas accipies:Merulāq; tuū amabis.Vale.

1966. 6308 Rara.

BARTHOLOMEI MERVLÆ In Primum Ouidii de Arte amandi libeꝝ enarrationes.

Siquis in hoc artē pplo nō nouit amādi. Ex latinoꝝ poetaꝝ ꝯſuetudine ꝓponit: Inuocat & narrat Ouidius. Nā primis duob⁹ uerſibus amatoriā artē ſe doctuꝝ ꝓfitet'. Deīde Venerē amoꝝ matrē inuocat. Narrat poſtremo quēadmodū inueniēda:& ꝯciliāda ſit amica. In hac aūt ꝑfatione facit auditorē attentū: docilē:& beniuolū. Attentū qn̄ exponit utilitatē futurā amātib⁹ ex ꝑceptis amatoriis. Docilē uero reddit ſūma rei breuiter & dilucide cōpræhēſa. Beniuolentiā quoq; a ſeipſo captat: quū ſine arrogantia officiū ſuū laudat: ut eo carmīe: Me Venus artificē tenero ꝑfecit amori. Seruauit igiť in hoc pricipio Ouidi⁹ id qđ a Fabio ꝑcipiť his uerbis. Cā pricipii nulla alia eſt q̄ ut auditorē: quo ſit nobis in cæteris ptib⁹ accōmodatior ꝑparemus: id fieri trib⁹ maxie reb⁹ inter auctores plurimos ꝯſtat: ſi beniuolū: attentū: Docilē fecerimus:& alibi. Sūt & illa ab excitādis ad audiēdū nō īutilia: ſi nos nec diu moraturos: nec extra cām dicturos exiſtimēt. Docilē ſine dubio: & hæc ip̄a ꝑſtat attētio. Sed & illud ſi breuiter & dilucide ſūmā de qua cognoſcere debeat idicauerimus: qđ Home. atq; Virg. opeꝝ ſuoꝝ pricipiis faciūt. ⁋ In hoc pplo: in Ro. ciuitate. ⁋ Artē amādi: modū ꝯciliādæ amicæ. Eſt. n. ars: ut docet Cic. ꝑceptionū exercitaꝝ ꝯſtructio ad unū exitū uitæ utilē ptinētiū. Diomedes uero grāmatic⁹ ita ſcribit. Ars eſt rei cuiuſq; ſcia uſu uel traditiōe uel rōne ꝑcepta tēdens ad uſuʒ aliquē uitæ neceſſariū: dr̄q; uel qđ acto ꝑcepto ſingula diffiniat:& uelut uias quaſdā oñdat: uel απὸ τῆς ἀρετῆς. Vñ ueteres artē pro uirtute appellarūt ⁋ Arte citæ ut naues & currus gubernāť a perito hoīe: ita & amor regi debet ab optīo magr̄o. ⁋ Veloq; ra. re. re. Velo. n. & remo naues agi uidem⁹. Remū aūt: ut tradit Ply. copas: uela Icarus īuenit. ⁋ Currib⁹ autumedō. Autumedō ut Hom. ſcri. ī. xvii. iliad. Diorei fili⁹ fuit:& Achillis auriga. Vir. Et equoꝝ agitator Achillis armiger autumedō: uñ quū aurigā deſignāt poetæ. Eū autumedōtē appellāt. Iuuen. puer autumedō nā lora tenebat: uř aūt alludere ad ea Home. uerba in. xvi. iliad. ita ſcri. Secūdo loco Sarpedō lanceā directā in Patroclū nō directe ꝯtorſit: ſed ꝓ hoſte pedaſi: q erat terti⁹ equus hūerū fixit: quo lætalē dolorē grauib⁹ gemitib⁹ & q̄ſi mugitib⁹ teſtāte atq; ī puluerē lapſo aīus euolauit e corpe: ei⁹ ruina turbati reliq equi: in diuerſū abire cœperūt ſtridēte iā iugo: habeniſq; amboꝝ ſe īplicātib⁹: qđ impedimētū eximius autumedon nō differēdū ratus ita expediuit: educto enſe inſurgens iacentē pedaſum amputauit: atq; deinde alii equi in locū reuerſi in officio fuerūt ⁋ Lentis

Ars

Autumedon

P. OVIDII NASONIS SVLMOnenſis De Arte Amādi Liber primus īcipit.

Siquis in hoc artē populo nō nouit amādi
Me legat:& lecto carmine doctus amet
Arte citæ ueloq; rates: remoq; regunť
Arte leuis currus: arte regendus amor.
Curribus autumedō lentiſq; erat aptus habenis:
Tiphis in hemonia puppe magiſter erat.
Me uenus artificem tenero præfecit amori:
Tiphys & autumedon dicar amoris ego.
Ille qdē ferus eſt:& qui mihi ſæpe repugnat.
Sed puer eſt ætas mollis & apta regi:
Phillyrides puerū cytharæ præfecit achillē:

habenis: flexibilibus & ſe implicātibus: hinc fit uerbum lenteo:& lenteſco:& lentandus remus in unda a Virg. dr̄: Sane habena ab eo uerbo deduciť: ut Priſcia. docet. Tiphys in æmania: Tiphys ut ſcri. Seneca ī Medea: fuit gubernator argonautaꝝ. q in ea expeditione periit: Eū tradit Ply. adminicula gubernādi naues primū īueniſſe. ⁋ In æmonia puppe: in argonaui fabricata in Theſſalia: dicta ab argo inuētore: uel a celeritate: ut Diodo. & Hygi. docēt hæc dr̄ a poetis ēt palladia: q eā actoris filius argus iunonis & palladis auxilio ædificauit. Sane Theſſalia: ut aſſerit Ply. prius æmonia dicta fuit eadēq; pelaſgis & Comargos atq; Helas theſſalia & Dryopis ſemꝑ a regibus cognoīata. ⁋ Me artificē: me magiſtrū. ⁋ Tenero amori: molli & laſciuo. Eſt aūt ꝓpriū epitheton amoris. Papini⁹. Fulcra toroſq; deæ teneꝝ ꝑmit agmen amoꝝ Agaton quoq; apud Platonē oñdit amorē ſemꝑ iuuenē eē teneꝝ & mollē ⁋ Tiphys & autumedō dicar amoris ego: dicar eē optimus amoris magr̄: ut Tiphys & autumedon habiti ſunt optimi gubernatores. ⁋ Ille qdē ferus eſt: fateor ſæuū eē cupidinē ⁋ Et q mihi ſæpe repugnat:& q mihi ſæpe eſt aduerſus ⁋ Sed puer eſt: puerilē ætatē meli⁹ erudiri q̄ adultā docerēt Quīti. in. i. ⁋ Phillyrides pueꝝ: Chirō fili⁹ fuit ſaturni ex phillyra oceani filia: cū qua ille in equū ꝯuerſus: dū ꝑ Thraciā Iouē filiū quærit: ꝯcubuit: ut arat⁹ docuit. Hic herbariā diſciplinā īuenit: ut Ply. ſcri. docuitq; Achillē medicinā & citharædicā artē: ut Statius

Tiphys

Argo.

Theſſalia.

Atqꝫ animos molli contudit arte feros.
Q ui toties ſocios:toties exterruit hoſtes:
Creditur annoſum pertimuiſſe ſenem.
Q uas hector ſenſurus erat poſcēte magiſtro
Verberibus iuſſas præbuit ille manus.
Aeacidæ chiron:ego ſum præceptor amoris:
Sæuus uterqꝫ puer:natus uterqꝫ dea.
Sed tamen & tauri ceruix oneratur aratro:
Frenaqꝫ magnanimi dente teruntur equi.
Et mihi cedet amor:ꝗuis mea uulneret arcu:
Pectora:iactatas excutiatque faces.
Q uo me fixit amor:quo me uiolentius iuſſit:
Hoc melior facti uulneris ultor ero.
Non ego phœbe datas a te mihi mētiar artes.
Nec nos aereæ uoce mouemur auis.
Non mihi ſunt uiſæ clio cliuſqꝫ ſorores:
Seruanti pecudes uallibus aſcra tuis.
Vſus opus mouet hoc:uati parēte perito:
Vera canam:cœptis mater amoris ades:
Eſte procul uittæ tenues inſigne pudoris.
Q uæque tegis medios inſtita lōga pedes.
Nos uenerē tutā conceſſaque furta canemus:

tradit.Hūc poſt mortē īter ſydera collocatū ſcri.Oui.ī faſt.his uerſibꝰ.Nona dies aderat.quū tu iuſtiſſime Chirō.Bis ſeptē ſtellis corpe cīctꝰeras.Cytharæ ꝑfecit:ꝓpoſuit pulſandæ cytharæ.eſt.n.ꝑficere alicui rei agēdæ aliquē ꝓponeř.uñ ſupius dixit.Me uenꝰartificē tenero ꝑfecit amori:hic ꝑfecti urbis dicti ſunt. ¶ Cōtudit:domuit a ɔtūdo uerbo¶ Exterruit ſocios: cētauros pterrefecit quū peliō hitaret:uñ Chiron apd Statiū ita Thetī alloqť.ipſi mihi ſæpe ꝗrunť cētauri:raptaſqꝫ domos:abſtractaqꝫ corā armēta & cāpis ſemet fluuiiſqꝫ fugari¶ Annoſū ſenē:lōgæuū chironē.Pertinuiſſe:formidaſſe.Iuue.Metuēs uirgæ iā grādis Achilles Cātabat pr̄iis ī mōtibꝰ:& cui nō tūc eliceret' riſuꝫ cytharœdi cauda magr̄i¶ Quas hector ſenſurus erat:hoc dicit qm̄ achilles hectorē occidit.¶ Vterqꝫ puer:&cupido &achilles.¶ Natus uterqꝫ dea:cupido ex uener̄:achilles ex tethide.¶ Sed tñ & tauri ceruix:tauri & eq exēplo ꝓbat cupidinē poſſe gubernari. Excutiatqꝫ faces.

Faces cupidinis

accēdat ī me faces:nāCupido nō ſolū amātes ſagittis ferire dr̄ ſed ēt face īcēdere.Oui.ī me. Tu face neſcio quos eſto ɔtētētus amor̄s Irritaǝ tua & Iuu.Nec phartetris ueneris macer ē aut lāpad feruet.¶ Vltor ero:ulciſcar accepta uulnera tāto acriꝰ docēdo modū amādi ¶ Non ego phœ.da. nō dicā me artē amatoriā ab apollīe nō ab auiū auſpiciis nō a muſis ſed ab uſu:& lōga amādi pitia accepiſſe.¶ Voce aeriæ auis:garritu uolucruꝫ quē augures maxīe obſeruabāt¶ Nec mihi ſunt uiſæ clio.

Heſiodus Aſcra: Clio: Muſæ: Theſpiades

Heſiodū dicit:q quū pr̄is oues paſceret iuxta heliconē:a muſis ad fontē hippocrenē ductus poeta euaſit. Aſcra aūt uicus eſt in theſpiis iuxta helicōis ptē:quā Diuus & pimicides Heſiodi parētes īcoluerūt relicta pr̄ia cuma. Clio autē una ē ex muſis ſic appellata pp gloriā:q̄ ex poetaꝝ laudibꝰ orit̄:ut Diod.ſcri. ¶ Cliuſqꝫ ſorores: reliq̄s muſas ītellige: q̄s Heſiodus dicit iouē ex Mnemoſine:hoc ē mēoria genuiſſe cū q̄ nouē noctes ɔcubuit ī pierio mōte:Theodōtiꝰ theſpiā matrē fuiſſe dicit:a q̄ theſpiades appellāť a poetis.Diod.ſcri.ī Oſiridis exercitu nouē adoleſcētulas fuiſſe & cātu & aliis diſciplis eruditas quas græci appellarūt Muſas:ꝗ hoies bōa utiliaqꝫ doceāt:& q̄ ab īdoctis ignorāť:has apollinē docuiſſe dicūt:q̄ ex re muſicꝰ eſt appellatꝰ:Pauci ex poetis:in qbꝰ eſt alcmeō:eas filias eē cœli & terræ aiūt quidā tres:alii in qbꝰ Homerꝰ nouē fuiſſe pulchritudie eximia ſcribūt:plura de his Diod.ī.v.

Clius gtūs græcus

Cliꝰ aūt gtūs eſt grecus:nā latinus eēt clionis:ut Fabiꝰ docet:cuiꝰ uerba hæc ſūt.Nūc recētiores īſtituerūt græcis noībꝰ græcas potiꝰ declinatiōes dare:qđ tñ ipm nō ſp fieri pōt.mihi aūt placet latinā rōnē ſeq:quouſqꝫ patiť decor:neqꝫ.n.iā Calypſonē dixerī:ut iunonē:qq̄ ſequutꝰ antiquos Cæſar utiť hac rōne declinādi:ſed auctoritateꝫ ɔſuetudo ſupauit:in cæteris:q̄ poterūt utroqꝫ mō nō īdecēter efferri:q græcā figurā ſeq mallet nō latinā qdē:ſed citra repħēſionē loqueť:Priſ.quoqꝫ ita ſcri.ī o ꝓductā deſinētia græca ſūt fœminia & græce declinanť:ut Māto mātꝰ:uel addita nis faciūt gtūm:ut dido didōis:calypſo onis:io ionis.Phocas uero grāmaticꝰ ita ſcri.O lr̄a finita ꝓpria ſūt gn̄is fœminini q trāſlata ī latinā liguā nihilominꝰ græcā decliationē obtinēt:ut Dido.Māto.Erato.Calypio.Themiſto.Declināť.n.hoc mō hæc Dido didois didoi didoē:ab hac didoe.Erāt.n.q didōis aut Mātonis gtūm dicūt:& uocis aſpitas & ueteꝝ auctoritas eiuſmōi declinationē repudiāt.Apule.tñ in.i.met.dixit & Calypſones æternā ſollicitudinē flebo. ¶ Vſus.o.m h.uſu & expiētia doctꝰ hæc cāto:qdā legūt uſus mōet hoc:ut ſic utilitatis cā hæc ſcribo:ſupior ſn̄ia magis placet ¶ Cœptis.m.a.ades:uenerē īuocat.¶ Eſte pro.ui.te.reiicit. Veſtales & mr̄onas caſtiſſimas': q̄s tenui uita & īſtita'denotat.

Vittal Stola Inſtita Limbus

Sic alibi.Ecqd ab hac oēs rigida ſubmouimꝰ arte:Q uas ſtola ɔtīgit ſūptaqꝫ uitta uetat &Tibullus.Sit mō caſta doce:ꝗuis nō uitta ligatos īpediat crines.nec ſtola lōga pedes.Stola aūt(ut Marcellus ſcri.)mr̄onæ utebanť ad imos pedes:quā īſtita aſſuta:hoc ē tenuiſſima faſciola ābibat:hāc nōnulli Libū appellāt. Vitta uero ueſtaliū peculiaris erat:qua capillos obligabāt.Iuue.Cū quo nup uittata iacebat ſāguīe adhuc uiuo terrā ſubitura ſacerdos:& Luca. Veſtalēqꝫ choꝝ ducit uittata ſacerdos . Magis tñ placet ut p uittas puellas uirgīes & nōdū nuptas ītelligas:potiꝰ q̄ ueſtales uirgīes ēt:nā uitta utebanť quā ɔſuetudinē Oui.deſignat in met.eo uerſu:Vitta coercebat poſitos ſine lege capillos.& ī.iiii.faſt.Rite deā latiæ colitis mr̄eſqꝫ nuruſqꝫ:Et uos q̄s uittæ lōgaqꝫ ueſtis abeſt:Nā ubicūqꝫ Oui.Matrōas noīat q̄s īſtita aut lōga ueſte deſignat:uirgīes quoqꝫ puellas. adiūgit:q̄ ad uirginitatē declarādā uittas geſtabāt:nō ēt ueſtales:Id ſiqs altius ɔſiderārit.cōperiet ꝑfecto falſaꝫ eē eoꝝ ſn̄iam:q hoc ī loco ītelligūt p uittas

reiici ab Ouidio Veſtales.¶ Venerē tuā:ignobiles fœminas ad quas eſt aditus tutus:quū e diuerſo ad nobiles piculoſus ſit.Vñ dixit Hor.in ſmonibꝰ.Hic ſe pcipitē tecto dedit ille flagellis Ad mortē cæſus: fugiēs hic decidit aerē.Prædonū ī turbā:dedit hic ꝓ corpe nū mos.Hūc pmiſerūt calones:qnetiā illđ ac cidit:ut qdā teſtes caudāq; ſalacē demeterēt ferro¶ Cōceſſaq; furta:coitꝰ lege pmiſſos:& aditu faciles.In telligit aūt nō mō īgenuas mulieres & ignobiles:ſed ēt libertinas:de qbꝰ ēt Hora.ita ſcri.Tutior at q̄to merx ē ī claſſe ſcđa Libertīaꝝ:furta āt ꝓ coitu poſuit.Sic maro: Vulcani ueneriſq; dolos & dulcia furta.

Inque meo nullū carmine crimen erit.
Principio qđ amare uelis reperire labora:
Q ui nona nūc primū miles ī arma uenis.
Proximꝰ huic labor ē placidā exorare puellā
Tertius:ut longo tempore duret amor.
Hic modꝰ.hæc noſtro ſignabitur area curru:
Hæc erit admiſſa meta tenenda rota.
Dum licet & lori paſſim potes ire ſolutis:
Elige cui dicas:tu mihi ſola places:
Hæc tibi nō ueniet tenues delapſa per auras:
Q uærenda eſt oculis apta puella tuis.
Scit bene uenator:ceruis ubi rætia tendat:
Scit bene qua frēdens ualle moretur aper.
Aucupibus noti frutices.q ſuſtinet hamos:
Nouit quæ multo piſce natentur aquæ.
Tu quoq; materiā longo qui quæris amori:
Ante frequens quo ſit diſce puella loco.
Nō ego quærentem uentis dare uela iubebo:
Nec tibi:ut inuenias:lōga terenda uia eſt.
Andromedē perſeus nigris portauit ab indis:
Raptaq; ſic phrygio graia puella uiro.
Tot tibi nāq; dabit formoſas roma puellas:
Hæc hēt ut dicas qcqd in orbe fuit. (mos
Gargara quod ſegetes:quot hēt methīna race
Aequora quot piſces: fronde tegūtur aues.
Q uot cœlū ſtellas:tot hēt tua roma puellas:

¶ Prīcipio qđ amare uelis.tria ſeſe doctuꝝ eē amātes ꝓponit:prīo īueniēdā eē amicā.deīde blāditiis alliciēda.Poſtrēo diutiꝰ ꝑſuādā ī amore ꝑcipit¶ Miles:amator & miles cupidis . Amoꝛ.n. militiæ ſpēm appellat Oui.& amātes milites amoris¶ In no.ar.ī nouā militiā amoris tāq̄ tyro uel nouꝰ ī arma p figurā¶ Proximꝰ la.ſcđs labor. Ci.Proxīa eratHortēſii ſnīa.¶ Huic:labori.ſ.īueniēdæ puellæ:quā ames.¶ Exorar̄:ꝑcibꝰ& blādītiis tibi morigerā reddeř.¶ Tertiꝰ ut lō.ut amor diutiꝰ ꝯſeruet.¶ Hic modus: hæc mēſura.¶ Nr̄o curru:nr̄is ꝑceptis.Eſt enī ſiīitudo ab augurio ſūpta.¶ Signabit area:deſcribit ſpatiū opis:ſicut ī aream aurigæ currētes ſolēt currēdi ſpatia deſignař & eligere.Area āt ē locꝰ purgatus.cylīdroq; ꝯſolidatꝰ ubi frumētū trituriūt:cuiꝰ formā Varro deſcribit:dicta ab ariditate:ꝙ exaruerit & nō poſſit qcq̄ gn̄are:ut ſcribit pōpeiꝰ: Sed ī urbibus eas dicimꝰ q̄s græci plateas appellāt.Liu.Ea ē area añ telluris ædē.¶ Hæc erit admiſſa meta:currēdū erit p hoc ſpatiū:pſiſtit adhuc in metaphora aurigæ.Metæ aūt formā Neſtor apđ Home.lib. 23.iliad.ita deſcri.Extat lignū aridū ulnæ lōgitudīe ſupra terrā ſiue quercus ſiue tilia(neq;.n.ībre fatiſcūt)duo aūt utrinq; lapides albi & ob tritū iter firmiſſimi:planꝰ circū.Hippodromꝰ: id qdē alicuiꝰ iāpridē defūcti terminū uel carceres a maioribꝰ īſtitutos arbitror.qđ nūc huic mūeri achilles deſtīauit ut meta ſit:hāc tu curribꝰ ꝓpiꝰ actis pete:īcūbe ī ſiniſtrā flectēs Dextꝝ āt equū ſtimulo & uoce ꝑtereas:læuus metæ ꝓpīquet & radēs metā ſtrīgat:& tñ ad lapidē nō offēdat:ne forte & eq lædāt & frāgant currꝰ¶ Admiſſa ro.admoto uł celeri curru.Oui.ī met.Admiſſo.ſeqt ueſtigia paſſu.& Vale.M.Nocte admiſſo equo theanā ꝯtēdit¶ Dū licet:dū nihil tibi obſtat uel duꝫ fas ē p ætatē:nā ſenē nō decet amař: rideť.n.ab oībꝰ.Tibullꝰ.Hūc puer:hūc iuuēis turba circūterit arcta Deſpuit ī molles & ſibi qſq; ſinus aut certe dū nullo es alio amoř irretitꝰ.¶ Loris ſolutis:amota oī alia cura¶ Elige cui di.elige puellā:q̄ tibi placeat . ¶ Scit bñ uēator:uenatoris exēplo q̄rēdā eē puellā docet¶ Aucupibꝰ no.fru.ſcit quoq; auceps aues ī fruticibꝰ uerſari.Eſt aūt frutex q ad iuſtā arboris magnitudinē nō aſſurgit.De frutice legito Theophraſtū i.i.¶ Qui ꝯti.ha.piphraſis ē piſcatoris¶ Lōgo amori diu duraturo¶ Dar̄ ue.nō ē īqt lōgiꝰ nauigādū:ut puellā īuēias quēadmodū fecit Paris:q(ut tradūt poetæ)ſuadēte Veneř:ꝙ ꝓ ſe iudiciū tuliſſet ī Ida:ut Apule.ī met.oñdit ī græciā nauigauit Herod.tñ aliā hꝰ nauigatiōis cām fuiſſe oñdit¶ Lōga te.uia ē:nō ēt pagrāda erit terra:ut fecit Perſeꝰ q̄ a pydecte magnetis ſi.ad Gorgōas miſſus ādromedē īuēit ī littoř ceto expoſitā crīe mr̄is Caſſiopes:q̄ auſa eſt neridibꝰ ſe pulchritudīe ꝑferre:eāq; libauit:ut ī met.docuit Oui.Quař ab Andromede nō mīorē aī bēiuolētiā pro bñficio accepit.Nā neq; pr̄ Cepheꝰ æthiopū rex:nec Caſſiopea mr̄ ab ea potuerūt īpetrare:qn parētes ac pr̄iā reliquēs pſea ſeq̄reť.Hygi.auctor¶ Nigris por.ab ī.In ioppe q̄ ē in paleſtīa añ diluuiū ꝯdita:ubi cepheꝰ regnauit:id fcm̄ fuiſſe ꝑdicāt:uñ(ut Mella ſcri.)Incolæ beluæ mariæ oſſa oñtāt īmania ueſtigiū ſeruař Andromedæ.Idē Stra.Ioſephꝰ & Ply.ſcri.Oui.uero id ī æthiopia fuiſſe aſſerit:idē ſentit Hygi.nigris aūt hoc ē fuſcis ſolis ardoř. Sic & Sappho Placuit cepheia pſeo.Andromedæ pr̄iæ fuſca coloř ſuæ: Sūt enī īdi(auctoř Herod.)atri:ut ēt æthiopes:& eoꝝ quoq; gēitura atra.Qualis corpoꝝ color:qđ tñ Ariſt. falſū eē oñdit ī.2.de gn̄a.aīaliū:& ī.3.de eoꝝ natura.Indos āt ꝓ æthiopibꝰ poſuit:q ſupra ægyptū ſť quos tñ Hero.ī īdiā refert anūerādos eē:ut Vir.Sola īdia nigꝝ fert habenū:ubi Ser.dicit īdiā ꝓ oī plaga æthiopiæ accipiēdā eē.De æthiopibꝰ legito Herodotū ī.iii.&.vii.li.& nos plura dixius ī enarratiōibꝰ nr̄is ī Plyniū de natu.hiſto.¶ Quicqd ī orbe:fuit romæ dices orbis puellas.¶ Gargara quot ſege.gargara(ut ſcri.

Area
Metæ. Forma
Admiſſū
Frutex
Perſeus
Ioppe]
Indi æthiopes
Gargara

Mater & æneæ: conſtat in urbe ſua.
Seu capis primis:& adhuc creſcẽtib⁹ annis:
Ante oculos ueniet uera puella tuos:
Siue petis iuuẽnẽ:iuuenes tibi mille placebũt
Cogeris uoti neſcius eſſe tui.
Seu te forte iuuat ſera.& ſapientior ætas:
Hoc quoq; (crede mihi) crebri⁹ agmẽ erit
Tu modo põpeia lent⁹ ſpatiare ſub umbra:
Qum ſol herculei terga leonis adit.
Aut ubi muneribus nati ſua munera mater
Addidit externo marmore diues opus.
Nec tibi uitetur quæ priſcis ſparſa tabellis:
Porticus auctoris liuia nomen habet.
Quæq; parare necẽ miſeris patruelib⁹ auſæ
Belides.& ſtructo barbarus enſe pater.
Nec te prætereat ueneri prolatus adonis:

Macro.)ſũt ĩ miſſia:q̃ ẽ helleſpõti ,puĩcia.Sed ſigñtio noĩs & loci duplex ẽ.Nã & cacumẽ mõtis idæ:&
oppidũ ſub eodẽ mõte hoc noĩe uocaᷣ:hic ãt ,p oppido accipiᷣ frugũ feraci:ſicuti ẽ tota Miſia ob hũoĩẽ
Methymna — ſoli.Vir.ipa ſuas miraᷣ gargara meſſes⸿ Methymna ra.Methymna(ut Stra.ſcri.)ẽ urbs leſbioꝝ:in q̃ ui
nũ optimũ naſciᷣ.Virg.Quã methymnæo car.de pal.leſ bos⸿ Mr̃ & æneæ: Ven⁹ æneæ mr̃ Romæ ſedẽ
hẽt:ex quo oñdit laſciuas eẽ rõanas mulierſ⸿ Seu ca.pri.hãc Hora.cõparat ceruino filio ætate naturaq;
pauido & q̃rẽti matrẽ quã pdiderat⸿ Siue pe.iu.maiorẽ natu puellã⸿ Cogeris u.ne.eẽ t.ignorabis q̃nã
ex tã mſtis pellis eligẽda ſit⸿ Sera & ſa.ætas :eas
Porticus — itellige q̃ ãnũ.xxx.excedũt.⸿ Tu mõ põ.Portic⁹
Corintia — oli Rõæ erigebaᷣ ad ĩ ãbulatiões & ũbras. Inter
porticus — cæteras maxĩæ fuit admirõnis porticus corithia
Perſei — ad circũ flãiniũ erecta a Cn.Oct.ita appellata pp
pompeia — æs corithiũ:qd erat ĩ colũnis.Eadẽ dicebaᷣ porti
na — cus ĩ cãpo martio ĩgẽti ſũptu edificata:& ut ſcri.
Sol ĩ leo. — Ply.clara pictura Antiphili pictoris:q Cadmũ &
Europẽ pĩxit.Mar.Inde petit cẽtũ pẽdentia tecta
colũnis.Illic põpeia dona nemuſq; duplex Sane
Põpei⁹& diu⁹Cæſar:& Octa.& ei⁹filii & fãiliares
& uxor & ſoror urbẽ ædificiis ornarunt.ut Stra.
docet⸿ Quũ ſol h.quũ ſol eſt ĩ leõe. Sol eni.xiii
kl̃.aug.ut ĩ.xii.docet Colũel.ĩ leonẽ trãſitũ facit
deſignat ãt eſtatẽ ſol eni ab ariete ĩcipiẽs uer oñ
dit:& Tauꝝ & gemĩos trãſiẽs idẽ ſigñt.Sed iã ca
pitib⁹gemĩoꝝ circulũ æſtiuũ tãgere uĩ. Et p cã
crũ & leonẽ trãſiens:& uirginẽ æſtatẽ efficit.Et
rurſũ a uirgĩs extrẽa pte trãſire ad æqnoctialẽ cir
culũ pſpiciᷣ.In libra ãt æq̃noctiũ ↄficit: & Autũ
nũ ſigñaᷣ ĩcipit:Ab hoc ſigno trãſiẽs ad ſcorpiũ
& Sagittariũ.Deĩde ,ptin⁹ĩcurrit ad hiemalẽ cir
culũ:& a Capricorno:Aq̃rio:Piſcib⁹:hiemalẽ trã
ſigit:auctor Hygini⁹.Leõis herculei.Nẽmæũ leo
nẽ dicit:quẽ Hercules(ut Hygini⁹docet)ĩermis occi dit.& ĩter ſydera collocat⁹ẽ.⸿ Aut ubi mũerib⁹.Sũt
q̃ ĩtelligãt de tẽplo ↄcordiæ:qd ædificauit Liuia Germãici mr̃:cui⁹mẽinit Oui.ĩ faſt.Id poſtea a Tyberio
porticus — dicatũ ſcri.Sueto.Mihi magis placet ĩtelligas de porticu octauiæ octauiã ſororẽ Auguſti filiũ Marcellũ
octauiæ — amiſiſſe:cui⁹ monumẽta fueꝛ Theatꝝ & portic⁹eius noĩ dicata.Plutar.ẽt docet octauiã Cæſaris ſororẽ
ex.C.Marcello Marcellũ ſuſcepiſſe:q dũ ædilis eſſet:paulo p⁹ Cæſaris filiã duxiſſet uxorẽ:mortẽ ſpõſus
obiit:ĩ cui⁹mẽoriã octauia mr̃ bibliothecã ↄſtruxit.Cæſar uero theatꝝ marcelli noĩe inſcripſit Theatro
marcelli filii,pxĩa.Nã(ut Suet.ſcri.)Auguſt⁹q̃dã opa ſub noĩe aliẽo nepotũ.ſ.& uxoris ſororiſq; fecit:ut
porticũ Baſilicãq; Lucii & Caii.:tẽ portic⁹Liuiæ & Octauiæ Theatrũ q̃ marcelli.Hæc clara erat picturis
Antiphii q̃ Heſionã nobilẽ pĩxit:& Alexãdrũ ac Philippũ cũ minerua:& Androbii:q pĩxit herculẽ ab oe
ta mõte exuſta mortalitate ↄſẽſu deoꝝ ĩ cœlũ eũtẽ: Laomedõtis circa herculẽ & Neptunũ hiſtoriã ĩ Li
uii epitõmate legim⁹.Octauiã ſororẽ Auguſti filiũ marcellũ amiſiſſe:ei⁹mõumẽta fueꝛ theatꝝ &portic⁹
ei⁹noĩ dicata.Plu.ẽt docet octauiã cæſaris ſororẽ ex.C.Marcello macellũ ſuſcepiſſe:q dũ ædilis eẽt:pau
lopoſt Cæſaris filiã duxiſſet uxorẽ ſpõſus obiit:ĩ cui⁹ mẽoriã Octauia bibliothecã ↄſtruxit. Cæſar uero
Theatꝝ marcelli noĩe ĩſcripſit.Externo marmoꝛ pegrĩa marmora elacõia.Armẽia.Phrygia.Nũidia.Pa
Marmo — ro.Ægyptio atq; Cariſto aduehebaᷣ:ut Ply.docet Iuu.Græcis lõgeq; petitis Marmorib⁹.Priſcis tabellis
ra pegri — Antiquoꝝ pictoꝝ clariſſimis picturis q̃ ĩ porticib⁹locabaᷣ Liuia nom̃ hẽt:portic⁹Liuiæ mẽinit Oui.ĩ fa.
na — eo carĩe Diſce tñ ueniẽs ætas ubi Liuia nũc ẽ portic⁹ ĩmẽſæ teſta fuiſſe dom⁹.In area h⁹ dom⁹fulmĩe ictæ
porticus — liuiã porticũ ædificatã ſcri.ẽtSue.Quæq; paꝛ necẽ:porticũ apollĩs palatĩ ĩtelligit:nã ut Trãqll⁹ſcri.Aug.
Liuia — tẽplũ apollĩs ĩ pte palatĩæ dom⁹excitauit:cui addidit portic⁹cũ bibliotheca græca latiaq; ĩ ea erãt imagi
porticus — nes Danaidũ qnq̃gĩta.Oui.ĩ triſt.Ducor ad ĩ.cã.tẽ.dei:Signa pegrĩs ubi ſᷣ alter.co.Belides& ſtricto ſtat
porticus — fe.en.pr̃.& Prop.ĩter q̃s Danai fœĩa turba ſenis.Dana⁹ãt.l.hũit filias:c⁹ quũ fr̃ ægypt⁹totidẽ filios hr̃et:
apollius — peteretq; ab eo:ut filias illis ĩ mr̃imõiũ daꝛt:Dana⁹q; ab oraclo accepat fatũ ſibi a gño ĩmineꝛ: diu id re
palatini — cuſauit:coact⁹tãdẽ a fr̃e nuptias celebrat:puellæ aceptis a pr̃e gladiis ut iuſſũ erat pria nocte uiros occide
rũt:Sola hypmeſtra linũ maritũ ſuauit:uñ eas torq̃ri apd ĩferos fabulaᷣ poetæ.Oui.ĩ Ibin.Quæq; gerũt
Danaus — hũeris pituras Belides undas.Exulis ægypti turba cruẽta nur⁹&Tibull⁹:& Danai ,ples ueneris q̃ nũina
& ægypt⁹ — læſit ĩ caua lætheas dolia portat aq̃s⸿ Miſis patruelib⁹:miſis maritis:Sũt.n.patrueles:q ex fr̃ib⁹naſcunᷣ
patrueles — ⸿ Belides:Danaides:ẽ.n.p̃tonimicũ ab auo deductũ:Bel⁹.n.pr̃ fuit. Danai &ægypti.⸿ Stricto ẽſe:nudo
Venus — gladio.⸿ Nec te p̃te.in tẽplis adulteria exerceri ſolita docet Iuue.quũ ait.Nã quo nõ,pſtat fœĩa tẽplo.
Aſſyria — Intelligit ãt hic Oui.de tẽplo ueneris:q̃ ritu aſſyrio Romæ colebaᷣ cũ adõe maxĩa ueneratiõe pauſanias
li.i.ſcri.aſſyrios primũ ueneris cultũ iſtituiſſe:quos paphii ĩ cipro imitati ſũt ac phornices q aſcalonẽ in
paleſtĩa tenẽt.a phœnicib⁹edocti citheri ĩ eadẽ ſacra ſuſceperũt q̃ æge⁹athẽiẽſib⁹tradidit.ea ãt apd aſſyri
os ſiue phœnicas lugẽs ĩduciᷣ:c⁹ rei cãm aſſignat Mac.Idẽ ẽt refert ſimlachrũ eiuſdẽ deæ ĩ mõte libão
fingi cadite obnupto ſpecie triſti:faciẽ mãu leua ĩtra amictũ ſuſtinẽs:lachrymaſq; uiſiõe ↄſpitiẽtũ mana

re credi.Stra.ét refert ĩ cıere regia Byblo adõis tẽpla fuiſſe:eãq; urbẽ tyrãno opp̃ſſã fuiſſe a Põpeio liba-
tã.De uenerẽ nullã facit mẽtionẽ.Iuue.quoq; oñ ait gẽtẽ ex orõte q̃ fluit ĩter libanũ & ãtilibanũ iãpridẽ
romã pueĩſſe quũ ait.Iãpridẽ ĩ tyberi.Syr⁹defluxit orõtes:Et lĩguã & moȓs &cũ tibicie chordas Obliq̃s adonis
necnõ gẽtilia tympana ſecũ Vexit:& ad circũ iuſſas ꝓſtare puellas.Fuit ãt adõis fili⁹regis Cinyræ:& Myr
rhæ ei⁹filiæ:quẽ ardẽtiſſime amauit Ven⁹:ſ; ab apro uulnerat⁹iteriit ñ ſine deæ luctu maxĩo:is deide ĩ flo
rẽ mutaȓ⁹ ẽ:ut docet Oui.ĩ met.Eſt ſane adõis:ut docet Ser.numẽ ꝯiũctũ ueneri:ut Virbi⁹Diãæ:mr̃i deũ
attis:Mĩeruæ Erichthoni⁹.¶ Cultaq; uideo.Ceri Cerimo-
mõias iudaicas accipe:ad q̃s ꝯfluebãt rõanæ pu- niæ
ellæ.Sed eas Tibe.poſtmodũ ꝯpeſcuit Vñ Sue. Iudaicæ
ita ſcri.Externas cerimõias ægyptios:iudaicoſq;
rit⁹ꝯpeſcuit:coactis q̃ ſupſtitõe ea tenebãȓ rligio
ſas ueſtes cũ ueſtimẽto oĩ cõbureȓ:Iudæoꝝ iuuẽ-
tutẽ p ſpeciẽ sacr̃i ĩ ꝓuĩcias grauioris cœli diſtri
buit.Reliquos gẽtis eiuſdẽ uł ſil̃ia ſectãtes urbe
ſũmouit ſub pœna ꝑpetuæ ſeruitutis niſi obtẽpaȓ
ſẽt:Iuue.ét pr̃es arguit:q ſupſtitiõib⁹iudæoꝝ fili
os ĩbuebãt.¶ Septĩa ſacra.Cærimõiæ iudæoꝝ q̃
fiebãt ſeptĩo quoq; die:quẽ iudæi Sabbatũ appel Sabbatũ
lãt:Latĩ uero Saturni diẽ.Sabbatũ n.ut Ioſeph⁹
ſcri.reqẽ ſigñat:q̧ ſeptĩo die de⁹ qeuit mũdo cõ
ſtructo Appiõ uero ita appellatũ ſcri.qm̃ iudei la
boȓ feſſi eo die doloȓ ſplẽis correpti ſũt:a ſabbo
qd ſplenẽ ſigñat:Alii ſcribũt Moſẽ iudæoꝝ du
cẽ mõte ſynai occupaſſe:in quẽ uenerat p deſerta
arabie magna famæ & ſiti:iuẽto frumẽto & aq̃
ſeptĩo die recreati ſũt:uñ Sabbatũ.i.diẽ qetis di-
xeȓt:q ĩ oẽ æuũ ieiunio a Moſe ſancit⁹ ẽ:auctor

Cultaq; iudæo ſeptima ſacra uiro.
Neu fuge niliacæ memphitica ſacra iuuẽcæ:
Multas illa facit: quod fuit ipſa ioui.
Et fora conueniunt.qs credere poſſet: amori.
Flammaq; in arguto ſæpe reperta foro eſt.
Subdita q̃ ueneris facto de marmore templo:
Appias expreſſis aera pulſat aquis.
Illo ſæpe loco capitur conſultus amore:
Quiq; aliis cauit.non cauet ille ſibi.
Illo ſæpe loco deſunt ſua uerba diſerto.
Reſq; nouæ ueniunt:cauſaq; agẽda ſua eſt.
Hunc uenus e templis quæ ſunt cõfinia ridet
Qui modo patronus:iam cupit eſſe cliens.
Sed tu præcipue curuis uenare theatris.

Trog⁹:hũc ãt diẽ adeo ſupſtitioſe ſeruabãt iudei:ut eoꝝ mũitões Põpe.cœpit obſeruato ieiunii die quo ab
oĩ ope abſtinẽt:auctores Stra.& Ioſeph⁹.Nec fuge niliacæ.Tẽplũ Iſidis dicit:qd fuit ꝓximũ ei cãpo.qui Tẽplum
erat ꝯiũct⁹cãpo Martio.Iuue.Iſidis ãtiquo q̃ ꝓxĩa ſurgit ouili:& Mar Hic quoq; decept⁹ mẽphitica ſacra Memphis
freq̃ntat.Aſſidet & cathedris mœſta iuuẽca tuis.Hui⁹deæ ſacra celebrabãȓ quotãnis a mulierib⁹decẽ ꝯti
nuis dieb⁹:ut oñdit ꝓpti⁹:ubi ſæpe nũero ſcortatiões:& lẽocinia pabãȓ.Iuu.Aut apd Iſiacæ poti⁹ſacraria
lenæ:Mẽphitica ſacra:ægyptia accipe:Mẽphis.n.urbs ĩ ãguſtiis ægypti ſita fuit: ꝯditaq; a Mĩe prĩo rege Mẽphis
ægyptioꝝ ut docet Hero.Diod.tñ ita ſcri.Mẽphis dcã ẽ a filia ꝯditoris.ogdoi regis cũ q̃ Nil⁹ſub imagie
tauri dr̃ ꝯcubuiſſe ex q̃ is poſtea nat⁹ ẽ:quẽ pp uirtutẽ.Incolæ ægyptũ dixeȓ a quo & regio oĩs denoĩata
eſt.Iuuẽcæ niliacæ:iſidis quã Iuno mutauit ĩ uaccã ut Oui.docet:niliacã ãt ægyptiã accipe a nilo flũine
ægypti:uñ romã ei⁹ſacra aduecta fuere:q̃ lõgo carie execraȓ Prop.cũ ipa dea.Alii legũt linigeræ:q̧ ſacer
dotes iſidis lĩo tecti ſacra deæ celebrabãt:quoꝝ hitũ & põpã luculẽtiſſime deſcribit Apul.ĩ met.Mł̃tas il
la facit:mł̃tæ illic ſubagitãȓ:uñ Ioſeph⁹ li.xviii antiq.iudai.ſcri.iuuenẽ quẽdã noĩe Nudũ miro cõmẽto
cõcubuiſſe cũ Paulĩa romana ĩ tẽplo iſidis.Qd fuit ipa ioui.nã Io.q̃ poſtea iſis dcã fuit a ioue cõp̃ſſa ẽ.
Et fora ꝯueniũt.Rõæ foꝝ Caii Cæſa.fuit:qd ét latiũ dicebaȓ:Papi.Quæ ſup ĩpoſito moles gẽmata co- Forum
loſſo Stat latiũ cõplexa foꝝ:& alibi:Latiæ q̃ ꝯtra tẽpla diões Cæſarei ſtat ſede fori.De eo Appia.i.ii.de triplex
bellis ciuilib⁹ita ſcri.Erexit & ueneri gẽitrici tẽplũ ut pri⁹ad pharſalũ uouerat bellũ initur⁹:Atriũ quoq;
tẽplo circũduxit.qd romãoꝝ foꝝ eẽ uoluit:nõ reꝝ qdẽ uenaliũ:ſ; eoꝝ q ad iura ꝯuenirẽt:quẽadmodũ
apd ꝑſas aut q̃rẽtib⁹aut explicãtib⁹iura cernũȓ.Sue.quoq; ſcri.Cæſarẽ foꝝ de manubiis ĩcohaſſe:c⁹Area
ſr̃ ſeſtertiũ miles ꝯſtitit.Alteꝝ dicebaȓ romanũ uel uet⁹:Mar.Romanũ ꝓpius diutiuſq; foꝝ ẽ.Tertiũ ex-
truxit Auguſt⁹ cũ æde martis ultoris.Sue.Fori.extruẽdi cã fuit hoĩu; & iudicioꝝ multitudo q̃ uidebaȓ
nõ ſufficiẽtib⁹duob⁹:ẽt tertio ĩdigere.Foro arguto fremẽti litigãtiũ uocibus.Subdita q̃ ueneris.Appiã
aq̃ dicit Nã Appi⁹Claudi⁹ut Li.refert:ĩ cẽſura uiã mũiuit:q a porta latia ſiue Capena:quã ẽt Fõtinalẽ Põ
peius appellat:Brũduſiũ uſq;:ut docet Stra.ducebat:Papinius:Eſt locus añ urbẽ:q̃ primã naſciȓ ĩgẽs Ap Appia
pia.q̃q; italo gemit⁹ almõe cybelle Ponit:Idẽ quoq; Aquã Appiã ĩ urbẽ ĩduxit a quo ita appellata mox Aqua
fuit:De q̃ ita ſcri.Frõtinus:Cõcipiȓ Appia ĩ agro luculana uia p̃neſtina ĩter milliariũ.vi &.viii.diuerticu Via
lo ſiniſtrorſus paſſuũ.dclxxx.duct⁹ ẽ.Hẽt lõgitudinẽ a capite uſq; ad ſalias:q locus ẽ ad portã Tergemi Appia
nã paſſuũ.xi.miliũ.cx.ſurſu;.xi.miliũ.cxxx.ſupra terrã ſubtracto & arcuatã ꝓxĩe ad portã capenã paſſuũ.
lx.Fcõ de Marmore.Nã in foro C.Cæſaris erat ueneris Genitricis:q̃ fecit Archelaus:ſed feſtinatiõe dedi
cãdi reliqt ĩpfectã:erat p̃terea ꝓpeuiã ſacrã tẽplũ Veneris cloacinæ:& ĩ capitolio ædes ueneris caluæ:&
apud portã colinã tẽplũ ueneris Erycinæ:cuius ĩ faſtis meminit Ouid.Appias aq̃ ab appio cẽſore eo du Aedes
cta:ubi poſtea forũ Cæſar extruxit.Exp̃ſſis:eiaculatis:emiſſis.Aera pulſat aq̃.n.e fontib⁹ ĩ altũ erumpẽs ueneris
aerẽ ferit cõſultus:iuris pitus.Aliis cauit.reos defẽdit.Deſunt ſua uerba.neſcit iuris pitus uti apd amicã Genitricis
eloq̃ntiã:qua in foro uti ſolet.Reſq; nouæ.reos cãſæ nõ iudiciales:ſed amoris.Sed tu præcipue.Fœminæ ad
ſpectandos ludos ex oĩ urbis parte in theatꝛ decurrebãt:Iuuenalis Cuneis an habent ſpectacula totis.
Quod ſecurus ames:quodq; inde excerpere poſſis:& Proptius.Tu neq; Põpeia ſpatiabere cultus in um
bra:Nec quũ laſciuũ ſternet harena forum:Colla caue inflectas ad ſũmum obliqua theatrum.Venare.

Tāq̄ uēator aīcā īq̄re.Curuis Theatris:Curuū Theatrū appellat pp formā hemicycli:quā obtiebat ut Caſ
Thimum ſiodorꝰ ſcri.Voto fertiliora tuo:ī Theatro uberior ē puellaꝝ copia:q̄ poſſes cupe.¶ Thyma ſūma:ſūmas
ptes thymi:ē.n.thymū herba apibꝰ gratiſſima Vir.Nerie galathea thymo mihi dulcior hyble.Floret cir
ca ſolſtitia:qū & apes decerpūt:& auguriū mellis ē:puētū.n.ſpant apiarii florente eo Pli.ſollicitos a ro
Cōſualia mlo primū ī Theatro cœpiſſe laſciuā licētiā oñdit.Ludos ſollicitos īq̄etos & curaꝝ amoris plēos.Cōſua
Vela in lia deſignat qbꝰ Sabīæ raptæ ſt:nota ē hiſtoria a Liuio & Dio.& Plu.celebrata quā ēt ī.iii.faſtoꝝ luculē
theatris tiſſime deſcribit Oui.Tūc neqꝫ marmoreo.Vela
in theatris ūbrā fecer:qd primꝰ oiuꝫ īuēit.Q.Ca
tulꝰ:qū capitoliū dedicaret:Carbaſina deīde ue-
la primꝰ ī theatro duxit lētulꝰ Spīter Apolliaribꝰ
ludis:Mox cæſar toru foꝝ rōanū ītexit:uiāqꝫ ſa
crā ab domo ſua ad cliuū uſqꝫ ī capitoliū.auctor
Pli.pēdebāt:ſic & pptiꝰ.Nec ſinuoſa cauo pēde
Marmo bāt uela theatro¶ Marmoro theatro¶ Theatra
rea nō ex marmor ſtructa erāt:ut poſtea theatrū Pō
Theatra peii māſuꝝ.&.M.Sca.theatrū opꝰ maximū oiuꝫ
q̄ unq̄ fuere hūana māu fcā:ſcæna fuit ei triplex
altitudīe.309.colūnaꝝ.Ima ps ſcænæ e marmo
re fuit:media:e uitro:ſūma tablis īauratis. Colū
næ imæ duodeq̄dragenū pedū.Signa ærea īter
colūnas fuert tria milia nūero.Cauea ipa cœpit
hoiuꝫ.80.mil.auctor Pli.ueꝝ priꝰ ſubitariis gra-
dibꝰ & ſcæna ī tpſ ſtructa ludos edi ſolitos:& ſi
uetuſtiora tpa repetamꝰ ſtātē pplum ſpectauiſſe
ſcri.Tacitꝰ li.xiiii.¶ Nec fuerāt liq̄do.Croco tri-
Vīo ſpar- to & mero īfuſo uaſe uitro.qd Mar.Nibū appel
gebātur lat:ſpargebāt theatra pplo nimia opulētia luxu
theatra riāte ut teſtis ē Pli.Ou.ī faſt.Nec fuerāt rubri co
Nimbum gnita fila croci.& pptiꝰ pulpita ſolēnes ñ oluere
crocos.Illic q̄s tulerāt.Scæna priꝰ frōdibꝰ e pala
tio mōte dcerptis ornabat.At poſtea Clau.Pul.
cher ſcænā uarietate coloꝝ adūbrauit uacuis añ
picturā tablis extētatā.q̄ totā argēto.P.Antoni.
auro petreiꝰ.Ebor.Q.Claudiꝰ ptexuit.Verſatilē
fecert Luciꝰ & Cina locū quē argētatis coragiis.
Scæna P.lētulꝰ Spīter adornauit:auctor Vale.Max.Scæ
Theatrū na āt(ut fuiꝰ docet)inūbratio īterptat:qꝫ a ruſti
cis primū inūbratiōis cā repta fuit ad carmīa de
cātāda:ſꝫ poſtea theatri ps ita appellari cœpta ē
theatrū.n.ut Caſſiodorus tradit:erat ī hemicycli
ſpeciē.cuiꝰ enī frōs q̄ uelut chordā īter arcꝰ cornua patet ſcæna appellat.Qualibꝫ hirſutas:coronā frōdeā
geſtabāt maiors ī ſpectādis ludis:poſtea tāta īoleuit luxuria:ut ēt roſacea cœpīt uti:uñ Pli.ſcri.L.Fuluiū
argētariū bello pūico ſcdo qū corōa roſacea īter diu e pgula ſua ī foꝝ pſpexiſſet ex auċitate ſenatꝰ ī car-
Intōſi ro- cerē adductū ñ añ finē belli emiſſū eē.Comas hirſutas:qa romāi ātea ītōſi fuert.Hor.nō ita Romli pſcri
mani ptū & ītōſi catōis auſpiciis ueterūqꝫ norma.Et Var.ī re ruſtica.Olī tōſores nō fuiſſe ſigñant ātiquoꝝ ſta
tuæ:qꝫ pleræqꝫ hñt capillū & barbā magnā:ſꝫ tōſores.Auctore Pli.ī italiā ex Sicilia uener pꝰ Romā ꝯditā
āno.cccc.liiii.adducēte.P.Ticinio mena.Reſpiciūt:luſtrāt & īq̄rūt quā rapiāt¶ Tacito pector:tacēdo.n.
cogitabāt.¶ Rudē modū:rudē modulationē:nā dū pcīnūt rudes uidet:ul fortaſſe rudibꝰ adhuc huiꝰ ar
tis hetruſcis:q̄a nōdū tā īflexa aīa ſono nec tā pliformi mō:nec mltiforatili tibia utebāt ¶ Tibicīe thuſ-
Tibicines co:qa ex hetruria uenerāt tibiciæ:quoꝝ ſacrificæ tybiæ ex buxo fiebāt:ludicræ uero ex loto arbore.Deī
Tibicen de ex oſſibꝰ aſſininis.poſtea ex argēto:ſāe Tibicē pēultimā pducit:qꝫ ſinereſis fcā ē duoꝝ ii breuiū ī lōgā
Tibiarū qū ī reliq̄s corripiat ut cornicē & fidicē:auctor Priſ.Mar.Ebria nos madidis rūpit Tibi.buc.Tibiaꝝ muſi
muſicam cā Plu.ī apolinē refert Alcei teſtimōio.At Pli.obliquā tibiā midæ Phrigio Gemīas tibias Marſiæ tribuit
Apule.Magni Marſiæ pēꝫ dicit ī canēdo manꝰ diſcapedīaſſe:primū duas tibias uno ſpū aīaſſe:primū le-
Ludiꝰ ſeu uis ac dextris forāinibꝰ acuto tīnitu & graui bōbo ꝯcētū muſicū miſcuiſſe.¶ Lydiꝰ æq̄tā:Ludiꝰ ſeu hiſtrio
Hiſtrio ex Etruria accerſitꝰ.Ducūt.n.a.Lydiis originē hetruſci.Vale.M.de hiſtriōe ita ſcri.eaqꝫ res ludiū ex hetru
ria accerſēdi cāꝫ pbuit:cuiꝰ decora pnicitas uetuſto ex more curetū lydorūqꝫ:a qbꝰ hetruſci originē traxe
rūt:nouitate grata romāoꝝ oclos pmulſit.Et qa ludiꝰ apd eos hiſtrio appellabat:ſcænico nomē hiſtriōi
inditū ē:lydia ēt muſica a lydia puīcia appellat:cuiꝰ auctor fuit Amphiō:ut Pli.docet.Ea erat q̄rula.Apu
Seu tu uelles Eoliō ſimplex.Seu Aſiū uariū.Seu lydiū q̄rulū:ſeu phrygiū religioſū:Seu doriū:bellicoſū..
De ludiōibꝰ hæc Li.lib.vii.ludiōes ex hetruria acciti ad tibicīs modos ſaltātes had īdecoros motꝰ more
tuſco dabāt:imitari deīde eos īuētus ſiml cōditis īter ſe iocularia fūdētes uerſibꝰ corpe:nec obſonia uo

Hæc loca ſunt uoto fertiliora tuo.
Illic inuenies quod ames:quod ludere poſſis:
Quodqꝫ ſemel tangas:quodqꝫ tenere uelis.
Vt redit.itqꝫ frequēs longū formica pagmen.
Granifero ſolitum dum uehit ore cibum.
Aut ut apes ſaltuſqꝫ ſuos & olentia nactæ
Paſcua per flores:& tyma ſumma uolant
Sic ruit in celebres cultiſſima fœmina ludos:
Copia iudicium ſæpe morata meum eſt.
Spectatum ueniunt.ueniūt ſpectent ut ipſæ.
Ille locus caſti damna pudoris habet.
Primus ſolicitos feciſti romule ludos:
Qum iuuit uiduos rapta ſabina uiros
Tunc neqꝫ marmoreo pendebāt uela theatro:
Nec fuerant liquido pulpita rubra croco
Illic quas tulerant nemoroſa palatia frondes
Simpliciter poſitæ:ſcæna ſine arte fuit.
In gradibus ſedit populus de ceſpite factis
Qualibet hirſutas fronde tegēte comas.
Reſpiciunt:oculiſqꝫ notat ſibi quiſqꝫ puellam
Quam uelit & tacito pectore multa mouet
Dūqꝫ rudē præbente modū tibicine thuſco
Lydius æquatam ter pede pulſat humanū.

ce motus erãt. Accepta itaqꝫ res ſæpiuſqꝫ uſurpãdo excitata uernaculis artificibꝰ qa hiſter tuſco uerbo ludia uocabaẽ:nomẽ hiſtriõibꝰ ĩditũ:q nõ ſicut añ feſcenino uerſu ſiĺe incõpoſitũ temere ac rudẽ alternis iacebãt ſꝫ ĩpletas mõis ſatyras deſcripto iã ad tibicinẽ cãtu motuqꝫ ꝯgruẽti pagebãt. De ludiõibꝰ hæc Liuius & pĺa ẽt alia. ¶ Ter pede pulſat humũ:geſticulationẽ motu pedũ edidit. ¶ In medio plauſu.ĩ media ppĺi plaudẽtis læticia Rex ppĺo p̃dæ. Romulus ſignũ dedit rapiẽdi uirgĩes Sabĩas:qđ ut docet Plu.erat qñ aſſurgẽs ipẽ:q cũ optĩatibꝰ purpura ĩdutꝰ ſedebat:purpurã ĩſinus ꝯtraheret.ac rurſus ꝯtractã explicarẽt — Romuli ſignum

In medio plauſu: plauſus tunc arte carebat:
Rex populo prædæ ſigna petenda dedit.
Protinus exiliunt:animum clamore fatentes:
Virginibus cupidas iniiciuntqꝫ manus.
Vt fugiũt aquilas timidiſſima turba colũbæ:
Vtqꝫ fugit uiſos agna nouella lupos.
Sic illæ timuere uiros ſine lege ruentes.
Conſtitit in nulla:qui fuit ante color
Nam timor unus erat: facies nõ una timoris:
Pars laniat crines.pars ſine mente ſedet.
Altera mœſta ſedet: fruſtra uocat altera mr̃ẽꝫ
Hæc q̃riẽ:ſtupet hæc:hæc fugit.illa manet
Ducuntur raptæ genialis præda puellæ:
Et potuit multas ipſe decere pudor.
Si qua repugnabat nimiũ:comitẽqꝫ negabat
Sublatam cupido uir tulit ipſe ſinu.
Atqꝫ ira:qd teneros lachrĩs corrũpis ocellos:
Quod matri pater eſt:hoc tibi dixit:ero:
Romule militibus ſciſti dare commoda ſolus
Hæc mihi ſi dederis commoda:miles ero.
Scilicet ex illo ſolemnia more theatra:
Nunc quoqꝫ formoſis inſidioſa manent.
Nec te nobilium fugiat certamen equorum:
Multa capax populi cõmoda circus habet.
Nil opus eſt digitis per quos arcana loquaris:
Nec tibi per nutus accipienda nota eſt.
Proximus ad dominã nullo ꝓhibente ſedeto.
Iunge tuum lateri:quam potes uſqꝫ latus
Et bene te cogit:ſi nolit:linea:iungi:
Qua tibi tangenda eſt lege puella loci
Hic tibi quæratur ſocii ſermonis origo.
Et moueant primos publica uerba ſonos.

Protinꝰ exiliũ:q̃primũ diſcurrũt ad rapiẽdas uirgĩes. ¶ Vt fugiũt aqlas. Idẽ ĩ met. Sic aqlã pẽna fugiũt trepidãte columbæ. Sine lege:ſine ordĩe. Nã timor unꝰ erat:oẽs pariter timebãt Raptæ ãt Sabĩæ fuerũt nũero trigĩta:ut nõnulli dñt:a qui bus & curias nuncupatas uolũt. Valeri. Antras. cccc.xxvii. fuiſſe ſcri. Iubas auteꝫ ſexcẽtas. auctor Plu. ¶ Facies nõ una timoris qa aliæ aliã timoris faciẽ oñdebãt:q̃dã eni mortẽ:aliæ captiuitatẽ:& alia id genꝰ ſupplicia timebãt. ¶ Genialis p̃ datgñandis lib̃is parata. Vir. Lucẽt genialibꝰ altis Aurea fulcra thoris:Aliter uero ab eodẽ dr̃ ĩuitat gẽialis hiems:hoc ẽ uoluptuoſa. ¶ Atqꝫ ita qd teneros:Liui. quoqꝫ docet romanos p̃cibꝰ:q̃ maxĩe ad muliebre ĩgeniũ efficaces ſunt. Sabĩas raptas ꝯciliaſſe. ¶ Solẽnia theatra:ĩ qbꝰ ſolẽnes ludi exhibenẽ. ¶ Inſidioſa manẽt:ex eo tpe quo raptæ ſũt Sabĩæ:ſemp ĩ theatris paratæ ſũt puellis ab amãtibus inſidiæ. ¶ Nec te nobiliũ:ſunt q hoc ad eqria tm̃ referẽdũ putẽt:quæ fiebãt qnto idus apriles in circo Maxĩo ĩter Palatinũ & Auẽtinũ:de qbus ĩ faſtis meminit Ouid. his uerſibꝰ. Circus erit põpa celeber nũeroqꝫ deoꝝ Primaqꝫ uentoſis palm apeteẽ eqs hic cæretis ludi nõ eſt opus indice cauſæ. Magis placet ĩtelligas de ludis oĩbus:q fiebãt in circo. Inter quos etiã. ¶ Megaleſiaci:q in honorẽ magnæ mr̃is celebrabanẽ magna hoĩum frequẽtia. Megaleſia aũt (ut Varro docet) ſũt appellata a tẽplo magnæ mr̃is Megaleſio:uñ ex libris Sibyllĩs romã fuit aduecta. De megaleſiacis ita ſcribit Iuue. Interea Megaleſiacæ ſpectacĺa mappæ iõ ſolẽne colit ſiĺiſqꝫ triũpho Prædo caballoꝝ prætor ſedet:ac mihi pace Immẽſæ nimiæqꝫ licet ſi dicere plebis Totã hodie romã circus capit:& fragor aurẽ Percuti:euẽtũ uiridis quo colligo pãni. Nã ſi deficeret mœſtã attonitãqꝫ uideres hãc urbẽ. Potes etiã ad ludos circẽſes referre. Nã tacitꝰ ſcribit ĩ ludis circẽſibus pueros nobiles eqs ludicrũ troiæ inire ſolitos. ¶ Mĺta cõmoda q̃a eo cõfluũt puellæ Circꝰ hẽt:circus dictꝰ ẽ:qꝛ circũ metas põpa ferebaẽ:& eq currebãt:ut auctor eſt Var. Tres aũt circos romæ fuiſſe legimꝰ. Maximũ Flaminiũ uel Apollinarẽ:& Nero ĩ uaticano. Cur aũt flaminiꝰ ita fuerit appellatꝰ:docet Plu. in ꝓblemat. Diſponebaẽ autẽ Circus ĩ formã ſpacii oblõgi:& ĩ ſũmitate circi carceres erat:añ eq curribꝰ iũcti ad curſum mouebanẽ:& qum ad ſũmũ deueniſſent reuoluebãẽ:donec priorẽ metã deuenirẽt:In circuitu uero ſpectacula ædificanẽ:qbꝰ p̃res atqꝫ eqtes ſpectabãt q̃ a Liuio fori appellanẽ. ¶ Nil opus eſt digitis nõ digitoꝝ ſignis:nõ capitis nutu utẽdũ ẽ:ſed libero ẽmone:ſolẽt eni amãtes digitis plærũqꝫ:aut alio ſigno amicæ ſignificare qđ uelint. ¶ Nota:puellæ uolũtas:quæ nota ſignaẽ. Proximus ad dñm. Iuuenes in ſpectaculis ꝓpe puellas ſedebãt:Iuuenalis:Spectẽt iuuenes quos clamor & audax ſpõſio:quos cultæ decet aſſediſſe puellæ. ¶ Et bñ te cogit ſedẽdi ordo & locus iũgit te puellæ etiã ſi id ipa nollet:lineã aũt appellat lõgũ ſedẽdi locũ q̃ſi quãdã lineã ueluti eã quæ ĩ theatris diſiũgebat ꝓſcænii pulpitũ & orcheſtræ regionẽ:ut docet Vitruuius in. v. Sic ẽt noĩat in amoribus eo uerſu. Quid fruſtra refugis cogit nos linea iũgi. ¶ Lege loci:qui eſt oĩbus cõis. ¶ Tãgenda eſt iũgẽdo te tantũmodo Et moueant primos primus ſermo ſit cũ puella q̃ſnam ſit futurus uictor in ludis ex oĩum ſñia.

Sabinarum numerus
Geniale
Megaleſia
Circus
fori
linea.

Cuius equi ueniant. facito ſtudioſe requiras
Nec mora quiſquis erit: cui fauet illa faue.
At quū pōpa frequens certātibꝰ ibit ephæbis.
Tu ueneri dominæ plaude fauente manu.
Vtq; fit in gremium puluis ſi forte puellæ
Deciderit digitis excutiendus erit.
Et ſi nullus erit puluis: tamen excute nullum
Quælibet officio cauſa ſit apta tuo.
Palia ſi terræ nimium demiſſa iacebunt
Collige: & immunda ſedulus effer humo.
Protinus officii precium patiente puella:
Contingent oculis crura uidenda tuis.
Reſpice præterea: poſt uos quicunq; ſedebit:
Ne premat oppoſito mollia terga genu.
Parua leues capiunt animos: fuit utile multis
Puluinar facili compoſuiſſe manu.
Profuit & tenui uentos mouiſſe flabello
Et caua ſub tenerum ſcāna dediſſe pedem.
Hos aditus circuſq; nouo præbebit amori.
Sparſaq; ſollicito triſtis harena foro.
Illa ſæpe puer ueneris pugnauit harena

¶ Cuius equi ueniant. Docet iuuenes ſtudiis puellaꝝ obſeq debere fauēdo ei quem ipſa laudarit ex illis quattuor factionibus circēſium ludoꝝ a pāni coloribus denominatis: ut Caſſiodorus tradit. ſolebāt enī ſpectatores alii aliis currentibus hoībus fauere: quoꝝ ſtudiū Plyn. ad caluiſiū his uerbis deridet. Nūc fauent pāno: pānum amāt: & ſi in ipſo curſu nō mediocri certamine hic color illuc ille huc trāſferatur: ſtudiū fauorq; tranſibit & repente agitatores illos quos ꝓcul noſcitant: quoꝝ clamitant noīa relinquet nō

Circenſiū Factiones

nunq̄ ſpectatores facta ſponſione annulos deponebāt. Idē etiā docet Sidonius Appollinaris his uerſibꝰ: Micāt colores Albus & uenetus uirēs rubēſq; ueſtra īſignia cōtinēt miniſtri Ora & lora manu iubaſq; totas Cogūt flexilibus latere nodis. Hortaturq; obiter iuuātq; blādis Vultꝰ plauſibꝰ & uoluptuoſu;. Dictāt q̄drupedātibus furorē. Impellūt. trepidāt trahūt repugnāt. Ardeſcūt: ſaliūt. timēt. timentur.

Pompa Megaleſiaca

¶ At quū pōpa frequēs: q̄lis ſit hæc pōpa ī ludis Megaleſiacis docet ī faſtis Ouidius his uerſibꝰ. Ibūt ſemimares & inania tympana tūdēt Aeraq; tinitus ære repulſa dabūt. Ipſe ſedēs molli comitu; ceruice feret. Vrbis per medias exululata uias. Scæna ſonat: ludiq; uocāt. ſpectate qrites. Et fora marte ſuo litigioſa uacēt. De pōpa ēt huiꝰ deæ plura ſcribit Apuleius ī ultimo met. Magis tn̄ placet hic intelligas de pōpa & turma pueroꝝ qui troiā ludebant in circo maximo.

Troia Ludus

Quod ludicrū a iulio Cæſare oli; exhibitum fuiſſe Suetonius docet. Idē factitatum ſcribit ab Auguſto & Caligula: ludi originē habes apud Virgilium in quīto. ¶ Certātibus ephæſis: uel pueris ī ludo troiano pugnātibus uel digladiātibus inter ſe cybeles ſacerdotibus: q(ut Apuleius ſcribit) erāt ſemiuiri effœmīati cinedi: q̄ brachia renudata gladiis ſecuribuſq; ſibimet deſecabāt: & morſibꝰ muſculos incurſabant: & mēbra cædebant: flagro talis ouiū teſſerato multinodis cōmulcabāt ictibꝰ.

Ephebeia

Ephebeia aūt (ut ſcribit Donatus) eſt prima ætas adoleſcētiæ. Adoleſcentia extrema pueritia græci enim (ut auctor eſt Cēſorinus ī libro de die natali) Adoleſcētuloꝝ tres faciunt gradus παῖδα uocāt annoꝝ quatuordecī. Deinde Ephebū uſq; ad decem & ſeptē poſtea Exephebon. ¶ Tu ueneri dn̄æ. In Pōpa Megaleſiaca nō mō ipſam Cybelē deferebāt ī circū: ſed alia quoq; numina id qđ ēt in pōpa Cereris fieri ſolitū teſtat̃. Ouid. in faſtis & in amoribus: ī his aūt prima uictoria ꝑcedebat ſpectatoreſq; alii aliis numinibꝰ plaudebāt. Amātes aūt ueneri potiſſimū aſſurgebāt quā rē docet elegantiſſimæ Oui. bis uerſibꝰ Sed iā pōpa uenit līguis aīſq; fauete Tp̄s adeſt plauſus: aurea pōpa uenit. Pria loco fert̃ ſparſis uictoria pēnis Huc ades: & mēs hic fac dea uīcat amor Plaudite neptūno nimiu; q creditis undis Nil mihi cū pelago me mea terra tenet: & paulopoſt ita ſubſeqt̃. Nos tibi blāda uenꝰ, puerīq; potētibꝰ armis Plaudimꝰ īcœptis ānue diua meis. Iubet ergo poeta

Pallium

amatorē plaudere dēre: quū in circū uenus defert̃: Pallia ſi terræ: Palliu; ſupra tunicā geſtabat̃ a uiris & mulieribꝰ. ¶ Effer hūo. i. amoueas e loco īmūdo. ¶ Præciū officii. Appoſitio figura eſt: ꝑciū, inqt officii tui erga puellā erit ꝙ uidebis eius crura. ¶ Parua leues capiūt aīos: paruis hmōi officiis ꝯciliant̃ puellæ:

Puluinar

quas iō dicit leues aīos hēre q̄m̄ ſunt mutabiles Vir. uariū & mutabile ſemp fœmina. ¶ Puluinar facit: puluinar uel puluinus eſt quaſi lectulus qdā quo utimur in ſedēdo. Cicero. Afferri iuſſit puluinos & oēs

Puluinus

in ſuis ſedibus ſederunt. Significat ēt puluinus apud pliniū & Columellā partē eminentiorem terræ ſulcum eſt ultroq; latere ſepientē: qui ēt lira uocatur. ¶ Cōpoſuiſſe: cōmode aptaſſe legitur & ſuppoſuiſſe.

Flabellū:

¶ Ventos mouiſſe flabello. Flabellū eſt quo utimur aduentilandū æſtatis tpe: uel ad abigēdas muſcas. Teren. Heus tu dore cape hoc flabellū. & uētulum huic facito: fiebant aūt Flabella ex pauonis pēnis: ut Martialis docet. Proptius, Et modo pauonis caudæ Flabella ſuperbæ: ¶ Scāna dediſſe: Scāna ſunt quæ

Scanna.

pedibus ſupponūtur a ſcandēdo dicta. ¶ Circuſq;: & circus & harena miniſtrabit uiam conciliandæ ami

Ludi gla.

cæ. ¶ Sparſaq; ſollicito: ludos gladiatorios intelligit: de quibus multa iuuenalis. ¶ Exhibebant̃ aūt ī foro harena cōſtrato: unde harena pro loco accipitur: ubi munus gladiatoriū exhibebat̃: triſtē autem harenam appellat pp gladiatoꝝ uulnera: ſolebāt aūt impatores ad bellū ꝓficiſcentes munus gladiatorium & uenatus dare: ut ſcribit Iulius Capitolinus in pupieni balbini geſtis his uerbis. Multi apud ueteres dn̄t hanc deuotionē factam contra hoſtes ut non ſanguine litato ſpem pugnarum ſeueriores uim quādam fortunæ faciarēt ituros autem ad bellum romanos debuiſſe pugnas uidere & uulnera: & ferrū: & nudas inter ſe cohortes: ne in bello armatos hoſtes timerent aut uulnera & ſanguinem horrerent.

¶ Vulnus hẽt.uulnerat̃ a cupidine:poſcitq; libellũ:q̃ p ſortes diuinabat:Sortilegia.n.& alia id genus diuinatiõis ĩ circo fuiſſe docet Cic.in.i.de diui.Iuue.Si mediocris erit ſpaciũ luſtrabit utrũq; metaꝝ:& ſortes ducet.¶ Poſito pignore amãtes auctore Ply.ĩ ſpectaculis grãdi ſpõſione facta ãnulos diſpõebãt quũ alii aliũ uictorẽ fore affirmarẽt.Mar.Sed quũ ſpõſio fabulæq; laſſæ de ſcapo fuerit & ĩcitati & Iuuenalis ſpectẽt iuuenes quos clamor & audax ſpõſio:quos cultæ decet aſſediſſe puellæ.¶ Saucius ĩgemuit:amator ſenſit ſe eſſe a cupidĩe uulneratũ.Quid mõ quũ belli.Auguſt⁹ Cæſar(ut Trãq̃llus ſcri.)p̃ter cæteros

ſortilegia in circo

Et qui ſpectabit uulnera:uulnus habet
Dũ loquitur tãgitq; manu:poſcitq; libellum:
Et quærit poſito pignore uincat uter.
Saucius ingemuit:telumq; uolatile ſenſit:
Et pars ſpectati uulneris ipſe fuit.
Quid mõ quum belli naualis imagine cæſar
Perſidas induxit:cecropiaſque rates.
Nẽpe ab utroq; mari iuuenes ab utroq; puel-
Venere atq; ingens orbis ĩ urbe fuit. (læ
Quis non inuenit turba quod amaret in illa:
Heu heu quã multos aduena torſit amor
Ecce parat cæſar:domito quod defuit orbi
Addere:nunc oriens ultime noſter eris.
Parthe dabis pœnas:craſſi gaudete ſepulti
Signaq; barbaricas non bene paſſa manus.

ludos:quoꝝ aſſiduitate:uarietate:& magnificẽtia oẽs ãnceſſit.Dedit ẽt p̃liũ nauale circa Tyberĩ cauato ſolo:ĩ quo poſtea fuit cæſaꝝ nemus:q̃bus dieb⁹ cuſtodes ĩ urbe diſpoſuit:ne raritate remanẽtiũ graſſatorib⁹ obnoxia eẽt:hui⁹ Naumachiæ meminit ẽt Euſebi⁹ & Tacit⁹ ĩ.xii.lib.¶ Perſidas ĩduxit.claſſẽ deſignat quã.M.An.ut docet Plutarch⁹.ptim oriẽtalib⁹ copiis.ptĩ; uiatorib⁹.Agaſonib⁹.Meſſorib⁹.Adoleſcẽtulis p totã græciã a magr̃is captis collegerat:& cõtra Auguſtũ duxerat:q̃ deĩde apd' Actiũ deuicta & romã adducta ĩ naumachia cæſaris pulcherrimũ; p̃buit ſpectaculũ.pſidas ergo oriẽtales accipe.Eſt.n.pſis(ut ſcr.Ptolomæ⁹)regio q̃ termĩat̃ a Septẽtrione Media:Ab occaſu Suaſiana:Ab ortu duab⁹ Carmaniis:A meridie pte pſici ſin⁹.Perſæ ãt cognoĩati ſũt a pſe filio Perſei & Andromedes:uocabãt̃ a græcis pri⁹ Cephen⁹.A ſe uero ipſis atq; ab accolis Artei:ut docet Hero.li.vii.¶ Induxit.inuexit ĩ cauatũ circa Tyberĩ ſolũ:ut pugnarẽt.¶ Cecropias:Athenienſes:hoc dicit.q̃a Athenæ Antõianas ptes ſecutæ ſũt.¶ Ab utroq; mari:ab oriẽtali & occidẽtali plaga.¶ Orbis ĩ urbe fuit:toti⁹ orbis hoĩes uiſi ſũt fuiſſe romæ.¶ Amor aduẽa:amor pegrĩæ mulieris.¶ Ecce parat cæ.Auguſt⁹ finito hiſpão bello ĩ Syriã ad cõponẽdũ oriẽtis ſtatũ puẽit metũq; phraharti iniũxit:ne bellũ pthiæ uellet ĩferre.Itaq; tota pthia captiui ex Craſſião ſiue antõii exercitu recollecti:ſignaq; cũ his militaria Auguſto remiſſa.Sed & filii:nepoteſq; Phrahartis obſides Auguſto dati:pluſq; cæſar magnitudĩe noĩs ſui fecit:q̃ armis ali⁹ ĩpator facer̃ potuiſſet:Auctor Iuſti.ſcri.ẽt Suetoni⁹ pthos & armẽios uĩdicãti Auguſto facile ceſſiſſe:& ſigna militaria quæ.M.Craſſo & antõio ademerãt:repoſcẽti reddidiſſe:obſideſq; optuliſſe:quos quodã mũeris die miſſos p mediã harenã ad ſpectaculũ ĩduxit:Stra.ẽt refert Phrahartẽ regẽ pthoꝝ tm̃ circa Cæſaris aĩciciã ſtuduiſſe:ut ẽt illi trophæa r̃mitteret:q̃ pthi de romãis erexerãt:& uocato ĩ colloq̃o Tito q̃ p id tp̃s ſyriæ p̃erat:q̃ttuor ei filios legitĩos obſides tradidit:ſaroſpadẽ. Ceroſpadẽ.Prahanẽ:& Boonẽ & duas eoꝝ uxores & filios q̃ttuor ſeditionẽ metuens & ne ſibi ĩſidiæ ſtruerẽt.Hui⁹ expeditiõis mẽinit Propti⁹ ea elegia:q̃ ita ĩcipit.Arma de⁹ Cæſar dites meditat̃ ad ĩdos.Hor.Præſẽs diu⁹ habebit̃ Auguſt⁹ adiectis britãnis ĩpio grauibuſq; pſis.Hic ãt ĩtelligẽdũ ẽ de pthica expeditiõe:quã Tyberi⁹ auſpiciis Auguſti ſuſcepit:cui⁹ mẽinit Sue.ĩ Tyberio his uerbis.Deĩde ad oriẽtẽ exercitu ducto:regnũ armeniæ tigrani reſtituit:ac p tribũali diadema ĩpoſuit.Recepit & ſigna q̃.M.Craſſo ademerãt:pthi:potes hoc etiã q̃d magis placet refer̃ ad Caiũ ex iulia nepotẽ quẽ una cũ lucio fr̃e adoptauit domi p aſſem & librã emptos a pr̃e agrippa teneroſq; ad huc ad curã reip.admouit:& ꝯſules deſignatos circũ pũicias exercituſq; dimiſit:Sed ambos ĩ duodeuigĩti mẽſiũ ſpacio amiſit.Caio ĩ lycia Lucio maſſiliæ defũctis:auctor Sue.de his ẽt.L.Flor⁹ ita ſcri.Ad oriẽtẽ pl⁹ negocii cũ armẽiis.Huc alteꝝ Cæſar ex nepotib⁹ ſuis miſit ambo fato breues:ſ; alter ĩglori⁹ Maſſiliæ q̃ppe Luci⁹ morbo ſoluit̃.In lycia Cai⁹ ex uulnere:q̃n armeniã ad pthos ſe ſubtrahẽtẽ recipit.Armẽios uicto rege Tigrane ĩ hoc unũ ſuitutis gñs Põpei⁹ aſſueuerat:ut rectores a nob acciperẽt.Intermiſſũ ergo ius p hũc.recupatũ nõ ĩcruẽto nec ĩulto tñ certamĩe.Quippe dõnis quẽ rex Artaxatis p̃fecerat.ſiml̃ata pditiõe adort⁹ uiꝝ ĩtẽtũ libello:quẽ ut theſauroꝝ rõnẽ ꝯtinẽtẽ ipſe porrexerat:ſtrict⁹ ac recreatus ex uulnere ĩ tp̃s cæteꝝ barbarus undiq; ĩfeſto exercitu opp̃ſſus gladio & pyra ĩ quã ſe pcuſſus ĩmiſit ẽt cæſari ſatiſfecit.poſt Caii ãt & Lucii mortẽ eoꝝ fr̃em.M.Agrippã & Tiberiũ adoptauit Auguſt⁹:ut Sue.ſcri.Nũc oriẽs ultime.Idẽ ẽt Proptius:Sera ſ; auſoniis ueniet pũicia uirgis aſſueſcẽt latio ptha trophæa ioui.Craſſi gaudete.M.Craſ.patrẽ & publiũ filiũ ſpectatæ uirtutis adoleſcẽtẽ deſignat:quos pthi trucidarũt.Nã.M.Cra.a pthis uict⁹ p̃lio ĩ quo ẽt filiũ amiſit:reliq̃s exercit⁹ ĩ collẽ recepit.Euocat⁹ deĩde ĩ colloq̃ũ ab hoſtib⁹:quoꝝ dux erat Surẽas uelut de pace acturis a Maxarthe occidit̃.Sed ſurenã poſtea Orodes parthoꝝ rex eius gl̃iæ ĩuidẽs ĩteremit:hiſtoriã hẽs apud Plu.& Appianũ.Parthe dabis pœnas.Parthi ſcythæ fuere:ut docet Iuſtinus:& lĩgua ſcythica exules interp̃tantur:q̃m parthorum regnũ ſcythaꝝ exules ꝯdidere.Sunt autẽ ppl̃i perſis finitimi:ut docet Strabo:Terminant̃ ab occaſu parte Medoꝝ:a ſeptẽtriõe Hircania ab oriẽte aria:a meridie deſerta carmaniæ:auctor Ptolomæus.¶ Signaq; barbaricas:ſigna a parthis bis ſunt adẽpta romãis:primo Craſſo deuicto.Deinde etiam.M.Anto.

Naumachia Auguſti claſſis.m.An.

Perſis Cephenes arthei

Parthi domiti ab Auguſto

Craſſi & publii Mors parthis

¶Vltor ades.Tiberiū dicit uel Caiū.¶Primiſq; ducē.Caius enim puer admodū in orientem duxit exer
citū.¶Bellaq; nō puero:bellū ſumit difficillimū:qđ cōſumatiſſimū exigit imꝑatorē.¶Parcite natales:
puerilis ætatis īmaturā uirtutē diuinitati Cæſaꝝ aſcribit.¶Timidi:pauidi & timētes:ne qđ aduerſi acci-
dat Caio ꝯtra parthos eunti pp ætatē.¶Parcite numerare:ne numeretis.¶Natales deoꝝ:dies quibus na
Natales ti ſunt dii:ſeu partus deoꝝ.Ply.Diuerſaꝝ quidē gentiū natales concordi figura repiri.Natales ēt pro cō
ditione ſanguinis ac familiæ accipi inuenies apud auctores.Cornelius Taci.Aderat Cornelius fuſcus in-

Vltor adeſt:primiſq; ducem ꝓfitetur in ānis:
Bellaq; non puero tractat agenda puer.
Parcite natales timidi numerare deorum
Cæſaribus uirtus contigit ante diem.
Ingenium cœleſte ſuis uelocius annis:
Surgit & ignauæ fert mala dāna moræ.
Paruus erat:manibuſq; ſuis tirynthi⁹ angues
Preſſit:& in cunis iam ioue dignus erat.
Nūc quoq;:q puer es:tātus tū bacche fuiſti.
Q um timuit thyrſos india uicta tuos.
Auſpiciis animiſq; patris puer arma moucbis
Et uinces annis.auſpiciiſq; patris.
Tale rudimentum tanto ſub nomine debes.
Nunc iuuenū princeps: deīde future ſenū.
Q uum tibi ſint fratres:fratres ulciſcerē læſos.
Q umq; pater tibi ſit:iura tuere patris.
Præbuit arma tibi genitor patriæq; tuuſq;:
Hoſtis ab inuito regna parente rapit.
Tu pia tela feres:ſceleratas illa ſagittas:
Stabit pro ſignis iuſque piumq; tuis.

gens ætate claris natalibus.Plyn.in epl'is natales
accipe uī pro generis ignobilitate:quam inquit.
Nōnunq̄ cādidatus aut natales cōpetitoris aut
annos aut ēt mores arguebat. Cæſaribus:impe-
ratoribus & eorū liberis . ¶Et ignauæ fert mala
dāna moræ:aufert inquit ingeniū cœleſte quic-
quid dāni mora ānoꝝ accidit.¶Paruus erat exē
Hercules plo herculis ꝓbat in puero:ſed deo eſſe uirtutē.
puer Alcmena poſt partū iunonem uerita puerum in
loco expoſuit : quē ab eo herculeū cāpū dixere.
Quo tpe minerua una cum iunone ꝓfecta:qum
infantis naturā admiraretur.Iunoni ſuaſit:ut illi
māmā pberet.Qua præter ætatē uiolētius ſum-
pta.Iuno dolore mota puerū abiecit.Minerua il
lū mr̄i detulit nutriendum:Iuno deinceps duos
dracōes ad pdendū miſit pueꝝ:quos ille utraq;
manu faucib⁹ apprehēſos ſtrāgulauit : unde illū
argiui:qm̄ iunonis opa gloriā eſſet adept⁹:qum
antea alcæus uocaref Iracleū dixere:auctor Dio
do.pl'a legito apud Plautū. Vir.uti prima nouer
cæ mōſtra manu geminoſq; præmēs eliſerit an
Tirynthi⁹ gues.¶Tiryn.hercules:a tyrintha oppido haud
lōge a mycænis appellat⁹:ex quo pulſus Amphi
trion eius pr̄ putatiuus thebas cōceſſit ut docet
Diodorus.Seruius ēt ſcribit ideo herculē appel-
latū tirynthium:qm̄ puer tirynthæ educatus ſit.
Bacchus Nūc quoq; qui puer es.Bacchus boetias thebas
Dionyſi. patriā hūit:ut Ply.docet.Diony.appellaf a ioue
& Nyſa antro:ubi a nymphis nutrit⁹eſt.Bacchū
appellarūt a mulieribus:quæ bacchātes illum ſe
quebantur:lenæum pterea.Bromium.pingenium.Triumphatorē aliiſq; cognominibus uocarunt puer
orbem peragrauit:Multas domuit nationes:in indiā cum exercitu tranſcendēs triēnio poſt multis cum
ſpoliis in Boetiā rediit primus oīum triūphauit uectus indico elephanto:emere ac uendere primus inſti-
tuit:ut Ply.docet in exercitu mulierum copiam circumduxit armatā haſtis thyrſo īuolutis:in his & mu
ſæ uirgines erant.& Silenus pedagogus ac nutritor : optimorumq; inſtitutor ſtudioꝝ diadema regum
inſigne primus inuenit:q̄uis Mitra pro diademate uteretur.Vnde mitriphoros dictus eſt: ut ſcribit Dio-
pugnare do.¶Auſpiciis anniſq; patris:auſpiciis & ānis augusti patris per adoptionē:quaſi dicat Multum tibi pue
Auſpiciis ro cōferent auſpicia & anni auguſti:Tiberius ſiue Caius dicitur arma mouere auſpiciis Auguſti:quoniā
alienis ei Cæſar bellum gerendum mandabat:quod ſuis auſpiciis ſuſceperat.Romæ enim conſuetudo erat : ut
Auſpiciū nihil domi foriſq; gereretur niſi captatis auſpiciis:captabantur autem auſpicia duobus modis:aut uola-
duplex tu aut garritu auium:quarum quædam oſcines:quædam præpetes dicebātur.¶Et uinces annis:quia an
Oſcines ni auguſti afferent tibi multū auctoritatis apud hoſtes ſeu quia auguſtus puer adhuc cœpit pugnare:qui
ꝑpetes dam legunt animis .Magis placet annis legas:quibus moderandū eſſe puerile ingeniū uelit poeta : aut
Caius & in puerili ætate ſperandū eſſe uictoriam.¶Tale rudimentum:tale initium:ſub tanto nomine:Cæſaris au
Lucius guſti patris.¶Quum tibi ſint fratres:uel.M.Agrippam & Luciū innuit:quos læſos dicit propter ius acci
piendi rectores a parthis ītermiſſum:uel ſi ad Tiberium referas : Caium & Lucium intelligit:quos ex iu-
lia nepotes Auguſtus adoptauit:quibus intra trienniū defunctis adoptatur ab Auguſto Tyberius ſimul
cum fratre eorum.M.Agrippa:quos læſos dicit poeta propter Caiū a parthis interemptum.¶Iura tuere
patris.nam(ut Florus etiam ſcribit)armenios uicto rege Tigrane in hoc unum ſeruitutis genus aſſueue
Auguſtus rat Pompeius.ut rectores a romanis acciperent Intermiſſum ergo ius Auguſtus primo per Caium:dein
pr̄ patriæ de per Tiberium recuperare uoluit.¶Genitor patriæq; tuuſq;.Auguſto Senatus po.q;.ro.per Valerium
meſſallam patris patriæ cognomē detulerunt:cui lachrymans reſpondit Auguſtus his uerbis:Compos
factus uotoꝝ meorum.P.C.quid habeo aliud deos immortales præcari:q̄ ut hunc conſenſum ueſtrum
ad ultimum uitæ finem mihi perferre liceat:auctor Sueton.Hoſtis.parthus . ¶Rapit regna.armeniam
dicit:quæ ad parthos defecerat.¶Ab inuito parente:ab auguſto id moleſte ferente:¶Pia tela:quia cau-
ſa tua eſt honeſta.¶Sceleratas ille ſagittas:quia parthorū cauſa iniqua eſt. ¶Stabit pro ſignis : romanæ

militiæ ꝯſuetudinem notat.Solebant enim in exercitu numen aliquod impatores perferre : ut.C.Cæſar uictricem uenerem pompeius Herculem inuictum in auxilium uocabat:& in hiberia pompeii filius inſigne pietatis.Cæſar uero inſigne ueneris anteponebat quem moré etiã Vergilius tangit eo uerſu.Vadimus imiſti danais haud numine noſtro.¶ Eoas opes:parthicas gentes.¶ Dux meus:Tiberius uel Caius. ¶ Marſq; pater:mars pr̃ romanæ urbis p'Romulum.¶ Eſt deus e uerbis alter:Cæſarem auguſtum:dicit: qui uiuus diuinos meruit honores:& mortuus:ut Sue.ſcribit in deoꝝ numeꝝ relatus eſt. Necenim de- Numina in exercitu præferebantur

Vincunť parthi cauſa:uincanť & armis.
Eos latio dux meus addat opes.
Marſq; pater:cæſarq; pater date numen eũti:
Eſt deus uobis alter:& alter erit.
Auguror.en uinces uotiuaq; carmina redda:
Et magno nobis ore ſonandus erit.
Conſiſtes:aciemque meis hortabere uerbis:
Odeſint animis ne mea uerba tuis.
Tergaq; parthoꝝ:romanaq; pectora dicam:
Telaque:ab auerſo quæ iacit hoſtis equo.
Q uid fugis ut uĩcas:qd uictos pthe relinqs.
Parthe malũ iã.nũc mars tuus omne hẽt.
Ergo erit illa dies:qua tu pulcherrime rerum.
Q uattuor in niueis aureus ibis.equis
Ibunt ante duces onerati colla cathenis.
Ne poſſint tuti:qua prius:eſſe fuga.
Spectabunt iuuenes læti:mixteq; puellæ.
Diffundetq; animos omnibus illa dies.
Atq; aliqua ex illis:dum regum noĩa quæret.
Q uæ loca:q mõtes:quæue ferantur aquæ.
Omnia reſponde:nec tantum ſi qua rogabit.
Et quæ neſcieris:ut bene nota refer.
Hic eſt euphrates p̃cinctus arũdine frõtem.
Cui coma dependet cærula:tigris erit.

fuit uir prætori⁹:qui ſe effigiẽ cremati eũtem in cœlum uidiſſe iuraret: Moré referẽdi romanos principes ĩter diuos'elegãtiſſime docet Herodianus lib.iiii.¶ Et alter'erit.Tiberium deſignat:uel caiũ de quo potius ĩtellexerĩ q̃ de tyberio:qm̃ Seneca ſcri.C.Cæſaré diui Auguſti nepotem circa primos iuuẽtæ ſuæ annos Luciũ fratrẽ chariſſimum ſibi principẽ iuuentutis ipſum principem eiuſdẽ iuuẽtutis amiſiſſe ĩ apparatu parthici belli:& grauiore multo animi uulnerare q̃ poſtea corpis ictũ eẽ qď utrũq; & piiſſime & fortiſſime tuliſſe auguſtũ refert.¶ Votiuaq; carmina:quæ diis uoui:ſi'parthos uiceris . ¶ Cõſiſtes:in ꝯciõe ſtabis.¶ Meis uerbis: meo carmine.Solẽt.n.ſcriptores ꝯcionantem imperatorem introducere. ¶ Odeſint animis ne mea uerba tuis: utinã nr̃a carmina reſpõdeant: & paria ſint tuis animis in gentibus nec deficiãt mihi uerba qum ſcribã geſta tua & parthos a te debellatos. ¶ Terga parthoꝝ fugaꝫ parthoꝝ.¶ R õanaq; pectora romanas uires & uictoriã.¶ Telaq;'ab auerſo : Plutar. Scribit parthos in fuga ẽt ſagittas emittere ꝯſueuiſſe:idq; poſt ſcitas omniũ optime facere noſce unde fugiẽtes nõ minori hoſtes afficiũt calamitate q̃ ſtantes. Vergi Fidentẽq; fuga parthũ uerſiſq; ſagittis & parthorũ prœlia Lucanus fugitiua appellat.¶ Quid fugis:ut uicas:'apoſtrophe ad parthos eſt:quoꝝ pugnãdi morem deridet. ¶ Quattuor ĩ niueis aure⁹:hic locus expoſcit:ut q̃'fuerit triũphi forma oſtendam⁹. Idq; Appiani auctoritate:q Scipiõis triũphũ ita deſcribit.Sertis redimiti omnes precinẽtib⁹ tubis currus ſpoliis refertos deducebãt.Ferebãtur & ligneæ turres captarũ urbium ſimulachra preferentes:ſcripturæ deĩde & imagines eaꝝ quas geſſiſſent.Aurum deinceps & argentũ partĩ rudibus maſſis.partim notis:aut huiuſmodi impreſſum figuris.Coronæ p̃terea'quas uirtutis gratia urbes aut ſocii aut exercitus urbis.Parẽtes militibus dediſſent.Candidi ſubĩde boues & elephanti illos ſequebantur:poſt hos Carthaginenſiuꝫ ac numidarũ principes bello capti. Imperatorem:lictores preibãt purpureis amicti ueſtibus.Tum citharedorum ac tibiarum turba ad hetruſcæ ſimilitudinem pompæ.Hi ſuccincti'coroniſq; aureis redimiti ſuo quiſq; ordine canẽtes pſallenteſq; prodibãt Hos lydos appellant:ut facile crediderim hetruſcos a lidiis ſumpſiſſe originẽ. Horum in medio quiſpiã talari ueſte fimbriis & armillis auro ſplendentibus amictus geſtus uarios edebat hoſtibuſq; deuictis inſultãs riſus undiq; ciebat.Poſt thuris & odoꝝ copia imperatoré circũſteterat:quem curru de aurato multifariãq; notis refulgẽti candidi uehebant equi auream capite geſtãtem coronã lapillis ornatam gẽmiſq;.Hic ueſtẽ ſuccinctus purpurea patrio more aureis intextam ſyderibus.Altera manu eburneum ſcœptrũ:altera laurum p̃ferebat:quã romani uictoriæ inſigne ꝓfiterenť. Vehebãtur & cum eo pueri uirgineſq;:& habenas hinc inde cognati iuuenes.Demũ qui exercitum ſecuti fuerãt ſcriptores:miniſtri: ſcuti feriue.poſtremo exercitus in turmas acieſq; diuiſis currũ ſequebatur.Milites quoq; lauro redimiti: laurum manu ferentes quibus meritorum inſignia adiuncta aderãt q̃ primores hos quidẽ laudibus ferent:hos ſalibus inſectarenť:nõnullos infamia notarẽt. Simplex deniq; triũphi forma:& quã unuſqſq; ſermone facile explicare queat:quũ in capitoliũ uentum eſſet:Scipio depoſito apparatu epulum amicis (ut mos erat)in exẽplo p̃buit.¶ Ne poſſint tuti:cauſam aſſignat:cur catena:uincti ſint captiui. ¶ Diffũdetq; aĩos:exhilarabit mẽtes . ¶ Quæ loca:nã homines & loca ĩmaginibus ſcritpiſq; in triũphũ deferebanť:ut docet Appia.in triũphis Caii Cæſaris.Proper.Inq; ſinu chare nixus ſpectare puellæ incipiam:& titulis oppida capta legã.idem etiam docet Oui.triſtium lib.iiii.¶ Nec tantũ ſi qua rogabit:nõ modo quecũq; illa petierit dices:ſed alia plura.Hic eſt euphrates:q ſerta arũdinea capite geſtabit:illũ euphratẽ

Auguſtus in deum parthoꝝ fuga

Triũphi ſurtuna

Lydi

Euphrates

Le cose che nõ sai di come note

Hos fac armenios:hæc eſt danaia perſis:
Vrbs in achæmeniis uallibus iſta fuit.
Ille:uel ille duces:& erunt quæ nomina dicas:
Si poteris:uere:ſi minus:apta tamen.
Dant etiam poſitis aditum conuiuia menſis:
Eſt aliquid præter uina quod inde petas:
Sæpe illic poſit⁹ teneris adducta lacertis.
Purpureus bacchi cornua preſſit amor.
Vinaq; cũ bibulas ſparſere cupidinis alas
Permanet:& capto ſtat grauis ille loco.
Ille quidem pennas uelociter excutit udas:
Sed tamen aſpergi pectus amore nocet.
Vina parãt animos faciũtq; caloribus aptos:
Cura fugit multo diluiturque mero.
Tunc ueniunt riſus:tunc paup cornua ſumit:
Tunc dolor & curæ:rugaq; frontis abit.
Tunc aperit mentes æuo rariſſima noſtro:
Simplicitas:artes excutiente deo.
Illæ ſæpe animos iuuenum rapuere puellæ:
Et uenus in uenis:ignis in igne fuit.
Hic tu fallaci nimium ne crede lucernæ:
Iudicio formæ:noxq;:merumq; nocet.
Luce deos:cœloq; paris ſpectauit aperto:
Q um dixit ueneri:uincis utranq; uenus.
Nocte latent mendæ:uitioq; ignoſcit omni:
Horaq; formoſam quamlibet iſta facit.
Conſule de gemmis:de tincta murice lana:
Conſule de facie:corporibuſq; diem.

eſſe dicito.Coronæ enim ex arundine e poetis fluminum diis dantur:Virgilius in octauo. Et crines um
broſa tegebat arũdo.Eſt euphrates fluuius:qui oritur:ut Pli.tradit in p̃fectura maioris Armeniæ crãiti
de in monte aga:uel ut Mutianus uoluit ſub radicibus montis:quem capotẽ appellant:cuius etiam Lu
Tigris canus meminit li.iii.&Solin⁹.¶ Cui coma depẽdet cærula:qui capillos habet cæruleos.¶ Tigris erit.Ti
gris fluuius eſt:q ex armeniis fluuit:auctore Herodoto:a celerit ate dict⁹ ut pli.tradit.Medi enim Tigꝛ
ſagittã appellant:De tigri plura legito apud Plinium & Solinũ.¶ Hos fac armenios:finge illos eſſe ar
menios:quos deuicit Auguſt⁹per Tiberiũ:ut do
persis cet Suetoni.¶ Hæc danaia perſis:Perſis:ut Stra
bo ſcribit:regio ẽ oriẽtalis poſt carmaniã a per
ſe:ut antea docuimus:cognoĩata Sane Perſæ ex
oĩbus barbaris clariſſimi fuere:ꝙ nulli græcis
imperitarũt:qui aſiam tenuere præter eos cœlũ
Iouẽ putant:colunt ſolem quem mithram uo
cant lunã.Venerem ignẽ:tellurẽ uentos:& aquã
in flumen nõ micturiunt: horũ pueri ante quar
tum annum ante patris cõſpectum non ueniũt:
Ducunt uxores quam plures:& multas pellices
alunt propagandæ ſobolis cauſa.Regi qui non
paruerit capite & brachio amputato,p̃iicitur.Au
ctor Strabo.In achemeniis uallib⁹:hoc eſt p̃ſicis
Nam tres erant perſaꝝ tribus preatiſcores.Ache
menidæ.& Magi.Propertius. Nõ tot achemeni
is armantur fuſa ſagittis.¶ Et erũt quæ noĩa di
cas:finges nomine aliquo illũ appellari.¶ Dãt
etiam poſitis:iter epulas quoq; poteris tibi ami
cam conciliare.¶ Adducta cornua:uiolentia &
laſciuiam ad ſe inclinatam:poetæ enim Bacchũ
cum cornibus deſcribũt: quoniam liber pr̃ pro
Cornua teruitatem & cõtumaciam addere ſolet:quæ p
Bacchi cornua deſignatur:& ebrii dicũtur cornua ſume
re.¶ Hora.Addis cornua paupi: Diodo.cornua
aſcribit baccho:quoniã is primus dicitur boues
cornutos ad iugũ iũxiſſe.¶ Purpu.amor:formo
ſus cupido qui iter epulas uerſatur.¶ Preſſit: de
mulſit.¶ Bibulas alas:uinum bibentes.¶ Vdas:
ex quo oſtendit duo numina inter epulas uerſa ĩ
bacchum ſcilicet & cupidinẽ: eſſeq; utrumq; ue
neris conciliatorem.¶ Pectus:mentẽ amantis.
¶ Cura fugit:idem etiam Hora. Diſſipat euchi
us curas edaces.¶ Tunc pauper cornua ſumit.ſit
proteruus. Tunc aperis mentes:tunc hominum
mentes oſtendit:& p̃dit ſecreta:Hora. Non ego
te candide Baſſareu inuitum quatiã : nec uariis
obſita frõdibus ſub dio rapiam.¶ Aeuo rariſſi
ma noſtro ſimplicitas¶ Simplicitas illa quæ no
ſtra tẽpeſtate in nullo extat:niſi poſt uinũ ¶ Ar
Vini tes:fraudes & calliditatẽ.¶ Excutiente deo:eiici
Natura ente baccho.¶ Illic ſæpe animos: in conuiuiis ſæpenumero iuuenes capti ſunt amore.¶ Ignis:in igne
amoris calor additur calori uini:eſt enim amor ignis occultus. Virgil. Vulnus alit uenis & cæco car
pitur igni:uino autem exhauſto natura eſt accendendi calore uiſcera intus:foris infuſo refrigerandi:ut
docet Plinius.Hic tu fallaci:docet non eligendam eſſe amicam nocte. ¶ Luce deas.qum in pelio mon
Paridis iu te thetydis nuptiæ celebrarentur a diis omnibus.Indignata diſcordia.ꝙ & ipſi non licuiſſet adeſſe:po
dicium mum in quo ſcriptum erat:pulchriori detur:iniecit:ſed qum Iuno.Minerua & Venus inter ſe certarent
de pulchritudine:placuit Ioui ut de ea re Paris in ida monte phrygiæ ſententiam ferret:qui a uenere cor
ruptus:ſecundum eam ſententiam dedit:qum prius unamquamq; nudam uidiſſet: ut docet Apule.in
meta.Ouidi in epiſtolis: Qua Venus & Iuno ſumptiſq; decentior armis uenit in arbitrium nuda Mi
nerua tuum:& Proper. Credite etiam diuæ quas paſtor uiderat olim.Idæis tunicam ponere uerticibus
Murex ¶ De tincta murice lana. Murex genus conchæ eſt:a purpura haud diſſimilis:ſed pro purpura accipitur
a poetis:quæ florem illum tingendis ueſtibus in mediis:ut docet Plyni. Faucibus habent.Vergil. ipſe
ſed in pratis aries iam ſuaue rubenti murice.¶ Quid tibi fœmineos:docet amantes quoq; poſſe inſiluis
puellas conciliare:preſertim ſi uenatione delectantur:quem morem impudicum taxat Iuuena.eo uer
Baiæ ſu.Mæuia tuſcum figat aprum:& nuda teneat uenabula mãma.¶ Quid referã baias.Baie ut Strab.ſcri.a

Boia Vlyxis ſocio nomen traxere: fuerat autem oppidum campaniæ ameniſſ mum: cuius regione. C. Marius. Cn. Pompeius: & Cæſar uillas extruxerũt. ad quem locum ſub æſtiuum tempus ſalubritatis cauſa nauigabãt Matronæ cimbis uariis coloribus pictis: ubi nocturna canentiũ conuitia & ſymphoniæ audiebantur: ut tradit in epiſtolis Seneca: qui baias diuerſoriũ uitiorum haberi cœptum eſſe ſcribit: & Propertius. Tu modo quamprimum corruptas deſere baias multis iſta dabunt littora diſſidium Littora q̃ fuerant caſtis inimica puellis. Ah pereant baiæ crimen amoris aquæ. Martialis etiam ſcribit Matronam caſtiſſimam factam eſſe impudicam. Dum aquis baianis fouetur. ¶ Prætextaq; littora uelis: uelis operta & uelata: littus enim baiarum ũdique uelis operiebat. ¶ Et quæ de calido. Baiæ ut Strabo docet: habebant aquas calidas & ad uoluptatẽ & ſanãdos morbos acommodatiſſimas. Scribit etiã Plyni⁹ aquas nuſquam largius eſſe: quã in baiano ſinu: nec pluribus auxiliandi generib⁹ Aliæ ſulphuris. Aliæ alumnis. Aliæ ſalis. Aliæ nitri. Aliæ bituminis: nõnulla etiam acida ſalſaue miſtura: uapore quoq; aliq̃ pſunt Tãtaq; eſt uie ut balneas calefaciant ac frigidã; etiã in ſolis ſeruore cogant: quæ in balneis poſſideant uocant̃ noĩe accepto Claudii Cæſaris liberto: obſonia quoq; percoquunt ¶ Vulnus referens: baiis enĩ a cupidine uulneratus diſcedit ¶ Ecce ſuburbãæ lucum deſcribit ubi erat. ¶ Dianæ templum: de quo in faſtis ita ſcribit Oui. Vallis ariciæ ſilua p̃ cinctus opaca. Eſt loc⁹ antiqua religiõe ſacer: & Luca. Parua myceneæ quantũ ſacrata dianæ Diſtat ab excelſa nemoralis aricia rõa De eo quoq; ita ſcribit Strabo. Eſt & dianæ luc⁹ ideſt Artemiſium: ſic enim uocãt: e ſiniſtra uiæ regione ex aricia ad aricinã uiam conſcendentibus quod templum nominã tædificium tauricæ ad quod templũ ex urbe fœmiæ corõatæ aſſecutæ quod uotis optauerãt. Idibus auguſti facibus accẽſis uoniebãt. Ouidius in faſtis Sæpe potens uoti frontem redimita coronis: Fœia lucentes portat ab urbe faces: & Propertius. Qum uidet accenſis deuotã currere tedis In nemus & triuiæ lumia ferre deæ. Hoc autẽ certamen ab atheniẽſibus ſumptum arbitror. Siquide; pauſanias ſcribit. In academia fuiſſe promethei aram: a qua ad urbẽ cũ accenſis facibus currebant certamen autẽ in eo poſitm erat in curſu tedam ſeruaẽ accenſa; : quæ ſi in prio extiguebaẽ uictoria ad ſecũdũ trãſferebatur. Sin ſecũdo quoq; extinguebatur: tertius erat uictor. Sin uero omnibus nulli uictori relinquebatur: unde Varro de re ruſtica dixit non curſu lampada tibi trado: quod ſignificat non tibi uictoriam trado: meminit etiam Herodotus lib. viii. Vnde Perſius dixit. Qui prior eſt: cur me in decurſu lampada poſcis in quo uerſu enarrando multi multa dicunt: bene autem pauci. ¶ Partaq; per gladios: barbaricus quidam & ſcytharum mos erat: ut Strabo meminit: circa templum Dianæ: ut qui prius uictimam mactaſſet ſacerdos inſtitueretur: qui uiribus corporis & pedum celeritate potens gladium tenens & inſultus ſemper circunſpectans: de honore certabat: & ad ſe tutandum ſtrenue contra pugnantem aduerſum ſe paratus erat ſingulisq; annis ei qui tenuerat ſacerdotiũ erat: qum illi uictor ſuccedebat: appellabaẽ autem ſacerdos rex nemoralis ab artẽ ſio nemore: & Diana nemorenſis uel nemoralis. Papinius. Iamq; dies aderat profugis quũ regibus aptum fumat aricinũ Triuiæ nemus: & face multa conſcius Hippolyti ſplendet lacus. Ouidius ĩ faſtis. Regna tenent fortes manibus pedibuſq; fugaces. Et perit exemplo poſt modo quiſq; ſuo. Suburbanæ Dianæ: templum enim nõ longe diſtabat ab aricia ¶ Nocente manu: quia pugnabatur. ¶ Illa q̃ ex uirgo. Diana enim a poetis uirginitatis dea appellatur. ¶ Multa uulnera: quia illic multi amore capiuntur. ¶ Hactenus unde legas: docuit ubinam quærenda eſſet amica: nunc quemadmodum concilianda ſit præcipit. ¶ Vnde legas: unde eligas. ¶ Imparibus modis: inæquali modulatione: nam elegiacus uerſus impar appellatur a poetis: propterea q̃ alter uerſus ex ſex dimenſionibus. Alter uero ex quinq; conſtat: unde exametri & pẽtametri nomina indita ſunt. ¶ Molior: accingor. ¶ Prima ſi. prima ſpes ¶ Ten de plagas. tende ræti. ¶ Vere pri

Quid tibi fœmineos cetus uenatibus aptos.
  Enumerem. numero cædet harena meo.
Quid referã baias. p̃texta que littora uelis.
  Et que de calido ſulphure fumat aquam.
Hic aliquis unlnus referẽs in pectore dixit.
  Non hæc ut fama eſt. unda ſalubris erat.
Ecce ſuburbanæ templum nemorale dianæ.
  Partaq; per gladios regna nocente manu.
Illa quod eſt uirgo. q̃d tela cupidinis odit.
  Multa dedit populo uulnera. multa dabit.
Hacten⁹ uñ legas: q̃d ames ubi rætia pomas
  Præcipit imparibus uecta thalia modis.
Nũc tibi quæ placuit: q̃s ſit capienda partes.
  Dicere præcipue molior artis opus.
Quiſquis ubiq; uiri faciles aduertite mentes.
  Pollicitiſq; fauens uulgus adeſto meis.
Prima tuæ mẽti ueniat fiducia cunctas
  Poſſe capi: capies: tu modo tende plagas.
Vere prius uolucres taceãt æſtate cicadæ.
  Menalius lepori det ſua terga canis.
Fœmina quam iuueni blãde tentata repugnet
  Hæc quoq; q̃ poteris credere nolle: uolet.
Vtq; uiro furtiua uenus: ſic grata puellæ.
  Vir male diſſimulat. tectus illa cupit.
Cõueniat maribus. ne quã nos ante rogemus
  Fœmina iam partes uicta rogantis aget.

Baianæ Aquæ
Poſſideanæ
Dianæ Lucus
Artemiſium
Rex nemoralis
Diana nemoralis

Mollibus in pratis admugit fœmina tauro:
Fœmina cornipedi ſemper adhĩnit equo.
Fortior in nobis:nec tam furioſa libido eſt:
Legitimum finem flamma uirilis habet.
Byblida quid referã:uetito quæ fratris amore
Arſit:& eſt laqueo fortiter ulta nephas.
Myrrha patrẽ:ſed non:ut filia debet:amauit.
Et nunc obducto cortice preſſa latet.
Illius lachrymis:quas arbor fundit odora!
Vngimur:& dominæ nomina gutta tenet
Forte ſub umbroſis nemoroſæ uallibus idæ:
Candidus armenti gloria taurus erat.
Signatus tenui media inter cornua nigro:
Vna fuit labes:cætera lactis erant.
Illum gnoſiadeſq; cydoniadeſq; iuuencæ
Optarunt tergo ſuſtinuiſſe ſuo.
Paſiphæ fieri gaudebat adultera tauri:
Inuida formoſas oderat illa boues.
Nota cano:non hoc:quæ centũ ſuſtinet urbes
Quãuis ſit mendax:creta negare poteſt.
Ipſa nouas frondes:& prata tenerrima tauro
Fertur inaſſueta ſubſecuiſſe manu.
It comes armentis:nec ituram cura moratur
Coniugis:& minos a boue uictus erat.
Quid tibi paſiphæ præcioſas ſumere ueſtes:
Ille tuus nullas ſentit adulter opes.

us:uere enim aues cõcentibus aera mulcent.¶ Menalius canis.canis arcadicus:uenaticus:qui in menalo mõte feras inſequitur. Furtiua uenus:furtim rapta.¶ Male diſſimulat. neſcit amorem celare.¶ Ille cupit cautius:cautior eſt in tegẽdo amore.¶ Cõueniat maribus.ſi ſint mares concordes. ¶ Aget partes rogantis:petet coitum ab homine. Agimus.n.partes rogãtis:qum munera alicuius aliquid patẽtis obim⁹ ¶ Mollibus in pratis brutorum animaliũ exemplo probat fœminam eſſe quod dixit:ſi fas eſſet.¶ Cornipedi equo.ſic & Virg.tẽ cornipedum curſum ſimularat equorũ.¶ Adhinnit.hinnire proprie de equis dicimus:unde hinnitus.Vir.Et alto peliõ hĩnitu fugiẽs impleuit acuto¶ Legitimum finẽ: certũ moduʒ.¶ Flãma uirilis.amor hominũ.¶ Bybli

Byblidis fabula

da quid referã.exẽplis agit amori eſſe magis ob noxias fœminas q̃ uiros.byblis ex filia Mæãdri nata Caunũ fratrẽ turpiter amauit q ſororis ſceleſto amore cognito ex patria ꝓfugit.Illa dũ eũ quæritat ĩ cariã ꝑuenit:ubi longo itinere & polluto amore fatigata periit.Sed legeidũ miſeratione ĩ fontẽ ſui nominis mutata eſt.Fabulã Ply. narrat Oui. ĩ met.¶ Arſit:capta ẽ amore.¶ Et ẽ laqueo:hic laqueo eã dicit uitã finiuiſſe:in meta. uero aliter ei⁹ exitũ d'ſcribit.¶ Myrrha patrẽ.nota eſt fabula:quemadmodũ Myrrha ꝯcubuit cũ Cynira patre cypriorũ rege: quẽ diu uexiſſe ſcri. Ply.Id autẽ fuit dũ mater cæteris ſacris operaꝛ: qd' quʒ pater cognouiſſet:ſtricto gladio eã inſecutus ẽ:illa noctis beneficio ĩ terra Sabæam euaſit:ubi ĩ arborẽ ſui nominis mutata ẽ:ut ĩ meta. narrat Oui.¶ Sed nõ ut debuit:qa nephãdo pr̃is amoꝛ capta erat.¶ Obducto cortice: circũducto cortice nã ĩ arborẽ Myrrhã mutata ẽ.Illi⁹ lachrimis:Myrrhæ guttis:& ex arboꝛ ſtillãtib⁹:hæc.n. melior habebaꝛ. & ſtacte ideſt gutta dicebatur. Colũel.Et melior ſtactis ponaꝛ achaica myrrha

Myrrhæ Guttæ Stacte

¶ Vngimur:ãtea enĩ myrrha uꝉ aliis odorib⁹ ungebãꝛ.Sappho.Nõ arabo nr̃ rore capill⁹olet:& Horati⁹.Dic & argutæ ꝓpter Neeræ myrrheũ nodo cohibere crinẽ: & alibi.Sæpe diẽ mero fregi coronatus nitentes Malobrato ſyrio capillos.

Ida

Vallib⁹ idæ:ida mõs fuit nõ mõ troic⁹ ſed & cretẽſis:ut Stra.ſcri.cui⁹uerba hæc ſũt:Mõs idæ⁹ ſurgit cretenſiũ cunctorũ celſiſſimus:quaq; uerſum circuitũ habens ſtad.ſexcentorũ preſtantiſſimis ille ſane oppidis ĩſtar coronæ ĩcoliꝛ. Tradiꝛ etiam Ply.Cretã montes habuiſſe Cadiſcũ.Idæũ. Dictinæũ.Crocũ.Vir.Mõs idæus ubi & gẽtis cunabula nr̃æ. Oui.ĩ fa.& creta nobilis ida¶ Cãdidus taurus.Taurum deſcribit cuius amore capta fuit Paſiphae tradũt fabulæ Paſiphaen Minois uxorẽ qum Taurũ adamaret:ſignum boui ſimile a Dedalo factũ:eoq; modo tauro ſuppoſitã deſiderio potitã eſſe.Ante hoc tempus Minoem quotãnis ferũt ſpecioſiſſimum oĩum taurum neptunno ſolitũ de more ſacrificare:qũ ei taurus eẽt cæteris præſtãtior:alium ſacrificauit deteriorẽ:Qua ex re iratus minori neptũ

Paſiphaes fabula

nus eius tauri amorẽ Paſiphae iniecit:cui arte Dædali ſuppoſita decãtatũ fabulis genuit Minotaurũ natura duplici:ut qui uſq; ad humeros taurus:cætera homo eſſet:auctor Diodo.¶ Tenui nigro:macula nigra

Gnoſos

ſed parua¶ Vna fuit labes:hãc ſolũ habuit maculã nigrã¶ Gnoſiadeſq;:cretẽſes a gnoſo cretæ urbe:quã

Cidon

ꝯdidit Minos in ea inſulæ parte:quæ aſiã ſpectat ut docet Diodo.¶ Cydoniadeſq;:a cydone eiuſdẽ cretæ oppido ꝯdito ab eodẽ minoe in his locis:qui peloponeſſo oppoſiti ad occidẽtẽ uergũt auctore Dio

Creta

do.Herodotus ſcribit Cydoniã in creta ꝯdidiſſe Samios: male autẽ in pleriſq; exẽplaribus Sidoniades legitur.¶ Centũ quæ ſuſtinet urbes.¶ Creta.n. a creta nympha Heſperidis filia cognoĩata centũ fuit urbiũ clara fama.ut Ply.docet.& Stra.ſcri.eã hecatõpolim appellatã eẽ Terminaꝛ aũt ab occaſu mari adriatico.a ſeptẽtriõe pelago cretẽſi.a meridie pũico:ab oriẽte carpatio auctoꝛ Ptolemæo.Quãuis ſit mẽdax Cretẽſes.n.mẽdaces appellãꝛ:quã rẽ docet diuus Hierony.ad magnũ oratorẽ ita ſcribẽs. Sed & Paulus

Cretẽſes mẽdaces

poſt epimẽidis poete abuſus uerſiculo ẽ ſcribẽs ad Titũ κρητεσ ἀεὶψευσ τάικα καθήρταλασ τερεσ ἀργοι Cretẽſes ſemp mẽdaces.malæ beſtiæ:uentres pigri.Cuius heroici hemiſtichium poſtea callimachus uſurpauit.¶ Nouas frõdes:uel recentes:uel pauloante natas. ¶ Et prata tenerima:continẽs pro cõ

tento.¶ Prata.n.ꝑ herbis poſuit.ut ſolẽt poetæ.¶ Subſecuiſſe:ut pabulũ tafferret¶ Iturã.paſiphaẽ taurũ ſecuturã.¶ Cura cõiugis:amor erga maritũ.¶ Minoa:uel quia parum curabat quod de ea re ſentiret Minos.¶ A boue uictus erat:quia illa pluris faciebat taurũ:q̃ maritũ Quid tibi paſi. Apoſtrophe ẽ:ubi notandum:ꝙ ſi paſiphae ſine dipthõgo in fine:ut fit quadriſillabũ nomẽ profertur quẽadmodũ Danae:& Phaetõ.¶ Virũ fal.maritũ minoia decipere.¶ Falle uiro:ames hominum nõ taurũ.¶ Cõcita bac. ſacerdos bacchi furore nũinis impulſa.¶ Aonio deo:baccho:qui in boetia colitur ubi erat thebe natale ſolũ

Paſihae Danae Phaetori

Q uid tibi cũ ſpeculo mõtana armẽta petẽti:
Q uid toties poſitas fingis inepta comas.
Crede tñ ſpeculo: quod te negat eſſe iuuencã:
Q uam cuperes fronti cornua nata tuæ.
Siue placet minos:nullus quæratur adulter:
Siue uirum mauis fallere:falle uiro.
In nemus & ſaltus thalamo regina relicto
Fertur:ut aonio concita baccha deo.
Ah quoties uultu uaccam ſpectauit iniquo:
Et dixit:domino cui placet iſta meo.
Aſpice ut ante ipſum teneris exultat i herbis:
Nec dubito quin ſe ſtulta decere putet.
Dixit & ingenti iam dudum de grege duci
Iuſſit:& immeritam ſub iuga curua trahi.
Aut eadem ante aras: cõmentaq; ſacra coegit
Et tenuit læta pellicis exta manu.
Pellicibus quotiens placauit numina cæſis:
Atq; ait exta tenens:ite placete meo.
Et modo ſe fieri europam: modo poſtulat io:
Altera quod bos eſt.altera uecta boue.
Hanc tamen impleuit uacca deceptus acerna
Dux gregis & partu proditus auctor erat.
Creſſa thyeſteo ſi ſe abſtinuiſſet amore:
Ah quantum eſt uni poſſe placere uiro.
Non medium rapuiſſet iter:curruq; retorto.
Auroram uerſis phœbus adiſſet equis.
Filia purpureos niſo furata capillos:
Puppe cadens celſa facta refertur auis.
Altera ſcylla maris mõſtrũ medicamĩe circes
Pube premit rabidos:inguinibuſq; canes.
Q ui martẽ terra:neptunnũ effugit in undis
Coniugis atrides uictima dira fuit.
Cui non defleta eſt ephyreæ flamma creuſæ:
Et nece natorum ſanguinolenta parens.
Fleuit amynthorides ꝑ inania lumĩa phœnix:
Hippolytum rapidi diripuiſtis equi.

liberi pr̃is:& herculis:& citherõ fab̃lis carmibuſ ꝗ celebratiſſim⁹:ut Ply.docet.¶ Vaccam:q̃ amabat Taur⁹:Meo domio tauro.¶ Duci de grege: de grege abſtrahi.Sub iuga curua ut aratro ſupꝑõeret aut plauſtrũ traheret ¶ Cõmẽtaꝗ ſacra: finxit uelle ſe eã diis ſacrificar̃.Exta:pellicis:exta uaccæ:q̃ ſacrificauit.¶ Pellib⁹cæſis occiſis uacis: ita placete meo. ſtõachoſe dicit placete nũc tauro¶ Fieri europẽ q̃ amata fuit a Ioue i tauꝛ mutato:a quo ẽt in cretã delata ẽ:ut docuit Oui.ex q̃ natũ Mioia & radamãtũ ſcri.Diodo.¶ Modo poſtulat io. optabat poſſe i uacã mutari: ut Io.a ioue mutata eſt:nota eſt Fabula.¶ Altera ꝙ bos eſt.io facta eſt uaca¶ Impleuit grauidã fecit paſiphaẽ¶ Deceptus:deluſus.¶ Vacca acerna:uacca lignea:quã fecerat dædalus¶ Dux gregis taur⁹. ¶ Auctor taurus.¶ Erat ꝓditus ptu:qa minotaurũ pepit¶ Creſſa thyeſteo.Europẽ cretẽſe; a tre uxorẽ cũ thyeſte ꝯcubuiſſe ſcri.Seneca:qd̕ ægre ferẽs Atreus liberos ei epulãdos appoſuit q̃ ſol ne pollueret̃ effugit.qd̕ iõ fingit̃.quonia; Atreus apd̃ Mycenæos primus eclypſim ſolis iuenit. cui iuidẽs frater ex urbe diſceſſit tẽpor̃ quo eius ꝓbata ſunt dicta.ut Serui⁹ docet. Oui.in ſecũdo triſtiũ.Si non æropem frater ſceleratus amaſſet Auerſos ſolis nõ legerem⁹ equos Amore thyeſteo:nephãdo thyeſtis ꝯcubitu.¶ Ah quantũ eſt hoc ꝑ parẽteſim dictũ eſt.¶ Nõ mediũ rapuiſſet iter.nõ in medio itinere ſol curſu; auertiſſet ne ſcel⁹ꝯſpiceret.¶ Curruꝗ retorto : curru reflexo & ad oriẽtẽ:uñ diſceſſerat redeũti.¶ Filia purpureos.Scylla niſi Megarẽſiũ regis filia capta amore Minois qui ei⁹ patriã obſidebat:purpureã comã patris in qua fata urbis ꝯſtabãt illi attulit:ſed a Minoe ſpreta in auẽ cyri a neptũo mutata ẽ:ut in met.narrauit Ouidi.& nos dixius in pr̃io de remedio amoris. ¶ Puppe celſa:cui hæſerat dũ minos diſcederet.¶ Altera ſcylla:hæc phorci filia fuit ex cretaria nympha:cui⁹ fontẽ in quo puella lauari ꝯſueuerat: circe ueneficiis ĩfecit.ꝙ ea amaret̃ a clauco a quo ipſa ſpreta fuerat.Qũ,igitur ſcilla i fõtẽ deſcẽdiſſet & ĩguina latratib⁹ canũ detineri ꝯſpexiſſet:exterita ĩ mare p̃cipitauit. Virg.Quid loquar aut ſcyllã niſi quã fama ſecuta eſt cãdida ſuccinctã latrãtibus inguina monſtris¶ Qui martẽ terra. Aagmẽnõ poſt excidiũ troianæ urbis per annum errauit.ut Home. ſcri. Deinde in patriã uenit. Sed ſceleratæ ꝯiugis clytẽneſtræ dolis ab ægiſtno adultero ĩcaut⁹ in ꝯuiuio obtrũcat̃. Vir.Ipſe Mycenæus magnoꝝ ductor achiuũ Cõiugis ĩfãdæ pr̃ia ĩtra lĩmĩa dextra ¶ Oppetit:deuicta aſia ſubſedit adulter.Seneca uero ſcri.in Agamẽnone Clytemneſtrã graui dolore agitatã ꝙ ille Caſſandram ſecũ traheret.& ea die qua in patriam intrauit domũ parato ꝯuiuio & ipſe Agamẽnõ dũ picta ueſte ſublimis iaceret priami ſupbas corpor̃ exuuias gerẽs ei detraher̃ cult⁹ hoſtiles uxor iubet.& induere potius cõiugis fide manu.textos amictus:uerũ ĩduta ueſtis exitũ manib⁹ negat:caputꝗ laxi & inuii claudũt ſinus:& tũc aurit tremẽti ſemiuir dextra latus agamẽnonis:eũꝗ interfecit ueſte iuia

Europæ Agenori

Aeropæ Cretenſi

Scylla niſi

Scylla Phorci

Agamemnonis Mors

Iaſon creuſam duxit uxorẽ

n cre. duxit .orem

inuolutum.Idem quoq; narrat Euripides in oreſte.Martem terra ex prælio enim troiano incolumis eua ſit.¶ Neptunnum effugit euaſit maris procellas.¶ Cui non defleta eſt.Iaſon(ut Lactantius tradit)rapto aureo uellere:id creonti corinthiorum regi detulit.cuius filiam creuſam(ut ſcribit Seneca)uel Glaucem (ut maluit Diodorus)uxorem duxit repudiata Medea.quæ irata regiam cum cõiuge Creuſa ĩcendit laniauitq; filios duos quos ex Iaſone ſuſceperat eam poſtea ægeus uxorem duxit ex qua Medum filiũ ſuſcepit.Deinde cum eo theſeum uerita in aſiam peruenit ut Iuſtinus docet atq; ibi urbẽ condidit de ſuo nomine appellatã a qua totam regionem Mediam denoĩauit.de Iaſone plura legito apud Diodorũ in.v.Flamma quæ Medea crauſam aſſumpſit Scribit enim plynius.Naptha; magnã habe ri cognationẽ igniũ tranſilireq; protinus in eã undecũq; uiſam & ita:Medea pellicẽ crematam nã dum ſacrificaẽ ad aras acceſſit.coronaq; igne rapta ẽ.De Naphtha plura ſcribit Strabo¶ Creuſæ.ephyreæ ideſt Creuſæ Corithiacæ. Corinthꝰ enim urbs Achaiæ q̃ prius dicebatur Ephyra: ut docet Ply.¶ Parens.Medea mater.¶ Nec natorum.duos enim filios ex iaſone ĩteremit. dicẽte Ouidio.Sed poſtq̃ colchis arſit noua nupta ueneenis Flagrãtẽq; domũ regis male uidit utroq; Sanguine natorũ perfunditur ĩpius enſis.Vltaq; ſe mr̃ male Iaſonis effugit arma.¶ Fleuit amynthorides.Phœnix filius fuit amynthoris filii cercaphi quẽ phocidẽ.Alii Ormeniũ genuiſſe uolunt:hic cũ amica patris rem habebat.Sed poſt multas eius imprecatiões helade diſceſſi dicẽte ipſo apud Homerꝫ libro nono.pater uero ubi cũ puella me ſua cõcubuiſſe reſciuit(reſciuit autem protinus) etiã atq; etiã me execratus eſt.inuocatiſq; Erynnibꝰ eſt ĩprecatus filio filiorꝫ orbitatẽ. Is igitur ad Peleũ fugit: quem filia achilli comitem præceporemq; dedit.Hinc Homerus non ſcribit cæcũ fuiſſe:Nonnulli tamẽ Lycophronis interpretis teſtimonio dicunt eũ in patria reuerſu; oculis caruiſſe.¶ Hippolytũ rapidi.Phædræ etiam exemplo maiorem eſſe in fœminis:q̃ ĩ uiris amorẽ oſtendit nota eſt fabula Ouidii carmine.quam etiã Maro ĩ ſeptimo deſcribit.¶ Quid fodis ĩmeritis.Phineꝰ rex fuit Arcadiæ: q repudiata Cleopatra uxorẽ: filiis harphalicem ſcythicã ſuperinduxit cuius ĩſtinctu filios occæcauit:ſed ĩ huiꝰ rei uindictã mox illum dii oculis priuarũt: & harpyas aues ĩmiſerunt quæ dapes diripiebãt atq; uẽtris profluuio fœdabãt:ut ſeruius docet Diodorus tamẽ in q̃nto aliter fabulã deſcribit ¶ Libidĩe fœĩea. amore muliebri ¶ Noſtra:uirili.¶ Acrior eſt.eſt uehementior in fœĩa¶ Quæ neget:q̃ coitũ recuſet.¶ Quæq; negãt.fœĩæ q̃ tibi aſſentiũtur.uel coitũ negãt.¶ Vt iam fallaris: q̃uis negauerit mulier.Tuta repulſa:q̃a nihil mali ex ea ꝯſeq̃ris.¶ Noua uoluptas.noui amantes. ¶ Et capiat aĩos. q̃a aliẽa magis q̃ nr̃a appetimꝰ. ¶ Grãdiꝰ uber ubera lactis plẽiora. ¶ Sed priꝰ ancillã. Aliud p̃ceptũ affert ¶ Captaræ puellæ amicæ Blãditꝰ ꝯciliatæ. ¶ Moliet. molles & faciles reddet¶ Tuos acceſſus tuos aditꝰ ad amicã¶ Sit parũ fida parũ ſoleat fidẽ ſeruare¶ Tacitis locis. occultꝰ luſibus . ¶ Lætiſſima rerũ:amica illaris.

Naphta

Ephyra

Corinthꝰ

Phœnix

Occæcauſ

Phinei fabula

Q uid fodis ĩmeritis phineu ſua lumina natis:
Pœna reuerſura eſt in caput iſta tuum.
Omnia fœminea ſunt iſta libidine mota:
Acrior eſt noſtra:pluſq; furoris habet.
Ergo age ne dubita cunctas ſuperare puellas;
Vix erit in multis quæ neget una tibi.
Q uæ dant quæq; negãt gaudẽt tñ eẽ rogatæ;
Vt iam fallaris.tuta repulſa tua eſt.
Sed cur fallaris:qum ſit noua grata uoluptas:
Et capiant animos plus aliena ſuis.
Fertilior ſeges eſt alienis ſemper in agris:
Vicinumq; pecus grandius uber habes
Sed prius ancillam captatæ noſſe puellæ
Cura ſit:acceſſus molliet iſta tuos.
Proxima conſiliis dominæ ſit ut illa uideto.
Neue parum tacitis conſcia fida iocis.
Hanc tu pollicitis:hanc tu corrũpe rogando:
Q uod petis:ex facili:ſi uolet illa feres.
Illa legit tẽpus:medici qnoq; tempora ſeruãt:
Q uo facilis dominæ mens ſit:& apta capi.
Mens erit apta capi tunc:qum lætiſſima rerũ:
Vt ſeges in pingui luxuriabit humo
Pictora dũ gaudent:nec ſunt aſtricta dolore
Ipſa parent blanda tum ſubit arte uenus.
Tunc cum triſtis erat defenſa eſt ilios armis:
Militibus grauidum læta recepit equum.
Tũ quoq; tentanda eſt:qũ pellice læſa dolebit
Tunc facies:opera ne ſit inulta tua.
Hanc matutinos pectens ancilla capillo
Incitet:& uelo remigis addat opem.
Et ſecum tenui ſuſpirans murmure dicat:
Vt puto.non poteris ipſa referre uicem.
Tunc de te narret:tunc perſuadentia uerba
Addat:& inſano iuret amore mori.
Sed propera:ne uela cadant:iræq; reſidant:
Vt fragilis glacies: interit ira mora.

¶ Tũc cũ triſtis erat.qũ erat mœſta pp bellũ.¶ Læta recepit.troiani rati grecos abiiſſe:ſoluti lõgo luctu equũ troianũ ĩ urbe traxerẽ:ut eſt apud Vir.¶ Tẽtãda.ſollicitãda ẽ amica ab ancilla¶ Quũ pelli. læ.quũ q̃rit maritũ ſe deſerta ad alias fœĩas accedere.¶ Ne ſit multa.ut ulciſcaẽ maritũ uel amãtẽ illiꝰ . ¶ Hanc matutĩos.ſolẽt.n.ancille comas dñarꝫ pectere.uñ Iuue.moroſã dñam taxat¶ Opẽ remigis:auxiliũ remi

gādi:hoc eſt uerbate illi ꝯciliātia.eſt aūt a nauigātibꝰ ſumpta ſilitudo¶ Referre uicē.referre grām amāti.
¶ Propa narrādo ei iniuriā mariti.uel(qđ magis placet)ſollicitādo amicā.¶ Ne uela.cadāt.ue irā ponat.
¶ Quæris an hāc ipſam. Aliud ꝓceptū affert.¶ Talibꝰ admiſſis uiolata ancilla.¶ Alea grādis.magna du
bitatio.Ply.¶ Vltiſ & illa.M.Cato extra oēm ingenii aleā poſitus.¶ Hæc fit ſedula.Aliqua ancilla ſedu-
la eſt ad coeūdū.Aliq̄ tardior.hæc q̄ eſt tardior parat fideliter amantē dñæ:illa uero ſedula parat eū ſibi.
¶ Caſus ineuentu eſt:ſucceſus rei pendet e fortuna. ¶ Licet hic q̄uis aliquis.Indulgeat auſis:utatur au-

Quæris,an hāc ipſam proſit uiolare miniſtrā
Talibus admiſſis alea grandis ineſt.
Hæc ad concubitum fit ſedula,tardior illa.
Hæc dominæ munus comparat.illa ſibi.
Caſus in euentu eſt.licet hic indulgeat auſis
Conſilium tamen eſt abſtinuiſſe meum.
Nō ego ꝑ præceps.& acuta cacumina uadam
Nec iuuenum quiſq̄ me duce captus erit
Si tamen illa tibi dum dat.recipitq; tabellas.
Corpore non tantum.ſedulitate placet.
Fac domina potiare prius.comas illa ſequetur
Non tibi ab ancilla eſt in ſpienda uenus
Hoc unum moneo ſi quid modo creditur arti
Nec mea dicta rapax per mare uentus agat.
Aut nunq̄ tentes,aut perfice.tollitur index
Cum ſemel in partem criminis illa uenit
Non auis utiliter uiſcatis effugit alis
Non bene de laxis caſſibus exit aper.
Saucius arrepto piſcis retinetur ab hamo.
Opprime tentatam.nec niſi uictor.abi:
Tunc neq; te prodet cōi noxia culpæ
Factaq; erunt dominæ dictaq; nota tibi.
Sed bene cæletur.bene ſi cælabitur index.
Noticiæ ſuberit ſemper amica tuæ.
Tempora qui ſolis operoſa colentibus arua
Fallitur.& nautis aſpicienda putat.

dacia coeūdo cū ancilla. Abſtinuiſſe ab ancillæ
coitu.¶ Captus erit.decipieť.Sedulitate aſſidui-
tate uel diligētia ī rebꝰ oībus.Comes illa ſeque-
tur ancillā etiā poſt dominā ſubagitabis. ¶ Aut
nunq̄ tētes:nunq̄ ancillā aggrediaris.¶ Aut pfi-
ce:aut ſubagites.¶ Tolliť īdex qa nūq̄ te accuſa-
bit dñæ ꝙ eā uolueris ſubagitare aut certe dicit
nunq̄ accuſabit te amica ſi ea ui potitꝰ fueris qđ
facies ſi te effugerit.¶ Nō auis utiliter. auis exē-
plo docet ācillā nō tuto ītactā relinq̄. qū ſemel
tētať.Viſcato alis uiſco captis.¶ Laſſis caſſibꝰ nō
bñ tēris retibꝰ¶ Opprime tētatā:euice ancillā q̄
aggreſſus es.¶ Noxia:nocens ancilla uel cōſcia
& obnoxia¶ Cōi culpæ:cōi coitui amatoris uel
certe dñæ & ipſiꝰ ancillæ.¶ Sed bñ celeť qcqd ti
bi ancilla dixerit de aīca.¶ Bñ ſi celabiť index:ſi
celabiť ancilla.¶ Arua opoſa:mľti laboris. ¶ Et
nautis aſpiciēda putat.¶ Tpa nō mō ab agrico-
la & nauta eē ſed ēt ab amāte obſuāda eē dicit.
¶ Nec ſp nō oī tp̄e ſeminādū ē frumētū.¶ Viri
di aq̄.¶ Mari glauco:nā auſtris ſpirātibꝰ mare fit
glaucū & cærulū aqlonibꝰ obſcurius atriuſue:ut
docet gelius cuiꝰ rei cām aſſignat Ariſto ī ꝓble
matibꝰ.¶ Fiet idē captabiť puella.¶ Dies natalis — Calendæ
amicæ q apđ priſcos hēbať ī magna ueneratiōe. — Martiæ
Vir.Phyllida mitte mihi meus eſt natalis iolla.
¶ Siue calēdæ Oui.ī fa.docet mľtis rōnibꝰ: cur
matronæ romāæ calēdis Martiis iunōi ſacrifica — Matrona-
rent:pōpeiꝰ hāc rōnē affert:ꝙ ea die Iunōis edes — lia
celebrari cœpta ſit:& ea ſacra matrōalia dicebāť
Mittebāť āt mūera ad aīcas calēdis martiis.Mar:
Scis certe puto uřa iā uenire Saturnalia martias
calēdas Tū redda tibi galla qđ dediſti:& Tibul-
lus ut uaga nūc certa diſcurrūt undiq; pōpa.Per
q; uias urbis mūera pq; domos. Quas uenerem
Mart hoc dicit q̄a calēdæ Martiæ ēt ueneri ſuie
bāt q̄m colebanť a mulieribꝰ Mar.At tu diu a pa
phi remitte nřis illæſū iuuenē remitte uotis. Sic
martis tibi ſuiāt calēdæ:uel qa martiæ cal.aprilē ueneri dicatū ꝓcedebāt.Sigillis ꝑuis ſtatutis qbꝰ ēt thea
tra ornabāť:ut diximꝰ ī.iii.de arte amādi ſup eo uerſu.Aurea q̄ pēdēt ornato ſigna theatro.ſcri.ēt Pli.li.
vii.capite.iii.pōpeū magnū in ornamentis theatri mirabiles fama poſuiſſe effigies īter quas erat eutice a.
xx.liberis rogo illata trallis enixa.xxx.ꝑtus.Vitru.lib.v.ſcri.tria fuiſſe ſcænaꝝ genera.Tragicū: comicū:
& ſatyricū:hoꝝ aūt ornatus inter ſe erāt diſſili rōne. Tragicæ:deformabanť colūnis & faſtigiis ceteriſq;
regalibꝰ rebus:comicæ aūt ædificioꝝ priuatoꝝ & menianoꝝ hñt ſpēm:ꝓſpectuſq; feneſtros diſpoſitos
imitatiōe coīum ædificioꝝ rōnibꝰ.Satyricæ uero ornanť arboribꝰ ſpelūcis:mōtibꝰ reliqſq; agreſtibꝰ: rebꝰ
hic qdē de tragica ſcæna ītelligendū puto:ordo āt eſt ſiue nō erit ornatꝰ circus ſigillis ut fuit añ:qa prīo
ille ſolū ꝑuis ſtatuis ornabať:deīde regalibꝰ rebus ornari cœpit:ut dicit Oui.nō captādas eē puellas tpe
quo trogœdia aliq̄.recitať:qa tūc puellæ ſūt triſtes pp flebilē tragœdiæ materiā & pluuiæ īpēdēt.Sed re
gū poſitas:obeliſcos dicit q ī medio circo locabanť:eſt āt obeliſcus(ut Marcelinus ſcri.)lapis ī figurā me
tæ cuiuſdā ſēſim a ꝓceritate ī excelſū cōſurgēs:& ut radiū imiteť paulati gracileſcēs ſpē q̄drata ī uerticē — Obeliſcuſ
ꝓductus anguſtū:māu leuigatꝰ artificis.Obeliſcos āt antiq reges ægypti bello dōitis gētibꝰ aut ꝓſpitati
bus rerū elati mōtiū uēis uel apđ extremos orbis īcolas ꝑſcutātes exciſos rectoſq; diis ſupis dicarūt.ſcri.
idē Marcel.aug.cæ.duos obeliſcos admirādos ex urbe ægypti heliophi ro.trāſtuliſſe quoꝝ alteꝝ ī cāpo
martio alterū ī circo maximo Locauit.quē Ply.ſcri.exciſū a rege Sēneſerto:quo regnāte Pythagoras in
ægypto fuit.cxxv.pedū fuit & dodrātis:præter baſin eiuſdē lapidis.Is uero q̄ eſt cāpo martio.viiii.pedū — Circenſes
minor eſt:a Setotide inſcriptam ambo reꝝ naturæ interpretatiōnē:ægyptioꝝ opere & p̄hiæ continēt — ludi

Nec ſemper credenda ceres fallacibus aruis
  Nec ſemper uiridi concaua puppis aquæ
Nec teneras tutum eſt ſemp captare puellas
  Sæpe dato melius tempore fiet idem.
Siue dies ſuberit natalis ſiue calendæ.
  Quas uenerem marti continuaſſe domi
Siue erit ornatus non ut fuit ante ſigillis.
  Sed regum poſitas circus habebit opes.
Differ opus.tūc triſtis hyēs.tūc pleiades īſtāt
  Tūc & in æquorea mergitur hædus aqua.
Tunc bene deſinitur : tunc ſi quis crediť alto
  Vix tenui laceræ naufraga membra ratis
Tunc licet incipias:qua flebilis allia luce
  Vulneribus latiis ſanguinolenta fuit.

Denotat aūt ludos circēſes : q Romāi ſiue magni ſcænici & theatrales uarie appellati ſūt.fiebāt aūt ī ho
noré Iouis:Iunonis:& Mineruæ:ut in uerrē docet Cice.& ex Valerio.M.ēt ꝑcipi pōt.Ludicrū erat equi
Pleiades — pugileſq; ex hetruria acciti:ut Liuius docet.Circēſes aūt ideo ſunt appellati:ꝙ circū enſes prius fiebāt ut
uel Vergi — ſcri.Seruius ſup.viii.æneidos.¶ Differ opus.captādæ.ſ.puellæ.¶ Tūc pleiades inſtāt.Pleiadū īminet oc-
liæ — caſus.Oriunť.n.quarto nonas apriles.Oui.in faſtis Pleiades incipiēt humeros releuare paternos. Quæ
ſeptē dici.ſex tň eſſe ſolēt.Columella ſcri vi.idus octobris Vergilias exoriri ueſpere:fauonio ſpirāte:& ī
terdū africo cū pluuia. Veꝝ.xiii.&.xii.calendas
nouēbris ſolis exortu occidere & tēpeſtatē ſigni
ficare:Idē alibi etiā ſcribit Vergilias.xi.calēdas
maias cū ſole oriri.viii.uero idus apriles ueſpe
cælari.Interdūq; hiemare Ply.ēt docet Vergilia
rū exortu æſtatē incipe occaſu hyemē.Pleiades
aūt dňr.qm̄ ex pleiōe oceani & Athlāte ſint na-
tæ.Virgiliæ a nřis appellantur ꝙ ī uere oriunť.
Cur aūt ſex tm̄ mō dicanť qum ſeptē fuerint.&
qūo īter ſydera collocatæ ſint a Ioue higiniꝰ &
Hædi — Oui.in fa.docēt Hædus aqua: Auriga ædos hu-
Olenia — meris geſtat:q a poetis Oleniū pecus appellanť
Capella — & capram oleniā appellat.Oui ī met.& Strabo
ſcribit egas duas fuiſſe unā ī Euboea: Alterā in
Achaia quo ī loco iuppiter a capra lacte nutritꝰ
dř:& prope ēt olenē.uñ oleniā cappellā dixere
poetæ uel ab oleno uulcani filio:cuius meminit
higinius.Oriunť aūt Hædi(ut docet Columel-
la).v.calendas octobres: fauonio flāte nōnunq̄
Auſtro cū pluuia.Idē alibi ēt ſcribit hædos oriri
pridie nonas octobres ueſpe.in ortu aūt & occa
ſu tēpeſtatē Pluuiāq; faciunt Manilius.Hūc ſub
eunt ædi claudētes ſydere pontū Nubibus & mūdi nutrito rege capella Vergil.Prætereea tā ſunt arcturi
ſydera nobis Hædorūq; dies ſeruandi.Oui.in faſtis Nais amalthea cræta nobilis Ida Dř in ſiluis occu-
luiſſe iouē Huic fuit hædoꝝ mater formoſa duoꝝ Interdicteos cōſpiciēda greges.¶ Tūc bene deſinitur
Alia flu- — Ceſſatur a captāda puella¶ Qua flebilis alia: Allia(ut Liui.ſcribit)fluuius eſt.xi.millibus paſſuū ab urbe
uius — diſtans cruſtuminis deflués mōtibus.apud quē deletæ ſunt gallis copiæ romāæ.ad.xv.calēdas ſextiles:
quē diē atrū uelut īfauſta appellatiōe dānarūt.Nā anno ab urbe cōdita.ccclxiii.a Trib.Militum uirgulo
Manlio Folio poſthumo:collegiſq; eoꝝ tractatū eſt in ſenatu qd eſſet eſſet ꝙ toties intra paucos annos
male eſſet afflicta reſp.Et ex ꝓcepto patrū Laquineum auriſpicē in ſenatum uenire iuſſum religionū req
rendaꝝ gratia dixiſſe Quintū Sulpiciū Trib.militum ad Aliā aduerſum gallos pugnatuꝝ rem diuinā di
micandi gratia feciſſe poſtridie idus q̄ntilis.itē apud Cremerā Multiſq; aliis tpibus & locis poſt ſacrifi-
cium die poſtero celebratū male ceſſiſſe cōflictū.Tūc patres iuſſiſſe ut ad collegiū pōtificū de his religio-
nibus referer Pōtificeſq; ſtatuiſſe poſtero die oēs calēdas nonas idus.Atros dies hēri ut hi dies neq; præ
Atri dies — liares.neq; puri neq; comitiales eſſent:hiq; Aliēſes poſtriduani. Atri Varie ſūt appellati.hæc Macrobius.
Alienſis — Plutarchus Atros hos dies iō appellatos arbitratur.qm̄ inferis ſint dicati:ꝙ dies præcedens calendas.no
Poſtridua — nas:uel idus ſupis eſſet dicatus.his nec iouē.nec ianuȝ nec alium deoꝝ præfari fas erat.Liuius quoq; ita
ni — ſcribit.Tum de diebus religioſis agitari cœptū:diēq; ad.xv.calēdas ſextiles duplici clade inſignem quo
die ad Cremerā Fabii cæſi:quo deinde ad alia cū exitio urbis fœde pugnatū poſteriore clade Alienſem
appellarunt:inſignēq; rei nullius publice priuatimq; agēdæ fecerūt.Sane Alia ſimplici.l.ſcribitur Luca-
nus Quas aliæ clades.Vergilius aūt duplici.ll.protulit ꝑpter metrum ut alibi quoq; dixit Eiectum pro-
Saturna- — ſenna iubent accipere.¶ Quaq; die redeunt.Saturnalia intelligit.i.idem ſaturno feſtum: qui erat(ut ſcri-
lia — bit Macrobius)ad decimūquartum calendas ianuarias.Sed poſt quā.C.Cæſar huic menſi duos addidit
dies ſextodecimo calēdas celebrari cœpta ſunt.Saturnalia Sed qum ea re uulgus ignoraret certuȝ ſatur
nalioꝝ diem:nōnulliq;.C.Cæſare inſerto die id eſt decimoſexto calēdas.Aliiq; ueteri more decimoq̄r-
Sabbatū — to calēdas ianuarii celebrarent:pluribus diebus Saturnalia celebrari cœpta ſunt:licet & apud ueteres ſep
ſaturni di- — tem diebus peragerentur.Auguſtus in legibus iudiciariis triduo ferias ſeruari iuſſit Erant autem hi dies
es — leticiæ & locorum pleni:quibus bellum ſumere & pœnas a nocente exigere.Piaculum erat. ¶ Paleſtino
uiro.¶ Viro iudico.nam iudei diem quem latini Saturnum dicunt Sabbatum appellant : & obſeruant
Sabbatū — mira ſuperſtitione:ut antea docuimus.Scribit etiam Tacitus in libro:xxi.Septimo die iudæis ocium pla
Saturni — cuiſſe:quod is finem laborum tulerit Dein blandiente inertia:ſeptimum quoq; annum ignauiæ datum:
dies — & honorem eum ſaturno habitum . Seu principia religionis tradentibus iudæis quos cum Saturno
pulſos & cōditores gentis accepit ſeu ꝙ de ſeptem ſyderibus quis mortales reguntur : altiſſimo orbe.
& pæcipua potentia ſtella Saturni feratur:ac pleriſq; cœleſtium uim ſuam & curſum ſeptimos per nu-
meros commeare.Paleſtina autem regio Syriæ iuncta eſt:dicta(ut ſcribit Plynius.)a paleſti urbe Mero
poli. Eſt etiam Paleſtina propter pheaciam . Lucanus Laxa paleſtinas nudis confixit arenis . ¶ Septima

feſta: Saturnalia intellige. ¶ Magna ſuperſtitio magnus & ſuperfluus timor. Superſtitio autem ut Cicero eſt auctor dicitur a ſuperſtes nomine. illi enim ſuperſtitioſi ſunt: qui totos dies præcantur: ut ſibi ſui liberi ſuperſtites ſint. Alii ſuperſtitionem dictam uolunt ꝙ ſint ſuperſtantium rerum ideſt cœleſtium: & diuinarum: quæ ſuper nos ſtant inanis & ſupfluus mor. Lactantius uero libro diuinarum inſtitutionum quarto Superſtitioſos eos uocari ſcribit. non qui filios ſuperſtites optant: omnes enim optamus ſed aut eos. qui ſuperſtitem memoriam ipſorum defunctoꝝ colunt aut qui parentibus ſuis ſuperſtitibus colebāt

Superſtitio

Quaq; die redeūt rebus minus apta gerēdis.
Culta palæſtino ſeptima feſta uiro.
Magna ſuperſtitio tibi ſit natalis amicæ.
Quaq; aliquid dandum eſt. illa ſit atra dies
Cum bene uitaris tamē aufert. inuenit artem.
Fœmina qua cupidi carpat amantis opes
Inſtitor ad dn̄am ueniet diſcinctus emacem
Expediet merces teque ſedente ſuas
Quas illa inſpicias ſapere ut uideare rogabit
Oſcula deinde dabit. deinde rogabit emas
Hoc fore contentam multos iurabit in annos
Nunc opus eſſe ſibi. nunc bene dicet emi.
Si non eſſe domi. quos des cauſabere nūmos
Littera poſcetur. nec didiciſſe iuuat.
Quid quaſi natali qum poſcit munera libo
Et quotiens opus eſt. naſcitur illa ſibi.
Quid qum mēdaci dāno mœſtiſſima plorat.
Elapſuſq; caua fingitur aure lapis.
Multa rogant utēda dari. data reddere nolunt
Perdis. & in damno gratia nulla tuo eſt.
Non mihi ſacrilegas meretricū ut pſeq̄r artes
Qum totidem linguis ſint ſatis ora decem
Cæra uadum tent et raſis infuſa tabellis.
Cæra tuæ primum conſcia mentis erit.
Blanditias ferat illa tuas. imitataq; amantum.
Verba. nec exiguas quiſqs es adde preces
Hectora donauit priamo p̄ce motus achilles
Flectitur iratus uoce rogante deus.

imagines eoꝝ domi tāquam deos penates. Nā qui nouos ſibi ritus aſſumebāt. ut in deoꝝ uicē mortuos honorarēt. quos ex hoībus in cœlum receptos putabāt hos uocabāt ſupſtitioſos. Eos uero q̄ publicos & ātiquos deos colerēt: religioſos noīabāt. Vnde Vergi. uana ſuperſtitio ueterūq; ignara deorum. ſuperſtitioſi ergo quā multos ac falſos deos colunt. ¶ Sit atra: ſit infauſta. ¶ Cū bn̄ uitaris. qum effugeris: neq̄d tibi illa auferat. ¶ Inſtitor ad dominā: Inſtitor eſt q̄ tabernæ locoue ad emendū uendendūue p̄ponitur, quiq; ſine loco ad eundē actū præponitur: ſic dictus ꝙ negocio gerēdo īſtat: ut docet Vulpianꝰ. ¶ Diſcinctus. demiſſis tunicis. Propertius Et ibo Mūdus demiſſis īſtitor in tunicis. ¶ Alias diſſolutus. pſius nō pudet ad amorē diſcincti uiuere nactæ. ¶ Sape ut uideare tanquā optime noris: quāti cōſtet merces. ¶ Cauſabere. i. excuſationē adduces. Eſt enim cauſari cām rei geſtæ afferre. Quintilianus. Hæc cauſanti pupillo ſic tutor iraſcat: & Virgilius cauſando n̄ros in longū ducis amores. Cauſari ēt ſign̄at cauſam dicere uel defendere: ut Marcello placet. ¶ Littera poſcet. petet a te ſingraphū pro cōparatis mercibꝰ quo īſtitori cautū ſit. ¶ Nec didiciſſe iuuat. qum petit a te ſingraphū: nō ꝯfert te literas didiciſſe. ¶ Natali libro. placēta natali: ſic etiam in amoribus. Qum tibi deficiēt poſcēti munera cane. Natalē libo teſtificare tuū: Eſt aūt libū (ut uoluit Seruiꝰ) Placēta de farre & melle ſacrificiis aptū. Virgiliꝰ & Adorea liba p herbā Subiiciūt epulis. Scribit Cato die natali ſolita liba apponi diſcūbētibꝰ & guſtare neminē p̄rius debere. quā is qui ſuū natalē celebrat oēſq; qum libū guſtaſſent bn̄ p̄cari oportebat. Ou. Libaq; dē pro te geniale notātia tēpus. Accipiāq; bonas ore fauēte p̄ces ¶ Naſcit illa ſibi Fingit natalē ſuū adeē ut mitas ei mūera. ¶ Lapis. Margarita. ¶ Caua aure. nā uniones (ut tradit Ply.) digitis ſuſpēdere & binos ac ternos auribꝰ geſtare feminaꝝ glia erat: & Cleopatrā legimꝰ duos illos maxīos uniōe ſinglare naturæ opus auribꝰ geſtare ſolitā quoꝝ alteꝝ ī cæna magnæ taxatōis aceto liq̄factū abſorbuit. ¶ Elapſuſq; caua: fingit ex aure unionē decidiſſe. ¶ Reddēda dari. Pollicēt ſe reddituras tibi q̄cq̄d a te mutuo petūt. legit ēt utēda dari. ¶ Perdis amittis q̄d mutuo dediſti. ¶ Nulla gr̄a. nulla gratitudo. ¶ Nō mihi ſacri legas. Ordo ē decē ora cū totidē liguis nō ſūt ſatis mihi ut ꝓſequar &c. ¶ Cæra uadū tenet. Sollicitādā eē l̄ris amicā dicit. ¶ Cæra: l̄ræ ſcriptæ in tabulis ceratis Tētet uadū ſollicitet & expiat aīum puellæ: uel ſecuritatē adeūdi amicā: nā ut ī ꝓfundo maris piculū eſt ita in uado ſecuritas un̄ q̄ū rē ſecurā ſign̄amus: eā in uado eē dicimus: eodē uerbo utit Oui. in tertio. Verba uadū tenēt abiegnis ſcripta tabelli. Raſis tabellis q̄a in talibꝰ cæra oblitis ſcribebāt. an̄. n nō fuiſſe chartaꝝ uſum ſcri. Ply. Sed palmaꝝ foliis prīo ſcriptitatū. Deinde quarūdū arboꝝ libris. Poſtea publica monumēta plūbeis uoluminibꝰ. Mox & priuata linteis cōfici cœpta. ut cæris. ¶ Erit cōſcia tuæ mētis. declarabit amicæ mētē & amorē tuū. ¶ Blāditias tuas Blāda & amatoria uerba: q̄ ī amore p̄imū pn̄t. ¶ Quiſqs es: ac ſi diceret: licet eā dignitate p̄ſtes. Hectora donanit Achilles (ut Home. ſcri.) occiſi hectoris cadauer per dies. xii. īſepultū ſeruauit. donet nocte redē p̄turus miſerabilis pr̄ priamus ueniret. Verum iuſſu Iouis ab apolline cadauer inſigne, ne corrumperetur ante funus ſacris liquoribus perlitum eſt. & cū corpus nollet parenti Priamo reddere. Priamus duce

Inſtitor

Diſtinctꝰ Cauſari

Libum

Vnionū Vſus

Res eſt in Vado

Priamus Hectorē redemit

Mercurio caſtra hoſtium nocte ingreſſus eſt.ubi apprehenſis achillis genibus:ac per patrẽ & bene comatam matrem & filium præcatus:datis etiam muneribus cæſum filii corpus obtinuit.Munera autem fuerunt hæc Duodecim pulchri Pepli.Duodecim ſimplices ueſtes: Totidem Tapeta:Totidem pallia.Totidem Tunicæ.Decem Auri Talenta.Duo fulgentes Tripodes:lebetes quattuor. Pulchrum & præcioſum poculum.¶ Semel eſt ſi credita:ſi fides adhibetur ei : quod pollicemur. ¶ Sed tamen apta dea eſt.

Spes

Spes tamen hominibus commoda nam niſi ea eſſet:mortales plenumq; miſerrimam uitam agerent.unde longa ſolet eſſe inter doctos diſputatio utrũ mali plus an boni ſpes afferat hominibus.¶ Poteris rõne relinqui:quia qum ea acceperit qđ uolet:te relinquet. ¶ Præteritum tulerit:qđ dediſti iam habebit:at ea nihil perdes:quia nõ dedit coitũ:uel hoc dicit:Præteritum tempus nihil tibi auferat aut pdat.Sic dominum ſterilis.Sic dominũ ſperãtem ager plerũq; fallit:ut tu amicam. Sic ſperãdo.Luſor aleator.Littera cydippẽ.

acontii & Cydipes fabula

Acõtius ex Cæa iſula Delum nauigauit ad ſacra dianæ quæ a uirginibus celebrabantur:ubi in amorem cydippes exarſit:& qum aperte nõ auderet eam uxorem petere:ipſe dolo & fraude pomum ante puellã iecit.ĩ quo hæc certamĩa ſcripta erãt. iuro tibi ſanæ p myſtica ſacra dianæ.Me tibi uẽturam comitẽ: ſponſamq; futura;: puella pomo accepto doli ignara carmen legit uiſaq; eſt ſeſe uxorẽ polliceri Acõtio erat eni lex ut quæ in tẽplo Dianæ deliæ dicerẽtur.rata fierẽt. ¶ Bonas artes.ingenuas diſciplinas eloquentiæ ſtudia. ¶ Non tantum trepidos.Non tantum ut in foro iudiciali ſis eloquens ſed etiam apud amica;.

Tria genera cãrum diſſimulãdã eſſe eloquẽtiam

¶ Quam populus Per populum genus demonſtratiuum per iudicem genus iudiciale.Per Senatum deliberatiuum genus deſignat.in quib⁹ generibus omnis facultas oratoria uerſatur:ut Ariſtoteles arbitratus eſt : & eum ſecutus Cicero: ¶ Tam dabit eloquio.tantum puellæ mouẽtur eloquentia:quãtum populus iudex.& Senatus. ¶ Sed lateant uires.diſſimulandam eſſe eloquẽtiam dicit.id quod etia; præcipit Fabius his uerbis.Veteribus quidem etiã diſſimulare eloquentiam fuit moris:idq; Marcus Antoni⁹ præcipit: quo plus dicẽtibus fidei.minuſq; ſuſpectæ aduocatorum inſidiæ forent. ¶ In fronte diſertus.in aperto eloquens.¶ Verba moleſtam minus amicam delectantia.¶ Declamat: declamare(ut Caluus dixit)eſt non mediocriter dicere.nam retores per declamationes adoleſcentes exercebant in ſcholis & foro præparabãt.¶ Littera cauſa fuit.Epiſtolam dicit nimis diſertam:& ĩdeclamationis modum compoſitam.¶ Littera ualẽs:epiſtola dicendi efficax.¶ Scriptum:litteras miſſas ¶ Penelopen.caſtiſſimam fœminam. ¶ Perſtes: modo inſiſtas.Per numeros ueniunt iſta:primo enim legat³: deinde reſcribat neceſſe eſt. Littera triſtis ſeuera epiſtola amicæ.& quæ oſtendat ſe abhorrere a re uenerea.¶ Quæq; roget:declarat cur triſtis. ¶ Quod rogat : ne eam ſollicites. ¶ Quod non rogat:quæ non reſpondet cupit ſolicitari. ¶ Diſſimulanter : tanquam neſcias quæ ſit in lectica. ¶ Abde : abſconde ne intelligaris. ¶ Notis ambiguis : dubio ſermone. ¶ Spatioſa porticus:ampla porticus:de porticib⁹ abunde dictũ eſt ſuperius. ¶ Aliquot tranſire colũnas:partẽ porticus:quæ colũnis fulta erat. ¶ Quod ſpectes:caput & uultũ amicæ denotat.uel gẽmas.qbus erit ornata.

Declamare.

Promittas facito.quid enim promittere lædit.
Pollicitis diues quilibet eſſe poteſt.
Spes tenet in tẽpus.ſemel eſt ſi credita longum
Illa quidem fallax.ſed tamen apta dea eſt.
Si dederis quicquam: poteris ratione relinq:
Præteritum tulerit.perdideritq; nihil.
Et:quod non dederis: ſemp uideare daturus
Sic dominum ſterilis ſæpe fefellit ager.
Sic ne perdiderit non ceſſat perdere luſor.
Et reuocat cupidas alæa ſæpe manus.
Hic opus.hic labor ẽ primũ ſine munere iũgi
Si dederit gratis:quæ dedit uſq; dabit.
Ergo eat.& blandis paretur littera uerbis:
Exploretq; animos.primaq; tenet iter.
Littera cydippen pomo perlata fefellit.
Inſcia quæ eſt uerbis capta puella ſuis.
Diſce bonas artes.moneo.romana iuuentus
Non tantum trepidos ut tueare reos.
Quã popul⁹.iudexq; grauis: lectuſq; ſenat⁹
Tam dabit eloquio uicta puella manus.
Sed lateant uires.nec ſis in fronte diſertus
Effugiant uoces uerba moleſta tuæ.
Quis niſi mẽtis iops teneræ declamat amicæ.
Sæpe ualens odii littera cauſa fuit.
Sit tibi credibilis ſermo.conſuetaq; uerba
Blanda tamen: præſens ut uideare loqui.
Si non accipiet ſcriptum.illectumq; remittet.
Lecturam ſpera.propoſitumq; tene.
Tempore difficiles ueniunt ad aratra iuuẽci.
Tempore lenta pati frena docentur equi
Ferreus aſſiduo conſumitur annulus uſu:
Interit aſſidua uomer aduncus humo.
Quid magis eſt durũ ſaxo. qđ mollius unda
Dura tamen molli ſaxa cauantur aqua.
Penelopen ipſam.pſtes modo tẽpore uinces.
Capta uides ſero pergama.capta tamen.

¶ Supercilio:oculis.¶ Notis:aliis ſignis.¶ Aliquo mimo ſaltãte:hiſtrione ſe in theatro agiliter mouente.¶ Quiſq̃s agatur amãs:q̃cunq; amãs repreſentet ab aliquo mimo ſaltante fabulã:in qua introducant amantes.¶ Torquere:criſpare.Martialis:Crinib⁹ in nodũ tortis uenere ſicambri.Ferro calamiſto.¶ Mordaci pumice:Pumices (ut Pli.ſcribit)ſunt in uſu corpoꝝ leuigandoꝝ: fœminis iam quidem & uiris.atq; (ut ait Catullus)liberis:Laudatiſſimi ſunt in melo.Scyro.Æoliis inſulis.probatio in candore & in minimo põdere:& ut q̃ maxime ſpõgioſi aridiq; ſint ac teri faciles:nec arenoſi in fricando.¶ Quoꝝ cybeleia

Pumices

Legerit & nolit reſcribere:cogere noli.
Tu modo blanditias fac legat ipſa tuas:
Quæ uoluit legiſſe:uolet reſcribere lectis.
Per numeros ueniunt iſta:graduſq; ſuos.
Forſitan & primo ueniet tibi littera triſtis:
Quæq; roget:ne ſe ſolicitare uelis.
Q d'rogat illa tiet:qd' nõ rogat optat:ut inſtes
Inſequere:& uoti poſtmodo compos eris.
Interea ſiue illa toto reſupina feratur:
Lecticam dominæ diſſimulanter adi.
Neue aliquis uerbis odioſas afferat aures.
Quã potes ambiguis calidus abde notis.
Seu pedibus uacuis illa ſpatioſa teretur
Porticus.his ſocias tu quoq; iunge moras
Et modo p̃cedas facito.modo terga ſequaris,
Et modo feſtines.& modo lentus eas.
Nec tibi de mediis aliquot tranſire colũnas,
Sit pudor.& lateri continuaſſe latus.
Nec ſine te curuo ſedeat ſpecioſa theatro
Quod ſpectes.humeris afferet illa ſuis.
Iam ſi reſpicias illam mirere licebit.
Multa ſupercilio multa loquare notis.
Et plaudas aliquo mimo ſaltante.puellæ.
Et faueat illi.quiſquis agatur amans.
Qum ſurget ſurges.donec ſedet illa ſedebis.
Arbitrio dominæ tempora perde tuæ.
Sed tibi nec ferro placeat torquere capillos.
Nec tua mordaci pumice crura teras
Iſta iube faciant:quorum cybeleia mater
Concinitur phrygiis exululata modis.
Forma uiros neglecta decet.minoida theſeus.
Abſtulit a nulla tempora comptus acu.
Hippolitum phædra.nec erat bene comptus.
Cura deæ ſiluis aptus adonis erat.
Munditiæ placeant.fuſcent corpora campo.
Sit bene conueniens.& ſine labe toga.
Linguaq; nec rigeat.careant rubigine dentes.
Nec uagus in laxa pes tibi pelle natet.
Nec male deformet rigidos tonſura capillos.
Sit coma.ſit docta barbara reſecta manu.

mr̃:ſemiuiros & molles magnæ matris ſacerdotes deſignat:q ſingulo quoq; die totum corpus eradebãt:ne qd eis inter deoꝝ cultũ aut pediculi:aut alterius ſordis crearet.Pluris eñi faciebãt ſe mũdos eſſe:q̃ decoros.uñ ẽt uirilia circũcidebãt:auctor Hero.Scribit etiã Lactãtius Iſidis ſacerdotes deglabrato corpe pectora tundere.Iſidem aũt eandẽ & Cybelen eſſe docet Apu.in.xi.met.a Cybele mõte phrygiæ cognoĩata.ſcribit enim Stra.Matrẽ deũ berecynthiã a natione & ueſtã:& deã phrygiã.Magnã:a locis.Idẽ Dindymenam:& Phyllenã & Piſſinunciã & Cybelen appellatã.Plura huius de deæ noĩa ponit Apuleius in met.¶ Exululata:ululatu celebrata.Apuleius.Et ab ingreſſu primo ſtatim obſonis ululatibus cõſtrepẽtes fanatice puolãt.¶ Phrygiis modis:phrygia modulatione.Scribit.n.Pli.Midam in phrygia obliquã Tibiã:Gẽminas tibias Marſias Celeneũ in eadem gente ĩueniſſe.De Tibiæ modulatiõe hæc Apulei⁹.Brachiiſq; ſuis humerotinus renudatis attollẽtes ĩmanes gladios ac ſecures euãtes exiliũt:incitãtes.Tybiæ cãtu lymphaticũ tripudiũ:& Catull⁹ Vbi cymbalũ ſonat uox:Vbi tympana reboãt:Tubicẽ ubi cãit Phrix ubi curuo graue calamo:ubi capita Menades uĩ iaciũt hederi ſacroſancta acutis ululatib⁹ agitãt ubi ſueuit illa duce uolitare cohos uaga.¶ Forma uiros neglecta decet Cult⁹ negligẽtia ĩ uiro laudat:uñ Mollius ornatos a ſe reiicit Phædra apud Ouidiũ in ep̃lis quũ ait.Sit procul a nobis iuuenes ut fœmĩa compti.Fine coli modico forma uirilis amat.Minoida: phædrã.nota eſt fabula.¶ A nulla acu:a nullo calamiſtro:quo calefacto criſpant capilli.¶ Nec erat bñ cõptus:idem ita etiã ſcri.Oui.in ep̃lis:Te tuus iſte rigor poſitiq; ſine arte capilli Et leuis ægregio puluis ĩ ore decet.¶ Aptus adonis nõ ĩ luxu aliquo ornatus in ſiluis amatus eſt a uenere.Fabulam hẽs apud Oui.in met ¶ Fuſcent:ſole nigreſcãt.¶ Corpa cãpo:campũ martiũ ĩtellige:ubi iuuenes romani uariis certaminibus corpa exercebãt.Idemq; (ut Stra.docet)curules pariter curſus:& alia eq̃ſtria certamĩa expedita ſuppeditat.Nec min⁹ taꝫ multis pilã.Trochum:Palæſtram exercitatione tractãtibus.Horatius:Cur apricũ oderit campũ patiens pulueris atq; ſolis.¶ Sit bene ꝯueniens.Togam corpori ſic applicato:ut rugas nõ ſorte ſed ĩduſtria locatas artifex nodus aſtringat:uel præcipit togam ipſam rotũdam eſſe:& apte cæſam:aliter eñi multis modis fiet enormis¶ Sit ſine labe toga.Sine macl̃a & ſorde.¶ In laxa pelle:ĩ calceo maiori:ſic & Tibulus Anſaq; cõp̃ſſos alligat arcta pedes.¶ Deformet capillos:deformes faciat capillos.ſectos ĩ gradus.¶ Nec lædat nares.alæ ſiue Axillæ p̃tes ſũt ſub brachiis p q̃s nã expellis ſordidiores hũores:quos a deputato

Galli totũ corpus eradebãt

Cybelle & eius nomina

Galloꝝ ululatus

Phrygii Modi

Campi martii Certamia

Alæ uel Axillæ

ſanguine:dũ illum diligentius decoquit'ſequeſtrat:qui humor in pilis alarũ fœtidum relinquit odorẽ: niſi munditia ſuccurratur:hinc prouerbium eſt hircum in alis cubare:qm̃ male olet. Horatius. An grauis

Hircus in alis cubat

Hirſutis cubet hircus in alis. ¶ Cætera:ſuperfluum, cultũ & mundũ. ¶ Male uir:mollis & cynedus. ¶ Habere uirũ:hr̃e amatorẽ. ¶ Liber:bacchus. ¶ Suum uatem:ſunt enim poetæ in bacchi tutela. ¶ Hic quoq; amantes adiuuat:uina enim parant aĩos ueneri: Vñ non ĩmerito Apuleius liberu; ueneris hortatorẽ:& armigeꝝ appellat. Et Prop. de eo ita ſcribit. Per te iunguntur:per te ſoluunt amãtes ¶ Fauet flãmæ fauet amori. Virg. Eſt mollis flãma medullas. ¶ Gno

Et nihil emineant. & ſit ſine ſordibus ungues
  Inque caua nullus ſtet tibi nare pilus.
Nec male odorati ſit triſtis anhelitus oris:
  Nec lædat nares uirq; paterq; gregis.
Cætera laſciuæ faciant concede puellæ.
  Et ſiquis male uir quærit habere uirum:
Ecce ſuũ uatẽ liber uocat: hic quoq; amantes
  Adiuuat. & flammæ qua calet ipſe: fauet
Gnoſis in ignotis amens errabat harenis.
  Q ua breuis æquoreis dia feritur aquis.
V tq; erat e ſomno tunica uelata recincta.
  Nuda pedem: croceas irreligata comas.
Theſea crudelẽ ſurdas clamabat ad undas.
  Indigno teneras imbre rigante genas.
Clamabat flebatq; ſimul: ſed utrunq; decebat
  Nec facta eſt lachrymis turpior illa ſuis.
Iãq; iterũ tũdens molliſſima pectora palmis
  Perfidus ille abiit: quid mihi fiet: ait.
Q uid mihi fiet ait: ſonuerunt cymbala toto
  Littore. & attonita tympana pulſa manu.
Excidit illa metu. rupitq; nouiſſima uerba
  Nullus in exanimi corpore ſanguis erat.
Ecce mimallonides ſparſis in terga capillis.
  Ecce leues ſatyri præuia turba dei.
Ebrius ecce ſenex pando ſilenus aſello
  Vix ſedet: & preſſas continet arte iubas.
Dũ ſequit̃ bacchas: bachæ fugiũtq; petuntq;
  Q uadrupedem ferula dũ malus urget eq̃s.

Theſei Ariadnæ ac Phædræ fabula

ſis in ignotis:Theſeus ſupato Minotauro Ariadnæ auxilio:cũ ea & ſorore Phædra athenas redibat: Ariadnæ ꝓmiſerat ſe eam ductuꝝ uxorem Hippolyto uero filio phædrã daturum'. Quare quũ Diam appuliſſet: Ariadnã dormientẽ reliq̃t ip̃e cũ phædra abiit:tum demũ experrecta Ariadna eiulatu oĩa cõplebat. Sed quũ forte Bacchus ea iter faceret:puellã in coniugẽ duxit:quã paulopoſt in cœlũ locauit:& de ſuo noĩe liberã appellari uoluit:tranſformauit quoq; in nouẽ ſtellas eius coronã:ut in tertio faſtoꝝ:& in. viii. Metamor. Elegãtiſſime cecinit Ouidi. Diod. ſcribit Theſeũ ex creta cũ Ariadne ꝓfectũ in Naxo permãſiſſe ĩſula:q quũ per ſomniũ Dionyſiũ ſibi niſi Ariadnẽ reliq̃ſſet:minitãtẽ uidiſſet: timore ꝑculſus puella relicta ex ĩſula diſceſſit:Diony. noctu ſũptã Ariadnẽ ĩ mõtẽ tulit:q̃ appellat̃ Dryos & is primũ euanuit:ut Deus:Tũ quoq; Ariadne nõ ampli⁹ uiſa eſt. De ea & eius corona pl̃a legito apd̃ Higiniũ & Dio. ¶ Gnoſis ĩ ignotis amẽs Ariadna gnoſo Cretæ urbe Minois regia. ¶ Errabat:ſpatiabat̃. ¶ Dia ferit̃:alluit̃: dia(ut Ptolemeus tradit)ĩſula eſt Cretæ adiacẽs:de qua Ply. ita ſcri. Ab ea ſepties q̃ngẽta Naxus a delo. xviii. mil. cũ oppido:quã ſtrogylẽ:deĩ dia;:Mox dionyſiada a uineaꝝ fertilitate. Alii Siciliã minorẽ aut Caliopolim appellarũt. Patet circuitu. lxxv. mil. paſ dimioq; maior eſt:quã paros. Naxos ãt antea dia dicebat̃:ſed poſt a Naxo Polemonis: qui ĩſulæ impauit:nomẽ accepit:ut Diod. ſcrib. ¶ Croceas comas:flauos capillos. ¶ Imbre indigno:indignis lachrymis. ¶ Cymbala:in bacchi choro erãt tympana:aliaq; hmõi inſtr̃a. Oui. in met. Tympana quũ ſubito nõ apparẽtia raucis obſtupuere ſonis:& adũco tibia cornu tĩnulaq; æra ſonãt Cymbala ãt mr̃is Deũ peculiaria Idæ dñr̃ etiã ĩ choro bacchi fuiſſe:ꝙ(ut Stra. ſcri. Matris deũ & Liberi patris ſacra erant cõmunia: qđ etiã oñdit Proper. libro tertio in ea elegia: quæ incipit:Nunc o bacche tuis:ubi cũ bacchis cybeles ſacerdotes fuiſſe canit. Catullus quoq; ĩ ſacris cybeles Menades hederigeras appellat ¶ Attonita manu:furẽti manu. ¶ Tympana. Typanũ apud Plyniũ q̃nq; accipitur pro uaſis eſcariis:apud Virgiliu; protectis uehiculoꝝ:apud Victruuiũ uero pro machina tractoria:quæ rota uocat̃:hic uero accipitur pro muſico inſtr̃o:quo in ſacris matris deum peculiariter utebant̃:ut in Faſtis oñdit Oui. Hic fit uerbũ tympanizare:& tympaniſta:ſicut cymbaliſta. ¶ Rapuit:intermiſit territa cymbaꝝ ſtrepitu. ¶ Mimallonides: mimallonides ſũt bacchæ mulieres:dictæ a mõte minoris aſiæ qui mimas dicitur:ubi ſacra fieri baccho cõſueuere. ¶ Sparſis in terga capillis:de more bacchãtũ:Sic & Maro. Ventis dant colla comaſq; & Oui. in faſtis. Vt quas audire ſolem⁹. Threicias fuſis Menades ire comis. ¶ Leues ſatyri:ueloces Satyri. Oui. Me ſatyri celeres:ſiluis ego tecta latebã Queſierant rapido turba proterua pede. ſunt aũt Satyri(ut ſcri. Ply.) in ſubſolanis indoꝝ mõtibus:ꝑniciſſimũ aĩal tanq̃ quadrupedes:tñ recte currentes:humana effigie. Vt pp uelocitatẽ niſi ſenes aut;ægri nõ capiãtur:ſcribit ẽt diuus Hieronymus beatũ Antoniũ uidiſſe homũculũ adũcis naribus:& fronte cornibus aſpera:cui extrema corporis in caprarũ pedes deficiebant:& præmiſſo ſigno crucis:quũ quiſnã eſſet ĩterrogaſſet Antonius rñdiſſe fert̃:Mortalis ego ſũ:unus ex accolis heremi:quos uano errore deluſa gẽtilitas. Faunos Satyroſq;:& incubos colit. ¶ Sylenus:Sylenus(ut ſcribit Diod.)fuit bacchi pedagogus:ac nutritor bonorũq; ĩſtitutor ſtudioꝝ pr̃imũ Dionyſio ad uirtutẽ &

Dia uel Naxos inſula

Inſtr̃a Chori Bacchi & Mr̃is deũ

Mr̃is deũ & liberi pr̃is ſacra cõia tympanum

Mimallonides

Satyri

Syllenus

gloriam reſq; bellicas profuit. Ouid. i faſt. Venerat & ſenior pādo ſillenꝰ aſello. Sane ſilleni appellāt ſa-
tyri ſeniores: qui in exteriori oceano inſulas multas deſertas incolūt. Sūt autem homines agreſtes cor-
pore hirto caudas in uno dorſo habētes nō multo equinis minores: īſulæ eorū nautis ſatyrides appellā
tur: auctor Pauſanias. ¶ Pando. curuo. ¶ Vix ſedet: nā qui equitāt dicunt ſedere. ¶ Et præſſas ꝯtinet arte
iubas: præ nimia ebrietate titubat: & uix tenet aſelli iubas. ¶ Præſſas ar. arte quadā diſpoſitas uel breues
¶ Fugiuntq;. petūtq;. nunc fugiunt nunc accedunt ad ſilenum ¶ Dum urget quadrupedem: dum cogit

In caput aurito cecidit de lapſus aſello.
Clamarūt ſatyri. ſurge age. ſurge pater.
Iam deus in curru. quē ſummū texerat uuis.
Tigribus adiunctis aurea lora dabat.
Et color. & theſeus & uox abiere puellæ.
Terq; fugam petiit. terq; retenta metu.
Horruit: ut ſteriles. agitat quas uentus. ariſtæ
Vt leuis in madida canna palude tremit.
Cui deus en adſum tibi cura fidelior inquit.
Pone metum bacchi gnoſias uxor eris.
Munus habe cœlum. cœli ſpectabere ſidus.
Sæpe reges dubiam creſſa puella ratem.
Dixit & e curru ne tygres illa timeret.
Deſilit. impoſito ceſſit harena pede.
Implicitāq;. ſinu neq; enim pugnare ualebat
Abſtulit. ut facile eſt omnia poſſe deo
Pars hymenea canūt. ꝑs euchiō euchio clamat
Sic coeunt ſacro nupta deuſq; toro
Ergo. ubi cōtingerint poſiti tibi mūera bacchi
Atq; erit in ſocii fœmina parte tori.
Nyctileūq; patrē. nocturnaq; ſacra præcare.
Ne iubeant capiti uina nocere tuo.
Hic tibi multa licet ſermone latentia recto:
Dicere. quæ dici ſentiat illa ſibi.
Blanditiaſq; leues tenui præſcribere uino.

morātē aſellum baccas īſectari. ¶ Ferula. Ferulæ Ferulæ.
(ut Ply. docet) aſinis gratiſſimæ ſūt ī pabulo: cæ
teris uero ꝑſētaneo ueneō: q̄. đ cauſa id aīal libe
ro pr̄i aſſignat: cui & ferula. Sacrificabat aūt Pri
amo Aſinus: cuiꝰ rei cauſam ioco ſaʒ refert Oui.
in i. faſt. ¶ Aurito aſello. magnas aures habēti.
Vir auritoſq; ſequi labores. ¶ Iā deus: bacchus
¶ Quē ſūmū. quā ſummā partē: quā tympanū
appellari diximus. ¶ Texerat uuis. pēſilibꝰ: aut cer-
te pictis. ¶ Tigribꝰ adiunctis. curru. n. uehit: quē Currus
tigris & Linces dicūt. Statiꝰ. Promouet effrenæ Bacchi
dextra leuaq; ſequūt lices: & uda mero lambūt Tigris
retinacula tigres. Tigris āt ut docet plinius: hir-
cāi & īdi ferūt aīal uelocitatis tremēdæ & maxi
me cognitæ. dum capit. Iccirco aūt dicūt currū
bacchi traheī ſil cū licibus: ꝙ ut tradit Soli. utrū
q; aīal uua depaſcit: & uīo. Lix uero: docēte Ply. Linx
aīal eſt peregrinū: qđ clariſſime oīum quadrupe
dum cernit. a quo qui bene cernūt dicūt habere Lincei
oculos linceos: unde nomē Linceo uni ex argo- oculi
nautis inditū puto. de quo Flaccꝰ ita ſcribit. So
lis trāſibit lūina linceꝰ. Ply. quoq; docet paucis Linceus
mortaliū ꝯtigiſſe lunā nouiſſimā. primāq; eodē unus ex
die uel nocte: nullo alio in ſigno q̄ ariete ꝯſpici: Argo
& inde fabulā ortā eſſe cernēdi linceo: Apuleiꝰ i nautis
ſecūdo. perſpicatiorē ipſo liceo. uel argo. & ocu
leus totꝰ. Nazarius in panægyrico Cōſtātini. Nō
hic tecū lynceus ilie certaret. ¶ Qui ut poetæ fe-
rūt. parietū ſæpta & arborū trūcos uiſu facile tra
hiiciebat. ¶ Aurea lora dabat: Aureas habenas.
¶ Et theſeus & uox abiere puellæ. uox Theſeum
uociferās. ¶ Cāna palude trēit. uētis agitata mo
uet. Cœli ſpectabeī ſidꝰ. mutaberis ī ſidꝰ. Oui. n.
ſcri. Liberꝝ patrē poſt īdiā deuictā ſecū duxiſſe ī
doꝝ filiā pulcherriā: q̄ re Ariadna mœrēs in aſſi Ariadna
duo luctu uerſabat. Quā quū bacchꝰ ꝯſolari nō in ſidus
poſſet: ī cœlū tulit: qđ ātea ſe ille ei facturꝝ rece-
pat. Vnde ipē in faſtis ita loquit. Illa ego ſum. cui tu ſolitus promittere cœlū. Hei mihi pro cœlo qualia
dona fero. ¶ Sæpe reges dubiam Naute ſolent dirigere curſus ad ſiderum rationem: nec ſeptentriones
tantum. ſed etiam illis uicinas ſtellas īuentur: ut Booten. Oriona & coronam Ariadne: quam humero Arctophi
ſiniſtro (ut Higynius ſcribit) prope cōtīg[…] Arctophylax. qui & bootes a bobus nomen accepit. agitat lax uel bo
enim plauſtrum uidetur Ouid. in met. Nec te ſpectare booten. aut helicē iubeo: ſtrictūq; orionis enſem. otes
¶ Dubiā ratē: nauē uiæ ignarā. ¶ Ceſſit harena: ſe amouit: quaſi numē ſenſerit: uł eūtis īpetum exprimit.
¶ Hymenæa canunt. de more nubentium inuocabat hymenæa: quem Catullus muſæ uraniæ filium ap-
pellat. Marrianus in mercurii nuptiis eum dicit ueneris. & bacchi filium fuiſſe. Donatus ſcribit eum cer- Hyme-
tas nuptias inſtituiſſe. Iccirco per laudem cantari uirginalibus nuptiis ob huiuſmodi meritum. Seruius næus
uero Hymenæum dicit quēdam apud Athenas inter bella ſæuiſſima uirgines liberaſſe quam ob cau-
ſam nubentes eius īuocant nomē: quaſi liberatoris uirginitatis. ¶ Pars euchion: Euchius nomē eſt bac- Euchius
chi. Euchios enim bonus filius interprætatur: quo nomen eu; iuppiter pater appellauit: plura eiꝰ nomi
na legito apud Ouidium in metamorpho. & Diodorum. ¶ Coeunt toro: Bacchus & Ariadna eunt cu-
bitum. ¶ Nocturnaq; ſacra: Bacchi ſacra Orgia: Bacchanalia. & Trieterica appellata nocte fiebant. Vir- Bacchi ſa
gilius. Thyas: ubi audito ſtimulant trieterica baccho Orgia nocturnuſq; uocat clamare cithæron. Idem cra nocte
etiam Liuius docet: ſcribens in baccanalibus omne genus corruptelæ fieri ſolitum ꝙ uinū animos: nox: fiebant.
& mixtæ uiris fœminæ ætatis teneræ omnē extinxiſſent pudorē: & Catullꝰ. Pars obſcura cauis celebra
bant orgia ciſtis. nyctileus aūt nocturnus īterpretatur. ¶ Hic tibi: in cōuiuio īter uinū et epulas. ¶ Blādi-
tiaſq; leues. mollia & placida uerba: ſic & ī moribus. Verba ſuperciliis ſine uoce loquentia dicā: Verba le

ges digitis:uerba notata mero.¶ Vt dominā in
mēſa ſcribe nomē puellæ:& ſe eſſe tibi dominā
legat.declarat āt hic qđ dixerat Blāditiaſq; leues
¶ Fatētib⁹ ignē.amorē ſignificātib⁹ hinc Tibul
l⁹ amātis oculos loqces appellat. ¶ Vult⁹ habet
ſæpe ex uultu depræhendimus quicquid uerbis
cognoſcimus.Sic & ad corinnā.¶ Me ſpecta nu
tuſq; meos uultūq; loquacē.Sint etiaz tua uota:
maritum quoq; puellæ conciliandum eſſe dicit.
¶ Vtilior uotis.ad obtinēdam amicam.¶ Huic:
marito puellæ.¶ Miſſa corona tuo:in potu atq;
Coronarum uſus in ꝯuiuiis hilaritate coronis utebantur:ut ſcribit Plynius:
unde Cleopatram legimus in apparatu Acciaci
belli gratificationem ipſius reginæ timente.M.
Antonio:nec niſi prægustatos cibos ſumēte: ab
eius ore luſiſſe extremis coronæ floribus uene-
no illit.ſ.ipſaq; capiti impoſita.Mox proceden-
te hilaritate inuitaſſe Antonium ut coronas bi-
berent.Iones āt primi unguēti. coronarūq; ī cō
uiuio dādarum.ſecūdæ mēſæ ponēdæ conſue-
tudinē:haud parua luxuriæ irritamēta reperiſſe
ſcri. Vale.maxi.lib.ſecūdo. Verba ſecūda.nō ad
uerſantia.Per amici fallere nomē . oñdēdo te eſ
ſe illi amicū:uxorē ſubagitare.¶ Crimen habet:
fraudē ꝯtinet . ¶ Tuta:quia nō times maritum
ꝓpinare ¶ Frequēſq;.qa id uulgo fieri ſolet.¶ Inde ꝓpia
tor:ꝓpinare eſt ꝑguſtato leuiter uino:Poculū al
teri offerre Iuue. Quādo ꝓpinat uiro tibi.eſt ēt:
ut hoc ī loco:potū cū amico ſumere uoluptatis
gr̄a:qđ coronati amātes faciebāt.¶ Propinabāt
etiā cum amico abſente nomīato ī eius memo-
riam bibebāt.uñ Socrates apud Platonem inqt.
¶ Hoc poculū Critiæ propino.¶ Plura mādatis
plura pocula ſumat amator:q̄ ſibi mandatū fue
rit.¶ Bibēda putet:uidēda in omnibus codicib⁹
legi. ſed bibēda emēdate ſcribēdum fuit¶ Offi
cium præſtēt:cauēdam eſſe ebrietatē dicit:quæ
hoīes amātes reddit & titubare facit . ¶ Occidit
Euryt⁹ centaurus. eurytiō:eurytus cētaurus in nuptiis Pirithoi me
ro īcaluit:& quū Hippodamē rapuiſſet:a Theſeo
uaſto cratere proſtrat⁹ aīam uinūq; euomuit:ut
ī.xii.metamor.Ouidi⁹.cecinit.Proptius.Tu quo
q; o Eurytion uino cētaure periſti.¶ Ebrietas ut
uera:docet quādoq; ſimulādā eſſe ebrietatē. ſic
alibi Quinetiā ut poſſem uerbis:perulātius uti.
Nō ſemel ebrietas eſt ſimulata mihi.¶ Subdola
ligua ficta¶ Titubet:hæſitet.¶ Bleſo:balbutiēti
¶ Proteruius:petulātius.¶ Benedic:bene ꝑcare.
¶ Velle latus uellica latus puellæ.Eſt aūt uelli-
care ſummis digitis corpus uellere:& infeſtare.
Vellicare. Quītilian⁹:ex pedagogo ſe uellicari reſpōdit.a
Gellio tamē ponit̄ pro crimīari & aliquē carpeꝛ
id quod īuidi faciūt ¶ Colloquii iā tēpus adeſt.
Aliud ꝑceptū affert:quo abigit timidos:& uere
cūdos amātes.¶ Audacē fors:ſic & Tibull⁹. Au-
dēdū eſt:fortes adiuuat ipſa uen⁹¶ Sub noſtras
leges:nō docebo te uti eloquētia apđ aīcā¶ Cu
pias:ſcite & elegāter loqui exoptes.¶ Eſt & agē
dus amans:oſtēdas quoq; te illā impatiētius de-
perire.¶ Imitādaq; uulnera:uulnera appellat a-
moris ict⁹ Vir. Vuln⁹ alit uenis . ¶ Peſſima ſit:ſi
ſit turpiſſima. ¶ Imitātibus:ſimulātib⁹ ſe amare

Vt dominam in menſa ſe legat illa tuam.
Atq; oculos oculis ſpectare fatētibus ignem:
Sæpe tacens uocem uerbaq; uultus habet.
Fac primus rapias illius tacta labellis
Pocula:quaq; bibit parte puella:bibas.
Et quæcunq; cibum digitis liberabit:illa
Tu pete:dumq; petes:ſit tibi tacta manus:
Sint etiam tua uota uiro placuiſſe puellæ:
Vtilior uotis factus amicus erit.
Huic.ſi forte bibes:ſortem concede priorem:
Huic detur capiti miſſa corona tuo.
Siue ſit inferior:ſeu par:prior omnia ſumat:
Ne dubites illi uerba ſecunda loqui.
Tuta frequēſq; uia eſt per amici fallere nomē
Tuta frequenſq; licet ſit uia:crimen habet.
Inde propinator nimirum multa propinet.
Et ſibi mandatis plura bibenda putet.
Certa ſibi a nobis dabitur menſura bibendi.
Officium præſtent menſq; pedeſq; ſuum.
Iurgia præcipue uino ſtimulata caueto:
Et nimium faciles ad fera bella manus.
Occidit eurytion ſtulte data uina bibendo:
Aptior eſt dulci menſa:merumq; ioco:
Si uox eſt.canta:ſi mollia brachia:ſalta.
Et quacunq; potes dote placere:place:
Ebrietas ut uera nocet:ſic ficta iuuabit.
Fac titubet blæſo ſubdola lingue ſono:
Et quicquid dices:facieſq; proteruius æquo:
Credatur nimium cauſa fuiſſe merum.
Et bene dic dominæ:bene cū quo dormiet illa
Sed male ſic tacita mente precate uiro.
At quum diſcedet menſa conuiua relicta:
Ipſa tibi acceſſus turba locumq; dabit.
Inſere te turbæ:leuiterq; admotus eunti:
Velle latus digitis:& pede tange pedem.
Colloquii iam tēpus adeſt : fuge ruſtice longe
Hinc pudor:audacē forſq; uenuſq; iuuant.
Non tua ſub noſtras:uenit facundia leges.
Fac tantum cupias:ſponte diſertus eris:
Eſt & agēdus amās:imitādaq; uulnera uerbis
Hic tibi quæratur qualibet arte fides.
Nō credi labor eſt:ſibi quæq; uidet amanda:
Peſſima ſit:nulli non ſua forma placet.
Sæpe tamen uere:cœpit ſimulator amare
Sæpe quod incipiens finxerat eſſe fuit.

¶ Animum:amantis puellæ mētē.¶ Faciē.Facies enim uenuſta in primis laudatur in fœmina:& amantes allicit.Oui.in amori.O facies oculos nata mouere meos Et alibi.Cādida cādore; roſeo ſuffuſa rubore.Ante fuit niueo lucet in ore rubor¶ Laudare capillos:flauos:ſcilicet & lōgos:quales fuere Apollinis: Capillorũ
Bacchi:Diones & Auroræ.Scribit etiam Apuleius ſibi unicam curā fuiſſe caput capillumq; ſedulo & pu laus
blice prius ītueri. Proper.Fulua coma ē:lōgæq; māus:& maxia toto.Corpore.Et Oui. in amorib⁹.Quā longos habuit nondum periura capillos.¶ Exiguumq; pedem.Pes exiguus in fœmina maxie laudatur.

Quo magis o faciles imitantibus eſte puellæ.
Fiet amor uerus.qui modo fictus erat.
Blanditiis animum furtim deprendere fas eſt.
Vt pendens liquida ripa ſubitur aqua.
Nec faciem/nec te pigeat laudare capillos.
Et teretes digitos/exiguumq; pedem.
Delectant etiam caſtas præconia formæ.
Virginibus curæ grataq; forma ſua eſt.
Nam cur in phrygiis iunonē & pallada ſiluis
Nunc quoq; iudicium non tenuiſſe pudet.
Laudatas oſtendit auis iunonia pennas.
Si tacitus ſpectes/illa recondet opes.
Quadrupedes inter rapidi certamina curſus.
Depexæq; iubæ/plauſas colla iuuant.
Nec timide ꝓmitte/trahunt promiſſa puellas
Pollicitis teſtes quoslibet adde deos.
Iuppiter ex alto periuria ridet amantum.
Et iubet æolios irrita ferre notos.
Per ſtyga iunoni falſo iurare ſolebat
Iuppiter/exemplo nunc fauet ille ſuo.
Expedit eſſe deos/& ut expedit eſſe putemus.
Dentur in antiquos tura merumq; focos.
Nec ſecura quies illos ſimiliſq; ſopori
Detinet/innocui uiuite numen adeſt.
Reddite depoſitum/pietas ſua fœdera ſeruet.
Fraus abſit/uacuas cædis habere manus.
Ludite ſi ſapitis ſolas impune puellas.
Hac minus eſt una fraude pudenda fides.
Fallite fallētes/ex magna parte prophanum.
Sūt genus in laqueos quos poſuere cadant.
Dicit̃ ægyptus caruiſſe iuuantibus arua

Ouidi⁹ in amoribus. Pes erat exigu⁹:pedis ē aptiſſima forma.¶ Delectāt ēt caſtas.Caſtaſ exēplis probat etiā reliquas gaudere pulchritudinis laude.¶ Nā cur ī phrygiis Cur Iuno &Pallas deſcenderūt in iuditium Paridis:quo ille malū aureum uelut uictoriæ calculū Veneri dandū cenſuit:nempe quia ambæ ſe Veneri præferēdas formæ elegātia credidere:huius iuditii meminit Apuleius ¶ Non tenuiſſe:nō optinuiſſe.¶ Auis iu
nonia.Pauonē deſignat:c⁹caudæ Argi oculos a Pauo
Mercurio īterfecti Iūonē appoſuiſſe narrat Oui. in Metamorpho.¶ Pēnas laudatas.Pauo(ut ſcribit Plinius)laudatus in trimatu expādit colores aduerſo maxie ſole:qa ſic fulgēti radiatis ab auctoritatibus nō glorioſum tantū animal tradit̃: ſed etiam maliuolū.Ouidius in metamor.Laudato pauone ſuperbior.Scribit Ariſtoteles auiū alias eſſe uerecūdas & cautas:ut anſeres alias iuidas & polituras:ornat⁹ ſtudioſas:ut pauōes.Pauone; cibi gratia primus occidit Romæ orator Hortēſius Adipali cœna ſacerdotii.M. Aufidi⁹ lurco ſagīare prim⁹īſtituit:ex eo q̄ſtu habuit reddit⁹ ſeſtertiū ſexagena milia.¶ Recōdet opes aureas pēnas uerſiculoreſq; abſcondet.¶ Quadrupedes. Sonipedes intercurrendū ornari geſtiūt & gaudent.¶ Depexæ:ornate.¶ Plauſaq; colla qb⁹ plaudim⁹.Vir. Et colla plauſæ ſonitū ceruicis amaræ¶ Adde deos teſtes:ꝑ deos iura¶ Notos æolios:uētos q ſūt ſub īperio Æoli ¶ Per ſtyga:ꝑ paludē ſtygē.Virgi.Dii cuius iurare timēt & fallere numen.Nunc fauet iurantibus falſo ꝑ ſtygem. ¶ Expedit: utile eſt amantibus quia his credunt puellæ:quū per deos iurant¶ Eſſe putemus:credam⁹deos mortaliū curā habere.¶ Thura merūq;:thure & uino deos colam⁹.¶ Nec ſecura quies.Secūdū ſtoicos dicit deos curar̃ mortalia:& nocētes punire:quā rē nec Maro diſſimulauit eo uerſu Nec curar̃ deū credis mortalia quē q̄.¶ Detinet:morat̃ quin aīaduertant inocentes
¶ Innocui:īnocētes.Martia.Innocuos cēſura ſo Innocuũ
let ꝑmittere luſus.Vir.paſſiue poſuit:. Sedere cariæ Oēs īnocuæ¶ Numē adē:de⁹punit hoīu; ſcelera:¶ Reddite đpoſitū.Depōer̃ ē apđ aliquē di
gn⁹ aſſignar̃. Vir. Ego hāc uitulā ne forte recu- Depõere
ſes Depono Deponer̃ ēt ē(ut Vlpi.tradit)alicui depoſitũ.
aliqđ cuſtodiēdū dar̃:uñ fit depoſitū:in q̄ ſignatōe nūc accipit̃ ¶ Pietas.ſ.fœ.ſ.ſeruet̃ iuſtitia ¶ Ludite ſi ſapitis:puellas ſolas decipite:in aliis fidē ſeruate.¶ Fides:uiolata.¶ Minus ē pudēda:nō ē pudori.¶ Hac
una fraude:in hoc ſolo iureiurādo:quo fallitis puellas.Fallētes:decipiētes amātes¶ Prophanū ſūt'gen⁹: Propha
fœīæ ſūt irreligioſæ.Prophanū enī(ut Pōpe.ſcribit)ſignificat q̄cqd nō eſt ſanctū:ſed porro a Phano & num
religiōe tenet̃.Hora.Odi ꝓphanū uulgus & arceo:Significat ēt qđ ex religioſo:uel ſacro ī hominū uſū cōuerſu; ē.Virg.Quos ꝯtra æneadæ bello facere ꝓphanos.¶ In laqueos: ī inſidias.¶ Quos poſuere:q̄s
molitæ ſūt amātib⁹.¶ Dicit̃ ægypt⁹.Exēplis arguit meretricias fraudes:fraude ꝓpulſādas eē Buſiris rex Buſiris
ægypti:Neptūni &libyes filius fuit:ſub quo quū nouē annis nimia ſiccitate magna eēt ſterilitas.Thraſi⁹ docuit Buſirī hūana hoſpitū nece poſſe aq̄s elici:ſed prim⁹ mox ſuo inuēto imolatus ē.Inde quū cæteri quoq; hoſpites ſimili mō mactarēt:ab Hercule Buſiris eadē pœna affectus īteriit.Oui.in ibin.Vt qui

post annos ſacri monſtrator iniqui.Elicuit pluuias uictima cæſus aquas.Strabo negat Buſirim unq̃ regem aut tyrannum fuiſſe in Aegypto:ſed id fictum eſſe propterea ꝙ huius loci barbari hoſpites pellant.

Nili irrigatio

Iuuantibus arua.Imbribus:pluuiis æſtiuis augentib⁹ Nili incremẽta:ut docet Strabo:qbus ægyptus irrigatur:& fœcũda fit.Virgilius.Et uiridem ægyptum nigra fœcũdat harena.Scribit quoqꝫ Strabo in partibus auſtraliſſimis æſtate:& nõ hieme imbres cadere:in Thebaide uero & circa Syenẽ minime.Aut certe intelligit per imbres Nili irrigationẽ annis nouem defuiſſe. Nã ſcribit Seneca Nilum biennio contin uo regnãte Cleopatra etiam nõ deſcẽdiſſe decimo regni anno:& undecimo. Nilus aũt(queʒ Homerus celeſtem amnẽ appellat)a rege Nileo nomẽ accepit:quum antea Ægyptus uocaret:ꝙ ĩs pluribus foſſis atqꝫ locis oportunis Nilũ utilẽ ĩcolis reddidit:autor Diodorus Nilo autẽ Ægyptũ irrigari docet Strabo:& latius Plini⁹ ſcribẽs iuſtũ eius incrementũ eſſe cubitorum.xvi.in.xii. cubitis famẽ ſentire.in.xiii ẽt num eſurire.xiiii cubita.hilaritatẽ afferre.xv.ſecuritatẽ.xvi.delitias.plura legito apd' Herodotũ: Diodoꝝ: & Senecã li.iiii naturaliũ quæſtionũ de Nilo ac eius fontib⁹.

Nilus antea ægyptus uocabatur

Nili iuſtũ incrementum

Perilai cruciatus

Et phalaris Perylaus:quem etiã Perillum dicimus:ad Agrigẽtinũ tirãnum phalaridẽ taurũ æreum attulit.docuitqꝫ eo ĩcludi poſſe noxios:& ĩpoſito circũquaqꝫ igni:uocẽ bouis mugiẽtis audiri. Tyrãnus op⁹ laudauit. ut ipſe ĩ epiſtolis ſcripſit:ſed artificẽ primum cruciatũ experiri uoluit. Ouidius ĩ ibin. Aere perilleo ueros ĩmittere iuuencos Ad formã tauri cõueniẽte ſono:Vtqꝫ ferox phalaris lingua prius enſe reſecta. Mořbouis paphio clauſus ĩ ære gemas. De Perillao ita Plini⁹ ſcribit.Perillũ nemo laudat ſæuiorem phalaride tyrãno:cui taurũ fecit mugit⁹ hominibus pollicitus igne ſubdito:& primo eũ expert⁹ ẽ cruciatũ iuſtiore ſæuitia.Plura legito apd' Paulũ oroſiũ de Phalaride & perillo. Infœlix auctor Perilaus. Imbuit opus ĩpleuit æreũ taurum. Adamãta mouebis : fœminã duriſſimã.

Adamas

Eſt enim Adamas duriſſim⁹ lapis duarũ: uiolentiſſimæ naturæ reꝝ:ferri igniſqꝫ cõtẽptor:hirci no rũpitur ſãguine:ac ne aliter q̃ recẽti calidoqꝫ macerat⁹:& ſic quoqꝫ m'tis ictib⁹:tũc etiã pterq̃ eximias incudes malleoſqꝫ ferreos frãgẽs.nõ patit Adamas a Magnete ferrũ attrahi.Plura de eo legito apd' Pliniũ Male rapta:oſcula ita ruſtice arrepta:ut faciẽ puellæ lædas:uel dẽte:uel capite Inuitæ uolũt pſæpe puellæ.Vi ſubigi. Subita rapina. celeri raptu coitus.

Phœbes & ilairæ fabula

Vi paſſa eſt Phœbe.Phẽbẽ & Ilariã famæ elegãtia excellẽtes Leucippus pater deſpõdit Idæ & Linceo fratrib⁹:q̃s quũ rapuiſſent Caſtor & Pollux ĩter eos pugnatum eſt añ Spartanã:urbẽ ut Higyni⁹ docet : in quo p̃lio Caſtor a Lynceo eſt ĩterfect⁹: ipſe uero a Polluce at quũ Idas ĩ Pollucẽ irruerit.ut fratrẽ ulciſceretur fulmine ictus eſt:ipſe uero Pollux ĩ cœlum raptus partitus eſt cum fratre diuinitatẽ: ut elegantiſſime narrauit Oui.ĩ faſtis. Eſt paſſa uim: rapta eſt enĩ a Caſtore:& polluce. Sorori Ilairæ. Vterqꝫ raptor. Caſtor & pollux. Fabula no.q̃.Vim puellis gratam eſſe docet

Deidamiæ fabula

exemplo Deidamiæ Lycomedis regis filiæ.apd' quem Thetys Achillem ſub mulieri habitu celauit.qm̃ a Proteo acceperat illũ pitũrũ eẽ ĩ bello Troiano:dicẽte Statio. Vi potit uotis:toto pectore ueros. Admouet ãplex⁹. Scyrias æmõio

Imbribus:atqꝫ annos ſicca fuiſſe nouem.
Quũ trhaſius buſirim adit:mõſtratqꝫ piari.
Hoſpitis effuſo ſanguine poſſe iouem.
Illi buſiris fies iouis hoſtia primus.
Inquit:& ægypto tu dabis hoſpes aquam.
Et phalaris tauro uiolenti membra perili
Toruit:infœlix imbuit auctor opus.
Iuſtus uterqꝫ fuit:neqꝫ enĩ lex iuſtior ulla eſt.
Quam necis artifices arte perire ſua.
Ergo ut periuras merito periuria fallant.
Exemplo doleat fœmina læſa ſuo.
Et lachrymæ pſũt: lachrymis adamãta moue
Fac madidas uideat ſi potes illa genas (bis
Si lachrymæ: neqꝫ enĩ ueniunt in tpe ſemper.
Deficient:da lumine tange manu
Quis ſapiẽs blãdis nõ miſceat oſcula uerbis.
Illa licet non det:non data ſume tamen.
Pugnabit primo fortaſſis:& improbe dicet.
Pugnando uinci:ſe tamen illa uolet.
Tantũ ne noceãt teneris male rapta labellis.
Neue queri poſſit:dura fuiſſe caue.
Oſcula qui ſumpſit ſi non & cætera ſumpſit.
Hæc quoqꝫ:q̃ data ſunt:pdere dign⁹ erat.
Quantum defuerat pleno poſt oſcula uoto:
Hei mihi ruſticitas:non pudor illa fuit.
Vim licet appelles:grata eſt uis iſta puellis
Quod iuuat inuitæ ſæpe dediſſe uolunt.
Quæcũqꝫ eſt ueneris ſubita uiolata rapina.
Gaudet:& ĩprobitas muneris ĩſtar habet:
At:quæ quũ poſſet cogi: non tacta receſſit:
Quum ſimulet uultu gaudia:triſtis erit.
Vim paſſa eſt phœbe:uis eſt illata ſorori.
Et gratus raptis raptor uterqꝫ fuit.
Fabula nota quidem:ſed non indigna referri.
Scyrias æmonio uicta puella uiro.
Iã dea laudatæ dederat mala premia formæ.
Colle ſub idæo uincere digna uenus
Iam nurus ad priamum diuerſo uenerat orbe
Grataqꝫ in iliacis mœnibus uxor erat.
Iurabant omnes in læſi uerba mariti

puella ſcytias:hoc eſt Deidamia filia Lycomedis regis Scyri inſulæ:quæ cõtra Magneſios incũbit:clariſſima propter Lycomedis cũ Achille affinitatẽ:& Achillis filiũ Neoptolemũ ibi procreatũ & enutritũ poſterioribus annis:ut eſt auctor Strab. ¶ Iam dea:uenus. ¶ Mala ꝑmia Helenã:quã Venus Paridi ꝓmiſerat:uñ Paris apud Oui.ita inqt.Pollicita eſt thalamo te citherea meo. ¶ Laudatæ formæ:prelata.n.fuerat a Paride Venus Iunoni & Palladi:ut antea dictũ eſt. ¶ Iurabãt oẽs:tãgit tertium genus militiæ: qd' ſacr̃m appellatũ fuiſſe Ser.docet.Iurarunt aũt Græci in Aulide:dicẽte Vergilio.Nõ ego cũ danais troianã excindere gentẽ.Aulide iuraui. ¶ Dolor unius:Menelai mariti Helenæ dolor. ¶ Publica cã:quia ea iniuria uiſa eſt ad oẽs Græcos ꝑtinere. ¶ Turpe:ordo eſt:achilles diſſimulat⁹ uiꝝ & reliqua erat turpe ubi notãdũ:ꝙ diſſimulatus uirum dictum eſt ꝑ figurã ſinecdochen:qua ſæpe utuntur poetæ. ¶ Erat turpe:erat res turpitudis plena. ¶ Veſte longa:nã Tethys fœmineo habitu Achillẽ induit:dicẽte Statio.Aſpicit ambiguũ genitrix cogitq; nolentẽ.Innectitq; graues ſinus:tũc colla rigẽtia mollit:Submitritq; graues humeros:& fortia laxat.Brachia:& ĩpexos certo domat ordine crines.Ac ſua dilecta ceruice monilia transfert.Ft picturato cohibet ueſtigia lĩbo.Inceſſũq; motũq; docet fãdiq; pudorẽ. ¶ Titulos: gloriã. ¶ Alia arte Palladis:qm̃ tractabis:arma & ꝑlia:quoꝝ Pallas fuit inuẽtrix:& prĩceps.ut Cice.de natura deoꝝ tradidit:Diod.tñ nõ Pallada:ſed Martẽ fuiſſe ſcribit. ¶ Fuſos ſuccĩctos plenos & quaſi alligatos. ¶ Opoſo ſtamine:filo tenui.Stamen autẽ:ut Var.ſcri.a ſtando dr̃:ꝙ eo ſtat oẽ uelamentũ in tela:qd aũt ſit ſtamen & qd ſubtegmen ex eo Ouidii met.uerſu ꝑcipi põt.Tela iugo iuncta eſt:ſtamẽ ſecernit arũdo. Inſeritur medium radiis ſubtegmẽ acutũ. ¶ Pelias haſta:haſta Achillis:a Pelio Theſſaliæ monte:ea erat ex fraxino.ut Strabo:& Ply.docent:tantæ aũt fuit magnitudinis:ut quũ Patroclus arma ſũpſiſſet ab Achille:haſtã reliquerit:tanquã ĩtractabilem. ¶ Virgo regalis.Deidamia regis filia. ¶ Cõperit nã antea crediderat fuiſſe puellã Achillẽ. ¶ Stupro.Stuprũ ꝓprie coitus eſt in uirgine & uidua. ¶ Properaret:eã ſubagitare & uicere. ¶ Fortia arma:mentulã deſignat:ſic & Proptius.Oſculaq; admoto ſumere & arma manu. ¶ Cœpiſſe priorem:priorẽ fœminã coitũ petere. ¶ Sic gratũ eſt pati:ſic delectat coitus. ¶ Alio ĩcipiẽte.alio uim afferẽte. ¶ Illa roget:amantẽ ꝑcetur.ut ſecũ coeat. ¶ Ad ueteres heroidas:ad Iopem unã ex.xii. Aſopi filiabus:ad Europẽ:Danaẽ. Semelẽ Io:& alias heroinas.A ꝑcib⁹:interꝑcandũ. ¶ Tumidos faſtus:faſtidia & iactantiã.faſtus.n.q̃rtæ declinationis ſuperbiã ſignat:unde fit uerbũ faſtidio:faſti uero ſecũdæ libri ſunt feſta cõtinẽtes quãuis etiam quartæ declinationis reperiaᷣ. ¶ Incæpto pce:deſiſte precari. ¶ Quod refugit eum:q a precibus deſiſtit. ¶ Nec ſpes eſt ueneris.Ineundã eẽ plerũq; cũ puellis gratiã docet ſub amiciciæ nõ coitus nomine. ¶ Tetricæ puellæ grauis:ſeueræ. ¶ Cãdidus ĩ nauta.Exẽplis docet:amãtes pallorẽ decere. ¶ Aequoris unda:æſtu & fluctib⁹ marinis. ¶ A radiis ſyderis:a ſolis feruore. ¶ Turpis & agricolæ:candor quoq; minime decet agricolã. ¶ Sub ioue ſub dio.Hor.Mãet ſub ioue frigido uenator. ¶ Corõæ palladiæ:corõe oleaginæ.Eſt eni olea arbor ſacra Palladi.q̃ uictores in olym-

Scyros inſula.

Nam dolor unius publica cauſa fuit.
Turpe:niſi hoc mr̃is ꝑcib⁹ tribuiſſet achilles
Veſte uirum longa diſſimulatus erat.
Quid facis æacide:nõ ſunt tua munera lanæ.
Ah titulos alia palladis arte petes.
Quid tibi cũ calathis:clipeo man⁹ apta ferẽ-
Pẽſa qd in dextra:q̃ cadet hector hẽs. (do
Reiice ſuccinctos operoſo ſtamine fuſos
Quaſſanda eſt iſta pelias haſta manu.
Forte erat in thalamo uirgo regalis eodem.
Hæc illum ſtupro comperit eſſe uirum.
Viribus illa qdẽ uicta eſt:ita credere oportet.
Sed uoluit uinci uiribus illa tamen.
Sæpe mane dixit:quũ iam ꝓperaret achilles.
Fortia iam poſita ſumpſerat arma colo.
Vis ubi nunc illa eſt:qd blanda uoce moraris.
Auctorem ſtupri deidamia tui.
Scilicet ut pudor eſt:quõdam cœpiſſe priorẽ
Sic alio gratum eſt incipiente pati.
Ah nimia eſt propriæ iuueni fiducia formæ.
Expectet ſi quis dum prior illa roget.
Vir prior accedat:uir uerba precantia dicat.
Excipiat blandas molliter illa preces.
Vt potiare roga:tantum cupit illa rogari.
Da cauſam uoti principiumq; tui.
Iuppiter ad ueteres ſupplex heroidas ibat.
Corripuit magnum nulla puella iouem.
Si tamen a precibus tumidos accedere faſtus
Senſeris:incepto parce:referq; pedem.
Quod refugit multæ cupiũt:odere quod iſtat
Lenius inſtando tedia tolle tui.
Nec ſpes eſt ueneris ſemp profitenda rogãti.
Intret amiciciæ nomine tectus amor.
Hoc aditu uidi tetricæ data uerba puellæ.
Qui fuerat cultor:factus amator erat.
Candidus ĩ nauta turpis color: æquoris unda.
Debet:& a radiis ſyderis eſſe niger.
Turpis & agricolæ:qui uomere ſemp adunco
Et grauibus raſtris ſub ioue uerſat humũ.
Et tu palladiæ petitur cui fama coronæ.

Stamen

Subtegmen

Achillis haſta

Faſtus

pico certamine coronabantur uñ Herodotus in.viii.ſcribit.Arcades perfugas interrogãti Xerxi: Quod nam premiũ eſſet ꝓpoſitũ uictoribus in olympico certamine:rñdiſſe:oleaginã coronã eſſe qua donarentur.

Quattuor ludorum genera in græcia & eoꝝ præmia

¶ Erant ẽt olim in Græcia q̃ttuor ludoꝝ genera p̃ceteris celebratiſſima.Fuere ludi olympici:q celebrabãtur.v.quoq; anno magna hominũ frequẽtia in honorẽ Iouis olympici:idq; tẽpus olympiada appellarũt:uictores donabanť oleagina corona.Erãt Pithii Appollini ſacri:in qbꝰ uictor poma referebat. Iſthmii uero ludi erãt Palemoni dicati.Victori corona ex Apio dabať Nemeæi in memoriã Archenori

Candida ſi fuerint corpora turpis eris.
Palleat omnis amãs/color eſt hic aptus amãti:
Hoc decet/hoc multi non ualuiſſe putant.
Pallidus in lyncẽ ſiluis errabat orion:
Pallidus in lenta naide daphnis erat.
Arguat & macies uultum/nec turpe putaris:
Pileolum nitidis impoſuiſſe comis.
Attenuant iuuenum uigilatæ corpora noctes:
Curaq;:& immenſo qui fit amore dolor.
Vt uoto potiare tuo/miſerabilis eſto:
Vt:qui te uideat:dicere poſſit amas.
Cõquerar an moneã mixtũ fas eſſe nephaſq;:
Nomen amiciciæ/nomen inane fides.
Hei mihi nõ tutũ eſt:qđ ames laudare ſodali:
Quum tibi laudanti credidit/ille ſubit.
At non actorides lectum temerauit achillis.
Quãtum ad pyrithoũ phedra pudica fuit.
Hermionẽ pylades:quo pallada phœbꝰ amauit

ſunt iſtituti:uictores pinea corõa ornati diſcedebãt.De his Vitru.lib.ix.ita ſcri.Nobilibꝰ athletis q Olympia:Phitia:Iſthmia uiciſſẽt.

Olympia

Græcoꝝ maiores ita magnos honores ↄſtituerũt:uti nõ mõ in ↄuẽtu ſtãtes cũ palma & corona ferãt laudes:ſed ẽt quũ reuertanť in ſuas ciuitates cũ uictoria triũphãtes q̃drigis inuehanť:ereq; publica ppetua uita ↄſtitutis uectigalibꝰ fruanť.Plura ẽt legi to apud Statiũ thebaidos li.ſex.ſcri. Lactãtiꝰ eos qOlympia uiciſſent:oleaſtro:q Pithia lauro.qui Iſtmia pinu:q Nemæa apio corõati ſolitos.Turpis eris:nã currẽtes ĩ olympico certamĩe ſole fer uẽti & puluere reddebãtur fuſci.¶ Pallidus ĩ lynce

Orionis fabula

Oriõ filius fuit Neptuni & Euriales:ut uoluit Heſiod.Ariſtõicus patrẽ Erithrea appellat.Oui. uero ĩ faſt.Hireũ:cuius Fabulã ĩ qnto elegãtiſſime deſcribit.Pl̃a de eo ẽt Higy. Hic comes fuit Dianæ & ab ea adeo dilectꝰ:ut ei nupſiſſe exiſtimareť.qđ quũ apollo grauiter ferret eiꝰ dolo fcm̃ eſt:ut Orion a Diana ſagittis cõfigereť:quẽ dea defunctũ fleuit:& ĩter ſydera collocauit:cuiꝰ deſiderio quũ orion dianæ comes uenareť eius cura carpebať & pallebat.Oriõ p̃terea.Chiũ uenit:& Oenopiõis filiã Meropẽ cõpreſſit:pro quo facto ab Oenopiõe excæcatꝰ eſt Hũc ẽt ſcri.Higynius in Boetia Pleiadibꝰ uoluiſſe uim ĩferre:& eas fugiẽtes ſecutũ fuiſſe annis.xii.Diod.refert Orionem:quum magnitudine:tũ corpis robore heroas excedentẽ uenatorẽ fuiſſe:ſed quũ in Sicilia multa feciſſet laude digna:ad Euboeã diuertit:& ꝓpter famã inter aſtra annumeratus:ĩmortale nomẽ adeptꝰ eſt.

Orionis amicæ

Sane Orionis amicas duas fuiſſe legimus:Alterã Aurorã:cuius meminit Home.in odyſſea:alterã Dianam:ut iam diximus:nõ aũt Lyrmẽ aut Lyricẽ:ut nõnulli putant.Oui.enim præcipit amatores palleſcere debere Orionis exẽplo:qui lynces in ſequẽdo amoris ardorẽ ſedare ſtudebat.Hora.Nec curat Oriõ leões.Aut timidas agitare lyncas.

Lynx

Lyncuriũ

Eſt autẽ lynx fœ.genere:aĩal peregrinũ acutiſſimi uiſus:uarietate maculaꝝ diſtinctũ:longe diuerſum a ceruariis:cuius urinã cõgelari ĩ gẽmas carbũculis ſimiles:& lyncuriũ appellari plinius ſcri.Lyncus autẽ rex ſcythiæ mutatus fuit in hanc ferã:ut in.v.met.docet Ouid.¶ Pallidus in lẽta.

Daphnis

Ex Mercurio & nympha Daphnidẽ natũ in Sicilia ſcri. Diodorus:& a laurorũ multitudĩe in q̃ diuertebãtur,nymphæ ita apellatũ.Educatus a nymphis boũ pmulta poſſedit armẽta:a quoꝝ cura unculos eſt dictus:

Carminis bucolici inuentuȝ

Quũ eſſet ĩgenio acri:ſtudiũq; plurimũ gubernãdis bobus ĩpẽderet.carmẽ bucolicũ qđ poſtea a Siculis in p̃tio habitũ fuit inuenit:in Dianæ gratiã uenatui operã dedit:eãq; phiſtula & cantu bucolico delectauit:huius amore capta nympha illi p̃dixit:ſi cui alteri iungereť:ſe illũ uiſu priuaturã:poſtmodũ quadã regis filia a ſe ebrio ſtuprata:oculis(ut p̃dictũ fuerat)captus eſt.Hũc ſcripſit nympha q̃dam dilexit noĩe Thalia:quæ ſuſpitiõe pellicis offenſa daphnidis cõgreſſus auerſata eſt.at ille amoris deſiderio cõtabuit:quẽ inter moriendũ longo carmine irridet uenus apud Theocritũ.Naſo tñ eum in lapideȝ obduruiſſe ita refert in met.Vulgares taceo paſtoris amores daphnidis idæi:quem nymphæ pellicis ira contudit in ſaxum:tantus dolor urit amantes.¶ Lenta:dura & tarda ad amandum Daphnidem.¶ Pileolum.paruum galerum.¶ Conquerar:in amore:ne amico quidem fidendum eſſe dicit.¶ Eſſe mixtũ:eſſe confuſum.¶ Faſq; nephaſq;:quia ſub amici nomine latet:qui tibi inſidias ſtruit.¶ At nõ Actorides.Perpaucos amicis fidos fuiſſe commemorat:ſed nullos tales reperiri amplius poſſe oſtendit . Actorides autem patronymicũ eſt ab auo deductum.

Actor patroclus,

Actor enim fuit pater Menœtii patris Patrocli. Patroclus autem educatus in Opunte cædem non uoluntariã patrauit:puerum.n.Coæuum Amphidamãtis filium Clyſonomũ iratus interfecit:qui ob hanc rẽ p̃ria exul Phthiã uenit:ubi pro affinitate:quæ intercedebat cum Peleo & Achille moratus:amiciciãq; inter ſe ſeruãtes excellentẽ:ſimul ad bellũ troianũ ꝓfecti ſunt. ¶ Lectũ achillis Hippodamiã Briſei filiã.¶ Ad Piritho.Initiũ amiciciæ ĩter Theſeũ & Pirithoũ:& q̃tũ ſe mutuo dilexerint:docet Plutar.ĩ Theſeo.¶ Phædra pu.fu.Pirithous nõ uiolauit Phædrã uxorẽ Theſei.

Hermione Pylades

¶ Hermionem py.Hermione filia Helenæ & Menelai:q̃uis alii ex Theſeo natam uelint:a Tyndaro Oreſti Agamẽnonis filio:& patrueli ſuo nupſit:cui Pylades Strophii Phocẽſis filius:q̃ cũ antea tũ maxime

eo tpe:quo poſt occiſá mr̃e; Clytẽneſtrã ĩ iſaniã uerſus ẽ:comes fideliſſimꝰ& aicꝰ extitit.Ouid.de põto Nõ ita uixerũt Strophio atq; Agamẽnone nati.Quo Pallada Phebꝰut amauit pio & fr̃no amor̃.Phœbꝰ ſororẽ Pallada.ſic Hermionẽ Pylades.Sunt q nõ quo:ſed q̃ legãt:ut fit q̃ rõne & cã Phœbꝰ amauit Pallada.Sic Oui.lib.ix.met.Non ſoror ut fr̃em:nec q̃ debebat amauit.Et alibi. Nec niſi q̃ fas eſt germãæ fr̃ amet.¶ Geminus Caſtor:Caſtor gemellus. Vergilius.Geminos huic ubera circũ.Ludere pẽdẽtes pueros.Sũt aũt gemini ſiue gemelli:qui uno die eodẽ utero editi ſũt:etiã ſi plures duobꝰ ſint:unde apud Liuiũ Horatius.Tergẽinos fuiſſe legimus:& apd̃ Strabonẽ ægyptias mľieŕs ĩterdũ q̃ter geminos peperiſſe: & quandã ſeptẽgeminos.Caſtor igiť & Pollux ideo gemini appellãť.ꝙ eodẽ ptu ſũt editi.De his multa Higinius.¶ Tyndari:o Helena Tyndari filia. Læda.n. Tyndari uxor genuit Caſtorẽ & Pollucẽ.Helenãq; & clytẽneſtrã:poetæ tñ fabulãtur Iouem ĩ cygnũ mutatũ cõcubuiſſe cum Læda:quæ duo oua pepit:ex quibꝰnati ſũt Pollux Helena:Caſtor & Clytẽneſtra Hora. Nec gemino bellũ troianũ orditur ab ouo.Higynius tñ ſcribit.Nemeſin cum Ioue uerſo in cignum cõpreſſam fuiſſe:quæ actis mẽſibus ouũ procreauit:qd̃ Mercu.auferẽs: detulit Spartã & Lædæ ſedẽtiꝑiecit in gremiũ:ex quo nata eſt Helena cæteris ſpecie præſtans: quã Læda ſuã filiã nominauit. Alii autem cum Læda Iouẽ ꝯcubuiſſe in Olorem conuerſo:de quo ĩ medio reliquimꝰ.Hæc Higynius.De his Auſonii tale extat epigramma. Iſtos tergemino naſci quos cernis ab ouo Patribꝰambiguis & mr̃ibꝰ aſſeueratos.Hos genuit nemeſis:ſed læda puerpera fouit.Tyndareus pr̃ his & Iuppiter:hic putat:hic ſcit.¶ Myricas.Myrica:ut Seruiꝰdocet:eſt genꝰ uirgulti humilis:qd̃ & Geneſtã appellamꝰ.Ver.Humileſq; Myricæ.Miricẽ Plinius ſcribit ab aliis Tamaricẽ appellari:& in Italia naſci.¶ Laturas poma:qd̃ ẽ ĩpoſſibile.¶ Nil niſi turpe iuuat.Hoĩes ut uoluptati ĩdulgeãt nullã habẽt amicorũ & honeſtatis rationẽ¶ Hæc quoq; ab alteriꝰ.eo magis gaudemꝰ:quo maior̃ alios dolor̃ afficimꝰ.¶ Mille modis:mille ratiõibꝰ.¶ Nec eadẽ ſic Vergi.Nec terræ ferre oẽs omnia poſſũt.¶ Proteus leuis. Proteus filiꝰfuit oceãi & tethyos.Palenẽ urbẽ Macedoniæ patriam habuit. Virgi. Hic nũc emathiæ portus patriãq; reuiſit. Palenẽ. Lycophrõ tamẽ ſcribit Pallenẽ fuiſſe ciuitatẽ Thraciæ nõ macedoniæ.quã habitauit Proteus antequã in Ægyptum tranſiret.Eſt aũt Pallene appellata a Pallene filia Sithonis:ut docet Euſta.Carpatum ĩſulam inter ægyptum & Rhodum poſitam tenuit.Fingitur a poetis Neptuni armenta paſcere.De Proteo ita ſcrib.Diodo.Quum Ægyptus rege careret:ex dignioribus q̃dam ĩ regem aſſũptus eſt iliaci belli tempore.quem Ægyptii Cetem:Græci Proteum appellant Hunc artium peritum.& in uarias ſe formas ſolitum uertere tradiderunt: ut nunc animal:quandoq; arbor:aut ignis:aut quid aliud uideretur.Cõſuetudo autẽ regibus tradita:Græcis cauſam huiuſmodi trãſmutationis fingendi præbuit.Nam ægyptiis regibꝰ mos erat:aut Leõis:aut Tauri:aut Draconis priorẽ partem in capite ferre inſignia principatus.Quandoq; uero arborẽ ignem:& redolentia ſupra caput unguenta.Hæc tum ad decorem:tum ad ornatum ſpectabant:tum ſtuporem ac ſuperſtitionẽ quãdã aſpicientibus iniciebãt.Huiꝰ regis meminit etiam Herodotus. At poetæ fingũt eũ uatem fuiſſe:nec niſi coactum futura prædicere ſolitum:captus enĩ in uaria mõſtra ſe conuertens homines eludebat:ut ĩ ultimo Georgico.oſtendit Maro.hinc Horatius in ſermo.fallacem debitorẽ Proteum appellat.Hic iaculo fuſcina.¶ Modus unus:unus ordo.¶ Ad cunctos annos: ad unãquamq; ætatẽ ¶ Doctus:callidus:rudi puellæ indoctæ.¶ Diffidet ſibi:nullã in ſe ſpẽ habebit poſſe tuas ĩſidias effuger̃.¶ Honeſto uiro:bonos mores ꝑſe ferẽti.Inde ex eo ꝙ doctꝰappeas rudi. ¶ Vilis:uľ ĩpa uilis:q̃ relicto maioris dignitatis amatore: ad inferiorem eat:uľ ad uilis ãplexꝰ ad uilem amantis amorem¶ Pars ſuperat:reſtat puellam enim diutius conſeruãdam docebit.¶ Exhauſta:finita:docuit enim quo pacto amica inuenienda & exoranda ſit. ¶ Hic teneat noſtras:nautæ exẽplo quieſcendũ eſſe dicit.

Quodq; tibi geminus tyndari caſtor erat.
Siquis idem ſperat:laturas poma myricas:
Speret:& emedio flumine mella petat.
Nil niſi turpe iuuat.curæ ẽ ſua cuiq; uoluptas
Hæc quoq; ab alterius grata dolore uenit.
Heu facinus:non ẽ hoſtis metuendus amanti
Quos credis fidos: effuge:tutus eris.
Cognatũ:fratremq; caue:fidumq; ſodalem:
Præbebit ueros hæc tibi turba metus.
Finiturus eram:ſed ſunt diuerſa puellis:
Pectora:mille animos excipe mille modis.
Nec tellus eadem parit omnia:uitibus illa:
Conuenit:hæc oleis:hic bene farra uirent.
Pectoribus mores:tot ſũt:quot ĩ orbe figuræ:
Qui ſapit:innumeris moribus aptus erit.
Vtq; leuis proteus modo ſe tenuabat ĩ undas.
Nũc leo.nũc arbor.nunc erat hircus aper.
Hic iaculo piſces.illic capiuntur ab hamis:
Hos caua contento retia fune trahunt.
Nec tibi cõueniet cũctos modꝰ unus ad ãnos
Longius inſidias curua uidebit anus.
Si doctus uideare rudi:petulanſue pudenti.
Diffidet miſeræ protinus illa ſibi.
Inde fit:ut quæ ſe timuit cõmittere honeſto.
Vilis ad amplexus inferioris eat.
Pars ſuperat cœpti:pars eſt exhauſta laboris
Hic teneat noſtras anchora iacta rates.

¶ Explicit Liber primus Incipit ſecundus.

Gemini Gemelli Tergemini. Quater gemini Septem gemini Iuppiter ĩ cignum mutatus cõcubuit cum læda

Myrica uel geneſta. Tamatrix

Prõteus

¶ BARTOLAMEI MERVLÆ. Enarrationes in ſecundū uolumē Oui. de arte amādi.

DIcite io pæā. Ex tribus ptibus q̄s ꝓpoſuerat Oui. duas abſoluit: tertia ſupeſt: quā nūc exeq̄
tur: docet. n. in hoc ſcdo lib. queadmodū ab amatore ꝯſeruādus diu ſit amicæ amor: quā
affiduo labore ſibi morigeram reddidit. ¶ Dicite io pæ ā. Triūphandū eē dicit de amica
ſubacta: & Appollinē inuocandū: ut in triumphis fieri ſolebat. Ouid. i met. Lætos morire
triūphos. Et pæana uoca nitidaq́ꝫ incingere lauro. Et i triſtib⁹. T pa phœbea lauro cīgent
ioq́ꝫ. Miles io magna uoce triūphe canet. Stra-
bo in. xviii. ſcribit Pythone ſagittis ab Apolline
debellato Parnaſios inter adhortādum Io pæā
clamitaſſe: inde ꝯſuetudinem traditā: ut q cōſe-

Io pæan cuturi ſūt aciē ſic Pæāis celebrationē clamitēt.
Pæan Pæan aūt nō mō Appollinē ſignificat: ſed ipſi⁹
& cæterorū deoꝝ laudē Verg. Lætūq́ꝫ choro pæ
ana canētes. Et Stati⁹. Herculeū pæana canūt. Io
uero uox ē clamātis. Ver. Io mr̄es audite ubicū
q́ꝫ latinæ. ¶ In meos caſ. i mea rætia. ¶ Præda pe
tita: puella q̄ſita. ¶ Viridi palma: qm̄ docui amā
palma tē uictoriā ꝯſeq de aīca. Palma āt ideo daṫ uicto-
rib⁹: q̄ ea arbor ſemp uiret: uł ut Geli. ſcri. q̄ nul
lo pōdere degrauari pōt: qn ſurgat: & ſe eleuet.
refrigit. n. uł extollit qcq̄d ſup iponiṫ ¶ Præfe-
ror aſcræo ꝓponor Heſiodo ab Aſcra Boetiæ ui
Aſcra co appellato ¶ Mæonioq́ꝫ ſeni. Homero a Mæ-
Homerus one p̄re eodēq́ꝫ patruo: ut Plut. ſcri. uł ut maluit
Meliſige Ariſtoteles i li. de poetica: a Mæōe Lydoꝝ rege:
nes Ho- q̄ eū ꝓ filio educauit: & meliſegenē pri⁹ dictū ſcri.
merus a Melete fluuio: iuxta quē eū mr̄ peperit. Poſtea
factus cæcus Homeri nomē accepit. Cumæi nā
q́ꝫ & Iōes oculis captos Homeros dicūt. Multæ
ciuitates eius ortū ſibi uēdicāt ut docet Geli⁹ eo
diſticho. Septē urbes certāt de ſtirpe īſignis Ho
meri. Smirna. Rhodos: Colophō: Salamin: Ius:
Argos: Athēæ. ¶ Talis ab armiferis. Et ſimilitu
dinū aggeratione amātis lætitiā exprimit. ¶ Ab
Amyclis armiferis: a bellicoſis Amiclis: Amy-
clæ āt fuit ciuitas Lacōiæ p̄ria Helenæ ¶ Priame
Helenæ ius hoſpes: Paris quē Menela⁹ ſuſcepit hoſpitio.
fuga Is. n. cū Ænea cū aliquot naui b⁹ i Laconiā Spar-
tā ad Menelaū nauigauit: ab eoq́ꝫ ſuſcept⁹ hoſpi-
tio: cōmēdaṫ uxori Helenæ: quū ip̄e eo tp̄e i Cre
tā nauigaret ad diuertēdas Atrei opes. Helēa ab
ſēte marito: capta Paridis pulchritudīe: cū eo ad
Troiā nauigauit. Herodot⁹ tn̄ ſcri. eā i Aegyptū
Hippoda- tēpeſtatē delatā ꝑueniſſe: Proteūq́ꝫ regē eaꝫ ma-
miæ & Pe- rito Menelao reddidiſſe ¶ Talis erat q te curru
lopis fabu Oenoma⁹ rex Piſe & Elidis i Pelopōeſo fili⁹ Mar
la tis & Aeginæ quū accepiſſet ex oraculo ſe mori-
turꝫ. quū primū filia nupſiſſet: eā ip̄petua uirgini
tate aſſeruādā curauit. Itaq́ꝫ qcūq́ꝫ filiā peteret cū
ea curſu certabat. hēbat. n. ii. uelociſſimos equos
pſillā & harpinā: equoꝝ curſū inſtituit a Piſa ad
arā Neptūi q̄ ē apd̄ Iſthmū Corynthi Curſus erat
eiuſmodi. Oenoma⁹ arietē Ioui ſacrificabat q uir
ginē poſtulabat. iiii. equoꝝ ferebaṫ curru: Oeno
maus ſacris pactis: curſu ſequebatur præcedentem auriga Myrtilo: aſſecutū haſta quā geſtabat manu in
terficebat. Primus Marmacas periit: multiq́ꝫ etiam poſt illum. Tandem Pelops Tantali filius: ex pelopo-
neſo ueniēs corrupto. Myrtilo uictor euaſit. Oenomaus exiſtimans aduenīſſe reſponſi tempus ſibi mor
tem conſciuit. Pelops ſumpta uxore Hippodamia Piſæ regnum tenuit: auctor Diodo. ¶ Peregrinis ro-
tis: curru peregrini Pelopis: e phrygia enim in Pelopōneſum uenerat. ¶ Tua pinus: tua nauis ex pinu ar-
bore id eſt tuus amoris curſus: eſt enim a nauigantibus ſumpta tranſlatio ¶ Et longe: nam plura adhuc
inſtāt dicēda. ¶ Nec mior eſt uirt⁹. Snīa loco ꝯgruēs. Puer & Cytherea: Cupidinē & uenerem inuocat.
¶ Si quando fauiſtis. ſ. Erato: Erato una eſt ex nouem muſ: dcā ab eros eratos: q̄ amorem ſignāt: q̄ do-

¶ P. OVIDII NASONIS DE ARTE AMANDI LIBER SECVNDVS.

DIcite io pæā & io bis
dicite pæan.
Decidit i caſſes p̄da
petita meos.
Lætus amans donet
uiridi mea carmi-
na palma.
Præferor aſcræo:
mæonioq́ꝫ ſeni.
Talis ab armiferis priameus hoſpes amyclis
Candida qum rapta coniuge uela dabat.
Talis erat: qui te curru uictore ferebat:
Vecta peregrinis hippodamia rotis.
Quid ꝓperas iuuenis: mediis tua pin⁹ i undis
Nauigat: & longe quem peto portus abeſt.
Non ſatis inueniſſe tibi eſt me uate puellam:
Arte mea capta eſt: arte tenenda mea eſt.
Nec minor eſt uirtus: q̄ quærere parta tueri.
Caſus ineſt illic: hic erit artis opus.

Nunc mihi ſi quãdo:puer & cytherea fauete.
Nunc erato:nam tu nomen amoris habes.
Magna paro:q̃s poſſit amor remanere p artes
Dicere:tam uaſto peruagus orbe puer.
Et leuis eſt:& hẽt geminas:quibus euolet alas
Difficile eſt illis impoſuiſſe modum.
Hoſpitiis effugio præcluſerat omnia minos.
Audacem pennis repperit ille uiam.
Dædalus ut clauſit cõceptum crimine matris
Semibouemq; uirum: ſemiuirumq; bouẽ.
Sit modus exilio dixit iuſtiſſime minos:
Accipiat cineres terra paterna meos.
Et quoniam in patria fatis agitatus iniquis
Viuere non potui:da mihi poſſe mori.
Da reditum puero:ſenis eſt ſi gratia uilis.
Si non uis puero parcere:parce ſeni.
Dixerat hæc:ſed & hæc:& multo pl'a licebat
Dicere:& egreſſus non dabat ille uiro.
Quod ſimulac ſenſit nũc nũc o dædale dixit:
Materiam:qua ſis ingenioſus:habes.
Poſſidet & terras:& poſſidet æquora minos.
Nec tellus noſtræ:nec patet unda fugæ.
Reſtat iter cœli:cœlo tentabimus ire.
Da ueniam cœpto iuppiter alme meo.
Non ego ſidereas affecto tangere ſedes.
Qua fugiã dominum nulla niſi iſta uia eſt.
Per ſtyga det' iter:ſtygias trãſibimus undas.
Sunt mihi naturæ iura nouanda meæ.
Ingeniũ mala ſæpe mouẽt:q̃s crederet unquã
Aereas hominem carpere poſſe uias.
Remigiũ uolucrum diſponit in ordĩe pẽnas.
Et leue per lini uincula nectit opus.
Imaq; pars cæris aſtringitur igne ſolutis.
Finituſq; nouæ iam labor artis erat.
Tactabat cæramq; puer pennaſq; renidens.
Neſcius hæc humeris arma parata ſuis.
Cui pater his inquit patria eſt adeũda carinis.
Hac nobis minos effugiendus ope.
Aera non potuit minos:alia omnia clauſit.
Qua licet inuentis aera rumpe meis.
Sed tibi non uirgo tægæa:comeſq; bootes.
Enſifer orion aſpiciendus erit.

cti hoĩes ab oĩb⁹ amenť:ut Diod.aſſerit.¶ Remanere:durare..¶ Puer puagus:qa aĩcæ ſæpenũero ab amãte ad aliũ deficiũt:qđ Prop.q̃riť ea elegia:q̃ ſic icipit.Iſte qđ ego ſæpe fui:ſed fors & ĩ hora. Hoc ipſo eiecto charior alter erit.¶ Et hẽt geminas qbus euolet alas:q̃re cupidini alæ attributæ ſint:ita ẽt docet.Prop.Scilicet alterna qm̃ iactamur ĩ unda.Nr̃aq; non ullis pmanet aura locis.¶ Hoſpitiis effugio.Exẽplis docet:cupidinem.i.fœmineũ amorẽ nõ poſſe teneri:qn quo uelit euolet.¶ Effugio hoſpitiiſ.Dædalus gñe athenieñſis:nat⁹ ex Mitiono Eupalmi p̃clarus architectus fuit:hic ĩterfecto Talo ſororis p ĩuidiã:q̃ ſerrã:rotã figuli:& tornũ reppiſſet:ab Ariopagitis dãnat⁹ ĩ Cretã pfugit:quẽ quũ Mĩos cõpiſſet bouẽ ligneã Paſiphæ fabricaſſe:ĩ Labyrĩtho eũ cũ filio Icaro ĩcludi iuſſit:aut:ut refert Diod.Paſiphæ eũ abſcõdidit.Ille uero deſpato nauis trãſitu:q̃ Minos loca oĩa p̃cluſerat:& pecũias pmiſerat:ſi qs Dædalũ ĩueniſſet:alas cæra cõpactas ſibi & filio applicuit:euolauitq; ĩ Siciliã.Icar⁹ qm̃ altius euaſerat ĩ mar̃ decidit qđ ab eo Icariũ cognoĩatũ uoluit Oui.Fabulã pleni⁹ refert Diod.& Oui.ĩ met.¶ Præcluſerat oĩa:terras & maria clauſerat¶ Crimie mr̃is.Paſiphæs ĩfãdo ꝯcubitu.¶ Vt clauſit:poſteaq̃ labyrĩthũ ædificauit ¶ Sit mod⁹ exilio.Verba ſť Dædali p̃cãtis Mĩoa¶ Terra pr̃na:urbs Athenieñſis.¶ Sẽis:pr̃is Dædali.¶ Puero:filio Icaro.¶ Et poſſidet æquora Mĩos.Cretẽſes nãq;:ut Stra.docet:nauigãdi olĩ prĩcipatũ tenuere.uñ ꝓuerbiũ erat.Si qs q̃ nouit ſe ignorare diſſimulet:Cretes neſcit pelag⁹.¶ Per ſtyga deť iter:ĩuitũ ſe dicit aerẽ tẽtare.¶ Stygias undas:ne Iouẽ offendã.Iura nouãda:naturæ iura Dædal⁹ dr̃ ĩnouare quũ aerẽ uolucrib⁹ ꝯceſſũ tẽtat relicta terra.¶ Ingeniũ mala ſæpe mouẽt.Pericula reddũt hoĩeꝫ ĩgenioſũ.¶ Aereas uias Hor.Expt⁹ uacuũ Dædalus aera pẽnis nõ hoĩ datis.¶ Remigiũ uolucꝝ.Remigiũ ẽ ipſe ordo remoꝝ:uñ ẽt p metaphorã de auib⁹ dicim⁹.Vir.Remigio alaꝝ.Virgo tegæa:Caliſto arcadia:ab urbe Tegæa:a q̃ Vergi.ẽt Pana Tegæũ appellauit.Caliſto aũt Lycaonis Arcadiæ regis filia a Ioue cõpſſa:mutata fuit a Iunone ĩ urſam:quã Iuppiter cũ filio ĩter ſydera collocauit:eãq; Arctõ:qđ latine urſã ſigñat:filiũ Arctophylaca noĩauit.Fabulã narrat Oui.& plenius Higynius.Hæc nõnunq̃ Helice appellať:ut nõnulli uolũt ab Arcadiæ oppido.Higyni⁹ ſcri.Helicẽ:& Cynoſurã nymphas fuiſſe Iouis nutrices:& ꝓ bñficio ĩ mũdo collocatas:& utraſq; Arctos appellatas:q̃s nr̃i Septẽtriões dixerũt:cuius noĩs ſigñationẽ docet Gellius.Helicẽ ãt Græci.Cynoſurã uero Phœnices aſpiciẽtes cõtinue nauigãt.Oui.Eſſe duas arctos:quaꝝ Cynoſura uocať.Sidonis Helicẽ graia carina nota:Comeſq; bootes.Arcton plauſtrũ noĩarũt:q ſydera p̃uiderũt:nã ex ſeptẽ ſtellis:duas q pariles uideť:ꝓ bobus hũerũt.Reliquæ uero qnq; figurã plauſtri ſimĩarũt Proximã illi ſtellã Bootẽ dixerũt a bob⁹ quos uideť agitar̃:hũc & Arctophylax.i.urſæ cuſtodẽ appellari dixim⁹¶ Enſifer oriõ.Oriõis ſyd⁹ obſuari a nãutis docet ẽt Vir.quũ ait.Armatũq; auro circũſpicit oriõa:enſifer ãt appellať:qm̃ tres ſtellæ ſť:qb⁹ gladi⁹ ĩ ei⁹ dextra dformať:ut Hig.docet¶ Me pẽnis ſectar̃:ne aſpicias ulla ſydera:ſ; me tm̃ uolatu ſbſeq̃r

Dædali Fabula

Nauigandi principatus

Caliſto in Vrſam

Arcton

Helice

Septẽtriones

Helicis & cynoſuræ obſuatio

Plauſtrũ

Boo tes

Arctophylax

Orionis Sydus

¶Inter utrũq; uola:mediũ tene.¶Mõte minor
collis.Collẽ Cretæ deſcribit.Vñ Dædalus cũ fi-
Samos insula — lio euolauit.¶Iã ſamos a leua:Samos:ut Apule.
ſcri.modica ĩſula ẽ ĩ mari Icario ex aduerſu; Mi
letos ad occidẽtẽ eius ſita:ĩ ea phanũ fuit Iuno-
nis antiqtus famigeratũ:cui⁹ deæ donariũ ĩ lan
cibus:ſpeculis:poculis plurimo auro & argento
erat p quã opulentũ:erãt quoq; multæ æris effi
gies:& añ arã Batylli ſtatua a Polycrate tyrãno
dicata.Plura legito apud Apule.in.ii.floridoꝝ.
Huius ĩſulæ meminit ẽt Oui.in met.dicẽs.Et iã
Naxos — Iunonia leua.Parte ſamos fuerat.¶Naxos : Na-
xos una eſt ex Cycladibus:de q̃ Vir.Bacchatãq;
Paros — iugis Naxõ.¶Et paros.Paros quoq; ĩter Cycla-
des ponit̃:marmore nobilis.Prĩo Platea.Poſtea
Delos — Minoida uocata.¶Et clario delos:Delos Cycla
dũ eſt lõge clariſſima:natali:& tẽplo Apollĩs:&
Clarius deus — mercatu celebrata.¶Clario deo : Apollini dcõ:
ut arbitrat̃ Ser.uel a clario oppido ĩ ꝯfinio Colo
phonioꝝ:uel a claro Cycladũ una ubi colebat̃.
Lebynthos — Sed ĩ.i.triſtiũ de hoc pl̃a dixim⁹.¶Dextra lebyn
thos erat.Lebynthos quoq; una eſt ex Cycladi-
Calydne — bus.¶Vmbroſa calydne.¶Calydne ĩſula a Stra
bone ponit̃ ĩter Sporades:q̃uis ſcribat plærosq;
aſſerere duas eẽ Calydnos:Lerã.ſ.atq; Calymnã
in ea idẽ ſcribit mel naſci:qđ reliquum añcellit.
Oui.ĩ met.Fœcũdaq; melle calymnos.¶Cincta
Aſtyphalæa — q; piſcoſis aſtyphalæa.Aſtyphalea ĩſula eſt Spo-
radũ una:unã hñs ciuitatẽ:hæc ad Cnidiã oram
ꝓtendit̃ lõga:ſublimis:anguſta:circuitũ ad qua
dragena & cẽtena cõplectens ſtadia:cui & ſtatio
nauiũ adeſt:auctor Stra.¶Vadis piſcoſis:piſcib⁹
plenis:ſic alibi Oui.Cnidõ illi uicinã piſcoſam
appellauit.¶Deſeruitq; patrẽ.Viã:quam tenebat
pr̃ reliqt.¶Deo ꝓpiore:ſole uicino.¶Nõ iã pr̃:
quia erat ſine filio.Æquora nomẽ hñt:ab Icaro
Icarium mare — enim Icariũ mare appellatũ fuit:quãuis Plynius
ab Icaro inſula nomẽ datũ uelit ¶Deũ uolucrẽ
Magica uanitas — cupidinẽ alatũ.¶Fallitur æmonia.Magicã uani
tatẽ in pſide a Zoroaſtre ortã ſcri.Ply.tũ deinde
trãſiſſe ad theſſalas urbes:quaꝝ cognomen diu
optinuit in nr̃o orbe alienæ gẽtis.Vñ Mænãder
quoq; theſſalam cognoĩauit fabulã complexã
ambages fœminaꝝ lunã detrahentium.Docet
etiam Apuleius in meta.eam artem in Theſſalia
præpontẽtẽ fuiſſe.¶Ad æmonias artes.ad artes
Aemonia — magicas:quæ amori nihil conferunt . Aemonia
eni; Theſſalia cognoĩata eſt ab Æmone Deuca
lionis filio.¶A teneri frõte reuellit eq . Carũcu-
lã intelligit:quæ naſcit̃ in frõte pulli:de qua Pli.
hippomanes — hæc.Et ſane eqs ĩnaſci amoris ueneficium Hip-
pomanes appellatũ in fronte:caricæ magnitudi
ne:colore nigro:quod ſtatim ædito partu deuo
rat fœta:aut partũ ad ubera nõ admittit : ſi quis
præreptum hẽat:olfatu in rabiem id genus agit.
Ariſtoteles etiam in.vi.ita ſcri.Quum equa pepe
rit:ſtatim ſecundas deuorat:atq; ẽt qđ pulli na-
ſcentis frõti adhæret Hippomanes dictũ:magni
tudine pignus:carica parua:ſpecie latiuſculũ:or-
biculatũ:nigrũ:hoc ſi quis prærepto odore mo-
ueat:equa excitat̃:furitq; agnito eo odore : qua-
pp id a ueneficis petit̃ : & præripit̃ mulierculis.

Me pennis ſectare datis:ego præuius ibo.
Sit tibi cura ſequi.me duce tutus eris.
Nam ſiue æthereas uicino ſole per auras
Ibimus:impatiens cæra caloris erit.
Seu humiles propiore freto iactantibus alas.
Mobilis æquoreis penna madeſcet aquis.
Inter utrunq; uola:uentos quoq; nate caueto.
Quaq; ferent auræ:uela ſecunda dato.
Dũ mõet:aptat op⁹ puero.mõſtratq; moueri.
Erudit/infirmas ut ſua mater aues.
Inde ſibi factas humeris accommodat alas.
Perq; nouum timide corpora libra iter.
Iamq; uolaturus paruo dedit oſcula nato.
Nec patriæ lachrymas continuere genæ.
Monte minor collis campis erat altior æquis.
Hinc data ſunt miſeræ corpora bina fugæ
Et mouet ipſe ſuas:& nati reſpicit alas
Dædalus.& curſus ſuſtinet uſq; ſuos.
Iamq; nouum delectat iter:poſitoq; timore.
Icarus audaci fortius arte uolat.
Hos aliquis tremula dũ captat arũdine piſces
Vidit:& incœptum dextra reliquit opus.
Iam ſamos a leua fuerat:naxoſq; relictæ.
Et paros:& clario delos amata deo.
Dextra lebĩthos erat:ſiluiſq; umbroſa calydne
Cinctaq; piſcoſis aſtyphalœa uadis.
Qũ puer icautis:nimium temerarius annis.
Altius ægit iter:deſeruitq; patrem.
Vincla labant.& cæra deo propiore liqueſcit.
Nec tenues uenti brachia mota tenent.
Territus a ſummo deſpexit in æquora cœlo.
Nox oculis pauido uenit aborta metu.
Tabuerant cæræ:nudos quatit ille lacertos.
Et trepidat:nec quo ſuſtineatur habet.
Decidit.atq; cadens pater o pater auferor ĩqt.
Clauſerunt uirides ora loquentis aquæ.
At pater infœlix.non iam pater:icare clamat.
Icare clamat ubi es.quoue ſub axe uolas.
Icare clamabat.pennas aſpexit in undis.
Oſſa tegit tellus:æquora nomen habent.
Non potuit minos hominis cõpeſcere pœnas.
Ipſe deum uolucrem detinuiſſe paro.
Fallitur:æmonias ſi quis decurrit ad artes.
Datq; quod a teneri fronte reuellit equi.

¶ Medeides herbæ:ueneficæ herbæ:quibus utebatur Medea:has etiam hecateides ab hecate appellauit Oui.in meta.¶ Vt uiuat amor:ut diutius duret.¶ Marſa uenena:herbarum ſuccos dicit:aut carmina qui bus Marſi utebanť.Oui.de medicamine faciei.ſi mō liber eſt.Oui.Nec mediæ marſis findātur cantibus angues:aut certe ſerpētes dicit a Marſis domitos.quoꝝ mēbrana in ueneficiis miſcebať.Oui.in met.nec defuit illi Squamea cyniphei tenuis mēbrana chelydri.Marſi aūt ppľi fuere in Italia albæ finitimi prope Marſis
Fucinum lacum ut docet Stra.dicti a Circes filio Marſo ut Ply.ſcri.uel a marſia phrigio:ut Silius uoluit

Non facient ut uiuat amor medeides herbe:
Miſtaqꝫ cum magicis marſa uenena ſonis.
Phaſias æſonidem.circe tenuiſſet Vlyſſem.
Si modo ſeruari carmine poſſet amor.
Nec dat profuerint palentia phyltra puellis
Phyltra nocent animis:uimqꝫ furoris hn̄t.
Sit procul oē nephas:ut ameris:amabilis eſto
Quod tibi non facies ſolaue forma dabit.
Sit licet antiquo nireus adamatus homero.
Naiadumqꝫ tener crimine raptus hylas.
Vt dominam teneas.nec te mirere relictum
Ingenii dotes corporis adde bonis.
Forma bonū fragile ē.qtūqꝫ accedit ad annos
Et minor.& ſpatio carpitur illa ſuo.
Nec ſemper uiolæ.nec ſemper lilia florent.
Et riget amiſſa ſpina relicta roſa
Ea tibi iam ueniet cani formoſe capilli.
Iam ueniet ruge.quæ tibi corpus arent
Iam mollire animū q duret.& aſtrue formam
Solus ad extremos permanet ille rogos.
Nec leuis ingenuas pectus coluiſſe per artes.
Cura ſit.& linguas edidiciſſe duas.
Non formoſus erat.ſed erat facundus ulyſſes

Hii erant terrori ſerpentibus:tactu ipſo leuant p cuſſos ſuctuue medico Gellius ēt ſcri.Marſoꝝ genti datū eſſe:ut ſerpentiū uirulentoꝝ domito res ſint & incātationib⁹ herbarūqꝫ ſuccis faciant miracula medelaꝝ de marſis Silius i.viii.ita ſcr. At marſia pubes & bellare māu & chelydris cātare ſoporē.Vipereūqꝫ herbis hebetare:& carmi ne dentē.Ætæ pro eſt angitiā mala gramina pri mā mōſtrauiſſe ferūt tactuqꝫ domare uenena.Et lunā excuſſiſſe polo ſtridorib⁹ amnē.Frenantē ac Siluis mōtē nudiſſe uocatis. Sed ppľis nomē poſuit metuētior hoſpes:Quū fugerīt phrygios arans æquora Marſia crenos.Mygdoniā phœbi ſupatus pectine lotō.¶ Cū magicis ſonis:cū carminibus magicis.¶ Phaſias æſonidē:exēplis Phaſias
ait nō poſſe magicis carminib⁹ amorē cōciliari. Phaſis
Phaſias aūt Medea appellať a phaſi colchoꝝ flu uio.Luca Colchoꝝ qui rura ſecat ditiſſima phaſis.Aeſonidē.Iaſonē Aeſonis filiū.Is.n.Medeæ opa æetæ regis filiæ rapto aureo uellere:& ea in uxorē ducta ī theſſaliā rediit.Mox cū ea ad Creontē corithioꝝ regē diuertit:cuius filiā Creuſaꝫ quā Diodo.Glaucē appellat. duxit uxorē repudiata Medea:ut in.v.Diod.elegantiſſime docet.
¶ Circe tenuiſſet Vlyſſeꝫ:ſol:ut Diod.refert:du- Circe
os pcreauit pueros Aeetē & Perſem:e pſe nata ē Hecate:q̄ prima aconitūui uenit pr̄eꝫ ueneno ſuſtulit nupſit primū æetæ pr̄uo genuitqꝫ liberos Hecate
tres.Circē.Medeā:& Aegialeū.Deīde ſarmataꝝ regi quē ueneno abſumſit:& quū ſubditos uexerat:expulſa ī italiā uenit.inqꝫ eo pmōtorio.qđ ab ea circeū dcm̄ eſt.reſedit Poetæ tn̄ dn̄t Circē ex ſole & pſa Oceani filia ortā.q̄:ut Oui.ſcri.in met'quū ad ſe ueniſſet Vlyſſes ſolus a Mercurio doctus euaſit.In obſcœno carmīe legimus Circē ab Vlyſſe abſtinuiſſe ob mētulæ craſſitudinē:q̄ delectabatur is eā poſtea uxorē duxit:& ī eius grām:ſocios oēs reformauit:& annuo ſpacio cū ea morat⁹ diſceſſit:nō ſine magno circes dolore.¶ Carmine incantatione.Vir.Carminib⁹ circe ſocios mutauit Vlyſſis:
¶ Phyltra pallātia:q̄ reddūt hoīes pallidos.Phyltra enī pocula & uenena ſunt:quæ amorē ingerūt.Apu Phyltra
leius in magna Phyltra oīa undiqꝫ erūt:& Iuue.Hic theſſala uēdit.Phyltra:qbus ualeat mētē uexaret ma Nireus
riti.¶ Quod tibi:ut ameris.Sit licet antiquo.¶ Nireus:nireus Caropei filius & Aglees ex Sime īſula tribus nauibus ad bellū troianū pfectus oīum pulcherrimus fuiſſe ſcribiť ab Home.in.ii.iliad.preter Achillem:de eo Diod.quoqꝫ ita ſcribit.In Sime poſtmodū regnauit addita enidiæ parte Nereus charopi atqꝫ Aglaiæ filius ſpecioſus admodū:qui cum Agamēnone ad troiā pfectus eſt Propter.¶ Nirea non facies: quāuis ſit cādida cœpit:& Horatius.Qualis aut nireus fuit.aut aquoſa captus ab ida.Antiquo Homero ueteri nā(ut ex Plutarcho dr̄)quidā eum dn̄t fuiſſe belli troiani tpe eiuſdēqꝫ ſpectatorē.ut non imerito ab eo amari potuerit Nireus:Gellius tn̄ ſcribit Homeꝝ uixiſſe annis plus.c.atqꝫ.lx.poſt bellum troianū.
¶ Hylias tenet:Quum hercules p Dryopas iter faceret:a Thiodamāte:quem arantem inuenerat:cibum Hylas
petiit.Sed ille hoc negaret.Hercules bouem ab aratro deductum mactauit:inter eos pugna orta.Thiodamas periit.Tum Hylam eius filium hercules abduxit:qui & a patre Thiodamanteus dicitur a Propertio. Sed quum raptus dicitur Iuuenalis.Et multum queſitus hylas urnamqꝫ ſecutus:Flaccus tamen in argonauticis ſcribit hylam dum ceruum a Iunone:immiſſum inſequitur ad fontē perueniſſe in quo dum ſe abluit:a nympha Dryope raptus fuit.¶ Crimine naiadum:nymphaꝝ amore uel certe inſidiis nympha- ingenuæ
rum a quibus captus eſt.¶ Corpus arent:quaſi ſulcos ducant in corpore.¶ Per artes ingenuas:per artes artes:libe-
liberales:ſunt autem ingenue:artes diſcipline:quæ ingenuis hominibus ingenueqꝫ educatis dignæ ſunt rauit caly-
ſic enim & in oratore Cicero eas appellat.Hæ quoqꝫ liberales:dicuntur quia homine libero dignæ ſunt: pſo
ut docet Seneca.¶ Duas linguas:græcā & latinam quod etiam Fabius præcipit.¶ Torſit amor cruciauit

Æquoreas deas:calypſo:ut Heſiod⁹ ſcri.Nympha fuit oceani & thethios filia. Homerus tñ eã Athlantis filiã fuiſſe ſcribit.Sic ẽt ex nr̃is Tibullus.Nõ amor &fœcũda athlãtidos ora calypſus & ĩ obſcœno carmĩe.Hic legim⁹:circẽ: Athlãtia dẽq; calipſo.Ea hĩtauit ĩ mari aphrico. Iuxta ioniũ:uerſus ſirtes calipſõ ĩſulã quã homerus ogigiã appellat:ad quã naufragus Vlyſſes ſocii tẽpeſtate amiſſis:relicta circe ꝑuenit eãq; illi⁹ amore captam:ſibi ita arcte ꝯciliauit:ut ĩmortalitatẽ polliceret̃:ſi uellet ſecũ ꝑmanere.Sed poſt ſeptimũ annũ diſceſſit Iouis ĩpio nõ ſine multis lachrymis ipſi⁹ nymphæ:dicẽte Propt. Et nõ ſic ithaci digreſſu mota calipſo deſertis olĩ fleuerat æquorib⁹.Multos illa dies ĩcõptis mœſta capillis.Sederat iĩuſto m̃lta locuta ſalo. Ducis odriſii.Rheſi regis Thraciæ: odriſiũ aũt eũ appellat ab Odriſaꝝ gẽte:quã ĩ thracia fuiſſe Ply.docet. Mart.Quatenus odrioſios iã nos romana triũphos.Rheſus aũt rex thraciæ Fronei filius fuit:q cũ cãdidiſſimis & ꝑnitioſiſſimis eq̃s & curu:auro argẽtoq; ornatiſſimo ĩ auxiliũ troianoꝝ uenerat:ſed noctu a Diomede:& Vlyſſe ĩterfectus eſt:& eq̃ abducti fuere:ut Home.ĩ.x.iliad.oñdit Virg.Nec procul hinc rheſi niueis tẽtoria uelis agnoſcit lachrymans.Primo quæ ꝓdita ſomno Tideus multa uaſtabat cede cruẽtus Ardenteſq; auertit equos ĩ caſtra:priuſquã pabula guſtaſſẽt troiæ xãtũq; bibiſſent. Simois Simoi fluui⁹ eſt iuxta troiã ex ida decurrẽs. Facit genitiuũ ſimoentis. Vir.Xãthũ ſimoeũtaq; teſtor. Cede dolonis.Dolõ(ut in.x.iliados ſcri.Home.)Heumedis fili⁹:a Troianis miſſus ſpeculator ad græcoꝝ caſtra pactus pro remuneratiõe Achillis equos ĩ Diomedẽ & Vlyſſem ĩcidit:q ſpeculatu; quoq; ĩerãt ad troianos.Illi ꝓmiſſa ei ĩpunitate.Troianoꝝ cõſilia ab eo didicere inter cætera facti certiores de aduẽtu rheſi:dolonẽ ĩterficiunt thracũ caſtra aggrediunt̃:eq inde abducti ſũt. Æmonios equos.equos achillis ex phia urbe theſſaliæ Oui.ĩ.i.triſtiũ.Nõ foret Eumenides orb⁹ ſi fili⁹ eius Stultus Achilleos nõ adamaſſet equos. Sithonii:threicii:nã(ut Gel.ſcri.)thracia ſithõ pri⁹ dicebatur.Hero in.vii.Olynthũ regionẽ poſtea Sithoniã appellatã fuiſſe aſſerit. Subit⁹ fluctus ſubito & ſtatĩ ortus. Abſtulit ꝑgama: uaſtauit ꝑgama in littore deſignata. Tũ dea: calypſo. Timide:cõfide timidus ſpẽ pones ĩ pulchritudĩe tua. Indulgẽtia dextera obſeq̃oſa:&ꝓpitia Capit mẽtes:allicit puellas. Aſꝑitas:ea eſt indulgẽtiæ ꝯtraria. In armis in ꝑ̄liis & raptu.In pauidũ pec⁹ ĩ oues & agnos. Tu res colũbaria piſteriões. Chaonis ales colũba epirotica:ſpẽs ꝓ gñe Chaonia ꝑs eſt epiri a chaõe troião appellata:ut uoluit Maro:erat illic tẽplũ Iouis Dodõe qđ(ut Stra.ſcri.)mõti Tomaro ſubiectũ pelaſgi cõdidere ubi columbæ hũana uoce dabãt rñſa. Quas collat:pp ei⁹ mãſuetudinẽ. Amare lĩguæ:aſꝑæ & ꝯtumelioſæ. Litæ fugant:uxores de dote cũ maritis ꝯtẽdant.nõ amantes. Inter quos hæc inimiciciaꝝ cã minime ĩtercedit. Rẽ ſibi ſemp agi.Signate uerbis uſus eſt:q̃bus indi-

Calipſos insula — Odryſaꝝ Gens — Rheſus rex thraciæ — Simois — Dolon — Chaonia — Iuppiter dodone⁹

Et tamen æquoreas torſit amore deas.
Ah quoties illum doluit properaſſe calypſo
Remigioq; aptas eſſe negauit aquas
Hæc troiæ caſus iterumq; iterumq; rogabat
Ille referre aliter ſæpe ſolebat idem
Littore cõſtiterant.illic quoq; pulchra calipſo
Exigit & odriſii facta cruenta ducis.
Ille leui uirga(uirgam nam forte tenebat)
Quod rogat:in ſpiſſo littore pingit opus:
Hic inquit troia eſt:muros in littore fecit
Hic tibi ſit ſimois:hæc mea caſtra puta.
Cãpus erat(campũ fecit)quem cæde dolonis
Sparſimus:æmonios dũ uigil optat equos
Illic ſithonii fuerant tentoria rheſi:
Hac ego ſum captis nocte reuectus equis:
Pluraq; pingebat:ſubitus qũ ꝑgama fluctus
Abſtulit.& rheſi qum duce caſtra ſuo.
Tum dea quas inquit fidas tibi credis ituro,
Peruiderint undæ nomina quanta uides:
Ergo age fallaci timidæ confide figuræ:
Quiſquis es:atq; aliquid corꝑe pluris habe
Dextra præcipue capit indulgentia mentes
Aſperitas odium:ſæuaq; bella mouet
Odimus accipitrem:quia uiuit ſemꝑ in armis
Et pauidum ſolitos in pecus ire lupos.
At caret inſidiis hoĩum quia mitis hirũdo eſt
Quaſq; collat turres chaonis ales habet.
Eſte procul lites:& amaræ prælia linguæ.
Dulcibus eſt uerbis mollis alendus amor:
Lite fugant nuptæq; uiros:nuptaſq; mariti.
Inque uicem credunt rem ſibi ſemper agi
Hoc docet uxores:dos eſt uxoria lites.
Audiat optatos ſemper amica ſonos:
Non legis iuſſu lectum ueniſtis in unum.
Fungitur in uobis munere legis amor.
Blanditias molles aureſq; iuuantia uerba
Affer.ut aduentu læta ſit ipſa tuo.
Non ego diuitibus uenio preceptor amandi:
Nil opus eſt illi.qui dabit arte mea.
Secũ hẽt ĩgenium.qui qum libet accipe dicit.
Cædimus.inuentis plus ualet iſte meis.
Pauꝑibus uates ego ſum.quia pauper amaui.
Qũ dare nõ poſſem munera uerba dabam.
Pauper amet caute.timeat maledicere pauper
Multaque diuitibus non patienda ferat.

uortiis utebant̃.Dicebant.n.tuas res tibi habeto:tuas res agito:uñ apud Apuleiũ:Cupido ita Pſychen alloquit̃.Cõfeſtim thoro meo diuorte:ubi res tuas habeto.Aliter uero dixit Martia.Criſpulum agere res uxoris ¶ Sonos optatos:placida uerba ¶ Nõ legis iuſſu:nõ iugali lege ¶ Quã multos dies:quia excluſit me amica ¶ Et cauſas quicqd amoris habet:ordo eſt:quicqd amoris hẽt cauſas.ſ.ioci ſubaudi ſit. ¶ Domat:cicures facit ¶ Tumidos leones:ſupbos gerũt enim ſpiritus maxime generoſos adeo:ut uenãtũ & canum ui urgente contẽptim cedant in campis:& ubi uideri pñt:ſed ubi uirgulta ſiluaſq; penetrauerit: acerrimo curſu ferunt̃:uelut deputãtes abſcõſionem turpitudinẽ.Primus aũt Hãno e clariſſimis Pœnorũ leonẽ mãſuefacere auſus eſt:dãnatuſq; illo argumẽto:quoniã uiro tam artificis ingenii nõ tuto libertas crederet̃:cui ceſſiſſet etiã feritas ¶ Quid fuit aſperius. Idem etiã inqt Proptius. Mimalion nullos fugiẽdo tulle labores. Sæuitiam duræ ↄtudit Iaſidos ¶ Nonacria atalãta:Atalanta archadica a Nonacri urbe appellata.Duas aũt atalãtas fuiſſe legimus:altera nobilis curſu: altera uero arcadica:de qua nũc Ouidius intelligit:ex qua natus eſt Partenopæus:hanc amauit Hyleus:& Mimalion:q obſequiis tandẽ puellæ potit⁹ eſt:ut docet Prop. ¶ Notior alter erat: arcus cupidis ¶ Numeros ebur. theſſeras:quæ alio noĩe quadrãtalia:græce uero cubos appellam⁹. ¶ Tu male iactato:ut te uincat amica. ¶ Tu bñ iactato dato:ↄcedite illi pũcta meliora. ¶ Seu iacies talos. Talus tectus eſt in articulo pedis:uentre eminẽs:in uertebra ligatus:ut Pli.docet:quo ueteres in ludẽdo uſi ſunt:Hũc græci Aſtragalũ appellãt:& aſtragalizontes dñr a Pli.talis ludentes.Talorũ aũt inuẽtorẽ Plato ĩ phedro Theuth priſcorũ quẽdã deorũ ægyptiorũ fuiſſe ſcribit his uerbis.Demoni aũt ipſi nomẽ Theuth:hũc primũ numerũ:& cõputationẽ inueniſſe numerorũ geometriãq; & aſtronomiã:Talorũ rurſus: aleariũq; ludos:& lr̃as audiui.Herodotus uero in primo docet:Lydos primos nũmũ aureũ:argẽteũq; ad utendũ pcuſſiſſe:ac etiã primos caupones: inſtitoreſq; extitiſſe:eoſdemq; excogitaſſe aleæ: theſſerarũq; ludũ & pilæ:& cætera gñа luſoria: pterq̃ talaria ¶ Me pœna ſequat̃:ne doleat amica ſe eẽ a te ſupatã ¶ Dãnoſi facito:in tali latus: qđ unitatẽ ſignificat canis ſiue canicula dicebat̃: & ſemp iacturã afferebat.Perſius.Scire erat ĩ uoto dãnoſa canicula quãtũ.Raderet.Erat pterea ĩ talis uenus:ſiue cous:& numerũ ſeptenariũ ↄtinebat:Alia duo latera chius & ſenio dicebant̃:ternariũ ille:hic quaternariũ numerũ cõplectebat̃: hic ludus nũc in deſuetudinẽ abiit. ¶ Siue latrocinii ſub imagine calculus. ¶ Calculus is eſt:qui etiã latro:ſiue p diminutionẽ latrũculus appellat̃:uulgo ſchacũ dicimus.Martia.Hic mihi biſſeno numerat̃ theſſera puncto. Calculus.hic gemino diſcolor hoſte perit. ¶ Sub imagine latrocinii:ſub forma rapiẽdi & occidendi militis tui: nã qui ludunt calculis:inſidiant̃ ſemp colluſoribus:& is ludus eſt.quaſi pugnæ cuiuſdã ſimulachrũ. ¶ Tuus miles:tuus calculus: q in eo certamine militis partes agit.Calculi enim duas ĩ partes diuiſi ſunt:& alii milites:alii hoſtes dicũtur. ¶ Fac pereat:capiatur:tunc enim dicitur perire. ¶ Ab hoſte uitreo:ab hoſtili calculo: qui ex uitro cõſtabat. ¶ Vmbracula:umbraculũ:uel um.

Verba q̃bus in diuortiis utebantur

Leones

Nonacrinæ Atlantæ duæ

Theſſeræ quadrãtalia

Cubi

Talus

Aſtragalus

Aſtragalizontes

Talorũ inuentor

Lydorum inuenta

Canis

Venus uł cous

Chius

Senio

Calculus ſeu latro.

ſcacco

Me memini iratũ dominæ turbaſſe capillos.
Hei mihi quam multos abſtulit ira dies.
Nec puto nec ſenſi tunicam laniaſſe:ſed illa
Dixerat:& pretio eſt ipſa redempta meo.
At uos:ſi ſapitis:ueſtri peccata magiſtri
Effugite:& culpæ damna timete meæ.
Prælia cum parthis:cum culta pax ſit amica.
Et iocus:& cauſas quicquid amoris habet.
Si nec blanda ſatis:nec erit tibi comis amica.
Perfer:& obdura:poſt modo mitis erit.
Flectit̃:obſequio curuatus ab arbore ramus.
Franges:ſi uires experiere tuas.
Obſequio tranant̃ aquæ:nec uincere poſſis
Flumina:ſi contra quam rapit unda uades.
Obſequiũ tigreſq; domat:tumidoſq; leones.
Ruſtica paulatim taurus aratra ſubit
Quid fuit aſperius nonacrina atalanta.
Succubuit meritis trux tamen illa uiri.
Sæpe ſuos caſus:nec mitia facta puellæ
Fleſſe ſub arboribus mimaliona ferunt.
Sæpe tulit iuſſo fallentia rætia collo.
Sæpe fera toruos cuſpide fixit apros.
Senſit & hylei contentum ſautius arcum
Sed tamen hoc arcu notior alter erat.
Non te mænalias armatum ſcandere ſiluas.
Nec iubeo collo rætia ferre tuo.
Corpora nec miſſis iubeo præbere ſagittis.
Artis erunt cautæ mollia iuſſa meæ.
Cæde repugnantis cædendo uictor abibis.
Fac modo quas partes illa iubebit:agas.
Arguet:arguito:quicquid probat illa:pbato
Quod dicit:dicas:quod negat illa:neges.
Riſerit:arride:ſi flerit:flere memento.
Imponat leges uultibus illa tuis.
Seu ludet:numeroſq; mãu iactabit eburnos
Tu male iactato:tu bene iacta dato.
Seu iacies talos:uictam ne pœna ſequatur.
Damnoſi facito ſtent tibi ſæpe canes.
Siue latrocinii ſub imagine calculus ibit.

Vmbraculum ſeu umbella

Soleæ ſeu crepidulæ

Hercules uenditus ſeruiuit

Hercules cœlum ſuſtinuit

Ionia Meonia Lydia

Mæran Canicula græce Procyon

Caniculæ effectus

bella ab umbra deducitᷓ:eſt aūt capitis tegmētū aduerſus ſolē.Mart.Accipe quæ nimios uincūt umbracula ſoles.Sit licet & uētus te tua uela tegēt.⸿Diſticta:diuiſa.Alii legūt diſtēta.i.lata⸿Suis uirgis:uel calamis:uel pēnis:ex qb⁹ fiūt umbracula:aut certe uelū ab amāte uirgis lati⁹ ſuſtētādū eē admonet: ut ēt in ꝯ.faſt.in feſto.Annæ pēnæ.Pars ibi ꝓ rigidis calamos ſtatuere colūnis.Deſup extētas impoſuere togas.⸿Deme ſoleā:oīa qb⁹ plātaꝝ calces tm̄ in fine teguntᷓ:cætera ꝓpe nuda ac tereib⁹ hēnis iūcta ſūt ſoleas appellari ſcri.Gelli.crepidas uero uoce græca⸿Ille fatigatæ:ordo eſt⸿Ille:q̄ meruit cœlū &c.⸿Creditᷓ tenuiſſe calathū.Deſignat aūt Herculē:q ut Dio.ſcri.quū Iphitum ex turri tirynthia ꝑcipitaſſet:& purgari mox uellet:uēdiq; oporteret ex oraculo Apollinis:ut eo pretio Iphiti liberis ſatiſfaceret: Omphalæ reginæ Lydoꝝ uēdit⁹:regionē latronib⁹ purgauit:demū ſeruitio liberat⁹:ex Omphalæ Lamū filiū ſuſtulit:cui ita indulſit:ut oīa faceret:q̄ illa ipaſſet.Vñ Terē.in eunu.ait.Qui min⁹ huic:q̄ Hercules ſeruiuit Omphalæ⸿Fatigatæ nouercæ:Iunōis iā defeſſæ iperādo tā multa.Virg.Vt duros mille labores.Rege ſub Euryſteo fatis Iunonis iniquæ.Pertulerit⸿Meruit cœlū:& ꝓp uirtutē:& qa erat fili⁹ Iouis.Virg.Aut ardēs euexit ad æthera uirt⁹.Diis geniti potuere:qđ prior ipſe tulit.Hercules cœlū ab Athlāte ſuſceptū ſuſtinuit:qđ iō fingitᷓ:ut Ser.ſcri.qm̄ Atlas ei tradidit cœli ſciam:ꝯſtat.n.Herculē fuiſſe phm̄:uñ nō imerito tot mōſtra dr̄ uiciſſe.Diod.ſcri.latrones quoſdā Atlantis filias rapuiſſe:eoſq; ab Hercule fuiſſe iterfectos:puellas uero Herculē Atlāti pr̄i reſtituiſſe:quo bn̄ficio Atlas nō ſolū dignis fctō munerib⁹ donauit Herculē:ſed aſtrologiā inſup docuit:in qua quū operā curāq; ipēdiſſet ꝑcipuā ob ſperā aſtroꝝ a ſe inuētā:orbē ſuis ferre humeris exiſtimat⁹ eſt.Hercules quoq; quū ſphærā ad Græcos trāſtuliſſet:magna eſt gl̄ia potit⁹ exiſtimātib⁹ eū oīb⁹ Atlātico orbi ſucceſſiſſe⸿Inter Ionicas puellas:iter puellas Meonias.Ionia ps eſt mioris Aſiæ:Meonia:Lydia:Ionia:ita iūgūtᷓ:ut uix aſſignari poſſint limites:auctore Strabōe:uñ poetæ hæc noīa ſæpe ꝯfūdūt⸿Tenuiſſe calathū nā apud Omphalē ꝓ ancilla ſeruiuit:& clauā leonis pellē:arcū:ſagittaſq; ꝯceſſit Omphalæ:ipe uero monilia:gēmas:mitrā:zonā:cæteraq; mulieꝝ geſtamia ſūpſit:neuitq; ēt iterdū⸿Tirynthi⁹:Hercules a Tirynthо oppido appellat⁹:ex quo poſtea Euryſtheus illū ueluti ſibi iſidiantē eiecit cū mr̄e Alcmena⸿Adeſſe foro:ut ei⁹ cām tuearis in iudicio⸿Oia differ:peculiaria negocia in aliud tp̄us pmitte⸿Nec icœptū:uide ne occurſu alicui⁹ ipediatᷓ officiū tuū erga amicā.⸿Epulis pfūcta:cœnata⸿Si rota:ſi currus⸿Graue tp̄s:grauis cœli tēperies:deſignat aūt frigus.⸿Sitiēſue canicula.Icarus:ut Higyni⁹ tradit:canē habuit noīe Mærā qui poſt caſū Erigones ei⁹ filiæ a Ioue iter ſydera collocat⁹ ſua appellatiōe:& ſpē:canis:ſiue canicula eſt appellat⁹:a Græcis Procyon dr̄:q; añ maiorē canē oriatᷓ:appet aūt canicula:ut docet Columella.7.calē.Augu.idē ſcri.Idib⁹ Iuliis Procyona exoriri mane:& tēpeſtatē ſignāre.Oui.in.ꝯ.faſt.canē oriri ſcri.nocte:q̄ ꝑcedit diē.xii.calēdaꝝ iuniaꝝ:oriēs aūt cū Leone:æſtu oīa urit.Hui⁹ ſyderis effect⁹ ampliſſimi in terra ſentiuntᷓ:nā (ut Pli.docet) feruēt maria: fluctuāt in cellis uina:mouentᷓ ſtagna:canes in rabiē aguntᷓ.Oui.in faſt.Eſt canis Icariū dicūt:quo ſydere moto.Tota ſitit tellus:ꝑripiturq; ſeges.Scri.ēt Pli.in.18.Procyona apud Romāos nomē nō hr̄et niſi caniculā hoc eſt miorē canē uelimus itelligi⸿Mollib⁹ his caſtris:in qb⁹ mollis appetitᷓ uoluptas⸿Cynthi⁹ adme.Apollīs exēplo amatorē quoq; dicit debere oīa pferre:ut aīca potiatᷓ.Apollo:ut Ser.ſcri.ob occiſos Cyclopas ſpoliat⁹ dīnitate Admeti regis Theſſaliæ.ix.āṅis pauit armēta:qđ iō fingitᷓ:qm̄ ut Macr.ſcr.ſol paſcit oīa:q̄ terra ꝓgñat.Vñ nō uni⁹ gn̄is:ſed oīu; pecoꝝ paſtor canitᷓ:paſtor aūt Apollo amauit Iſſen Ma

Fac pereat uitreo miles ab hoſte tuus.
Ipſe tene diſtincta tuis umbracula uirgis
Ipſe face in turba:qua uenit illa locum.
Nec dubita tereti ſcamnum producere lecto.
Et tenero ſoleam deme:uel adde pedi.
Sæpe etiam dominæ quis horrebis & ipſe.
Algentis manus eſt calfacienda ſinu.
Nec tibi turpe puta quāuis ſit turpe.placebit
Ingenua ſpeculum ſuſtinuiſſe manu.
Ille fatigatæ perdendo monſtra nouercæ.
Qui meruit cœlum:quod prior:ipſe tulit.
Ionicas inter calathum tenuiſſe puellas
Creditur:& lanas excoluiſſe rudes.
Paruit imperio dominæ tyrinthius heros.
I nunc & dubita ferre:quod ipſe tulit.
Iuſſus adeſſe foro:iuſſa maturius hora.
Fac ſemper uenias:nec niſi ſerus abi.
Occurras aliquo tibi dixerit:omnia differ.
Curre:nec inceptum turba moretur iter.
Nocte domū repetēs epulis pfuncta redibit:
Tunc quoq; pro ſeruo ſi uocat:illa ueni.
Rure erit,& dicet uenias:amor odit inertes.
Si rota defuerit:tu pede carpe uiam
Nec graue te tēpus:ſitienſue canicula tardet.
Nec uia per iactas candida facta niues.
Militiæ ſpecies amor eſt:diſcedite ſegnes.
Non ſunt hæc timidis ſigna tuenda uiris.
Nox & hyems:longæq; uiæ:ſæuiq; labores
Mollibus his caſtris & dolor omnis adeſt.
Sæpe feres imbrem cœleſti nube ſolutum.
Frigidus in nuda ſæpe iacebis humo.

carei filiā.Oui.ī me.Vt paſtor machareida iuſſerit Iſſē:amauit quoq; Oenonē nymphā dicēte ipa apud Apollo
Oui.Ipe reptor opis uaccas pauiſſe pheræas.Fert:& e nr̄o ſauci⁹ igne fuit:amauit ēt ut alii uolūt Alceſtē ſeruiuit
peliæ filiā:& uxorē Admeti regis:quā rē hic Oui.ſignare ur̄¶ Pheræas:theſſalas:Pheræ.n.oppidū ē theſ
ſaliæ,pelaſgicoꝝ cāpoꝝ terius:ut Stra.docet¶ Exue fa.pōe ſupbiā¶ Tecto.d.ap.iuēias uiā p tegl̄as.¶ Al Pheræ
ta.f.p feneſtrā ēt īgredeꝛ¶ Vt.c.t.ſ.ſ.e.p.qū accepit te ei⁹cā piculū adiiſſe¶ Sæpe.t.p.Læādꝛ ſæpenūero
adiſſe mortis piculū ꝯſtat:quo ſe fidū amicæ oñderet:qū ea potuiſſet careꝛ:nota ē fabula.¶ Demeruiſſe:

Cynthius admeti uaccas pauiſſe pheræas
Fertur, & in parua delituiſſe caſa.
Q đ phœbū decuit: quē nō decet: exue faſtus
Curam manſuri quiſquis amoris habes.
Si tibi per tutum: placitumq; negabitur ire,
Atq; erit oppoſita ianua fulta ſera
At tu per præceps tecto delabere aperto.
Det quoq; furtiuas alta feneſtra uias.
Læta erit: ut cauſam tibi ſe ſciet eſſe pericli,
Hoc dominæ certi pignus amoris erit.
Sæpe tua poteras Læandre carere puella.
Tranabas animum noſſet ut illa tuum.
Nec pudor ancillas: ut quæq; erit ordine pria
Nec tibi ſit ſeruos demeruiſſe pudor.
Nomine quēq; ſuo: nulla eſt iactura, ſaluta.
Iunge tuas humiles ambitioſe preces.
Sed tamē & ſeruo/leuis eſt impenſa, roganti.
Porrige fortunæ: munera parua tuæ.
Porrige & ancillæ quæ pœnas luce pependit.
Luſa maritali gallica ueſte manus.
Fac plebem (mihi crede) tuam ſit ſemp in illa
Ianitor, & thalami qui iacet ante fores.
Nec dominam iubeo ꝑcioſo munere dones:
Parua ſede paruis callidus apta dato.
Dum bene diues ager: dū rami pōdere nutāt.
Afferat in calatho ruſtica dona puer.
Rure ſuburbano poteris tibi dicere miſſa.
Illa uel in ſacra ſint licet empta uia.

bñficio aliquo ꝯciliaſſe. Sed tñ & ſuo: ſuis aīcæ aliqd ēt dādū eē dicit¶ Porrige & āncil.ordo eſt. Porrige &.m.a.q̄ gallica luſa maritali ueſte luce pepēdit pœnas¶ Porrige &.n.a.dōa ēt aliqd ancille.Aliter uero ſcādēti manū dicimur porrigeꝛ ¶ Quæ.g.q̄ āncilla ex gēte galliæ¶ Luſa.ma.u.decepta ueſte mariti:credēs.n.ancilla adulteꝝ itro duceꝛ nocte ad dñā:īſciēs maritū alia ueſte īdutū:ut fidē uxoris expireꝛ recæpit:id qđ ēt cephalū feciſſe ſcri.Ser.hitū.n.mercatoris accepit:Ou. ēt i met.aurorā ei⁹figurā īmutaſſe ſcri.¶ Luce p. pēas:qa qū marit⁹ depħēdiſſet eā:eē uxoris lenā: māe illā pulſauit.Sūt q ita legāt¶ Porrige &.a.q̄ p.l.p.ut ſit ordo:porrige & an.e.l.q̄.m.g.l.m.u. pepē.pe.hoc ē dona ēt āncillā aliquo mūere nōis Iuliis quē diē Rōæ āncillæ magnifice ornatæ circūeūdo iocādoq; cū occurrētib⁹ſcōmatib⁹agūt: ferūt.n.latios ſiue ut occaſionē belli q̄rerēt:ſiue ut ſic plāe uellēt rurſus ſāguinē Romanū ſuo admiſceri a ro.uirgīes mulieres petiiſſe: dubitātib⁹ ro.qd agēdū eēt nōdū horridū bellū inierūt:nec iā uires recupaſſent bello galli afflictas: tierētq; ne latini dū Rōana ꝯnubia peterēt: obſides p īſidias q̄rerēt:āncilla noīe titula:uel ut qdā dñt philotida pricceps mōuit:ut āncillas ī morē nobiꝛ ſpōſæ ornatas,cū ea mitterēt:reliq̄ uero ſe curaturā. Priceps pſuaſi hito electu āncillaꝝ illas & auro & ueſte ornatas.Latis:q nō,pcul urbe ꝯſedebāt miſerūt noctu.cæteræ āncillæ gladios hoſtib⁹ſubduxerūt.Titula uero caprificū excelſū aſcēdēs poſt terga ueſte reiecta Ro.uerſus:quēadmodū cum pricipib⁹ ꝯuenerat:flāmā eleuauit.q̄re poſtq̄ pricipes feſtinādo milites exhortātes ꝯuocare: magno cū tumultu illi ad pugnā egrediūꝛ: quū ad uallū uēiſſēt hoſtiū:q ſōno ſeſe dederāt hoc minus expectātes caſtra occupāt:& plurimos ferro trucidāt.Hæc nūc Iulii:tūc qntilis nōis geſta ſūt & ſolēne illud certamē cognomē illi⁹ rei fcm̄ ē: primū.n.p urbē ꝯgregari ābulātes:mꝛtoꝝ noīa & pria & cōia magna uoce appellāt: ut Macr.ut C.ut Luci.& his ſiīa:imitātes eā appellationē:q̄ tūc mutuo cōpellādo ex īduſtria utebanꝛ:deīde āncille magnifice ornatæ,circūeūdo iocādoq; cū occurrētib⁹ſcōmatib⁹agūt:certātq; īter ſe imagīes ei⁹certamīs:qđ cū latis habuerāt effingeꝛ.Qū uero ꝯuiuanꝛ: umbra fici tegūꝛ:& diē illū Caprotias nōas appellāt:ut putāt pp ficū illā:quā āncilla aſcēdit:ac flāmā extulit:nā ſilueſtrē ficū caprificū uocāt auctor Plu.i uita Camilli.Hiſtoriā ēt refert Macr.li.ſatur.i.¶ Porrige & āncil.dōa ēt āncillā dñæ tuæ aliquo mūere¶ Ea luce:eo die. Vꝛ āt alludeꝛ ad flāmā:quā titula e caprifico eleuauit¶ Quæ man⁹galli.q̄ die latin⁹exercit⁹ſedato tumultu gallico:eodē aīo:quo galli Romāos adort⁹eſt:qđ niſi ita expōas:uꝛ poeta īrelligeꝛ eos Gallos fuiſſe nō Latios:ꝯtra Plutar.& Macro. ſnīam. q̄uis tñ Plut.alibi ī eo libello:quē appellauit Synagogin.i.ꝯgregationē q̄dā hiſtoriaꝝ pallelaꝝ Romanoꝝ & Græcoꝝ referat Atepomaꝝ Galloꝝ regē cū romāis bellū gerētē petiiſſe id qđ Sardiniāi a ſmyrnæis petierāt:hoc ē uxores ad libidinē:& miſcæ ſūt āncillæ liberali ornatu:& poſt libidinē Gallis magno ſōno opp̄ſſis Aretana āncilla aſcēdit caprificū:& romāis ſignū dedit:quo dato Romāi erūpētes Galloꝝ pſtrauerūt:& dies feſtus noīe ancillaꝝ īſtitut⁹eſt. Ariſtidē aūt hui⁹rei teſtē eē refert ī prīo reꝝ Italicarū. ¶ Luſa:decepta:maritali ueſte:ꝯiugali ueſte:q̄ ancillæ īdute ad eos acceſſerūt. Maritalis.n.ueſtis nō a marito uēit:ſed a Marita noīe.Oui.Et fas oē facit fr̄e marita ſoror¶ Pepēdit pœ.qa eos Ro.dormiētes tru-

cidarūt ī caſtris Iāitor: iāitor ē: q iāuæ pficit̄. Tibul. Et ſedeo duras iāitor añ fores Qū bñ d. a. nō gē mas: nec aupꝫ: ſꝫ dōa ruſtica mittēda eē dicit Pōder̄ nu. dū rami p̄ nimia pomoꝝ copia curuant̄ Rure ſubur. ex pdiolo tuo i ſuburbiis In ſa. u. ubi poma uēdebant̄. Var. i li. de re ruſt. Huiuſce inq̄ pomarii ſūma ſacra uia: ubi poma ueneūt. & Prop. q̄q; nitēt ſacra uilia dōa uia. Et i obſcēo cariæ. Hæc q̄cūq; tibi po ſui uernacl̄a pōa. De ſacra nulli dixeris eē uia. Sacra āt uia iō appellat̄ ꝙ i ea fœdus ictū ſit iter Ro. & Tatiū Aut q̄s a. a. Caſtāeas dicit q̄s Macr. Heracleoticas appellari ſcri. Sūptū āt ē ñ ex eo Ma- carine. Caſtaneaſq; nuces mea q̄s ama. ama. Nūc amat illa nuces iuglādes dicit: q inter nuces primū locū optinēt. Sūt āt nuces: q duro tegunt̄ cortice: q̄ꝝ ſpēs plures pōit Mac. i ſ. Qui et t. l. turdi: ut Pli. ſcri. ꝑmone hūanū imitat̄ Agrippia claudii turdū habuit̄ mōes oiuꝫ imitātē: hi i germāia hyeme maxie cernūt̄. Inter aues priæ ſūt celebratiōis. Mar. Inter aues turdus. ſiqs me iud. cer. Inter q̄dru. gl. pri. le. Mittebant̄ āt i corōa pēdētes. Mar. Texta roſis for. ti. ul̄ di. nar. At mihi de tur. fa. co. placet. Miſſaq; corōa: turdis corōa alligatis: ul̄ reuera corōa: q i ꝯuiuiis utebāt̄: ut dixim⁹: uel lucanicā itellige: q pultes corōatæ mēſis appōebant̄. Mar. Filia picenæ uēio lucāica porcæ. Pultib⁹ hic niue is grata corōa dat̄ Turpiter h. e. Captatores her̄ditatū execrat̄: q uiuētib⁹ mūera mittebāt: ut iſcriberent̄ hr̄des. Iuue. Sūit̄ illic. Qd̄ captator emat læuas: aurelia uēdat Orba ſe. ſenect⁹ ſine liberis Hñt cri. fraudē ꝯtinēt qa nō amor̄ aliqd tribuunt ſꝫ ut maiora aſſeq̄nt̄ Vtraq; lau. & docta & īdocta cōmēdet̄ car. De aīca carmīa cōpoſita inter legēdū facito: ut uocis ſuauitate elegātiora uideant̄ Carmē uig. elegās carmē: & mſ̄ta uigilia politū In ipas: i laudē ipaꝝ Erit iſtar mu. erit fortaſſe gratū pide ac mun⁹. Alicui tuoꝝ: quē ex ſeruo libeꝝ factur⁹ ſis Vtilitas. t. ſ. qa nō amittis ſeruū Siue. e. i ty. in ueſte purpurea: dcā a Tyro oli iſul: poſtea Alexādri magni opib⁹ facta ē ꝯtinēs: nobilis ꝯchilio: atq; purpura: ut Pli. docet Siue. e. i. c. Cos iſula ē i Ægeo ex aduerſo Atticæ ab Helene. 5 mil paſ. diſtans: q̄ a latis Cæa appeliat̄: ut Pli. docet: uñ & cous: & cæ⁹ deduci p̄t. Cæa āt ueſtis bōbycina erat ad luxū fœiaꝝ iuēta adeo tēuis: ut eas enudarūt. Bōbices. n. telas araneoꝝ mō texūt: quos retorq̄ri: rurſuſq; texere inuenit i eo mulier Pāphile Platis filia: auctor Var. Pli. Soli. & añ hos Ariſt. li. de aiali. 5. Aurata ē: ſi ē aurea ueſte amicta Gauſapa ſi ſu. Gauſape ueſtis erat uilloſa: q̄ hyemali & æſtiuo tpe geſtabat̄. Mar. Is mihi cādor ineſt: uilloꝝ gr̄a tāta eſt. Vt me ul̄ media ſumer̄ meſſe uelis Aſtiterit tu. tūica ueſtis erat: q̄ lōgiores uſq; ad digitos manicas ſlēbat: fluebat uſq; ad talos: dicta a tuēdo: ut ſcri. Var. Moues icē. cla. dic ꝯtēta uoce tunicā ꝯfecturā illā calore Diſcrimē: diuiſio criniū in capite Torſerit ig. c. ſi calamiſtro: h̄ ē acu ferr̄o calefacto criſpos fecerit capillos: uñ diuus Hiero. ad Nepotianū ita ſcri. Nec calamiſtro criſpēt comas: ſꝫ pudiciciā hītu polliceant̄ Saltātis: tripudiātis: hic fit ſaltatio Verba q̄rētis: ꝙ tā cito de ſierit Voce no. qd̄ fieri ſolet i coitu Violētior aſpior: difficilior ad amādū Torua me. q̄ ſe ituentes mutabat i ſaxū: aut torua pp aſpectū: & ei⁹ crines i ſerpētes mutatos a Mīerua: cui⁹ rei cāꝫ docet Oui. i 4. met. uñ poetæ fingūt Mīeruā caput

Caſtaneæ heracleoticæ
iuglandes
Nuces
Turdi
Corona
Tyros oli inſula
Cos ſiue cæa iſula
cæa ueſtis
Bōbices
Gauſape
Tunica
Calamiſtrum
Torua meduſa

Afferat aut uuas: aut q̄s amaryllis amabat.
Et nunc caſtaneas, nunc amat illa nuces.
Quin etiam turdoq; licet: miſſaq; corona.
Te memorem dominæ teſtificere tuæ.
Turpiter his emit̄ ſpes mortis & orba ſenect⁹
Ah pereat p quos munera crimen habent.
Quid tibi pcipiā teneros quoq; mitter̄ uerſus
Hei mihi nō multū carmen honoris habet
Carmina laudant̄: ſed munera magna petunt̄
Dum modo ſit diues barbarus ille placet.
Aurea ſunt uere nūc ſæcula: plurimus auro
Venit honos: auro conciliatur amor
Ipſe licet uenias muſis comitatus homere.
Si nihil attuleris: ibis homere foras
Sunt tñ & doctæ rariſſima turba puellæ.
Altera nō doctæ turba: ſed eſſe uolunt̄.
Vtraq; laudet̄ per carmina: carmina lector.
Commendet dulci qualiacunq; ſono.
His ergo: aut illis uigilatum carmen in ipſas
Forſitan exigui muneris inſtar erit.
At, quod eris per te facturus: & utile credis.
Id tua te facito ſemper amica roget.
Libertas alicui fuerit promiſſa tuorum.
Hanc tamen a domina fac petat ille tua.
Si pœnam ſeruo: ſi uincula ſæua remittis.
Quod facturus eras: debeat illa tibi.
Vtilitas tua ſit titulus donetur amicæ.
Perde nihil partes illa petentis agat.
Sed te: cuicunq; eſt retinendæ cura puellæ.
Attonitum forma fac putet eſſe ſua.
Siue erit in tyriis tyrios laudabis amictus.
Siue erit in cois: coa decere puta.
Aurata eſt: ipſo tibi ſit præcioſior auro.
Gauſapa ſi ſumit: gauſapa ſumpta proba.
Aſtiterit tunicata: moues incendia clama.
Sed timida caueat frigora uoce roga.
Compoſitū diſcrimen erit: diſcrimina lauda
Torſerit igne comā: torte capille places.
Brachia ſaltantis: uocem mirare canentis.

Et cum deſierit:uerba quærentis habe.
Ipſos concubitus:ipſum uenerere licebit.
Quod iuuat:& quædā gaudia uoce notes.
Si fuerit torua uiolentior ipſa Meduſa.
Fiet amatori lenis & æqua ſuo.
Tantum ne pateas uerbis ſimulator in illis.
Effice:nec uultu deſtrue uerba tuo.
Si latet ars prodeſt:affert depręſa pudorem.
Atq; adimit merito tempus in omne fidem.
Sæpe ab autumno:cū formoſiſſimus annus.
Plena purpureo ſubrubet uua mero.
Quū mō frigorib⁹ pmimur:mō ſoluimur æſtu
Aere non certo corpora languor habet.
Illa quidem ualeat:ſed ſi male firma cubabit
Et uitium cœli ſenſerit ægra ſui.
Tunc amor & pietas tua ſit manifeſta puellæ.
Tunc ſere:q̄ plena poſtmodo falce metas.
Nec tibi moroſi ueniant faſtidia morbi.
Perq; tuas fiant:quæ ſinit illa manus.
Et uideat flentem:nec tædeat oſcula ferre.
Et ſicco lachrymas combibat ore tuas.
Multa uoue:ſed cuncta palā quotieſq; licebit
Quæ referas illi ſomnia læta uide.
Et ueniat quæ luſtret anus lectumq; locumq;
Præferat & tremula ſulphur & oua manu.
Omnibus his inerunt gratæ ueſtigia curæ.
In thalamos multis hæc uia fecit iter.
Nec tamen officiis odium quæratur ab ægra.
Sit tuus in blanda ſedulitate modus.
Neue cibos præbe:nec amari pocula ſucci
Porrige:riualis miſceat illa tuus.
Sed non quo dederas a littore carbaſa uento.
Vtendum:medio qum potiare freto.
Dum nouus erat amor:uires ſibi colligit uſu.
Si bene nutrieris:tempore firmus erit.
Quē tauꝝ metuis:uitulum mulcere ſolebas.
Sub qua tunc recubas arbore:uirga fuit
Naſcitur exiguus:ſed opes acquirit eundo.
Quaq; uenit:multas accipit amnis aquas.
Fac tibi conſueſcat:nil aſſuetudine maius.
Quam tu dum capias:tædia nulla fuge.
Te ſemper uideat:tibi ſemper præbeat aures.
Exhibeat uultus noxq; dieſq; tuos.
Qum tibi maior erit fiducia poſſe requiri.
Tunc procul abſenti cura futurus eris.

Meduſæ hr̄e i pectoř. Ver i.8.Ægidaq; horrificā tur.pal.ar.Certatim ſquāmis ſerpētū auroq; poli bāt.Cōnexoſq; āgues:ipſāq; i pectore diuæ.Gor gona deſecto uertētē luīa collo.Scribit ēt Hom̄. in.8.Ilia.Hectorē Græcos iſequētē ocl'is:aut gor goneæ Meduſæ:aut ſāguīario marti ſiſ'ib⁹oīa col luſtraſſe.Idē li.v.ſcri.Iouē ægida hn̄eris accōmo daſſe:trilicē horrēdā & undiq; terroř redimitā i ea robur:in ea ꝯtētio maxīa uociferatio:& atrox clamor:i ea dēiq; ierat Gorgonis caput dirę:terri bile:& quo null'ū ulteri⁹ nouit Iuppiter mōſtrę at q; portētū¶ Aeq̄:qa mutuo eū amabit ¶ Nec mř tū:uidēdū ē:ne uultu uidearis aľr ſentiř:q̄ loq̄ris ¶ Qū mō fri.p̄.hæc ē cā cur i metamorphoſeos appellat Oui. Autūnos iæq̄les¶ Moroſi:q nimis exacte oīa fieri cupit¶ Et ueniat q̄ lu.a.Sacrū pro aīcæ ſalute faciēdū eē dicit:cui⁹ mēinit Apulei⁹ ī ultio met.quo dicit ſūmū ſacerdotē Iſidis tæda lucida:& ouo:& ſulphuř:ſolēniſſimiſq; p̄cib⁹uſū fuiſſe:& Iuue.Metuſq; iuuet ſeptembris:& auſtri. Aduētū:niſi ſe cētū luſtrauerit ouis:& Prop i.4. Terq; meū tetigit ſulph.ig.ca.Tibul.Ip̄eq; ter cir cū luſtraui ſulphure puro.¶ Tremula ma.manu tremēti pp ætatē¶ Nec amari po.ſuc. potionem aliq̄ amarā ad pellēdū morbū efficacē.¶ Riualis mi.il.t.q amat eādē aīcā:q̄ſi ad eūdē ꝯfluat riuū: riualis appellať¶ Sed nō qd'de.Affert nūc alid'p̄ ceptū Ouidi⁹:& aliā uiā tenēdū eē dicit¶ Quem tau.me.Exēplis ait amorē uires uſu colligere ac tpe¶ Fac ti.cō.fac tecū diſcat uiueř¶ Poſſe req̄ri: poſſe te ab ea peti¶ Tūc.pcul:tūc ab ea te aliq̄diu amouebis.¶ Da requiē:da aīcæ ſine te reſpirādi ſpaciū¶ Reqet⁹ager:nouale dicit:qd'ut Pli.docet alternis ānis ſerit¶ Credita:cōmiſſa ſemīa¶ Terra arida:terra q̄ iā diu hūore caruit.¶ Philida demophoon:abſentes magis deſiderari .pbat exem plis:Nā queādmodū Phyllis īpatiēti⁹ Demophoontis abſentiā tulerit:Penelope Vlyſſis : Laodomia.pteſilai:ſatis patet Ouidii epľis¶ Solers Vlyſſes:iduſtri⁹ & pit⁹ Vlyſſes.¶ Torq̄bat Penelopē: abſentia ſua cruciabat Penelopē¶ Tu⁹phylacides tu⁹.pteſila⁹.Eſt.n.p̄tonymicū.p deriuatiuo:Philacæ:ut Stra.docet:ē urbs Phthioticæ regiōis theſſaliæ:cui⁹ mēinit Luca.i.6.i q̄.pteſila⁹regnauit:uñ ip̄e Philacides cognoīat⁹ē:& ei⁹uxor Laodomia Phylaceia:Oui.de pōto.Vt uiuat fama ꝯiūx phylaceia:cui⁹ Iliacā celeri uir pede p̄ſſit humū . Hic ad bellū Troianū.pfect⁹: quū in Aulide tēpeſtate morareť:ab uxore Laodomia Acaſti filia epľam accepit:q̄ q̄tū ob ei⁹abſentiā āxia fuerit:facile oñ dit¶ Sint mo.tu.bre.nō diuti⁹abſtinēdū eē dicit ab aīcæ ꝯſpectu¶ Lēteſcūt tpe: minuunť īterualla tpis Aľc a Ver.i geor.dř.Terra ad digitos lēteſcit hn̄do:& a Tacito.Succinū igni admotū:ut i picē reſināq; lēteſcere¶ Dū me.ab. Menelai exēplo abn̄tiā amātū nō eē tutā docet.Nā quū ille i Cretā ad diuidēdas Atrei opes .pfect⁹ eēt:& Paridē domi reliq̄ſſet:Helēa capta eius amore:mariti abn̄tis īmemor:cū Paride i Aſiā nauigauit¶ Credis o.l.cōmittis ouile lupo:Sic & Terē.Oaē lupo cōmiſiſti miſera¶ Viderit atri.Menela⁹ ip̄e iu dicet¶ Sed neq; ful.ap.Diligēti⁹ uidēdū eſſe do

Sacrū Iſidis tæda lucida: ouo & ſulphure faciendum

Nouale

Phylacæ

philacideſ philaceia.

Lēteſcere

cet:ne aĩca ĩtelligat te aliã amarẽ ¶ Ore f.ore ex quo
fulmẽ uẽit.Spũs.n.& uis apri a poetis fulmẽ appel-
laẽ.Oui.ĩ met.Spuma fluit:dẽtes æq̃nẽ dẽtib⁹ ĩdis.
Fulmẽ ab o.u.fr.af.ar.Et Apu.li.8.met.de apro ita
ſcri.Impetu ſæuo fremẽtis oris tot⁹fulmine⁹ ¶ Dũ.r.

Leænæ ſæuitia

dũ circũagit ¶ Nec l.q.c.leena quo tpe ĩ amorẽ ferẽ
catuloꝝ obliuiſciẽ:& eo tpe pl̃imũ ſæuit Verg.Tpe
nõ alio.ca.ob.le.Sæuior er.cã.nec fu.uul.Tã mul.i.
for.ur.ſtr.q̃ de Per ſil.tũc ſæ.ap:tũc peſ.Tyg. ¶ Nec
bre.ig.ui.quũ calcaẽ maxĩe iraſciẽ.Verg.Improuiſũ
aſp.ue.q ſen.an.Preſſit hu.ni.tre.q̃ re.ref. Attollẽtẽ
iras & cærula colla tumentẽ ¶ Pignora mẽ.triſtitiã
mẽtis ¶ Cornib⁹icta:furorẽ ſtimlata ¶ Dei ao.bacchi

Aonia

q̃Thebas pr̃iã hũit in Boetia:quã primũ Aones bar
bari tenuerũt:ut docet Stra.a qb⁹ Aonia Boetia co-

Medeæ Ira in Iaſonem

gnoĩata ẽ ¶ Cõiugis ad.Iaſonẽ ſcri.Diod.ãnis.x.cũ
Medea Corithi apđ Creõtẽ regẽ uixiſſe:cui⁹ filia: q̃
Glaucã appellat:uxore ſũpta Medeã expulit:illa qũ
dies ſpaciũ a Creõte petiiſſet:noctu regiã ĩgreſſa:ĩ-
mutata facie:medicamẽtis domũ icẽdit:q̃ ꝯflagrãte:
Iaſonẽ exiluiſſe tradũt:Glaucã:Creõtẽq̃ igne abſũ
ptos.Quidã tradũt Medeæ filios dõa attuliſſe uene
nis illita:ac corpi glaucæ & Creontis hæſiſſe:eueſti
gioq̃ ãbos expiraſſe:Medea:poſtea q̃ Iaſonẽ euaſiſ-
ſe cognouit:ĩ ultionẽ pr̃is filios iugl̃auit oẽs : quos
ex eo ſuſcepat:p̃ter unũ:q aufugit:eorũq̃ corpa ſe-
peliuit,ĩ Iunonis tẽplo:ea deĩde ex Coritho fugiẽs:

Iaſonis mors

Thebas ad Herculẽ uẽit:Iaſon filiis uxoreq̃ priuat⁹.
quũ doloris uim ferre nõ poſſet:ſibi mortẽ ꝯſciuit:
¶ Violataq̃ iu.Iaſõ.n.mõit⁹a Medea de pr̃is cæde ĩ
hoſpites:accepit illã adiutricẽ ad rapiẽdũ aureũ uel
lus:& iureiurãdo data fide:uxorẽ ſibi illã quoad ui-

Phaſias phaſis fl.

ueret:futurã ſpopõdit:qđ poſtea nõ ſeruauit ¶ Pha
ſias:Medea a poetis Phaſias dr̃ a phaſi fluuio: q col-
chõ illabiẽ:oriẽ ex Armẽia:ut ſcri.Str.Glaucũ ĩ ſe re
cipit atq̃ Hippũ e uicis mõtib⁹cadẽtes. ¶ Altera di.

Prognes ſæuitia in filium

pa.Altera mr̃ ẽt ulta eſt p natũ iura mariti uiolata:
Prognẽ ãt Terei regis Daulidis uxorẽ ĩtelligit:q̃ fi-
liũ occidit & pr̃i appoſuit pp uiolatã ſororẽ Philo-
menã:nota ẽ fabu.Oui.carie ĩ.vi.met. ¶ Signatũ ſ.
p.h.idẽ ẽt ĩ met.Neq̃ adhuc de pectorẽ cædis.Excuſ
ſere no.ſig.q̃ ſã.plu.eſt. ¶ Mea.c.meũ iudiciũ ¶ Vni
pu.ut cũ una puella tm̃ rẽ hẽas ¶ Nec de.mu.ſi quo
mũere aĩcã dõaueris:uide ne alia id cognoſcat abs

Neq̃tia nugæ

te datũ ¶ Nec.ſ.n.t.tpa qb⁹aĩcã frequẽtãs:mĩme cer
ta &ꝯſtituta dicit eẽ dẽre.Neq̃tia ãt:ut Dona.uoluit
ẽ libidĩoſa ĩertia dcã:q̃ nihil q̃at:nulliq̃ rei apta ſit:
uñ & nugæ q̃ nihil agãt:Neq̃tiã uitiũ eẽ ꝯtrariũ fru
galitati ſcri.Ci.ĩ tuſc.ab eo q̃ neqcq̃ ẽ:de h̃ noĩe pl̃a
Gel.li.7. ¶ Oĩs:aica.ſ. ¶ Inſpice:ne qd ſcripſeris:qđ
aĩcã lædat ¶ Plus le.pl̃a iterp̃tanẽ ĩ lr̃is:q̃ ſcripſeris.
¶ Læſa.u.aĩca offẽſa ¶ Dũ.f.a.clytẽneſtræ exẽplo p
bat læſas fœĩas ulciſci iniurias ¶ Cõtẽt⁹u.ſola clytẽ
neſtra uxorẽ ꝯtẽt⁹ ¶ Audierat.l.Cã; aſſignat : q̃re fcã
ſit uxor Agam̃.ĩpudica uitio mariti ¶ Vittaſq̃.f.cry-

Apollo ſeruiuit Pheræ

ſes(ut Hõe.ſcr.)apollis ſacerdos ex cryſa ĩſula:unicã
filiã Cryſ.hũit:q̃ græci:quũ thebas euerterẽt captã:
ul̃ dono:ul̃ ĩ ſuã portionẽ Agam̃ optulerũt:ad quẽ
pr̃ cryſes uẽit cũ igẽtib⁹dõis r̃di mẽdæ filiæ gr̃a:p̃fe
rẽs mãu aureũ ſceptꝝ corõis phœbi:uittiſq̃ r̃dimitũ
quo e ꝯſpcũ abir̃ iuſſo Apollo p̃cib⁹ſacerdotis ſolli
citat⁹p.9.dies & noctes ſagittas emittẽs:primũ ium̃

Da requiẽ reqetus ager bene credita reddit.
Terraq̃ cœleſtes arida ſorbet aquas.
Phyllida demophoõ p̃ſens moderãti⁹uſſit.
Exarſit uelis acrius illa datis:
Penelopen abſens ſolers torquebat ulyſſes
Phylacides aberat laodomia tuus.
Sit mora tuta breuis:lẽteſcũt tẽpore curæ.
Vaneſcitq̃ abſens:& nouus intrat amor
Dũ menelaus abeſt:helenæ ne ſola iaceret
Hoſpitis eſt tepido nocte recæpta ſinu.
Quis ſtupor hic menelae fuit:tu ſol⁹abibas
Iiſdem ſub tectis hoſpes & uxor erant.
Accipitri timidas credis furioſe columbas:
Plenum montano credis ouile lupo.
Nil helenæ peccat:nil hic cõmittit adulter
Quod tu:quod faceret qlbet:ille facit.
Cogis adulterium dando tẽpuſq̃ locũq̃.
Quo niſi conſilio eſt uſa puella tuo.
Quid faciat?uir abeſt:& adeſt nõ ruſtic⁹ho
Et timet in uacuo ſola cubare toro (ſpes
Viderit atrides helenen:ego crimĩe ſoluo.
Vſa eſt humani commoditate uiri.
Sed neq̃ fuluus ap media tã ſæuus ĩ ira eſt.
Fulmineo rabidos dum rotat ore canes.
Nec lea:quũ catulis lactẽtibus ubera p̃bet.
Nec breuis ignaro uipera læſa pede.
Fœmina quã ſocii deprenſa pellice lecti.
Ardet:& in uultu pignora mẽtis habet.
In ferrum:flammaſq̃ ruit:poſitoq̃ decore
Fertur:ut aonii cornibus icta dei.
Coniugis admiſſum:uiolataq̃ iura mariti
Barbara per natos phaſias ulta ſuos.
Altera dira parẽs hęc eſt quã cernis hirũdo
Aſpice:ſignatũ ſanguine pectus habet
Hęc bñ cõpoſitos:hęc firmos rũpet amores
Crimina ſunt cautis iſta timenda uiris.
Nec mea uos uni donat cenſura puellæ.
Dii melius:uix hoc nupta tenere poteſt.
Ludite ſed furto celetur culpa modeſto.
Gloria peccati nulla petenda tui eſt
Nec dederis mun⁹ cognoſce qđ altera poſſit
Nec ſint nequitiæ tempora certa tuæ.
Et ne te capiat latebris ſibi fœmina notis.
Non uno eſt omnis cõuenienda loco.
Et quoties ſcribis:totas prius ipſe tabellas.

ta:cãeſq; pcuſſit:deĩde& hoĩes:adeo ut cateruati ĩ rogis defũctorꝝ corpa cremarẽt. Tũ demũ ab Achil. co
act⁹ Agam. filiã pr̃i r̃miſit:ip̃e ũo Achilli abſtulit Briſeida. q̃re ille irat⁹ a p̃lio abſtiuit ⁋ Audierat Clytẽ. ẽt Lyrneſos
ſẽſerat ⁋ Lyrne. Hippoda. fuit. n. ex Lyrneſo oppido ĩ ora Troiæ ꝯtra Leſbõ ⁋ Priame. ui. ip: Caſſãdra. n.
Priami filiã: quã Veneri ſimilẽ fuiſſe ſcri. Home. euerſo Ilio agamẽnõ Mycẽas duxit: ꝙ ea illi ceſſ iſſet ĩ
ſortẽ cũ p̃da pluriã ⁋ Præda. p̃. p. ſ. Agamẽnonẽ dicit fuiſſe Caſſãdræ p̃dã: q̃m̃ eius amore capt⁹ te nebat
⁋ Thyeſtiadẽ. Ægiſthũ dicit Thyeſtis filiũ: q (ut ſcri. Lact.) a m̃re ob dedec⁹ piect⁹ ꝙ filia eũ ex p̃re ſuſcepiſ Ægiſtus

Inſpice: plus multæ quã ſibi miſſa legũt.
Læſa uen⁹ iuſta arma mouet: telũq; remittit
Et modo q̃d queſta ẽ: ipſe querare facit.
Dum fuit atrides una contentus & illa
Caſta fuit: uitio eſt improba facta uiri.
Audierat laurumq; manu: uittaſq; ferẽtem:
Pro nata chryſen non ualuiſſe ſua.
Audierat lyrneſi tuos abducta dolores
Bellaq; per turpes longius iſſe moras.
Nec tantũ audierat: priameida uiderat ipſa.
Victor erat prædæ præda pudenda ſuæ.
Inde thyeſtiadẽ animo thalamoq; recepit:
Et male peccantem tyndaris ulta uirũ eſt.
Quæ bene celaris: ſi q̃ tamẽ acta patebũt:
Illa licet pateant: tu tamen uſq; nega.
Tu neq; ſubiectus: ſolito neq; blãdior eſto:
Hæc animi multũ ſigna nocentis habẽt.
Sed lateri nec parce tuo: pax oĩs in illo eſt.
Concubitu prior eſt inficianda uenus.
Sunt qui p̃cipiant herbas ſaturea nocẽtes:
Sumere: iudiciis iſta uenena meis.
Aut piper urticæ mordacis ſemine miſcẽt:
Tritaq; in annoſo flaua pyretra mero.
Sed dea nec patitur ſic ad ſua gaudia cogi:
Colle ſub umbroſo quã tenet altus eryx.
Cãdidus alcathoe qui mittit̃ urbe pelaſga:
Bulbus: & ex horto q̃ uenit herba ſalax.
Ouaq; ſumant̃: ſumant̃ hymetia mella:

ſet: a capris nutrit⁹ ægeſthi nomẽ aſſũpſit ⁋ Vita ui.
q̃a rẽ hẽbat cũ Aegiſto: uel q̃a eũ occidit ĩ ꝯuiu io:
ut ĩ prio li. docuim⁹ Iuue. Quippe ille diis auctorib⁹
ultor pr̃is erat cæſi media ĩter pocula ⁋ Quæ be. ce. Latera coi
q̃ cũ alia aĩca geſſeris ⁋ Sed la. n. p. t. lũbi ĩ modico tu debili-
coitu exhauriũt̃: & deblitãt̃ latera: uñ ĩ obſcœno cat tantur
mĩe ita loqt̃ pria Qui quõdã ruber & ualẽs ſolebã
Fures cædẽ q̃libet ualẽtes: Lat⁹ deficit: & Iuue. Nec
q̃rit̃ ꝙ & lateri pcaſ. nec q̃tũ iuſſit anheles: & Citul.
Cur nõ tã latera ex futura Pãdas: p̃cipit ergo Oui.
fortiter p̃liãdũ eẽ ĩ coitu: ad priorẽ coitũ diſſimulã-
dũ ⁋ Ven⁹ pri. prior coit⁹ cũ alia aĩca ⁋ Cõcubitu: q̃a Saturea
ſi ĩ coitu te debiliorẽ dep̃hẽderit: arbitrabit̃ te aliã
ſubagitaſſe ⁋ Saturea. ſaturea herba ẽ: q̃ tymbrã Pli.
noiat. colũella. Et ſaturea thymi referẽs Tymbræq;
ſaporẽ. Dicta ẽ a ſatyris: ut q̃dã putãt: ꝙ q̃ ea utũt̃ ſa
laces fiãt ut ſatyri. Alii a ſaturitate: ei⁹ uis ẽ calidiſſi-
mæ nãæ: ĩcitat Venerẽ. Plura legito apd̃ Diaſcoridẽ
Mart. Sed nihil. c. f. b. ſ. Improba nec pſũt iã ſatureia Piper
tibi ⁋ Herbas no. Appõ ẽ nota figura ⁋ Aut pi. ur. pi
p calidũ ẽ & ſiccũ: ſtomachũ & epar calefacit. Scri.
Pli. urticæ ſemẽ cũ ſemĩe lini lateri mederi: ſi addat̃ Pyretrum
hyſopũ: & pipis aliq̃d ⁋ Flaua py. pyretrꝝ herba ẽ ab Eryx
ignea ui appellata calida eſt & ſicca iõ reb⁹ uenereis Venus
apta: folia habet ſĩlia Dauco agreſti: aut maratro: ericina
ut docet Diaſ. ⁋ In an. me. in ueteri uĩo ⁋ Quã te. a. Niſea alca
e. Venerẽ dicit. Nã (ut Diod. ait Eryx Veneris & bu thoe
tæ regis fili⁹ ſup locũ excelſũ ciuitatẽ ꝯdidit ĩ Sicilia Megara
ĩ cui⁹ arce marti tẽplũ dicauit quã ciuitatẽ Ven⁹ plu Bulbi
rimũ dilexit: uñ ip̃a Ericia dicta ẽ. Vir. Ericio ĩ uerti Megarici
ce ſedes. Fũdat̃ ueneri Idaliæ: Plura ẽt legito apud ſcilla
Stra. ⁋ Cãdid⁹ al. Quũ Pãdiõis regis ut docet Stra. Epimeni-
q̃tuor eẽnt filii: Æge⁹ Lici⁹: Pallas: & Niſus: & Attica dum
uenerũt: q Niſeã ꝯdidit: q̃ alterã arcẽ hũit: ut plẽi⁹ di
regio q̃tuor eẽt ĩ ptes diuiſa: Niſo megara ſorte ob
xim⁹ ĩ. ii. de re. amo. ex auc̃te Pauſaniæ: quã Oui. Al
cathoẽ appellauit eo carie. Prætẽtatq; ſui uires ma-
uortis in urbe. Alcathoe quã niſus hẽt: & alibi. Tu- Pelaſgi
t⁹ ad alcathoẽ lelegia mœnia limes Cõpoſito ſcirõe
patet. Hic ãt Ouidi. Bulbos megarici ſoli deſignãt: Salax
quos maxĩe p̃bat Cato. Verꝝ ut Pli. docet nobiliſſima ẽ Scilla: Tertiũ gen⁹ ab eo dr̃ Epimẽidũ: optimi ſa Oua
poris q̃d ĩ Africa optĩe naſci docet Iuu. eo uerſu. Et ueteres afrorꝝ Epimẽida bulbi. Eorꝝ gña differũt co
lore magnitudĩe: & ſuauitate. Megarici ĩprimis: & Africãi libidinẽ accedũt: ſũt. n. calidiſſimæ naturæ. De
bulbis ita ſcr. Diaſ. Oẽs bulbi calidi: & uiſcidi ſũt co[...]ſti erigũt Venerẽ ligũã: & fauces exaſpant: ſuccũ
corpi addũt ſtõachũ ĩflãt. Colũella. Spgite q̃q; uiro[...]cuũt armãtq; puellas: Iã megaris ueniãt genitalia
ſemĩa bulbi. Et q̃ Scilla legit getulis obruta glebis. Mar. Quũ ſit anus ꝯiunx & ſint tibi mortua mẽbra:
Nil aliud bulbis q̃ ſatur eſſe potes. De bulbis Mar. Var. ita p̃cipit. Aqua decoquãt bulbos: q Veneris uſũ
q̃rũt Apiti⁹ addit nucleos pineos: erucæ ſuccũ: & piper ⁋ Vrbe p. urbe: quã pmiſti Pelaſgi hĩtaret. Pelaſgi
oriundi ab Arcadibus (ut docet Strab.) per uniuerſam Græciam exceluere: & in regione Athenienſium
permiſti habitaret: ut ſcribit hero. Athenienſium autẽ olim portionem fuiſſe Megaricam oram ex Stra
bone colligimus ⁋ Herba ſa. libidinẽ incitans: aliter ab Oui. nimphæ ſalaces dicũt: a ſalax aũt ſalacitas
deducit̃: unde Pli. ſcri. paſſeri minimũ uite ſed parẽ eſſe ſalacitatẽ ⁋ Ouaq; ſcilicet Oua gallinæ: & perdi-
cis: ut Almanſor docet: ſperma ualde augumentant atq; coitũ ſtimulando incitant de ouis Pli. h. Nul-
lus eſt alius cibus qui in ægritudine alat neq; oneret: ſimulq; uini uſum: & cibi hẽat. Hora. in ſecũdo ſer
monum præponit oua oblõga orbiculatis: ſic enim inquit. Lõga quibus facies ouis erit illa memẽto:
Vt ſucci melioris: & ut magis alba rotũdis. Ponere nãq; marem cohibẽt calloſa uitellũ. Sumant̃ hyme-

Hymetus tia mella.Hymet⁹ mõs ẽ Attice regiõis:q̃ florib⁹ ſemp ueſtif hic ut Strabo ſcri.mel gignit optimũ
Mel optimum qd' cũcta bõitate ſupat.Scri.ẽt Pli.mellis attici ĩ toto orbe ſũmã laudẽ exiſtiari. Sane mel atticũ ſeu hymetiũ:ſiculũ uł hyblæũ:& calymniũ a ſcriptorib⁹ maxĩe celebraf.
Mellis uſus Mellis autẽ uſũ Ariſtæo aſcrib. Diod. ⁋ Quaſq; tu.fo.nucleos pĩeos dicit quos ĩ uſũ Veneris adhiberi ſolitos docuim⁹ ex ſnĩa Apitii:& Pli.docet.
Nuclei pinei Nucleos nucis pineæ ĩfirmitatẽ uirtiliũ roboř renib⁹& ueſice utiles eẽ.De nucib⁹ pineis ita ſcri.Marti.Poma ſum⁹ Cybeles ꝓcul hinc diſcede uiator. Ne cadat ĩ miſerũ nr̃a ruĩa caput ⁋ Pin⁹ acuta.
Pinus acuta Pin⁹ iõ acuta appellaf:qa ea foliũ hẽt capillamẽti mõ ꝑtenue lõgũq;& mucrõe aculeatũ: ut Pli.docet ⁋ Ad ma.ar.ad herbariã potẽtiã & medicamẽta: q̃b⁹ magorũ artes gloriaf De magia aũt multa legito apd' Apuleiũ. ⁋ Diuerteris moraris narrãdo ⁋ Qui mo.cel.ad amãtẽ redit ⁋ Celabas aĩcã ⁋ Tua cri.coitũ cũ alia aĩca ⁋ Nec le.cul.q̄ detegẽda nũc eẽ furta ſuadeã. ⁋ Threcio bo.q ſpirat p Thraciã:& ſeptẽtrionalẽ plagã de uẽtis lege Pli.Geliũ Vitruuiũ:Senecã ĩ natu.q̃ſtio.& Vegetiũ de re militari libro iiii. ⁋ Fluitãtia lo.laxas:& ſolutas habẽas ⁋ Amiſſos equos:admotos q̃drigis:uel celeres ⁋ Sũt q̃ ĩ gra.eas de ſignat:q̃b⁹ uult furta detegi ⁋ Si nul.ſub.æmu.ſi nullã hẽt:q̃ eũdẽ amet ⁋ Reb⁹ ſe.nulla aduerſãte puella ⁋ Nec fa.ẽ:nec facile amãtẽ patif ⁋ Pigra ſi.tarda amãdi deſuetudĩe ⁋ Crimẽ pue.ad au.ĩtelligit te aliã amař ⁋ Ille ego ſim optat Oui.ut ei⁹ cã pp furta detecta doleat aĩca ⁋ Veneris da gau.flẽ.coitũ ĩtelligit. Iũgũt ſ.ro.colũ.
Colũbaꝝ oſcula Deſignat poeta elegãtiſſime colũbaꝝ oſcula:ſic ẽt Cn.Mar.quũ ait.Sinuq; aĩcã recipe frigidã caldo:colũbatĩ labra ꝯſerẽs labris colũbis ãt (ut Pli. docet) ignota ſũt adulteria:ꝯiugii fidẽ ñ uiolãt:cõemq; ſeruãt domũ:niſi cælibes:aut uiduæ domũ nõ reliquũt ⁋ Pri a fuit re.hoies p uenerẽ primũ ꝯciliatos,dicit.ut doceat aĩcã iratã poſſe quoq; p coitũ recõciliari ⁋ Vnaq; erat faci.
De mũdi & hominum origine Quidã (ut Diod.mẽinit) dixere mũdũ ĩgenitũ:& ĩcorruptibilẽ extitiſſe:& gen⁹ hoĩum nũq̃ hũiſſe ort⁹ pricipiũ Quidã uero quos hic& ĩ met.Oui.ſeqf genitum corruptibilẽq; arbitrati ſũt:& hoĩes dixerũt gñatiõis initiũ tpe eẽ ſortitos.Nã a reꝝ priordio & cœlũ & terrã unicã hũiſſe ideã:ĩmiſta eoꝝ nã: exĩde diſtĩctis ĩuicẽ corpib⁹ cœpiſſe hũc ordinẽ: quẽ uidem⁹ aerẽ qdẽ motũ hũc ꝯtinuũ fortitũ:& igneã ptẽ ei⁹ ſupiorẽ loca pp leuitatẽ:aiũt appetiſſe eadẽ cã ſolẽ & aſtra curſus ſuos ſortita qd' ũo hũori miſtũ eodẽ ſtetiſſe ĩ loco pp grauitatẽ q̃.quũ miſta eẽnt: ex hũidis mare qdẽ effectũ:ex durioribus uero terrã lutoſã euaſiſſe:& oĩno molle Hæc primũ quũ ſolis ardoř dẽſior euaſiſſet: ei⁹ p⁹ modũ ſupficie ui caloris tumeſcã:multis ĩ locis hũores quoſdã eẽ ꝯcretos:ĩ q̃b⁹ putredĩes tẽui cõtectæ pellicła ſint excitatæ quẽadmodũ ĩ paludib⁹& ſtagnis ægyptiis uidem⁹ accideř:quũ frigidã terrã ſubito æſt⁹ aeris calefacit.quũ uero ĩ hũidis caloř adhibito gñatio fiat: & nocte qdẽ circũfuſus hũorẽ ꝑſtet:q̃ die ſolis uirtute ꝯſolidef tãdẽ putredĩes ille ad ſũmũ ꝑducte: adueniẽte ueluti

Q uaſq; tulit folio pinus acuta nuces.
Docta qd ad magicas erato diuerteris artes.
Interior curru meta tenenda meo eſt.
Q ui modo celabas monitu tua crimina nr̃o
Flecte iter:& monitu detege furta meo
Nec leuitas culpanda mea eſt:nec ſemp eodẽ
Impoſitos uento panda carina uehit.
Nam modo threicio borea mõ currim⁹ euro.
Sæpe tument zephyro lyntea: ſæpe noto.
Aſpice ut in curru mõ det fluitantia rector
Lora:modo admiſſos arte retentet equos.
Sunt quibus ingrate timida indulgẽtia ſeruit.
Et ſi nulla ſubeſt æmula languet amor.
Luxuriãt animi rebus plerumq; ſecundis.
Nec facile eſt æqua cõmoda mente pati.
Vt leuis aſſumptis paulatim uiribus ignis
Ipſe latet:ſummo candet in igne cinis.
Sed tñ extinctas admoto ſulphure flammas.
Inuenit & lumen quod fuit ante redit.
Sic:ubi pigra ſitu:ſecuraq; pectora torpent.
Acribus eſt ſtimulis eliciendus amor.
Fac timeat de te:tepidã recalface mentem.
Palleat indicio criminis illa tui.
O q̃tũ & quoties numero cõphẽdere nõ eſt
Fœlicem de quo læſa puella dolet.
Q uæ ſimul inuitas crimen peruenit ad aures.
Excidit:& miſeræ uoxq; colorq; fugit.
Ille ego ſim cuius laniet furioſa capillos.
Ille ego ſim:teneras cui petat ungue genas
Q uẽ uideat lachrymãs:quẽ toruis ſpectet ocellis
Q uo ſine ñ poſſit uiuẽ poſſe uelit
Si ſpaciũ q̃ras:breue ſit:quo læſa queratur.
Ne uires lenta colligat ira mora.
Candida iam dudum cingant colla lacertis.
Inq; tuo flens eſt accipienda ſinu.
Oſcula da flenti:ueneris da gaudia flenti.
Pax erit:hoc uno ſoluitur ira modo.
Q uũ bñ ſæuierit:quũ certa uidebitur hoſtis.
Tunc pete concubitus fœdera mitis erit.
Illic depoſitis:habitat concordia telis.
Illo:crede mihi:gratia nata loco eſt.
Q uæ mõ pugnarũt:iũgũt ſua roſtra colũbæ
Q uarum blanditias uerbaq; murmur hẽt.
Prima fuit rerum confuſa ſine ordine moles.
Vnaq; erat facies:ſidera:terra fretum.

Partus tpe:exuſtis ꝯfractiſq; pelliculis oĩs generis educũt animãtiũ formas:quaꝝ ea:qui maioré caloré ſortita ſunt:in ſupioré regioné uolatilia effecta abierũt:quæ uero plus terræ cõtinebant:ſerpẽtia aliaq; terreſtria euaſerũt animãtia. Naturã aquoſã nacta i ſui generis elemẽtũ delata ſũt:& appellati piſces. Terra deinceps:tum ſolis ardore:tum uentis in dié magis arefacta: a gignẽdis maioribus aĩalibus deſiit:ſed quæ generata erãt:mutua cõmiſtione alios animãtes procrearũt. Hoc & Euripides Anaxagoræ phiſici diſcipulus ſentire uideť.quũ in Menalippo cœlũ & terram miſta olim fuiſſe tradat:ſeparata poſtmodũ generaſſe ſingula:arbores:uolatilia:feras ac omne mortalium genus.

Mox cœlũ ĩpoſitũ é terris:hum9 æquore cin-
Inq; ſuas ptes ceſſit inane chaos (cta eſt.
Silua feras:aer uolucres accæpit habendas.
In liquida piſces delituiſtis aqua.
Tum genus humanũ ſolis errabat in agris.
Idq; meræ uires:& rude corpus erat
Silua dom9 fuerat:cib9 herba:cubilia frõdes
Iamq; diu nulli cognitus alter erat.
Blãda truces aĩos fertur molliſſe uoluptas.
Conſtiterant uno fœmina uirq; toro.
Quid facerent ipſi:nullo didicere magiſtro.
Arte uenus nulla dulce peregit opus.
Ales hẽt qď amet:cũ ſua gaudia iungat.
Inuenit in media fœmina piſcis aqua.
Cerua parem ſequitur:ſerpẽs ſerpẽte tenetur
Hæc adulterio cum cane nexa canis
Læta ſalitur ouis:tauro quoq; læta iuuenca é:
Suſtinet immundũ ſima capella marem.
In furias agitantur equæ:ſpatioq; remotæ
Per loca diuiduos amne ſequunť equos
Ergo age:& iratæ medicamina fortia præbe.
Illa feri requiem ſola doloris habent.
Illa machaonios ſuperãt medicamina ſuccos
His ubi peccaris:reſtituendus eris.
Hæc ego qum canerẽ:ſubito maifeſt9 apollo
Mouit inauratæ pollice fila lyræ.
Immanibus laurus:ſacris induta capillis
Laurus erat:uates ille uidendus adit.

Mox cœlum impoſitum terris:per cœlum ignem:& aeré denotat De quattuor autem elementis Plinius multa & Apuleius in dogmate Platõis:ſcribit enim Platoné arbitrari tria eſſe rerũ initia. Deum ſcilicet & materiam:rerũq; formas quas Ideas idẽ uocat inabſolutas:informes:nulla ſpecie uel q̃litatis ſignificatione diſtinctas:ex quibus prima elemẽta ſunt pgenita ignis:aqua: terra : & aer Inane chaos: Chaos:ut Heſiodus uoluit:fuit quædã ab initio unitas hians:patenſq; in profundũ:quam principium fuiſſe dicunt productiõis omnium rerum. Ouidius in metamorpho. Ante mare & terras:& quod tegit omnia cœlũ. Vnus erat toto naturæ uultus in orbe. Qué dixere chaos. Tum genus humanũ ſolis errabat in agris. Cicero quoq; idé refert his uerbis. Nam fuit quoddã tẽpus:quum in agris homies paſſim beſtiaꝝ more uagabantur:& ſibi uictu ferino uitam ppagabãt:nec rõne animi qcquã:ſed pleraq; uiribus corporis adminiſtrabant. Blanda truces animos. Coitus ĩnoť reddidit hoĩes manſuetos:& placidos:ſic & in faſtis Pria feros aĩos hoĩ detraxit ab illa. Venerũt cult9 mũdaq; cura ſolo. Vĩ ãt hoc ſũptũ ex Platone:q ĩ cõuiuio ſcribit. Amoré pacẽ largiti hoĩb9 mari trãquillitatẽ uentis reqem:cubile uiuẽtibus omniũq; ſecurum:hunc ruſticitaté a nobis amouere:hũc uos familiaritate ꝯciliare: cœtus huiuſmodi omnes cõgregare:manſuetudiuem porrigere:exterminare feritatẽ:& alia multa efficere: Ales habet quod amet:nõ hominẽ modo:ſed bruta etiam animalia per uenerẽ cõciliari docet ſic & ĩ faſtis. Iuraq; dat cœlo terræ & natalib9 undis. Perq; ſuos coitus cõtinet oẽ genus. Cerua pa. ſeq. Sic & in. ix. met. Seqtur ſua fœmĩa ceruũ: parẽ aũt:aut eiuſdẽ gñis:aut piter copulatũ accipe. Oui. ĩ faſtis. Et docuit iũgi cũ pare quẽq; ſua. Ceruorũ aũt fœmias ſcri. Ply. ingredi in ꝯceptu ꝙ nõ tollerẽt uim ipoꝝ: eos ẽt dicit uiciſſim ad alias trãſire:& ad priores reuerti. Scri ẽt in Aphrica:nec apros:nec ceruos nec capreas:nec urſos eẽ. Idem de ceruis & apris refert Hero. Vñ miror Maroné in. i. æne. ſcripſiſſe Æneã ĩ ea ſeptẽ occidiſſe ceruos Serpẽs ſer. te. Vipæ coeũt cõplexu adeo circũuolutæ ſibi [illegible] una æſtimari biceps poſſit:auctor Pli. Cũ ca. ne. ca. Idẽ quoq; Pli. refert cuius uerba hæc ſunt. Au[illegible] & canes:phocæ:lupi in medioq; coitu inuiti ẽt cohærẽt. Salitur ab ariete ſaliẽdo ſubagitať quo u[illegible] utiť ẽt Varro ſic ſcribẽs. Nec pati op; mĩores q̃ binas ſaliri. Immũdũ ma. hircũ male olẽtẽ. Sim[illegible] ca. ſim9 (ut Ser. docet) uocať:q p̃ſſis ẽ narib9. Scri. Pli. auib9:ſerpẽtibus:piſcib9:foramia tm̃ ad olfatus ſine naribus eẽ:& hinc cognoĩa Simoꝝ Silonũ. Idẽ ſcri. Delphini roſtrũ ſimũ eẽ:q̃ de cã nomẽ Simõis miro mõ agnoſcũt:malũtq; ita appellari. Maro capellas ẽt ſimas appellat In fu. agi. eq. eq̃ in amoré furioſũ ferũtur. Vir. Scilicet añ oẽs furor ẽ ĩſignis eqꝝ Spatioq; redi ſiũctæ locoꝝ ĩteruallo. Virg. Illas ducit amor trãs Gargara:trãſq; ſonãtẽ. Aſcaniũ:ſupe rant montes:& fluĩa tranãt. Equos di. am. equos fluuios ſeperatos. Diuiduũ. n. dr̃ nõ mõ ſepabile:ſed ẽt ſeparatum m. Medicamia fortia:ualidum coitum. Feri doloris qué accepit de furtis tuis. Succos m achaõios:medicinales:herbarios a Machaõe medico cuius in ſecũdo Iliados meminit Homerus. Scribit etiã Diodorus Æſculapium filios reliqſſe Machaonem & Podalirium:qui cum Agamemnone ad Trojã nauigarũt:& plurimũ curandis uulneribus profuiſſe:unde eis immunitas rerũ oium eſt cõceſſa

Rerum initia
Elemẽtorũ origo
Chaos
Quid coitus pſtat
Ceruorũ fœminæ in conceptu ingrediuntur
Vipæ coitus
Canũ coitus
Simus
Silones
Simonis nomen
Diuiduũ
Machaon

¶ Diſcipulos tuos:qbus tradis pcepta amādi ¶ Ad mea templa:Ædē Apollinis delphici intelligit: de q̄ multa Iuſtinus libro.xxiiii.¶ Eſt ibi diuerſū:ſapiētiſſimū dictū Chilonis lacedæmonii deſignat:quo iubet unūquēq; ſe agnoſcere.Chiloni.n.(utPlinius docet)mortales oraculoꝝ ſocietatē dedere tria pcepta

Tria pcepta chilonis

eius Delphis ꝯſecrādo aureis lr̄is q̄ ſunt hæc.Noſce ſe quēq; Iuuena.E cœlo deſcēdit γνωθισεαυτον. Et nihil nimiū cupere.Comitēq; æris alieni ac litis eſſe miſeriā ¶ Sed neq; declamet:uidēdū eē docet:ne amator loquēdo declamare uideaſ ¶ Certa eſt fides qa rn̄ſa Apollinis nūq̄ fallūt ¶ Ad ppiora uo.uocor ad ea:quæ magis ꝯducūt amāti q̄ q̄ diximus:& q̄ ſunt magis ppria:& eoꝝ iuris:ſic & in faſtis. Ad ppiora:uocor populū digeſſit ab armis Romul⁹ Reddit āt auditotē attentū ¶ Credita nō ſemp: nō ſemp inqt habebis amicā tibi morigerā:ſicut nec terra ſemper reddit credita fœmina cum fœnore:ex quo colligit nō eſſe deſperādū:ſed inſtādū acrius:& ſapiētius ¶ Dubias rates:nautas icertos qd ſit futuꝝ:aut agēdū ceſſātib⁹ uētis.¶ Qd iuuat exiguū ē: plus eſt qd cruciat:q̄ uoluptas:q̄ ex aīca pcipiſ ¶ Proponāt:i animū īducāt dolor .n.leuior fiet ¶ Quot lepores in Athō:

Athon mons

Athon:ut Pli.ſcri. mōs eſt Macedoniæ:quē Xerxes rex pſarū cōtinēti abſcidit in lōgitudie paſſ.mille qngētoꝝ : adeo ſublimis:ut altior æſtimeſ q̄ unn̄ ibres cadūt:qd ideo crediſ qm̄ in aris:quas in cacumie ſuſtinet:nūq̄ cineres eluūſ:in ſūmo oppidū Acrotō fuit:in quo dimidio lōgior q̄ in aliis terris incolētiū ætas ppagaſ:ideo inde hoīes Macrobius

Macrobii

Mons ſanctus

Græci noſtri appellauerūt lōgæuos:auctor Solinus. Athona qdā nūc mōtē ſāctū appellari putāt huius mōtis meminit ēt Hero.in.vii. Statius.Ingēti tellurē pximus ūbra. VeſtitAthō:nemorūq; obſcurat imagie pōtū.

Lepus

Dasypus

Lepores fœcundi

Lepus aūt a pedum leuitate:quaſi leuipes dictus ē ut uoluit Fabius. Idē a qbuſda græce daſyp⁹ appellaſ: q hēat hirſutos pedes.Pli. tn̄ daſypodē a lepore diſtinguit. Leporꝝ plura ſūt gn̄a:iter q̄ ſūt cuniculi. In alpib⁹ cādidi naſcūſ. Vtrāq; ui ſingula habēt: & ſine mare æq; gignūt.iō Terētianus ille inqt. Tute lepus es & pulpamentū q̄ris qd dictū Liuii Andrōici poetæ fuiſſe Vopiſc⁹ ſcri.lep⁹ēt ſolus ſupfœtat:alid edu cās:aliud ī utero pilis ueſtitū:aliud ī plume: alid inchoatā gerēs ptē:unde iſermōibus Hora. Fœcundū leporē appellauit ¶ Paſcunſ in hy.

Hybla ſeu megara

Hybla fuit urbs Siciliæ: AbHyblōe rege dicta: ut uoluit Tucidides:hæc poſtea Megara appellata fuit:un̄ Maro apes hyblæas appellat q̄ ī Sicilia mel optimū ꝯficiebāt. Marti.Quū deder s ſiculos mediis de collibus hyblæ.Cecropios dicas tu licet eē fauos ¶ Littore.q.c.teſtæ duriores:qb⁹ oſtrea&alia hmōi tegūtur:ꝯchæ appellātur ¶ Spicula tela cupidinis.

Conchæ

Spiculum

Spiculū.n.nō mō iaculū: ſed ēt ferū. & aculeū ſagittaꝝ ſignificat. Qu.Curti⁹. Inter pmpt ptiſſimos dimicās Alexā. ſagitta ict⁹ ē: q̄ ī medios. crure fixa reliqrat ſpiculū:& Pli.li xvi ita ſcribit Calamis ſpicula addūt irreuocabili hāo noxia & Prop.Nō tot acheméiis armāſ fuſa ſagittis. Spicula ¶ Multo fel.multo dolore.¶ Tedia ferre ſui pati ſe eſſe cuiquā moleſtū. ¶ Effuge. de hinc nō eſt quare tibi poſſit aīca dicere ſenſus eſt. Amōeas te ab aīca:quū te uitabit:qd ſi feceris nulla erit cauſa: q ea poſſit te increpare his uerbis:quibus utimur ī moleſtos & īportūos:uerba āt ſūt hæc:ſēſus nō obeſt oī tpe:hoc ē ītelligētia illa:quā īpiti diſcretionē appellāt:ſemp decet unūquēq;.Sic ēt Fabius:ſenſū cōem accipit p quadā omniū intelligētia.

Is mihi laſciui dixit præceptor amoris.
Duc age diſcipulos ad mea templa tuos
Eſt ibi diuerſum fama celebrata per orbem
Littera:cognoſci quæ ſibi quemq; iubet.
Qui ſibi notus erit:ſolus ſapienter amabit.
Atq; opus ad uires exiget omne ſuas.
Cui faciem natura dedit:ſpectetur ab illa.
Cui color eſt humero ſæpe patente cubet
Qui ſermone placet:taciturna ſilentia uitet.
Qui canit:arte canat:qui bibit:arte bibat.
Sed neq; declament medio ſermone diſerti.
Nec ſua ueſanus ſcripta poeta legat.
Sic monuit phœbus: phœbo parete monēti.
Certa dei ſacro eſt huius in ore fides
Ad propiora uocor:quiſquis ſapiēter amabit
Vincet:& e noſtra quod paret arte feret.
Credita non ſemper ſulci cū fœnore reddūt.
Nec ſemper dubias adiuuat aura rates:
Quod iuuat exiguū ē:plus ē qd lædit amātes
Proponāt animo multa ferenda ſuo.
Quot lepores in atho: quot apes paſcūſ ī hy(bla
Cerula quot bacchas palladis arbor habet
Littore quot cōchæ:tot ſunt in amore dolores
Quæ patimur multo ſpicula felle madent.
Dicta erit iſſe:foras quam tu fortaſſe uidebis
Iſſe foras.& tu falſa uidere puta.
Clauſa tibi fuerit promiſſa ianua nocte.
Perfer:& immunda ponito corpus humo
Forſitan & uultu mendax ancilla ſuperbo
Dicet:quid noſtras poſſidet iſte fores.
Poſtibus & diræ præcibus blandire puellæ.
Et capiti demptas in fore pone roſas.
Qum uolet accedes:qum te uitabit abibis.
Dedecet ingenuos tedia ferre ſui
Effuge:dehinc non eſt:quare tibi poſſit amica
Dicere:non omni tempore ſenſus obeſt.
Nec male dicta puta:nec uerbera ferr̄ puellæ

Turpe:nec ad teneros oſcula ferre pedes.
Quid moror ī paruis animus maioribꝰiſtat.
Magna canam:toto pectore uulgus ades.
Ardua mollimur ſed nulla niſi ardua uincunt
Difficilis noſtra poſcitur arte labor,
Riualem patienter habe:uictoria tecum
Stabit:eris magni uictor in arce iouis.
Hæc tibi nō hominē:ſed q̄rcꝰ crede pelaſgas
Dicere nil iſtis ars mea maius habet.
Innuet illa:feras:ſcribet:ne tange tabellas.
Vnde uolet ueniat:quaq; libebit eat.
Hæc in legitima præſtant uxore mariti.
Qum tener ad ptes tu quoq; ſomne uenis
Hac ego confiteor non ſum perfectus ī arte.
Quid faciā:monitis ſum minor ip̄e meis.
Me ne palam noſtræ det quiſq̄ ſigna puellæ.
Et patiar:ne me quolibet ira ferat.
Oſcula uir dederat memini ſuus: oſcula q̄ſtꝰ
Sunt data barbaricæ:noſter abundat amor
Nō ſemel hoc uitiū nocuit mihi:doctior ille ē
Quo ueniunt alii conciliante uiri.
Sed melius neſciſſe fuit: ſine furta tegantur.
Nec fugiat uicto falſus ab ore pudor.
Quo magis o iuuenes dep̄endere pcite ur̄as
Peccent:peccantes uerba dediſſe putent.
Creſcit amor p̄nſis ubi par fortuna duoꝝ eſt
In cauſam damni perſtat uterq; ſui.
Fabula narratur toto notiſſima cœlo.
Mulciberi capti marſq; uenuſq; dolis.
Mars pater inſano ueneris turbatus amore
De duce terribili factus amator erat.
Nec uenus oranti:nec enim dea mollior ulla ē
Ruſtica gradiuo:difficiliſq; fuit.
Ah quoties laſciua pedes riſiſſe mariti
Dicitur:& duras igne uel arte manus.
Marte palā ſimul ē uulcanū imitata decebat.
Multaq; cum forma gratia miſta fuit.
Sed bene concubitus primo celare ſolebat.
Plena uerecundi culpa pudoris erat.
Indicio ſolis (quis ſole fallere poſſet)
Cognita uulcano coniugis acta ſuæ.
Quā mala ſol exēpla mouet pete munꝰab ip̄a.
Et tibi ſi taceas:qd̄ dare poſſit:habet
Mulciber obſcuros lectum circaq; ſuperq;

¶ Difficilis labor:ut patiēti aīo riualē feras: qd̄
perq̄ difficile eē oñdit Propertius dicēs. Riualē
poſſū nō ego ferre Iouē ¶ Eris magni uictor ī ar
ce iouis. Triūphabis de amica:ut īperatores q tri
umphātes ad ædē Iouis capitolini uehebāt triū
phali curru: Quærcus pelaſgas: Pelaſgi (ut docet
Strabo) Dodoneū Iouis tēplū ꝯſtruxerūt ſubie- Dodōeū Iouis tem
ctū mōti Tamaro cētū fōtibus circa radices cele- plum
brato. In eo loco Probꝰ grāmaticus ſcribit colū
bas:& q̄rcꝰ hūana uoce rn̄ſa dediſſe. Vir. At ꝓpha
bite grais oracula q̄rcus Statius lib.iii. Cercīꝰ aut
frōdes lucis: q̄s fama moloſſis. Chaōias ſonuiſſe
tibi:ubi Lactātius ſcribit ī Epiroticis q̄rcubꝰ ſedē
tes colūbas futura p̄dixiſſe ſciſcitātibꝰ. Scribit ēt
Herodo.lib.ii. Dodonæū oraculū oīum: q̄ apud
Græcos ſūt oraculoꝝ uetuſtiſſimū fuiſſe: & colū
bas duas ex Ægypto:alterā ī Aphricā:alterā Do-
donē euoluiſſe:utrāq; nigrā: Dodōeoꝝ illa fago
īſi dēs hūana uoce elocuta ē:eo loci iouis oracu
lū ꝯdi debere:& ſe īterp̄tē eē:qd̄ ipſis ānūciaret di
uinitus fieri. Quæ uero ad Aphros abiit: Iouis
Amōis oraculū ꝯdi iuſſit. Mulieres aūt eas fuiſſe
ꝯſtat:& eas ad Dodōæis colūbas appellari:ut la- Colūbæ
tiꝰ ꝓſeqt Hero. ¶ Maius iſtis:ut riualē feras patiē
ter. ¶ Innuet:illa nutu ſignabit riuali ¶ Feras:pa
tiare ¶ Scribet ad riualē ¶ Ne tāge tabellas:ne re
ſigna lr̄as. ¶ Hæc pſtāt:ut eāt:quo uelint. ¶ Qū
uenis ad ptes:qū dormit maritus ¶ Dat ſigna:in
nuit. ¶ Doctior ille: q ſibi ꝯciliat puellā:patiēdo
ad eā alios quoq; amores accedere ¶ Nec fugiat
uicto:peccādi pudor ſemel ab ea læſus: & ꝓditꝰ:
ſi fugerit:ex eius ore:reddet illā minus uerecūdā
in peccādo: qd̄ exēplo Martis & Veneris ita eſſe
oñdit ¶ Nec pudor falſus:nec uerecūdia peccādi
q̄ falſo p̄ſe tulit ¶ Fugiat ab ore uicto abeat ab ea
dep̄hēſa in crimīe cū alio amāte ¶ Verba dediſ-
ſe:te decepiſſe. Terētius. Cui uerba dare difficile
ē ¶ Creſcit amor p̄ēſis:dep̄hēſi in amorē mutuo
ſe magis amāt. ¶ Vbi par fortūa duoꝝ:& quum
eadē ē fortūa riualis:& amicæ ¶ Perſtat ī cāſ ſui
dāni:pmanet ꝯtra cām:ex q̄ dānū & ignomia na
ſcit. ¶ Fabula narrat. Hāc fabulā in q̄rto met. ele
gātiſſime ēt deſcribit Oui. ¶ Mulciberi: Vulcāi:
q a mulcēdo mulciber appellat: qm̄ ut ſcri. Ma-
cro. Ignis ſit:& oīa mulcet. Scri. Diodo. Vulcanū
ferri æris:auri:argēti:oīumq; q̄ arte fabricāt artē
inueniſſe:ceteroſq; docuiſſe:quapp haꝝ reꝝ opi
fices oēs uota:ſacraq; huic deo maxīe facientes:
ignē ī æternā memoriā ſuſcepti beneficii Vulca Mulciber
nū uocauere. Illud ſciēdū q Mulciber (ut ē autor
Priſcianus) a mulcēdo & ībri cōpoſitū meliꝰ ſim
plicis declinationē ſuat: Ci. ī li.ii. Tuſcu. Iouiſq;
numē Mulcibris aſciuit Marcꝰ. Vbi notādū q Pri
ſci. meliꝰ dixit ſimplicis decliationē ſeq: q̄a ē ēt ſe
cūdæ:ut hic apd̄ Oui. & ita ī uetuſtis fere oībꝰ co-
dicibus legit ¶ De duce terribili:de bellicoſo du Vulcanus
ctore ¶ Pedes mariti:ē.n. claudus Vulcanꝰ:quod claudus
ideo fingit: qm̄ ut Ser. ſcri. flāma nūquā recta īce
dit ¶ Marte palā:corā Marte. Liuius lib.vi. Inde
rē creditori palā populo ſoluit. ¶ Simul eſt Vul
canū imitata:poſtq̄ Vulcanū claudicātē exp̄ſſit.

Diſponit laqueos:lumina fallit opus.
Fingit iter lénon:ueniunt ad fœdus amantes:
Impliciti laqueis nudus uterq; iacent.
Conuocat ille deos:præbēt ſpectacula capti.
Vix lachrymas uenerem continuiſſe putāt
Non uultus texiſſe ſuos:non deniq; poſſunt.
Partibus obſcœnis oppoſuiſſe manus.
Hic aliquis ridens in me fortiſſime mauors.
Si tibi ſunt oneri uincula tranfer ait.
Vix precibus neptunne tuis captiua reſoluit
Corpora:mars creten:occupat illa paphon.
Hoc tibi profecit uulcane:quod ante tegebāt
Liberius faciunt:& pudor omnis abeſt.
Sæpe tamen demens ſtulte feciſſe fateris.
Teq; ferunt iræ penituiſſe tuæ.
Hoc uetui:uos ecce uetat deprehēſa dione
Inſidias illas:quas tulit ipſa:dare.
Nec uos riuali laqueos diſponite:nec uos
Excipite arcana uerba notata manu.
Iſta uiri captent:ſi iam captanda probabunt.
Quos faciet iuſtos ignis & unda uiros
En iterum teſtor:nihil hic:niſi lege remiſſum
Luditur:in noſtris inſtita nulla iocis.
Quis cereris ritus audet uulgare prophanus

Lénos insula — Diſpōit laqueos apte collocat rhætia tenuiſſima. Figit iter lemnō:Lemnos īſula eſt in Aegæo mari
ante mōtē Atona:ut Plinius ſcri.Oppida habuit Epheſtiā & Myrinā:in cuius forꝝ ſolſticio Athō eiacu-
labaᷣ umbrā.In eā īſulā:ut Valerius Flaccus lib.ii.docet Iuppiter Vulcanū e cœlo deiecit. Nā quū ille
Vulcanus in lénon pcipitat⁹ — iratus cœleſtes e cœlo expuliſſet:& Iunonē uinculis alligaſſet in olympo Vulcan⁹ uoluit matrē libera-
re.Vnde ipſe apud Homerū ī primo Iliados ita alloquiᷣ matrē iunonē. Fer mr̄ patiēter:& licet cām do-
lēdi habeas:æquanimiter tolera īperiū Iouis:ut ne forte cogar cū mœſtitia tātaꝝ adeſſe teſtis plagarū:
quas ille tibi īponeret nec dulciſſimæ mr̄i opitu
lari queā aduerſus hūc deoꝝ multo accerrimū:
id quod expertus ſū:& qdē malo meo:& nūc ti-
bi timeo:Siqdē quū te aliqn̄ ab illius uerberātis
manib⁹ eripere conarer:īpe ab ſte ī auxiliātē uer/
ſus p pedē me p̄hēdit rotatūq; e cœlo deiecit in
terram.Erat aūt tūc ſolis ort⁹:a q̄ ora p totū illū
diē uſq; ad tenebras p inane aeris labēs in Léno
inſula alliſus ſū ibi me pene exanimen īdigenæ
primus accurrētes ſuſceperūt ac focillarūt : hic a
Tardipes — poetis Lénius & Tardipes appellaᷣ.Catullus.Scri
pta Tardipedi deo datuꝝ:In Léno aūt:ut Solius
ſcri.Vulcan⁹ colebaᷣ.Ouid.in faſt.Vulcanū tel-
lus Hyſiphilæa colit. Amātes:mr̄em: & Vene-
rē. Hic aliqs:ad hoc ſpectaculū a Vulcano ītro
duct⁹. Vix p̄cib⁹ neptūne tuis. Venus.n.dr̄ na
ta ex ſpūa maris:ideo p ea ille Vulcanū exorauit:
ut uincula ſolueret. Mars cretē occupat:in Cre
tā īſulā ꝯceſſit:ubi creat⁹ dr̄:hic prīo fabricatis ar
mis armauit milites.pugnandi morē īduxit:eos
q diis aduerſi eēnt īterficiēs:ut docet Diodorus.
Illa Paphon : Venus Paphon abiit.Eſt.n.urbs
Phaphon — Cypri duplex.Paphos.ſ.& Palepaphos.i.antiq̄
Palepha-phos — Paphos:utraq; Veneri ſacra unde Venerē Paphiā
& Palepaphiā appellam⁹. Hoc tibi pfecit Vul-
cāe:qd pfuerit Vulcāo Martis:& Veneris furta
Dione — detexiſſe oñdit. Deprēſa Dione:dep̄hēſus Co
itus.Diōe aūt nympha fuit Oceani:& Tethios fi
lia:ex q̄ Iuppiter Venerē ſuſtulit.Sed ponit ple-
rūq; p coitu: & uenere:ut hoc in loco:& ī faſtis.
Hyppolyte īfelix uelles coluiſſe Dionē. Arca-
na uerba:lr̄as:amicæ ad riualē miſſas arcana ꝯti-
nētes. Iſta uiri captēt:intercipiāt alienas lr̄as:q
uolūt puniri exilio : nā:ut ſcri.Bartolus ad legē
Corneliā de fal.)Qui apuit alienas lr̄as ut aduer
Pœna apientis lr̄as alie-nas — ſario mittētis oñdat.incidit in pœnā falſi:eius legi pœna eſt in ſeruos ultimū ſuppliciū:in liberos uero
deportatio.i.exiliū perpetuū:exilio aūt dānatis aq̄ &ignis īterdici ſolet.Oui.in faſt.An qꝛ in his uitæ cā
ē:hic pdidit exul.Quos faciet iuſtos:quos faciet iuſticiā ſeruare:& nō reſignare alienas lr̄as. En iterū
teſtator.in prīo.n.reiecerat matronas ab hoc opere. Lege remiſſū:ꝯceſſum lege. Nulla inſtita:nulla
Lex fal. — matrona:qd ſit inſtita:abūde dictū eſt in prīo Ludiᷣ:rideᷣ:uiolaᷣ:aut aſſcribiᷣ.quod faciūt poetæ.Vir.
Deporta-tio — Ludere quæ uellē calāo permiſit agreſti. Quis cereris ritus: ſcribit Diod.Cererē Proſerpinā querentē
facibus in Ætna accēſis:uarias partes pagraſſe:hoīeſq; q eā grate ſuſcepant frumenti uſum docuiſſe.Pri
Cereris ſacra — mi fuerūt Siculi deinde Atheniēſes:q hāc deā publice p̄ cæteris coluere:quū ſacrificiis ampliſſimis: tum
Eleuſinæ myſteriis q̄ antiqtate caſtimōiaq; apd hoīes ſūt uulgata idē ēt ſcri.ī.vi. Cererē:& iſidē eē deā
& in eodē de Cerere loquēs hæc ait.Quæ de hmōi cerimōiis ſingulatim tradūᷣ in arcanis ſeruātur ſolis
Theſmo-phoria — initiatis nota Herod.quoq; in.ii.ita ſcri.de Cereris quoq; initiatiōe:quā græci Theſmophoria uocāt:hoc
eſt legūlatiōes:abſit ut eloquar:niſi q̄tenus ſanctū ē de illa dicere. Apuleius ī ultimo met.Dicerē ſi diceᷣ
liceret:cognoſceres:ſi liceret audire:ſed parē noxā ꝯtraherēt aures & linguæ illæ temerariæ curioſitatis
& Iuſtinus.Myſteria cereris atticæ nulla magis re:& q̄ ſilētio ſacrata ſūt Vn̄ Macro.ſcri.Numemiū īter
Ceremo-niæ ſamo thracum — philoſophos occultoꝝ curioſum offenſam numinū exptū:qꝛ Eleuſina ſacra īterp̄tādo uulgauerit Ma
gnaq; threi.ſa.rep.ſa.Sacra Cereris:& q̄ fiebāt in Samothracia ſecreta fuiſſe docet Diodo.ī vi.his uerbis
Nā cerimōiæ:q̄s Atheniēſes oīum celeberrimas in Eleuſina faciūt quoq; ī Samothracia atq; in Thracia
Vn̄ eas Orphe⁹ ſūpſiſſe tradiᷣ.Fiūt ī Gnoſo apd Cretā priſca lege ſtatutoq; celebrāᷣ:quo palā ē eiuſmōi
cerimīas ab eis ad alias gētes fuiſſe traductas.Quæq; apd cæteros ſecrete tradūᷣ:eas palā oīb⁹ noſcēdi fa
cultatem apud Cretēſes eē qui aūt fuerint dii Samothracū multis uerbis.Diony.& Macrobius docent

Magnaq; threicia ſacra reperta ſamo.
Eximia eſt uirtus præſtare ſilentia rebus.
At contra grauis eſt culpa tacenda loqui.
Q uā bene:qđ fruſtra captatis arbore pomis
Tantalus in media garrulus aret aqua.
Præcipue cytherea iubet ſua ſacra taceri.
Admoneat ueniat ne quis ad illa loquax
Condita ſi non ſunt ueneris myſteria ciſtis:
Nec caua ueſanis ictibus æra ſonant
Attamen inter nos medio uerſantur in uſu.
Sed ſic inter nos ut latuiſſe uelint.
Ipſa uenus pubem:quoties uelamina ponit.
Protegitur leua ſemireducta manu.
In medio:paſſimq; coit pecus:hoc quoq; uiſo
Auertit uultus:ſæpe puella ſuos.
Conueniunt thalami furtis:& ianua noſtris.
Parſq; ſubiniecta ueſte pudenda latet.
Et ſi non tenebras:at quiddam nubis opacæ
Q uærimus:atq; aliqd luce patente minus.
Tū quoq; quū ſolē nōdū ꝓhibeat:& imbrem
Tegula:ſed quercus tecta cibumq; dabat.
In nēore:atq; ātris:ñ ſub ioue iūcta uoluptas
Tanta rudi populo cura pudoris erat

Samothracia
Dardania

¶ Threicia ſamo. Samo:quā Maro Samothraciam appellauit cōpoſito noīe(ut Diony. uoluit)a ꝯditoꝛ Samo Mercurii filio & nymphæ Cyllenidos Rhenæ & Thracia:cuius eſt inſula:prius Dardania dicta fu it:ut Pli. tradit. Diodo. ſcri. Myrinā Amazonū reginā quaſdā ſibi ſubdidiſſe īſulas tēpeſtate coorta: quū uotū matri deoꝝ pro ſalute feciſſet:ad unā ex his ſolitariā ꝓfecta:iuxta quoddā inſoniū ei deæ inſulā ſacrauit:erecta ara ſacra ſolēnia celebrauit:noīaſſe inſulā ferūt Samothracē qđ a Græcis ſacra inſula interpretaꝛ. Quidā hiſtorici tradūt eā primū appellatā Samū ab incolis:poſtea a Thracibus Samothracē cognominatā. Alii Amazonibus in Epirū aduētantibus:ferunt deoꝝ matrē hac oblectatam inſula:& alios quoſdā in ea:& filios:quos Corybantas dicūt traduxiſſe:qs uero eoꝝ extiterit pr̄ in arcanis ſacroꝝ tradiꝛ. Monſtraſſe quoq; ea ferꝛ: quæ nūc in ea ſeruanꝛ myſteria:tēplūq; Aſylū ſtatuiſſe.

Tantali fabula
Tantali ſuppliciū

¶ Quā bene q̄ fruſtra:exēplo Tātali docet arcana nō eſſe detegēda. Tātalus eni(ut D.o.ſcri.) fuit Iouis filius ex Plote nympha:diuitiis:& gl̄ia inſignis:Paphlagoniā habitauit:diis ob generis claritatem acceptiſſimus:quoꝝ ſecreta in ꝯuiuio eoꝝ cognita:quū hoībus ꝓtuliſſet: & uiuus pœnā tulit:& poſt mortē apud inferos eē meruit:dicēte Statio. Et ſæuæ periit iniuria mēſæ. Seruius putauit:Tantalū ideo eſſe ad inferos detruſū:q̄ diis hoſpitib⁹ Pelopē filiū epulandū apposuiſſet: qđ falſum eſt. ¶ Garrulus:qui deoꝝ ſecreta hoībus ꝓtulit. ¶ In media aqua:aquis enim & pomis ori admotis eſurit atq; ſitit. Ouid. Poma pater Pelopis ꝑſentia quærit:& idem Semp eget liqdis: ſemp abūdat aqs. Tibul. Tātalus eſt illic:& circū ſtagna:ſed acrē iamiā poturi deſerit unda ſitim. Macro. ſcribit ꝑ Tātalū eos deſignari:quos magis magiſq; acqrēdi deſideriū cogit:ꝑſentem copiā nō uidere:& influētia inopes ægeſtatis:mala in ubertate patiunꝛ:neſciētes parta reſpicere:dū egent habēdis. ¶ Ciſtis:loco tuto & ſecreto. Alludit aūt ad Cereris ſacra:quæ more attico in ciſtulis recōdita capitibus uirginū ſuſtinebanꝛ: quas Canephoras appellabāt. Horatius. Vt attica uirgo. Quum ſacris cereris ꝓcedit fuſcus hydaſpes.

Canephoræ

De his Pauſanias in primo ita ſcribit. Duæ uirgines nō ꝓcul a Polyadis tēplo habitāt:eas Canephoras Athenienſes nuncupant:apud deā quodam tempore permanent:& adueniente die feſto:hæc noctu agunt:capiti imponunt onus:qđ Mineruæ ſacerdos dat illis geſtandum:nec ſacerdos:quæ id dat:nec ipſe quæ geſtant:quidnam id ſit intelligunt. Eſt autem non procul in urbis parte quidam muroꝝ ambitus:qui ueneris in hortis dicitur:quæ deſcenſus eſt ſub terram ſponte factus:eo uirgines deſcendunt:ibiq; relictis:quæ ferebant:aliud neſcio quid optum tollunt. Has uirgines iā hic relinquentes:alias eoꝝ loco in arcē ducunt. ¶ Nec caua ueſanis:nec inanis galeæ pulſu:tanq̄ ære Corybantū:aut tubæ clangore oīb⁹ reteganꝛ:uult eni uenus celari ſua furta:Sane ꝑ caua æra poetæ tubas deſignāt. Virg. Specula miſenus ab alta. Aere cauo:ꝑ flexū uero æs cornu intelligimus:quo in ꝑliis utebanꝛ maiores. Oui. Nō tuba directi:nō æris cornua flexi:q̄ aūt cornua:qb⁹ in ꝑliis utebanꝛ ærea fuerīt:docet Maro eo uerſu. Aereaq; aſſenſu ꝯſpirāt cornua rauco. Et Vegetius in.2. lib. de re militari:cui⁹ uerba hæc ſunt: Tubicines:Cornicines:& Buccinatores:q tuba uel æreo cornu uel buccina cōmittere ſolent prœlium. Melius tñ eſt:ut per flexū æs buccinā intelligamus:nā Vegetius li.3 ſcribit:tubam eā appellari:quæ directa ſit:buccinā:quæ in ſemetipſum æreo circulo flectitur: cornu uero:quod ex uris agreſtibus argento nexum:temperatum arte & ſpiritu canētis flatu emittit auditū. Idē libro ſecundo ita ſcribit. Habet præterea legio:tubicines:cornicines:buccinatores: tubicines ad bellum uocant milites:& rurſum receptui canentes reuocant. Cornicines & buccinatores erant ornamētum totius legionis in ingreſſu conflictu & eius reditu. Ouidius iu metamorpho. appellat adūcum cornu:obliquā tibiam:dextra partem unum:ſiniſtra duo foramina habentem:quam Mida in Phrygia inuenit: ut Plinius tradit. Ea in ſacris adhibebaꝛ. Catullus. Tibicē:ubi canit phryx curuo graue calamo:& Ouidius in quarto Faſt. Protinus inflexo Berecynthia tympana cornu. Flauit. ¶ Attamen inter nos:q̄uis arcana Veneris quottidie uerſenꝛ inter amantes:uolunt tamē celari. ¶ Non ſub Ioue:non in luce:& in aperto: Horatius. Mane ſub Ioue frigido uenator. At nūc nocturnis:eos dānat:q qđ nocte ægerūt:die ꝓferunt.

Cauū æs
Flexū æs

¶ Nec deſunt quas tu:nō mō puellas:quæ tuæ nō fuerūt oñdis:ſed ēt quas nunq̄ attigiſti ¶ Quæ ue.ne. quæ dicerēt nō eē uera:ſiqs ueꝝ exigeret ¶ Et nulli:nō oibus puellis ¶ Hñt crimē:criminationē. ¶ Vbi nois ex.adul.qñ extat nō re adulter:ſed ſolo noie ¶ Nos ēt ue.par.colligit amātes ueros amores:mīme aut parce debere ꝓfiteri ¶ Furta my.clauſa & ſecreta ¶ Nec ſu.andr. Andromedæ fuſca fuiſſe dr̃. Oui. Andromedæ patriæ fuſca colore ſuæ:placuit tñ illa Perſeo:qui eam a ceto liberauit:& uxorē duxit ¶ Pēna

Perſeꝰ accepit talaria a Mercurio

mo.talaria deſignat. Perſeus enim a Mercurio dilectus talaria & Petaſum accepit:& galeā qua indutꝰ ex aduerſo non poterat uideri. Accepit:& a Vulca. falcem ex adamante factam:qua Meduſam Gorgona interfecit:auctor Higi. ¶ Omnibus Androma. Andromache filia fuit Aetionis Thebarum regis:uxorq; Hectoris:grandi corpore. Iuue. An-

Andromache

dromachen a fronte uidebis:ea nomen accepit a uirili pugna. ¶ Vnus qui modi.dice.q̄uis Andromache eſſet grandi ſtatura:id tñ tanq̄ uitium illi nunq̄ exprobrauit Hector maritus:imo eam eſſe modicam dicebat. ¶ Male.ſ.moleſte fers puellæ uitium. ¶ Incipiens.a.nouus amor. ¶ Dum nouus in uiri.inſitionem intelligit:de qua alias plura dicemus. ¶ Omnia ſen.oia uitia notat. ¶ Nouæ na. Iuuencæ nondum aſſuetæ Taurum pati. ¶ Tauroꝝ:terga recuſant:qui non didicere coitum pati:aut hoc dicit ꝓpter tauroꝝ pondus:nā Pli.ſcri.fœminas taurorum uim non tolerare:& hanc ob cauſam ingredi in conceptu:aut certe ꝑ tauroꝝ terga coria bubula intellige:quæ primo ſolemus reiicere ꝓpter eoꝝ malum odorem: At quum quis diutius illum pertulerit:uidet̃ odor ille non tam fœdus:q̄ antea: coria aūt bubula detracta male olent:quēadmodum etiam pelles caninæ. Martia. Non detracta cani tranſtiberina cutis ¶ Nominibus mo.li.puellæ uitia aliqua hone-

Pix illyrica

Illyrii

ſta appellatiōe poteris imminuere ¶ Pice il. quæ in Illyria naſcitur. Illyrios:ut Appia. tradit. Græci eos exiſtimant:qui ſupra Macedoniā,& Thraciam a Chaonis:& Theſprotis ad fluuium Iſtruꝫ ſedes habent. Hi ſic cognominati ſunt ab Illyrio Polyphemi & Galatheæ filio. De Illyria plura dicemus in cōmentariis triſtium Ouidii: quæ ꝓpe diem edemus ¶ Proximitate bo.mutando uitiū in bonum ¶ Aut.q.ſ.n.cōſule:aut quo anno nata ſit. Per ꝯſules enim tpa numerabant Romani. Sueto. Sequētibuſq; ꝯſulibus flamē Dialis deſtinatus eſt:& Martia. Bis iam pene tibi ꝯſul trigeſimus inſtat ¶ Quæ.r.m.c.h.qđ cēſoꝝ eſt officiū quā rem docet Plutar. in uita Catonis his uerbis:

Cenſuræ officium

Cēſura:quū alias res:tum uero:ut mores uitaſq; diſcutiat:plurimo imperio:ac ptāte eſt: Vtiq; de nuptiis:de liberoꝝ ꝓcreatiōe:de uiuēdi rōne:de ꝯuiuiis diligēter inqrat:nullā deniq; oium cupiditatū:ac inſtitutionū eſſe:qn adoriri indagareq; nō oporteat:h̄ quū oium magiſtratuū facile princeps ſit:uniuerſæ reipu. ſupremū:& pfectiſſimuꝫ locum hēt. Et Cice. li.iii. de legibus ita ſcri. Cenſores populi:ciuitates:ſoboles:familias: pecuniaſq; cēſento:urbis tēpla:uias:aquas:ærariuꝫ: uectigalia tuento:populiq; partes in tribus diſtribuūto:exinde pecunias:ciuitatis ordines ptiunto:equitum peditūq; prolem diſtribuunto: cælibes eſſe prohibento:mores populi regunto: probrū in ſenatu nō reliqūto:bini ſūto: magr̃atū qnquēniū hñto:reliq̃ magr̃atꝰ ānui ſūto:eaq; ptās ſp̄ eſto.

At nunc nocturnis titulos imponimus actis.
Atq; emitur magno nil niſi poſſe loqui.
Scilicet excuties oēs:ubi quæq; puella eſt.
Cuilibet ut dicas hæc quoq; noſtra fuit.
Nec deſunt:quas tu digitis oſtendere poſſis.
Nec q̄q̄ attigeris:fabula turpis erit.
Parua quæror:ſingūt q̄dā quæ uera negarēt.
Et nulli non ſe concubuiſſe ferunt.
Corpore ſi nequeunt:qđ pñt nomine tāgunt.
Famaq; non facto crimine crimen habet.
I nunc claude fores cuſtos odioſæ puellæ.
Et centum duris poſtibus adde ſeras.
Quid tuti ſupereſt:ubi nominis extat adulter
Et credi:quod non contingit eſſe cupit.
Nos etiam ueros parce profitemur amores.
Tectaq; ſunt ſolida myſtica furta fide.
Parcite præterea uitia exprobrare puellis.
Vtile quæ multis diſſimulaſſe fuit.
Nec ſuꝰ ādromedæ color eſt obiectus ab illo.
Mobilis in geminō cui pede penna fuit
Oibus andromache uiſa eſt ſpecioſior æquo.
Vnus qui modicam diceret hector erat.
Qđ male fers aſſueſce feres bñ: mľta uetuſtaſ
Lenit:at incipiens omnia ſentit amor.
Dum nouus in uiridi coaleſcit cortice ramus
Concutiat tenerum quælibet aura cadet.
Mox etiam uentis ſpatio durata reſiſtit.
Firmaq; ad optiuas arbor habebit opes.
Eximit ipſa dies omnis de corpore mendas.
Quodq; fuit uitium:deſinit eſſe mora.
Ferre nouæ nares taurorum terga recuſant.
Aſſiduo domitas tempore fallit odor.
Nominibus mollire licet mala:fuſca uocetur.
Nigrior illyrica cui pice ſanguis erit
Si læta eſt:ueneri ſimilis:ſi flaua mineruæ.
Sit gracilis macie quæ male uiſa ſua eſt.
Dic agilē: quæcūq; breuis:quæ turgida plenā
Et lateat uitium proximitate boni.
Nec quotus ānus eat:nec quo ſit nata reqre.

¶Si flo.ca.ſi caret floreti ætate.Eas aũt ĩtelligit:de qbus ſupra ita ſcri.¶Si te for.iu.ſe.& ſapiẽtior ætas: Sic & Terẽtianus.Parme.florẽ ætatis appellauit puellam.xvi.ãnoꝝ.¶Albẽtes co.capillos canos.¶Aut hæc:quæ caruit flore ætatis.¶Aut ſe.au t paulo maturior¶Iſte feret ſegetes:ætatẽ carentẽ flore ĩtelligit ex qua fructus tanq̃ ex agro ſperãdos eẽ dicit.¶Iſte f.a.iſta erit amãda.¶Tolerate la.nõ umbratili uita marceſcẽdũ eſſe dicit.¶Hæc quoq; militia eſt:militãt & qui amãt:eſt.n.amor militiæ ſpẽs¶Hæc quoq; ſe.op.in amore quoq; eſt ſpes lucrãdi coitũ¶Adde qđ eſt illis:qd in maturiori ætate ſperandũ ſit docet.

Conſule:quæ rigidus munera cenſor hẽt.
Præcipue ſi flore caret:meliuſq; peractũ eſt.
Tẽpus:& albentes iam ligat illa comas.
Vtilis o iuuenes aut hæc:aut ſerior ætas.
Iſte feret ſegetes:iſte ferendus ager.
Dum uires anniq; ſinunt tolerate labores.
Iam ueniet tacito curua ſenecta pede.
Aut mare nauigiis:aut uomere ſcindite terrã
Aut fera belligeras addite in arma manus.
Aut latus & uires operamq; afferte puellis.
Hæc quoq; militia ẽ:hæc quoq; fecit opus.
Adde quod eſt illis operũ prudẽtia maior.
Solus & artifices qui facit uſus adeſt.
Illæ mundiciis annorum damna rependunt.
Et faciunt cura:ne uideantur anus.
Vtq; uelis uenerem iungũt per mille figuras
Inuenit plures nulla tabella modos.
Illis ſentitur non irritata uoluptas.
Qđ iuuat ex æquo fœmina uirq; ferunt.
Odi concubitus:qui non utrinq; reſoluunt.
Hoc eſt cur pueri tangar amore minus
Odi quæ præbet:quia ſic præbere neceſſe eſt.
Siccaq; de lana cogitat illa ſua.
Quæ datr officio:nõ eſt mihi grata uoluptas
Officium faciat nulla puella mihi.
Me uoces audire iuuat ſua gaudia feſſas.
Vtq; morer:memet ſuſtineamq; roget.
Aſpiciam domine uictos amentis ocellos.
Langueat:& tangi ſe uetet illa diu.
Hæc bona nõ primæ tribuit natura iuuentæ.
Quæ cito poſt ſeptẽ luſtra uenire ſolent.
Qui ꝓpãt noua muſta bibãt:mihi fũdat auitũ
Conſulibus priſcis condita teſta merum.
Nec platanus niſi ſera poteſt obſiſtere uento.
Et ledunt nudos prata nouella pedes.
Scilicet hermionẽ helenæ præponere poſſes
Et melior gorge:quam ſua mater erat
Ad uenerẽ quicũq; uoles attingere ſeram.
Si modo duraris:præmia digna feres.

¶Opeꝝ:actionũ ad coitũ prinẽtiũ ¶Maior:q̃ in iunioribꝰ puellis¶Vſus:aſſiduitas ¶Repẽdũt:cõpẽſant.¶Mũditiis:mũdo muliebri.& lautitia q̃dã¶Et fa.cu.i.ſolicitudĩe efficiũt¶Vtq; uelis ue.coeũt mille mõis¶Nulla ta.nulla tabella ꝯtinẽs uaria ꝯcubitꝰ gñã:ut libris ſuis docuit Elephãtis: ex qbꝰ Tiberiꝰ cubiculũ ĩſtruxit æditis picturis:q̃les libri deſignabãt:uñ & ĩ obſcœno carmĩe Lalage Priapo tabellã dedicãs hæc ait. Obſcœnas rigido deo tabellas.Ducẽs ex elephãtino libellis.Dat donũ Lalage rogatq; tẽtes.A liũ ſi pictas opꝰ edat ad figuras.Flauiꝰ Vopiſcꝰ ſcri.librũ Elephãtiũ fuiſſe:ĩ quo ſenatꝰ ꝯſulta ſcribebãt¶Tractu irri.uo. ſentiũt illæ ĩqt:quũ reſoluẽdũ ẽ:idq; irritata libidĩe tactu ipo:& crebra agitatõe¶Qđ iu.qđ placet & delectat. ¶Ex quo:q̃ uir & fœĩa pariter reſoluuntur.¶Ferunt ex æquo:æqualiter reſoluuntur:quũ ſentit fœĩa irritatã eẽ libidine: qđ puellæ iuniores nõ faciũt¶Odi q̃ ꝑbet:odi illã q̃ ꝓpat in coitu:ut cito ad lanificiũ redeat:qm̃ nullã cum his capio uoluptatẽ¶Sicca:celeritate coitꝰ laſſa:uel q̃ nõ reſoluta ẽ¶Quæ datr of.q̃ bñficio & mercede ꝑſtatr:nõ uoluptatis cã¶Me uo. au.iu.laſciua uerba đſignat:qbꝰ utũtr ĩ coitu:ſicut uita & aĩa:qđ uerbis græcis notat Iuue.¶Hæc b. has uoluptates q̃ ſũt ĩ ea:q̃ caret flore¶Poſt ſep. lu.poſt trigeſimũ qntũ ãnũ¶Priæ iu.puellis minoribꝰ natu¶Qui ꝓpant:q cito reſoluuntr¶Noua mu.puellas iũiores¶Mihi fũ.aui.det mihi fœminã q̃ expleuit.35.ãnũ¶Cõſulibꝰ pri.ueteribus ꝯſulibꝰ:uina.n.quot ãnos hñt p ꝯſules deſignabãt.Mar.Quæ bis frõtino ꝯſule plẽa fuit¶Cõdita teſta:appoſitio figura ẽ.i.dolia terræ ĩfoſſa: ut fieri ſolitũ fuiſſe.Pli.i.14.teſtatr.Idẽ docet cellas uinarias ex terra fieri ſolitas:ut ẽt nr̃a ætate ĩ iſula Cypri fieri ãnotaui:nã Plinii tpibus circa alpes ligneæ fieri cœpe circuliſq; cĩgi¶Nec platanus niſi ſera põt.Platanꝰ arbor eſt umbræ gr̃a tm̃ petita orbe:ut Pli.docet:fuitq; ĩ uſu apđ Romanos ad umbras ĩambulationũ:quẽ uſũ docuer Athenæ uiſæ.n.ſũt ĩ achademia primũ platani unius umbris.36.cubitoꝝ luxuriãtibꝰ.¶Mero alebantr: id enĩ cõptũ eſt radicibꝰ ꝓdeſſe:ĩde:ut Macro. Scri. Hortẽ.orator petiit a Cicero.diẽ actiõis cõmutari:qm̃ ĩpe erat iturꝰ eo die ĩ tuſculanũ ad platãos ſuas uio irrigãdas.Platanis romãos ĩ recitatiõe poetaꝝ uſos fuiſſe docet Iuue.quũ ĩqt. Frõtonis platãi ꝯuulſaq; marmora clamãt.Mar.Platanũ uiduã appellat.Locꝰ uero platãis ꝯſitꝰ ab eodẽ Platano appellatr¶Obſiſtere uẽ.Platãis frigꝰ nocẽt: & uẽtos ĩnuere ẽt Pli.ur̃:ſcribẽs ab his æſtate arcẽdũ eẽ ſolẽ:hyeme admittẽdũ¶Hermionẽ:filiam Helenæ & Menelai.¶Et me.g. Gorge filia fuit Altheæ mr̃is Meleagri:& Oenei Regis Calydõiæ¶Ad u.ſ.ad coitũ mlieris:q̃.35.an.exceſſit.

Elephanti dos libelli

Dolia terre ĩfodiebantr

Cellæ uinatiæ

Platanus

Platano

Gorge

Myrto coronabanť poetæ Elegi

Neſtoris facundia

Calchas

Aiax thelamonius

Arma Achillis fabricata a Vulcão.

¶ Conſcius.e.d.muſam alloquiť eamq; reicit ab amātibus dicturus:quæ ab ipſis fœdiſſima in lecto agitanť.¶ In cap.lyrne.i Hyppodamia ex oppido Lyrneſo:ut diximus.¶ Velis maior. maiori curſu:hoc eſt ne celerius q̄ amica reſoluaris ¶ De ſine:morare ¶ Quum mo.nō tu.eſt:quum times dep̄hēdi:ſi diutius in coitu fueris moratus.¶ Totis re.totis uiribus.¶ Admiſſo equo:celeri equo.¶ Serta myr.q̄ res Veneris deſcripſerim:cui myrtus dicata eſt:qua lyrici & elegi poetæ coronabātur.Papinius.Nūc ab intonſa capiēda myrto ſerta:& alibi.Mitiſq; incēdere uates.Maluit:& monſtra laurū ſubtexe myrto.Podalirius:fuit æſculapii filius:& frater Machaonis:ut antea dictū eſt.¶ Pectore:eloquētia.De Neſtore in primo Ilia.ita ſcri.Home.Surrexit Neſtor Pylioꝝ:& ĩperio & facundia longe princeps:cuius ex ore dulcior melle fluebat oro:uir ſapia ſimul:& annis:ſiqdē tertiā iam ætatē hoĩum uiuebat:& cū multis:qui iā deceſſerāt una floruerat.¶ Quātus erat cal.ex.Calchas(ut in.i.Ilia.ſcri.Home.)Teſtoris fili⁹ fuit longe oĩum ariolādi peritia:quā ab Apolline didicerat p̄ſtantiſſimus:atq; oĩa cognita hñs:q̄ fuerunt:quæ ſunt:queq; unum Græci ad Troiā uenietes dignu; putauerūt:cuius diuinationē ſuæ nauigationis ducē haberēt.Ditis ſcribit Calchāta fuiſſe Teſtoris Troiani filiū:& Haruſpicē peritiſſimū:qui ab Apolline monitus:ut dimiſſis troianis:Græcos ſequereť:deo patuit.Eū ſcri.Serui⁹ a Mopſo peritia diuinādi ſuperatum dolore interiiſſe.¶ Thelamonius.Aiacē Thelamonium uirum fortiſſimū intelligit:qui multu; ſua uirtute Græcis p̄fuit:demum ſuperatus in iudicio:& petitione armoꝝ ab Vlyſſe in furorem uerſus eſt:& acceptis loris diſcurrebat per ſiluas:minabaturq; iudicibus:qui arma Vlyſſi adiudicaſſent:& uerberans arbores:& aĩalia:credebat iudices ferire.ſed quum poſtea reſciſſet:quæ per inſaniā fecerat:pudore affectus:gladio ſe interemit. De eo multa Ouid.in.xiii.meta.¶ Dederat Vulcanus Achilli:mortuo enim Patroclo:& eo ab Hectore Achillis armis ſpoliato:Thetis a Vulca.petiit:ut ĩ eius grām arma filio fabricaret:ita.n.& apud Home.in.xviii.Ilia.illum alloquiť.Hac ego nunc gratia ad tua genua ſupplicatū uenio:ut filio meo breui morituro clypeum:thoracem:ocreas:caſſide; tuis malleis fabricatā qualem antea habebat largiaris:periit fidus amicus a Troianis cæſus:cui⁹ morte mœrens habui p̄ſtratus iacet:tum demu; Vulca.armis pulcherrime fabricatis ad Achillis matrē attulit:quæ tanq̄ accipiter e niuoſo olympo:ad filium deferens properauit.¶ Muneribus datis:datis armis & p̄ceptis meis.¶ Superarit a.ma.ſubegerit puellam:quam iccirco Amazona appellat:q̄ amantes dicuntur milites eſſe cupidinis:ut Amazone fœminæ militiam quoq; ſuam exercent:unde paulo ante dixit:militiæ ſpeciem eſſe amorem.Et ad Atticum ita ſcribit Ouidius.Militat omnis amans:& habet ſua caſtra cupido Attice crede mihi militat omnis amans.

Finis ſecundi libri.

Conſcius ecce duos accepit lectus amantes.
Ad thalami clauſas muſa reſiſte fores.
Spōte ſua ſine te celeberrima uerba loquenť.
Nec manus in lecto leua iacebit iners.
Inuenient digiti quid agant in partibus illis.
In quibus occulte ſpicula tingit amor.
Fecit ĩ ādromache pri⁹ hoc fortiſſim⁹ hector
Non ſolum bellis utilis ille fuit
Fecit & in capta lyrneſide magnus achilles.
Quū p̄meret mollē lapſus ab hoſte torū.
Illis te manibus tangi briſei ſinebas.
Imbutæ phrygia quæ nece ſemper erant.
An fuit hoc ipſum:quod te laſciua iuuaret.
Ad tua uictrices membra uenire manus.
Crede mihi ueneris nō eſt p̄perāda uoluptas.
Sed ſenſim tarda perficienda mora.
Quū loca reppeRis:quæ tāgi fœmia gaudet.
Non obſtet tāgas quo minus illa pudor.
Aſpicies oculos tremulo fulgore micantes.
Vt ſol in liquida ſæpe refulget aqua.
Accedant quæſtus:accedat amabile murmur
Et dulces gemitus:aptaq; uerba ioco.
Sed neq; tu dominam uelis maioribus uſus
Deſere:nec curſus ante eat illa tuos.
Ad metā p̄perate ſimul:tunc plena uoluptas
Quum pariter uicti fœmina uirq; iacent.
Hic tibi ſeruandus tenor eſt:quū libera danť
Ocia:furtiuum nec timor urget opus.
Quū mora nō tuta eſt:totis incūbere remis.
Vtile:& admiſſo ſubdere calcar equo.
Finis adeſt operi:palmā date grata iuuentus.
Sertaq; odoratæ myrtea ferre comæ.
Quātus apď danaos podalirius arte medēdi.
Æacides dextra:pectore neſtor erat.
Quātus erat calchas extis:telamonius armis
Automedon curru:tantus amator ego.
Me uatem celebrate uiri:mihi dicite laudes.
Cantetur toto nomen in orbe meum.
Arma dedi uobis:dederat uulcanus achilli.
Vincite muneribus:uincit ut ille datis.
Sed quicunq; meo ſuperarit amazona ferro.
Inſcribat ſpoliis:naſo magiſter erat.
Ecce rogāt teneræ,ſibi dem præcepta puellæ.
Vos eritis chartæ proxima cura meæ.

¶BARTOLOMEI MERVLÆ Enarrationes in ultimum uolumen Ouidii de arte amandi.
ARMA dedi Danais. Fatet Ouidi. ſe primis duob⁹ uoluminibus dediſſe p̄cepta amatoria: &
docuiſſe amātes: quib⁹ modis poſſent puellas ſubigere. Nunc e diuerſo pollicet: ſe puellis
quoq; arma allatuꝝ: qbus ſe tueri poſſint ꝯtra hoīum ictus: nō eni æquū fuerat puellas nu
das & ſine armis in aciē deſcēdere. Ab his uero ſperādā eē uictoriā dicit: qb⁹ ipa Venus mi
litiæ hui⁹ ſpectatrix: & pꝛiceps magis fauerit Danais uiris pugnātib⁹ ꝯtra puellas: ut Danai
in bello troiāo ꝯtra Amazones: q̄ inuſtis īfantium Amazões
dexteriorib⁹ mām̄is: ne ſagittaꝝ iactus īpediret:
ita appellatæ ſunt: ut in. 2. ſui epitomatis docet Iu
ſtinus. Diodo. ſcri. penes Thermodoōta fluuium
primo Amazonū gentē fuiſſe: q̄ uiris ſimiles bel
licis artib⁹: uiribuſq; corpis p̄ſtabāt. Eaꝝ regia ex
ercitu mulieꝝ coacto exercuiſſe tradit eas milita
ri diſciplīa: ac nōnullas ex uicis gētib⁹ expugnaſ
ſe. Hoīes ad texturā: muliebriaq; deputauit exer
citia: lege ſtatuit: ut ſolæ fœmīæ in re militari eru
direnṫ. Viris īterdicta eēnt arma ſeruiliaq; officia
pmiſſa. Marib⁹: qui ex eis naſcebanṫ: crura ac bra
chia debilitabāt: quo bello īutiles fierēt: fœminiſ
dextrā īurebāt mām̄ā: ne pugnæ īpedimēto eēt:
ex quo & Amazonū eis eſt īditū nomē. ¶ Et tur.
pan. tu. Per amazones & caterua Pātaſileæ: fœmi
nas oēs deſignat. Fuit aūt Pātaſilea Amazonū regi
na Martis filia: q̄ (ut Diod. ſcri.) ſuaꝝ cæde pterrita: Pātaſilea
cū Amazonū reliqs: ex pr̄ia pfuga Troianis auxilio
affuit: ac poſt Hectoris obitū multis p̄claris belli fa
ciorib⁹ æditis: ab Achille ītetfecta eſt: hāc poſtremā
Amazonū p̄cipua uirtute extitiſſe: reliq̄ſq; deiceps
ei⁹ gētis defeciſſe ferūt ¶ Pares: utriq; armati ¶ Puer:
cupido ¶ Cur ui. ī an. Adi. cur uenenū addis ſerpēti:
quū id illi a natura ſit traditū? ex quo īnuit mlieres
natura callidas: for his p̄ceptis magis īſidioſas amā
tib⁹. Virus aūt h̄ p uenēo accipiṫ: quū alias uiroē ſi
gnificet: uñ ēt fit uirulēt⁹. Papini⁹. Iūgā ipſe manus: Virus ui
atq; oē bēigne uir⁹ ¶ Mior at. Menela⁹ ex duob⁹ fr̄i rulentus
b⁹ minor natu: h̄ dicit pp Helenā: q̄ Paridē marito
Menelao p̄poſuit ¶ Heleneſq; ſo. Clytēneſtrā: q̄ cū
Ægiſtho adultero (ut diximus) rē hēbat ¶ Maior a.
Agamēnō ¶ Crimie: crimīatiōe ¶ Si ſce. oi. Amphi
araū Oiclei filiū dicit augurādi arte pitiſſimū: q ado Amphia
leſcēs Argonautas ſecut⁹ ē: dicēte Statio. Iā tūc pr̄ia raus
quū pube uirētē. Semideos īter: pin⁹ quū theſſala re
ges. Ducerer: ſed quū poſtea ſuaderēt aīci polynicis
ut ad bellū thebanū duceret: iſq; p̄uideret: ſi ei bello
afforet ſe pituꝝ: idq; ppea recuſaret: ferūt Polynicē
aureū torquē a Venere Hermione datū Amphiarai
uxori: quo belli ſocietatē uiro pſuaderet: dōaſſe. Eo
tpe Amphiara⁹ Adraſtus de regno diſſidētes ad Eu
riphylis Amphiarai ꝯiugis Adraſti ſororē oē diſſē Eriphile
ſionū iudiciū rettulerūt: illa p Amphiarao ſnīam tu
lit adiiciēs: ut belli thebis īferēdi ſoci⁹: adiutorq; eēt
Amphiara⁹ exiſtimās ſe ab uxoṙ pditū ad bellū: ſpo
pōdit ſe adituꝝ: ſ; Alcmeōi filio īpauit: ut poſt ſuū
obitū Eriphylē pimeret: qđ pr̄is mādatū poſtea exe
cut⁹: facti ꝯſcia in īſaniā uerſus ē. Amphiara⁹ uero in
terræ hiatū cū curru delatus: abſorptuſq;: nūq̄ poſtea uiſus eſt. ¶ Thalaōiæ eri. Talaōis argiuoꝝ regis fi
liæ. ¶ In ui. eq. ī curru: q ab eq̄s uiuētib⁹ trahebaṫ ¶ Si ſcelere: qa maritū pdidit. Oui. deſine titulo. Ex qb⁹
exierat traiecit uiſcera ferro. Fili⁹: & pœnæ cā monile fuit ¶ Eſt pia Penelope: Penelope eſt caſta: & ī ma
ritū pia. Fœmias. n. pleraſq; bōas eē docet exēplis. Penelope aūt Icari: & Polyſtæ filia: Vlyſſis uxor: ma Penelope
rito ad bellū troianū pfecto: ſp ī ꝯiugali fide pmāſit īter laſciuiſſimā pcoꝝ turbā ¶ Luſtris duo. ānis de
cē: qb⁹ poſt bellū troianū errauit: & mores hoīum multoꝝ uidit & urbes. ut elegātiſſime cecinit Home.

P. OVIDII NASONIS DE ARTE AMANDI LIBER TERTIVS.

ARma dedi Danais in amazones arma ſuperſunt.
Quæ tibi dem: & turbæ pantaſilea tuæ.
Ite in bella pares: uincant quibus arma Dione
Fauerit: & toto qui uolat orbe puer.
Nō erat armatis æquum cōcurrere nudas.
Sic etiam uobis uincere turpe uiri.
Dixerit e multis aliquis: cur uirus ī angues
Adiicis? & rapidæ tradis ouile lupæ?
Parcite paucarū diffundere crimen in oēs.
Spectetur meritis quæq; puella ſuis.
Si minor atrides helenen: heleneſq; ſororē.
Quo p̄mat atrides crimine maior habet.
Si ſcelere oiclides talaoniæ eriphyles
Viuus: & in uiuis ad ſtyga uenit equis.
Eſt pia penelope luſtris errante duobus

ꝓteſilaus

¶ Totidē luſtris:decē aliis ānis qbꝰpugnatū eſt ꝯtra troianos.Prop.Peneloqe poterat biſdenos ſalua p ānos Viuere tā multis fœmia digna ꝓcis¶ Reſpice phylacidē:reſpice ꝓteſilaū:q ut in.2.Iliad.ſcri.Hōe. adꝰtroiā cū.xl.nauibꝰnauigauit:quē ex cūctis græcis primū e naui in littus icidētē uir dardanus īteremit cuiꝰmors magnū uxori magnū deſolatæ domui:magnū ēt bellacibꝰſociis deſideriū reliqt.Nā cū Lao-

Philaci-des

domia eiꝰuxor Acaſti filia :maritū in bello cecidiſſe ītellexiſſet:optauit:ut eius umbrā uideret: q̄ re ꝯceſ-ſa:nō deſerēs eā in eius amplexibꝰperiit:ut in.6.æneí.Serui.docet.Prop.Illic Phylacides iucūdæ ꝯiugis

Philaceis.

heros.Nōꝰpotuit cæcis īmemor eē locis : Proteſilaꝰ

Hypſicra-tea

aūt phylacides a phylace phthioticæ regiōis theſſa-liæ urbe:q ſub eius fuit īpio:ut in.9.ſcri.Stra. appel latus eſt:uel ab auo phylaco iphicli pr̄e. Laodomia quoq̨ phylaceis a poetis appellat̄¶ Comes iſſe mari to.Mortua.n.Laodomia in amplexu umbræ ꝓteſi-lai cū eo comes ad īferos ꝑfecta eſt:nō ad bellū tro ianū:ut qdā putāt. Sūt q hoc ad HypſicrateāMithri datis uxorē:quā Plutar.pellicē fuiſſe ſcribit:referen dū putēt:q ob uirilitatē audaciāq̨ Hypſicrate a rege appellata uiri pſici habitū cultūq̨ ſumēs:ac equū il lū fugientē Pōpeiū īfatigabili curſu regii corpis ge rēs curā comitata eſt:quouſq̨ ad caſtellū inorā : in quo regis gaza ꝯdebat̄:ꝑuētū eēt. Tūc rex ꝓximo cuiq̨ mortifeꝝ ferre uenenū dedit:ut nemo niſi uo lūtarius in ꝑtātē hoſtiū ueneri t:hæc Plutar.qbꝰuer-bis cōiicit̄ hypſicrateā ueneno ꝑiiſſe. Sed melius ē: ut de Didone ītelligas:quæ quū a ciuibꝰ cogeretur: ut Hiarbæ regi mauritanoꝝ nuberet:qbꝰ niſi id illa feciſſet bellū denūciarat:ſūpto trimeſtri ſpatio:&py ra in ultima pte urbis extructa uelut placatura mari ti manes īferiaſq̨ an̄ nuptias miſſura multas hoſti-as mactauit:& ſūpto gladio pyrā ꝯſcēdit:atq̨ ita po pulū reſpiciēs iturā ſe ad uirꝝ ſicut p̄cepat dixit:uitā q̨ gladio finiuit:ad qd̄ alludēs Oui.eā comitē ma rito iuiſſe dicit Sicheo:& an̄ ānos occubuiſſe:qd̄ ēt Maro deſignat:quū iqt.Nā q̄a nec fato merita nec morte pibat.Sed miſera an̄ diē:Didonis hiſtoriam narrat Iuſti.li.18.de ea tale Auſonii extat epigrāmaqd̄ pridē Mediolani cū aliis multis reppitꝰnr̄.Georgi us Merula.Didōis enī imago ita ab illo fingit̄ loq.Illa ego ſum Dido uultu:q̄ ꝯſpicis hoſpes.Aſſimilata modis pulchraq̨ mirificis.Talis erā:ſed nō maro:quā mihi finxit erat mēs.Vita nec iceſtis læta cupidibꝰ Nāq̨ nec æneas uidit me troius unq̄:Nec libyā aduēit claſſibꝰiliacis.Sed furias fugiens atq̨ arma ꝓcacis hiarbæ.Seruaui fateor morte pudiciciā.Pectore trāſfixo caſtos qd̄ ꝑtulit enſes.Nō furor aut læſus cru-dus amore dolor.Sic cecidiſſe iuuat uixi ſine uulnere famæ.Vlta uirꝝ poſitis mœnibꝰoppetii.Inuida cur in me ſtimulaſti muſa maronē.Fingeret:ut nr̄æ dāna pudicicie.Vos magis hiſtoricis lectores credite de me.Quā q furta deūꝯcubituſq̨ canūt.Falſidici uates temerāt carie ueꝝ.Hūaniſq̨ deos aſſimilāt uitiis.

Et totidem luſtris bella gerente uiro
Reſpice phylacidē:& q̄ comes iſſe marito
Fertur:& ante annos occubuiſſe ſuos.
Fata pheretiadæ cōiunx pagaſæa redemit.
Proq̨ uiri eſt uxor funere lata ſui.
Accipe me capaneu:cíeres miſcebimꝰ inqt
Iphias:in medios deſiluitq̨ rogos
Ipſa quoq̨ & cultu eſt:& noíe fœmia uirtꝰ
Nec mirum:populo:ſi placet illa ſuo.
Nō tamē hæ mētes noſtra paſcunt̄ ab arte
Conueniunt cymbæ uela minora meæ.
Nil niſi laſciui per me diſcuntur amores.
Fœmina præcipio quo ſit amāda modo.
Fœmía nec flāmas:nec ſæuos excutit arcus
Parcius hæc uideo tela nocere uiris.
Sæpe uiri fallunt:teneræ non ſæpe puellæ.
Paucaq̨ ſi quæras crimina fraudis habēt
Phaſiadem matrem fallax dimiſit iaſon.
Venit in æſonios altera nupta ſinus.

Admetus
Alceſtis

¶ Fata phe.Admetꝰ Pheretii filiꝰ Theſſalus:ut Diod.ſcri.Alceſtē Peliæ filiā uxorē duxit:q̄ tāto amor̄ ma ritū dilexit:ut ꝓ eo mortē nō recuſarit:quū eiꝰparētes id facere neglexiſſent:qd̄ ut Plato ſcri.i ꝯuiuio ita diis gratū fuit:ut hāc ab īferis ꝯtinuo ſuſcitarit:tā egregio faciore delectati:dicēte Papinio.Si cheli odry ſiā pigro trāſmiſit auerno.Cā mior:ſi theſſalicis admetꝰi oris.Silua una tetrā phylaceida retulit umbrā. Hiſtoriā habes apud Valeriū de amore ꝯiugali:& Euripides Alceſtidis tragœdiā ſcripſit:un̄ a Iuuen.di-

Pagaſæ

ctum eſt.Spectāt ſubeuntē fata mariti.Alceſtē¶ Cōiunx paga.Alceſtis theſſala.Pagaſæ enī ſunt Pheraꝝ emporiū:dictæ(ut Strabo ſcri.)pp uicios fontes.i.pagas:q frequētes aquaꝝ ubertatē effundūt:uel q̄ eo in loco Pelias Argo nauē cōpegerit:q̄ Pagaſæa iō a poetis appellata fuit:& Iaſon pagaſæus¶ Accipe me

Pagaſæa nauis
Euadne

cap.Euadnas tres fuiſſe cōperio:unam Neptūni & Pitanes:quæ ab Eurota progenita eſt:aliam Peliæ re-gis filiam:quam Iaſon Oeneo Cephali Phoceoꝝ regis uxorē tradidit:ut meminit Diodo. tertiā Iphiæ filiam:quæ Capaneo nupſit:qui in bello thebano:dum ſchalis magno īpetu murū aſcēdit:periit: Euad-ne uero uxor nimio amore ꝯiugis:ſe in eius rogum ardentē p̄cipitauit. ¶ Ipſa quoq̨ & cultu: Virtus &

Virtutis templum

noíe:& habitu muliebri Romæ colit̄:qd̄ ſignificat in eo ſexu uirtutē eē:nec eū ſcelus admittere:ut fece re illæ:quas cōmemorauit.Virtutis aūt tēplū Romæ erexit Marcel.ut docet Liuius in.7.ſecūdi belli pu-nici:& Valerius Maxi.¶ Populo ſuo:muliebri turbæ.¶ Hæ mentes:uirtute p̄ditæ.¶ Vela mi.mulieres minus bonæ.¶ Flāmas:amoris faces¶ Excutit:reiicit¶ Parcius:rarius:quia homīes ſunt magis callidi. ¶ Fallunt:fœminas decipiunt.¶ Phaſiadem ma.Medeā a Phaſi Colchoꝝ fluuio dictam. Probat autem puellas ſæpius falli q̄ uiros¶ Altera nupta:Creuſa:quam a Diodo.Glaucem appellari diximus. ¶ In ſi-nus æſonios:in ſinus Iaſonis Aeſonis filii.Hiſtoriam antea diximus.

Ariadnes fabula

¶ Quãtũ ad te the. Quũ Theſe⁹ in Cretã nauigaſſet: Ariadne Minois filia ei⁹ ſpecie capta: docuit eũ: quo pacto poſſet Minotaurũ occidere deide cũ eo nocte clã recedẽs in ĩſulã appulit olĩ Diã: poſtea Naſũ appellatã: ibi ferũt Dionyſiũ Ariadnes pulchritudĩe captũ a Theſeo uirginẽ abſtuliſſe: duxiſſeq; uxorẽ: auctor Diodo. Ouid. tñ ſcribit eã dormiẽtẽ a Theſeo in ĩſulã relictã. ¶ Pauit uolucres marinas: p te potuit mori: & marinas aues paſcere ¶ Nouẽ uicib⁹: nouies: hoc ẽ ſæpi⁹: ut ꝓſpiceret: an Demophoon rediret: Magis tñ placet ut p nouẽ uices ĩtelligas urbem thraciæ. Interpres. n. lycophrõis ſcribit ĩ Alexãdra phyllida Demophoõtẽ ad uſq; nouẽ uias ſecutã fuiſſe: q̃ thraciæ ciuitas ãphipolis alio noĩe dicta ẽ: ut ſcribit Thucydides & ſuidas: qñq; illic Demophoõtẽ fruſtra diu expectaſſ3: ĩpar amori phyllis: mortẽ ſibi cõſciuit: uñ & alibi poeta dixit Nona terebat miſeræ uia: & ĩ lib. i de re. amo. ait: Et p qd' nonies ſæpi⁹iſſet iter: ubi ĩ oĩb⁹ locis ĩtelligit de ea urbe thraciæ: q̃ nouẽ uiæ dicebãt ¶ Cur una ferat Cur una phyllis eat ad litt⁹: ĩ q̃buſdã exẽplarib⁹ ita legit. Quær̃ nouẽ cur iſſe uces dicar̃: idẽ tñ ẽ ſẽſus ¶ Et audi. Depoſitis ſiluas phyllida fleſſe comis: ordo ẽ: & audi ſiluas fleſſe Phyllida: depoſitis comis: ꝑ ſiluas ãt amigdalũ arborẽ deſignat: ĩ quã ſine frõdib⁹ mutata ẽ Phyllis a q̃ Phylla græce folia appellata eẽ Ser. ſcri. ¶ Eliſſa. Eliſſa ẽ nomẽ Didonis ꝓpriũ Dido. n. lĩgua phœniſſa uirago dicit̃ ¶ Perẽnat: durat ¶ Neſcirẽt: ignorarẽt puellæ amãdi modũ ¶ Gemini libelli: duo uolumina ſupiora. ¶ Probra therapneæ Steſicorũ poetam deſignat: in cui⁹ ore ĩfãtis luſcinia cecinit: ut Pli. tradit mirabili auſpicio: ſummũ eũ poetã futurũ p̃mõſtrãs Hic ĩ Helenã carmẽ ꝯtũeliæ plenũ ſcripſit: quo Caſtor & pollux eũ luminib⁹ priuarũt: ſ3 quũ ĩ ſõno monit⁹ palinodiã: hoc ẽ ꝯtrariũ cãtũ ceciniſſet: uiſũ recæpit: Hora. Infamis Helenæ Caſtor offẽſus uiceFr̃q; magni Caſtoris uicti p̃ce. Adẽpta uati reddidere lumia. De Steſicoro ita ſcri. Plato ĩ phedro. Eſt ãt his: q ꝯfabulãdo peccãt expiatio q̃dã uet⁹ quã Hom̃ ñ nouit: ſ3 Steſichor⁹ ocul̃. n. priuat⁹ ob Helenæ uitupõnẽ nõ ignorauit cæcitatis cã3: ut Hom̃. ſ3 utpote muſic⁹ eã agnouit: itaq; ſtatĩ illa fecit carĩa. Nũ uer⁹ ẽmo ille fuit: nec nauib⁹ altis Exiſti fugiẽs: nec adiſti ꝑgama Troiæ: atq; ita ædito poematæ: quã palinodiã. i. cãtũ ꝯtratiũ uocãt: ꝯfeſti uiſũ recupauit amiſſũ. ¶ Maritæ terrapneæ. Therapne oppidũ fuit Laconiæ: ut Mella ſcri. & Pli. ibi nata ẽ Heleã: uñ a poetis Therapnæa appellat̃. Oui. Rure therapneo nata puella phrigẽ ¶ Proſpiorẽ ly. qa uiſũ recæpat q̃ſi ĩnuat Steſichori exẽplo læſas fœĩas placãdas eẽ: dãdo ẽt illis p̃cepta. q̃ uiris cõtra eas dederat ¶ Petẽda ẽ: hoc ẽ a diis petẽdũ: ne fœĩa3 lædat̃. ¶ Granaq; pau. paucas myrti baccas. ¶ Acceptis: donis myrti a Venere ſũptis ¶ Ceſſit. o. ſcribẽdi difficultas amota eſt fauẽte Venere. ¶ Quas pu. & le. nã mr̃onas & caſtas reiicio ¶ Editis: mãifeſtatis: oñditis ¶ Qui canẽt: q̃ arẽt ¶ Violaria: frutices uiolas gignẽtes ¶ Hac mi. de ſpi. de hac ſpĩa: q̃ aruit: & ubi añ fuerãt roſæ: nil p̃ter ſpĩas uidem⁹: ſic alibi. Nec ſp uiolæ: nec ſẽp lilia florẽt. Et riget amiſſa ſpĩa r̃licta roſa Roſa ãt (ut Pli. docet) naſcit̃ ſpĩa ueri⁹: q̃ arbore cui⁹ uſũ in coronamẽtis fuiſſe apd' eũdẽ legim⁹ ¶ Nec. t. frã. ut ab amãtib⁹ fieri ſolet. Ho. Parci⁹ iũctas q̃tiũt feneſtras ĩ ctib⁹ cr̃bris iuuenes ꝑterui. Nec tibi ſõnos adimit: amatq;. lãua limẽ ¶ Nocturna ri. nocturnis cõuiciis ¶ Frãget: pulſãdo crebris ictib⁹ rũpet̃: ¶ Spſa n. iuẽ. nocte corõati amãtes ſtabãt añ limẽ aĩcæ: & excluſi coro.

Phyllis in amygdalum

Phylla

Eliſſa

Dido

Steſicorus poeta

Therapne

Roſa

Quãtũ ad te theſeu uolucres ariadna marinas
Pauit: in ignoto ſola relicto loco.
Quære nouẽ uicibus cur una ferat̃: & audi
Depoſitis ſiluas phyllida fleſſe comis.
Et famã pietatis hẽt: tamẽ hoſpes & enſem
Præbuit & cauſam mortis eliſa tuæ.
Quid uos ꝑdiderit dicam: neſcitis amare.
Defuit ars uobis: arte perẽnat amor.
Nũc quoq; neſcirẽt: ſed me cytherea docer̃
Iuſſit: & ante oculos conſtitit illa meos.
Tũ mihi qd miſeræ dixit meruere puellæ?
Traditur armatis uulgus inerme uiris.
Illos artifices gemini fecere libelli.
Hæc quoq; pars monitis erudienda tuis.
Probra terapneæ qui dixerat ante maritæ
Mox cecinit laudes proſperiore lyra.
Si bene te noſti: cultas ne læde puellas.
Gratia dum uiuis: iſta petenda tibi eſt.
Dixerat: & myrti (myrto nã uincta capillos
Conſtiterat) folium granaq; pauca dedit.
Sẽſimus acceptis numẽ: quoq; purior æther
Fulſit: & e toto pectore ceſſit onus.
Dũ fauet ingeniũ: peti te hic p̃cepta puellæ
Quas pudor & leges & ſua iura ſinunt:
Vẽturæ memores iã nũc eſtote ſenectæ.
Sic nullum uobis tempus abibit iners.
Dum licet: et ueros etiã nunc editis annos:
Ludite: eũt anni more fluentis aquæ.
Nec quæ præteriit: curſu reuocabit̃ unda:
Nec quæ præteriit: hora redire poteſt.
Vtendũ eſt ætate: cito pede labitur ætas:
Nec bona tã ſequitur: quã bona pria fuit:
Hos ego qui canẽt frutices uiolaria uidi:
Hac mihi de ſpina grata corona data eſt
Tẽpus erit: quo tu q̃ nũc excludis amãtes:
Frigida deſerta nocte iacebis anus.
Nec tua frangetur nocturna ianua rixa:
Sparſa nec inuenies limina mane roſa.
Quã cito: me miſerũ laxantur corpa rugis:

nas relinqbãt.Oui.At tu ñ lætis detracta corõa capillis Dura ſup tota limĩa nocte iace.Idẽ ẽt docet Pro pti⁹i.i.ea elegia.Quæ fuerã magnis olĩ patefacta triũphis.Iãua¶ A uir.a puerili ætate:ſolẽt.n. plærunq; ĩ

Angues exuunt ſenectam ter cæteros capillos cani repiri ea ætate ¶ Anguib⁹ex. docet Pli.angues hiberno ſitu mẽbrana corpis obducta fœniculi ſucco ĩpedimẽtũ illd' exuere nitidiusq; uernare eoſdẽ ẽt alibi ſcribit ſenectutẽ exuere eãq; ptinus deuorare: ut ranæ & rubetæ:q̃ plurimis refertæ medicaminib⁹ deponũt ea quotidie: ac reſu mũt.a paſtu uenẽa tm̃ ſibi reſeruãtes¶ Nec faciũt ceruos.Cornua cerui mares hñt eaq; oibus ãnis ſtatuto ueris tpe amittũt:& latẽt amiſſis: uelut iermes.Indi

Ceruoꝝ ſenecta cia ætatis ĩ illis gerũt ſingulis ãnis deiiciẽtib⁹ rãos uſq; ad ſexẽnes. Ab eo tpe ſimilia reuiuiſcũt:nec p̃t ætas diſcerni:ſed dẽtib⁹:quos paucos hñt:aut nullos:ſenecta declarat:nulliq; ĩ imis cornib⁹rami Vita his lõga.c.ãnũ excedũt.Febriũ morbos nõ ſentit h aĩal qn:& medet huic timori ¶ Adde q̃& p.pt⁹quoq; ipe puellis adimit iuuẽtæ florẽ:qd'anq̃ eueĩat:utẽ

Endimiõ lunã amauit dũ eẽ ætate colligit ¶ Latmi⁹en.Deaꝝ exẽplis dicit ueneri idulgẽdũ eẽ.Endimiõ ãt dict⁹ẽ lunã amaſſe & illã eũ dormiẽtẽ fouiſſe ãplexu ĩ Latmio monte Cariæ: qm̃ (ut ſcri.Pli.)prim⁹ei⁹ curſũ dep̃hendit. ¶ Nec ce.aurorã cephali amore captã docet Oui.in vi.met.& Ser.in.vi.æne.¶ Deæ ro.auroræ ¶ Vt taceã de te uenerẽ amaſſet Adonim:& eũ ab apro occiſũ fleuiſſe:iã antea dixim⁹.¶ Æneã:ex uener̃ & an

Hermiõe Harmõia chiſe nat⁹ ẽ æneas.¶ Hermionẽq;:Hermiõe filia fuit ueneris & martis:q̃ Cadmo nupſit: Diod.ſcri.nõ Hermionẽ:ſed Harmõiã: Iouis & Electræ filiã Cadmo nupſiſſe.Euſebi⁹ quoq; Hermoniã:nõ Hermionẽ noĩat ¶ Cõſtãt:pmanẽt ¶ Et tñ ulla uiro:ordo ẽ.Et tñ ulla mulier inqt uiro nõ expedit.i.nõ ↄuẽit nõ pdeſt fœmiæ cũ uiro rẽ hr̃e ¶ Perdis aquã:quã ſumis ſemẽ genitalẽ intelligit:ut in obſcẽo carmĩe Vade p has uites:quaꝝ ſi carpſeris uuas Quas aliter ſumis hoſpes hẽbis aq̃s ¶ Nec uos p.nec uos pſtern it:& uires tãq̃ meretrices ſuppõit ¶ Sed me flaminib⁹Sẽſim ĩqt ĩgrediamur:donec ad p̃cepta uẽtũ ſit qd'faciũt nautæ:q in portu faciliorib⁹ uẽtis utũt:ad egreſſi ĩ altũ expãdũt maiorib⁹ uẽtis uela¶ Liber:uinũ¶ Quota q̃q; rara uel nl̃a ¶ Tali mũere tali for̃a. ¶ Corpa ſi ueteres:docet rudi maioꝝ ætate puellas nõ uſas fuiſſe cura ĩ cultu corpis:uti poſtea didicer̃ puellæ Romanæ:q̃s hortat:ut externo nitore faciẽ cõmẽdẽt ¶ Tunicas uagãtes:ueſtes laxas ¶ Scilicet aiaci ↄiũx. Tegmeſſã dicit cuius amore tenebat aiax Hora. Mouit aiacẽ telamone natũ. Forma captiuæ

Scutũ Aiacis dñm tegmeſſæ ¶ Cui tegmẽ: q habuit nõ ornatiſſimũ & p̃cioſũ ſcutũ:ſed ex pellib⁹ boũ:ut rudi ætati ↄueniẽs: quã rẽ docet Home.in vii.Ilia.ita ſcribẽs. Aiax iteri ſe amabat:atq; ubi cũ armatura ĩſtruct⁹ẽ: pceſſit:ut cõſtaret aſpectu ipſo uere eũ eẽ ppugnaculũ Achiuoꝝ:ſicut ingẽti corpe:ita ĩgẽti aio:ridẽti uultu ſed tñ feroci pleno gradu:ac ſublimi dextra trabalẽ lãceã quatiẽs:ſiniſtra illud ſcutũ ĩmane pferẽs turris ĩſtar:qd' ei fecerat:lõge optim⁹ artis ſcutarie opifex Oetichius:q̃ habitauit apd' Hylẽ:ex ſeptẽ electoꝝ boũ tergorib⁹:ĩduta deſup lamĩa ferrea:uñ Vlyſſes apud Oui.in met.ita loquit.Quæ niſi feciſ

Roma aurea ſẽ.fruſtra telamõe creatus Geſtaſſet leua tauroꝝ tergora ſeptẽ ¶ Aurea roma:uel pulchra:uel diues:uel pp Capitoliũ:qd'auratũ fuiſſe docet Maro eo uerſu Atq; his auratis uolitãs argẽte⁹ anſer. Porticib⁹:uel reuera aurea:nã Sene.de ↄſolatiõe ad albinã ita ſcribit.Maiores noſtri quoꝝ uirtus ẽt uitia nr̃a ſuſten-

Et perit in nitido qui fuit ore color.
Quaſq; fuiſſe tibi canas a uirgine iuras.
Spargentur ſubito p caput omne comæ:
Anguibus exuitur tenui cũ pelle uetuſtas:
Nec faciunt ceruos cornua iacta ſenes.
Veſtra ſine auxilio fugiũt bõa: carpite flor̃
Qui niſi carptus erit: turpiter ipſe cadet.
Adde qd et ptus faciunt breuiora iuuentæ.
Tempora continua meſſe ſeneſcit ager.
Latmius endymion nõ eſt tibi luna rubori:
Nec cephalus roſeæ præda pudẽda deæ:
Vt taceã de te:quẽ nũc quoq; ludet adoni:
Vnde habet æneã:hermionẽq; uenus:
Ite per exemplũ genus mortale dearum:
Gaudia nec cupidis ueſtra negate uiris.
Vt iã decipiant:quid pditis:omnia cõſtant:
Mille licet ſumant. deperit inde nihil.
Conteritur ferrũ:ſilices tenuantur ab uſu.
Sufficit & damni pars caret illa metu:
Quis uetet appoſito lumẽ de lumine ſumi.
Quiſue cauũ uaſtas ĩ mare ſeruat aquas:
Et tamen ulla uiro mulier non expedit inqt:
Quid niſi quã ſumis dic mihi pdis aquã.
Nec uos pſtituit mea uox, ſed uana timere
Damna uetat. dãnis munera ueſtra carẽt.
Sed me flaminibus uenti maioris iturum:
Dũ ſumus in portu prouehat aura leuis
Ordiar a cultu, cultis bene liber ab uuis
Prouenit, & culto ſtat ſeges alta ſolo.
Forma dei munus, forma quota quæq; ſup
Pars ueſtrũ tali muner̃ magna caret (bit
Cura dabit faciem, facies neglecta peribit:
Idaliæ ſimilis ſit licet illa deæ.
Corpora ſi ueteres non ſic coluere puellæ.
Nec ueteres cultus ſic habuere uiri.
Si fuit andromache tunicas induta uagãtes
Quid mirum, duri militis uxor erat:
Scilicet aiaci coniunx ornata ueniret:
Cui tegmen ſeptem terga fuere boum.

tat.īfœlices erãt:q̄ ſibi manu ſua parabãt cibũ qb⁹ terra cubile erat:quoꝝ tecta nõdũ auro fulgebãt:qno rũ tẽpla nõdũ gẽmis renitebãt:itaq̃ tũc ꝑ fictiles deos religioſe iurabãt ¶ Alterius Iouis:q̄ huius:q nũc in his colit.Capitoliũ aũt mõs ẽ Romæ:a capite iñeto ab apiẽtibus fũdaméta tẽpli dictũ:ut Liui⁹ & Di ony.ſcribũt.Prio ãt Saturniũ:poſtea Tarpeiũ appellatũ fuiſſe ſcri.Var.a uirgine ueſtali Tarpeia:q̄ ibi a Sa binis necata armis:& ſepulta loco nomẽ dedit Tẽplũ in eo Tarqnius ſtruxit:Horati.poſtea ꝯſul dedica uit:euerſũ deide bellis ciuilibus:ut Apianus docet:iſtaurauit Sylla:dedicauit Catullus.tertio bellis Vite lianis iſtaurauit Veſpaſian⁹:eo deide mortuo icẽſũ Domitiãus iteꝝ erexit.De capitolii icẽdio:&inſtau ratiõe plura legito apud Corneliũ tacitũ in lib.19.

Capillo ꝝ Saturniũ Tarpeiũ

Capitoliũ euerſũ & iſta uratũ

Simplicitas rudis ante fuit: nũc aurea rõa ẽ
Et magnas domiti poſſidet orbis op es.
Aſpice q̄ nũc ſunt capitolia: quæq̃ fuerũt:
Alterius dices illa fuiſſe iouis.
Curia conſilio nunc eſt digniſſima tanto.
De ſtipula tatio regna tenente fuit.
Q uæ nũc ſub phœbo:ducibuſq̃:palatia ful
Q uid niſi araturis paſcua bobus erãt(gẽt
Priſca iuuent alios:ego me nũc deniq̃ natũ
Gratulor, hæc ætas moribus apta meis.
Non quia nũc terræ lentum ſubducit̃ aurũ
Lætaq̃ diuerſo littore concha uenit.
Nec qa decreſcũt effoſſo marmore mõtes:
Nec quia cæruleæ mole fugantur aquæ.
Sed qa cult⁹adeſt:nec noſtros mãſit in ãnos
Ruſticitas priſcis illa ſuperſtes auis.
Vos quoq̃ nõ charis aures onerate lapillis:
Q uos legit in uiridi decolor indus aqua.
Nec prodite graues inſuto ueſtibus auro:
Per quas nos petitis ſæpe fugatis opes.
Mũdiciis capimur:nec ſint ſine lege capilli:
Admotæ formam dãtq̃ negantq̃ manus.
Nec genus ornatus unũ eſt:qd quãq̃ dece
Eligat:& ſpeculũ conſulat ante ſuũ. (bit
Lõga probat facies capitis diſcrimina puri:
Sic erat ornatis laodomia comis
Exiguum ſumma nodum ſibi fronte relinq
Ne pateant aures ora rotunda uolunt.
Alterius crines humero iactentur utroq̃:
Talis es aſſumpta phœbe canore lyra.
Altera ſuccinctæ religetur more dianæ:
Vt ſolet attonitas quum petit illa feras.

¶ Quæq̃ fuerũt:uel ſub Tarquinio:uel Romulo re gnãte:uñ in faſtis quoq̃ ita ſcri. Oui.Iuppiter angu ſta uix tutus ſtabat in æde : Inq̃ Iouis dextra fictile fulmen erat Frõdib⁹ ornabãt:q̄ nũc capitolia gẽmis ¶ Curia ꝯſilio:curiã duoꝝ geneꝝ fuiſſe ſcri. Varro: ubi curarẽt ſacerdotes res diuinas:ut curiæ ueteres: &ubi ſenat⁹ hũanas:ut curia hoſtilia:quã prim⁹ ædi ficauit Hoſtili⁹ rex ante hãc nr̃a erãt:de qbus ĩ octa uo ita Liui.ſcri. Naues Antiatũ ꝑtim ĩ naualia Ro mæ ſubductæ:ꝑtim icẽſæ.roſtriſq̃ eaꝝ ſuggeſtũ in foro extructæ adornari placuit:roſtraq̃ id tẽplũ ap pellatũ:ubi aũt fuerint:docet ẽt Pedianus.Erãt:inqt tũc, roſtra nõ eo loco:quo nũc ſunt:ſed ad comitiũ ꝑpe iũcta curiæ:de qua nũc itelligit Ouidius.¶ De ſtipula ſic etiã Virgili⁹.Romuleoq̃ recẽs horrebat regia culmo.¶ Tatio regna tenẽte.T.Tatio Sabino pariter cũ Romulo regnãte:ut Liui. docet. ¶ Quæ nũc ſub phœbo.Apollinis Palatini tẽplum itelligit qđ in palatio Auguſtus ædificauit Suetonius. Apol lis ea ꝑte palatie dom⁹ excitauit:quã fulmie ictã de ſiderari a deo aruſpices ꝓnunciarũt:addita portic⁹ cũ bibliotheca latina græcaq̃ quo loco iã ſenior ſæ pe ẽt ſenatũ habuit.Portic⁹ & tẽpli Apollinis palati ni meminit ẽt Properti⁹ multis uerſib⁹ in ea elegia: q̄ ſic icipit.Queris cur ueniã tibi tardior ¶ Ducibuſ q̃ palatia fulgẽt:p̄duces imꝑatores deſignat:& Au guſtũ:potiſſimũ ac Tiberiũ : quoꝝ alter in Palatio habitauit:alter uero illic etiã natus ẽ:ut docet Sue toni⁹. Palatiũ aũt iõ appellatũ eſt:q̃ ut Varro docet Palãres cũ Euãdro uenerũt:q ẽt Palatini:& aborige nes ex agro rheatino:q appellat̃ palatiũ:ibi cõſede rũt.Alii a palatia uxore latini putauerũt.Sũt q a peco re dictũ putãt:itaq̃ Neuius Balatiũ appellat.Virgili us: Pallãteũ dictũ ſcribit a Pallãte arcade Liui⁹ a Pal lãteo mõte Arcadiæ palatiũ.Deide palatinũ montẽ appellatũ putat.¶ Lẽtũ aurũ:uel tardũ iuẽtu:uel fle xibile:ut plũbũ ¶ Subducit̃ : effodit̃:nã cuniculis ꝑ magna ſpatia actis:cauãt mõtes ad lucernaꝝ lumia: ut docet Pli.a formicis:aut gryphyb⁹ apud Scytas e ruit ¶ Cõcha uenit:margaritas itelligit: q̄ naſcũt in ꝯchis eaꝝ:dos oĩs in cãdore: magnitudie:orbe:leui ore ꝑõdere:his nomẽ unionũ Romãæ ĩpoſuere de litiæ:qm̄ nulli duo repiant̃ idiſcreti:auctor Plinius.

Apollin's palatini templum

Palatium'

Margaritæ

Vniones

Diuerſo littore:rubri.ſ.&idici maris.ubi clariores naſcũt̃:ut idẽ Pli.docet effoſſo marmore:ex qb⁹locis marmora effoſſa in urbẽ ueherẽt̃ ut diximus in prio ¶ Nec qa cæruleæ:nec qa mollia & ſũptuoſiſſima erigũt̃ ædificia ubi fuerãt maria:q̃a plæriſq̃ Romanis ſterni ſolita docet Saluſtius hi s uerbis. Nã qd ea memorẽ q̄ niſi his:q uidere nemini credibilia ſũt:a priuatis cõpluribus ſubuerſos mõ tes:maria cõſtrata eſſe Scri.ẽt Plutarchus Lucullũ iuxta mare circa Neapolim altiores ꝓfũdis foſſis,tumulos ſuſpẽdiſſe:& maritias ædes eaſq̃ ãpliſſimas ædificaſſe:ubi diſcurſus maris piſcoſoſq̃ riuos ædib⁹circũduxerat.qb⁹opi bus Stoic⁹Tubero:uel ut Pli.ſcri.Põpeius Xerxẽ eũ ex togato hoĩe appellauit .¶ Admotæ manus ad or nãdũ adhibitæ ¶ Diſcrimina diuiſionẽ capilloꝝ ¶ Puri capitis:ſine ullo uelamine . ¶ Exiguũ nodũ:cri nes in orbẽ redactos:quẽ cincinũ.Iuuenalis:annulũ Mar.appellat ¶ Iactet̃ utroq̃ humero:ꝑ colla demiſſ.

Curie du orũ generum

Roſtra

Maria romonis ſtrata

Xerxes gatus

fluāt ¶ Succinctæ dianæ:agili:& expeditæ ¶ Religeť:capillos poſt ceruicē collectos aſtringat:ita tñ ut
defluāt ut nūc cyprias fœmīas uidemus ¶ Inflatos capillos.tumētes:& paꝝ aſtrictos ¶ Teſtudine cylle-
næa reticulo curuo ī modū teſtudinis:quo utūť mulieres ad ornatū capitis.Iuue. Reticulūq; c omis au
Reticulū — rarū īgētib⁹īplet:teſtudinē aūt cyllenæā appellat qm̄ cyllenius Mercuri⁹ dr̄ a Cyllene mōte A rcadiæ.q̄
teſtudine — ut ſcri.Diodo.ad formā teſtudinis Lyrā iuenit hoc mō.Quū regrediēs Nilus ī ſuos meat⁹ : uaria in ter-
um — ris reliqſſet aīalia:relicta ēt teſtudo eſt q̄ cū putrefacta eēt:& nerui ei⁹ remāſiſſent extēti itra coriū.pcuſſa

Hanc decet inflatos laxe iacuiſſe capillos :
Illa ſit aſtrictis impedienda comis .
Hanc decet ornari teſtudine cyllenæa:
Suſtineat ſimiles fluctibus illa ſinus.
Sed neq; ramoſa numerabis in ilice frōdes:
Nec quot apes hyble:nec quot ī alpe ferę
Nec mihi tot cūltus nūero cōprēdere fas ē:
Adiicit ornatus proxima quæq; dies.
At neglecta decet multas coma:ſæpe iacere
Heſternam credas : illa repexa modo eſt.
Ars caſum ſimulet:ſic capta uidit in urbe
Alcides iolen:hanc ego dixit amo.
Talē te bacchus ſatyris clamātib⁹heuhoe
Suſtulit in currus cnoſi relicta ſuos.
O quātum indulget ueſtro natura decori:
Q uarum ſunt multis dāna pianda modis
Nos male detegimur:raptiq; ætate capilli:
Et borea frondes excutiente cadunt.
Fœmina caniciem germanis inficit herbis:
Et melior uero quæritur arte color.
Fœmina ꝓcedit dēſiſſima crinibus emptis:
Proq; ſuis alios efficit ære ſuos.
Nec pudor ē emiſſe palam:ueniſſe uidem⁹

Cyllenius — a Mercurio ſonitū dedit:ex cui⁹imitatiōe cythara ē
Lyra inuē ta — cōpoſita:ut docuit Ser.in.iiii.geor. ¶ Suſtineat ſimi
les fluctib⁹:alia quoq; ita aſtrigat capillos:ut illi flu
Alpes — ctus imitari uideať. ¶ In alpeīī mōtib⁹:poſuit ſpēm
ꝓ gn̄e Sūt.n.alpes mōtes altiſſimi q Italiā a gallia
&germāia dſtermināt:q̄s Hānibal cū exercitu traie
cit.Iuu.& mōtē rupit aceto: dictæ ſť alpes:ut Pōpe.
ſcri.ab αλφη qd᷑ cādidū iterp̄tať: qa ppetuis niu b⁹
albeſcūt . Serui⁹ nomē a gallis iditū putāt:q mōtes
altos alpes uocāt:de alpib⁹plura legito apd᷑ Siliū in
quarto. ¶ Tot cultus.tot ornādi modos . ¶ Adiicit
ornat⁹:nouos cultus fœīæ ī dies excudūt:id qd᷑ eti
am nr̄a tēpeſtate fieri uidem⁹ ¶ Illa repexa : paulo
añ ornata iteꝝ repectiť. ¶ Ars caſū ſimulet:capillos
caſu iornatos eē ſim̄ľabis.quū tñ eos pexueris ¶ Sic
Hercules Iolem ab duxit — ca.ui.in ur.Hercules Iolē Euriti fil ā inOechalia do
minātis uxorē petiit:pr̄ qa Megarā uxorē: ille pau
loāte dimiſerat:ueritus:ne idē filiæ eueniret:ſup eo
ſe mr̄imonio ꝯſultuꝝ dixit:Hercules fruſtrat⁹ſpōſa
in Ætholiam uenit:&deianirā Oenai ex Altheia du
xit uxorē deinde ī Oechaliā ꝯtra Euriti liberos.qm̄
Iole uxor ei negata fuerat:exercitū duxit:urbe cap
ta Euriti filios Toxeū:Moliōnē ac Pytiū occidit:Io
lē uero abduxit : quā miro amore ꝓſecut⁹ ē:auctor
Diod. ¶ Heuhoe:uox eſt bacchātis. ¶ Cnoſi relicta.
Ariadnā ſignificat:cui⁹fabulā dixim⁹ ¶ Indulget ue
ſtro decori:facit uos deceř. ¶ Dāna piāda:qa corpo
ris uitia celatis . ¶ Raptiq; ætate capilli:defluuiū ca
pilloꝝ:ut Pli.ſcri.in muliere rarū:in ſpadonib⁹ nō
Defluuiū capillorū — uiſū:nec in ullo ante ueneris uſum:nec īfra cerebrū
aut īfra uerticē:aut circa tēpora:atq; aures: caluitiū
uni tātū aīaliū hoī : p̄terq̄ innatū: nā q̄dā aīaliū na-
turaliter caluēt:ſicut ſtrutio cameli:& corui aq̄tici:
qbus inde apud Græcos nomē ē ¶ Fœmīa canitiē:
oñdit fœmīas ætatis ēt uitia poſſe celare:ſic & Tibul. Tū ſtudiū formæ ē : coma quū mutať:ut annos.
Germāiæ herbæ — Diſſimulet uiridi cortice tīcta nucis ¶ Germāis herbis:qb⁹ Germani utūť ad colorādos capillos.Eos.n.
Stra.ſcri.maxime comas nutrire.Aut herbā ītelligit:q̄ ī Gallia Glaſtū appellať quo Britānorū cōiuges
nuruſq; toto corpore oblitæ qbuſdā in ſacris nudæ īcedūt:Æthiopū colorē īmitātes: ut Pli. refert Scri.
Glaſtū — ēt Cæſar in q̄nto cōmētarioꝝ:Britānos oēs glaſto infici:qd᷑ ceruleū efficiat colorē. ¶ Canitiē:canos ca
pillos. ¶ Vero.natiuo colore. ¶ Crinib⁹ emptis:fœīæ.n.defluētib⁹ capillis:alienis utunť:quos Proptius
Capilli externi — Externos appellat.Oui.ad Corinā O q̄ ſæpe aliquo crinē mirāte rubebis.Et dices empta nūc ego mer-
ceꝓbor:& Mar.Dētib⁹atq; comis nec te pudet uteris ēptis ¶ Herculis ante oculos.Hercules Romæ ædē
hūit:foro boario ꝓximā:ut ſcri.Diony.ubi ei⁹dei ſtatuā ſacrauit Euander.& triūphalis dicebať:& p triū-
Herculis ædes — phos ueſtiebať hītu triūphali:auctore Pli.hui⁹tēplū:ut Soli.docet:nec canes:nec muſcæ īgrediebāť:cui⁹
rei cām hāc eē arbitrať:q̄ cū uiſceratiōnē ſacrificolis daret muſcaꝝ deū dr̄ īprecat⁹ : clauā uero in aditu
Hercules triūphalis — reliqſſe cui⁹olfatū refugerēt canes.Fuit & Romæ ad portā trigeminā iuxta Tyberi ædes Herculis : quā
M.Octaui⁹ Heren⁹īpetrato a magiſtratibus loco.cōſecrauit:ut Macro.ſcri.In quo ex decimis ſacra deo
Aedes Herculis muſaꝝ — offerri ſolita:refert Diodorus. Fuit quoq; ad circū Flaminiū ædes herculi cū muſis cōmunis:cuius rei
cauſā aſſignat ī ꝓble.Plutar.Macr.Fuluiū nobiliores faſtos ī æde herculis muſaꝝ poſuiſſe ſcri.Ille enī
primus ædē Herculis muſaꝝ ædificauit:ex pecunia cēſoria:nō id mō ſecutus q̄ īp̄e litteris & ſūma poe
Hercules Muſagetes — tæ amicitia duceret:ſed q̄ ī græcia quū eēt īperator accepat herculē Muſagetē eē.i.comitē decēq; mu-
ſaꝝ:idēq; primus nouē ſigna:hoc ē oīum camœnaꝝ ex Ambraciēſi oppido trāſlata:ſub tutela fortiſſi
mi numinis ꝯſecrauit:ut res ē:qa mutuis opib⁹ & p̄miis ornari iuuariq; deberēt:muſarū qes deſcēſione
Hercules Puſillus — Herculis.& uirt⁹ Herculis:uoce muſaꝝ auctor Nazrius ī panægyrico ꝯſtātini eā igiť ædē poſtea refecit
Martius Philippus Auguſti uitricus:ut Suet.docet.& in.6.faſtorū Oui.ita ſcri.Sic ego ſic clio:clari mo

numĩta Philippi Aſpicis.uñ trahit martia caſta genꝰ.Mar.Puſillũ appellat,Herculẽ iuxtaTiberĩ ad eiꝰ dñiã qa erat foro boario ꝓximꝰ:qmaximꝰ dicebaṫ:qm̃ ut docet Diony.ibi erat,ara.q̃ a Romãis dicebaṫ maxima:cuiꝰẽt meminit Maro:ad quã Hercules decimã obtulit. Fuit ẽt Hercules apd' circũ maximũ in æde Põpeii magni opus Myrõis:cuiꝰmeminit Oui.ĩ faſ.Altera ps circi cuſtodẽ ſub Hercule tuta ẽ.Quod,deꝰ euboico carie nomẽ hẽt ¶ Virgineũq; chorꝝ:muſarꝝ cœtũ:q̃ ſũt nouẽ:q̃rũ noĩa:& ſignificatiões legito apd' Diodorꝝ in.5.¶ Segmẽta:ueſtes aureas:uñ ſegmẽtatꝰ.Iuue.Et ſegmẽtatis dormiſſet paruula cunis

Hercules maximus
Hercules apd' circũ max.
Segmẽta

Herculis ante oculos uirgineũq; chorũ
Q uid de ueſte loquar nõ iã ſegmẽta reqro
Nec quæ de tyrio murice lana rubet.
Q uũ tot ꝑdiderint pretio leuiore colores:
Q uis furor eſt cenſus corpore ferre ſuos
Æris ecce color: tum quũ ſine nubibus aer:
Nec tepidus pluuias cõcitat auſter aquas
Ecce tibi ſimilis:q quõdã phryxõ & hellen
Diceris inois eripuiſſe dolis.
Hic ũdas imitaṫ:hẽt quoq; nomẽ ab ũdis:
Crediderĩ nymphas hac ego ueſte tegi.
Ille crocum ſimilat: croceo uelatur amictu:
Roſida luciferos quum dea iũgit equos:
Hic paphyas myrtos:hic purpureos ame(thiſtos
Albẽteſue roſas theiciãue gruẽ.
Nec glãdes amarylli tuæ:nec amygdala de(ſunt.
Et ſua uellerib' noĩa cæra dedit.
Q uot noua terra parit flores qũ uere tepẽti
Vitis agit gẽmas:pigraq;fugit hyems.
Lana,tot aut pluresſuccos bibit:elige certos
Nam non conueniẽs omnibus unus erit.
Pulla decet niueas:briſeida pulla decebat.
Q uũ rapta eſt pulla tũ quoq; ueſte fuit
Alba decent fuſcas:albis cephei placebas:

Et ſegmẽtari:ut Probꝰſcri.dñr:q ueſtes ex auro elaborabãtSegmẽtũ ẽt ſcri.Ser.eẽ ornamẽtũ colli:qd' monile appellamus.Sũt ẽt ſegmẽta faſciolæ q̃dã:q̃ extremã ptẽ ueſtis ambiũt:a crebris ſectiõibꝰ appellata:Iuue.ſegmẽta &lõgos habitꝰmõilia ſumũt.ſegmẽta ẽt circulos appellamꝰ.Plini.Plura ſũt aũt hæc ſegmẽta mũdi:nr̃i circulos appellauere.Græci paralelos:ſegmẽtũ p̃terea ſignificat qſqlias rerꝝ ſectarꝝ a ſeco uerbo:mutatõe e in g.Pli.Craſſior.n.harena laſſioribꝰſegmẽtis terit¶ Nec q̃ de tyrio murice.Tyrus quõdã ĩſula p̃ alto mari/ſeptĩgẽtis paſſibus diuiſa poſtea uero Alexãdri magni oppugnantis operibus ꝯtinẽs:nobilis fuit,ꝯchilio atq;purpura:q̃ oĩum optima erat:ut Stra.ſcri.uñ Oui.de remedio ita inqt.Cõfer amyclæis medicatũ uellus ahenis.Murice cũ tyrio turpiꝰ illud erit. Purpuræ aũt color duplex erat puniceus q in Aphrica naſcebaṫ: & rubẽs:q in Tyro Tybul.Ille ſelecto certẽt p̃berĩ colores.Aphrica puniceũ:purpureũq; tyros.Suos cẽſus:qcqd poſſidẽt¶ Æris ecce color:is cæſius appellaṫ a cœli colore:ut Gellius docet.eũ qdã hiacyntinũ appellãt: uulgo cœleſtẽ dicimus. ¶ Qui quõdã phryxon:& Hellẽ:q color aeris erat.quũ phryxꝰ trãſfretauit nouercã fugiẽs Sũt q referẽdũ putẽt ad aureũ arietis phryxei colorẽ:quod nõ Placet.Phryxus Athamãtis regis Thebarꝝ ex Neiphyle filiꝰ: nouercæ ĩſidias declinãs una cũ ſorore Helle e Græcia aufugit:qbꝰ trãſfretãtibꝰ iuxta quoddã deorũ oraculũ ex Europa in Aſiã ſup aureo ariete:aiũt uirginẽ in mare delapſã dediſſe Hellleſpõto nomẽ: Phrixũ in Põto ꝓficiſcẽtẽ delatũ ĩ Cholchida:q quũ ſecũdũ oraculũ arietẽ ſacrificaſſet. pellem in tẽplo Martis ſuſpẽdit auctor Diod.Ideo ãt fingũt Phryxã,ab ariete uectã fuiſſe:qm̃(ut Euſebiꝰ ſcri.)nauis.ei parata erat:cuiꝰ ĩſigne aries erat.Palephatus affirmat arietẽ uocatũ

Segmentatus
Segmentarii
Tyrus inſula
Tyria purpura
Purpuræ color duplex
Cæſius color
hiacynthinus color
Phryxi & helles fabula
Helleſpontus

nutritorẽ Phryxi:p quẽ aufugit.¶ Dolis inois:ĩſidiis nouercæ Inus:qbꝰ conati ſũt aufugere.Ab Ino.n.inous deduciṫ.Oui.in met.Inooſq; ſinus Atamãtheoſq; pererrat. Hic undas imitaṫ. Glaucũ hoc ẽ uiridẽ colorẽ deſignat:quẽ Hialũ quoq; appellamꝰ¶ Habet quoq; nomẽ ab undis. Glaucũ.n.græci uiride appellãt. Vir.Et glauca canẽtia frõde ſalicta.& Glauce una nereidũ ita,appellata ẽ a calore maris.Sũt q ueſtẽ chimatilẽ a fluctu cognomiatã:cuius meminit Plautus: ĩtelligi uelint ¶ Crediderĩ nymphas.Idẽ uideṫ in Geor.Maro ſignificare:quũ,inqt Mileſia uellera nymphæ.Carpebãt hiali ſaturo fucata colore: ¶ Roſida dea:Aurora.¶ Et luciferos equos:equos lucẽ,ferẽtes¶ Paphias myrtos Veneri dicatas.uñ Romæ ara uetus fuit Veneris myrteæ:quã Murtiã uocabãt.Liuius.Ad Murtiæ datæ ſedes.De myrto plura legito apud Pliniũ in.xv.¶ Amethiſtos. Amethiſtinꝰ color eſt uiolaceꝰ: ab amethiſto gẽma appellatus: de quo Pli.hæc.Aliũ amethiſtõ:q uiola:& ip̃e in purpureũ:quẽq; Iãthinũ appellauimꝰ:q̃uis falſo in pleriſq; codicibus hyacinthinũ quidã legi exiſtimẽt De Amethiſtina ueſte Martialis.Ameriſtinaſq; mulierũ uocat ueſtes. Threiciamue gruẽ:quã Maro Strimoniã appellauit.Eſt enĩ Strimõ Macedoniæ terminꝰ quã Thracia diuidit:ad quã æſtatis tempore multæ aduolant grues: Nec glandes amarylli tuæ: Alludit ad illud Maronis carmẽ Caſtaneaſq; nuces mea q̃s amaryllis amabat:colorẽ autẽ eũ deſignat: quẽ ĩ caſtaneis uidemꝰ¶ Noĩa cæra dedit:cæruleũ enĩ a colorẽ,cæræ appellamꝰ:Color ẽ mediꝰĩter uiridẽ &nigrꝝ ut docet Seruiꝰ¶ Plures ſuccos:plures colores¶ Elige certos:elige decẽtes colores¶ Pulla decet niueas nigra ueſtis cãdidã decet puellã.pullũ.n.nigrũ appellamꝰ:uñ pullati ꝓceres¶ Quũ rapta ẽ:uṫ ab Achille diruta eius pr̃ia:uel ab Agamẽnone Achilli erepta:miſſis p̃conibꝰ Taltybio:&Eurybate:q eã deduxere ĩ uitã mœſtã:& pœne ire recuſãtẽ:ut ĩ prĩo Ilia.ſcri.Home.¶ Cephei: Andrõede filia cephei Æthiopũ regis.¶ Preſſa ſe.uel a te calcata,& hitata:quũ ĩ eã,delata es a Perſeo:uel parꝝ mari eminẽs.Eſt.n.Seriphos

Glaucus color
Hialus
Glaucum
Glauce
Martia Venus
Amethiſtinus color
Strimõiæ grues
ſtrimon
Cæruleũ
Pullum
Pullatũ
Seriphos

Danae cũ Perſeo reperta a Dicte Seriphi ni lapi- des

pua ĩſula Cycladũ una:in q̃ ea fcã uulgãt:q̃ dñr in fabu. Dicũt.n. Dictẽ piſcatorẽ ĩ eã ĩſulã arcã abduxiſ ſe ræ tibꝰ ĩ qua Perſeꝰ cũ mr̃e Danae poſitꝰ tenebat:quos pr̃ Acriſiꝰ ĩ mare abiecerat:ĩ ea educatũ fuiſſe Per ſeũ tradũt:q cũ caput Gorgoneis allatũ Seriphiis oñdiſſet uniuerſos mutauit ĩ lapides idq̃ ĩ mr̃is ultionẽ qa illis adiutoribꝰ Seriphi rex Polidectꝰ nuptiis ĩuitã adægiſſe ꝯſtituiſſet. Adeo ãt ꝯſtat lapidoſã eẽ Seri- phũ ut id ĩſpecta Gorgone obueniſſe dicãt:auctor Stra. ¶ Ne trux cap iret ĩ alas:ne male olerẽt alæ in q bꝰ hircũ cubare ꝓuerbiũ fuiſſe dicimꝰ. Alexãder aphrodiſeus ſcri. axilã:ĩõ grauiſſime olere:q̃ ſpiramẽtis

Ad ſe dã- dum alaꝝ uirus. Caucaſus

careat:graueẽ ãt odorẽ in his ꝑcipuũ eẽ pp putredi nẽ:q̃ ibi gignit ob humiditatis morã:q̃ nec dimoue tur nec exercet:uirus ãt alaꝝ:& ſudores ſedari Alu mĩe docet Pli. li. 35. ¶ S3 nõ caucaſea:nõ doceo hæc fœĩas barbaras:& ĩcultas & mõtiũ ĩcolas. ẽ.n. Cau caſus mõs ab India:uſq̃ ad tauꝝ porrectꝰ:q ꝓ gẽtiũ & linguaꝝ uarietate quo uerſũ uadit diuerſis nomi minibꝰ nũcupat. ubi ãt ad oriẽtẽ in excelſiorẽ ꝯſur- git ſublimitatẽ pp niuiũ cãdorẽ Caucaſus nũcupat nã oriẽtali lĩgua caucaſũ ſignificat cãdidũ: auctor Ptolemeꝰ Strabo ſcri. Macedonibꝰ cũ Alexãdro in Indiã ꝓfectis Caucaſũ uocatũ eẽ. Solinꝰ refert mõtẽ Caucaſũ ab India ĩcipere:& maximã orbis ꝑtẽ ꝑpe tuis iugis penetrat. ¶ Myſe caice. Caicus ut Pli. ſcri. fluuiꝰ ẽ Phrygiæ a myſia ueniẽs ¶ Ne fuſ. ne rubi- ginoſos dentes eẽ patiat ¶ Mane lauẽt aqua:ne ru biginẽ ꝯtrahant: aut uioletur halitus:qd̾ fit ciborũ ac dẽtiũ uitiis:ſed maxĩe ſẽio: utile ẽ ãt mero añ ſõ nos colluere ora pp halitũ:frigida aq̃ matutinis:ĩ- pari numero ad cauẽdũ dẽtiũ dolores:auctor Plin. ¶ Inducta cæra:ſupinducta ceruſa. Mar. Sic q̃ nigri or ẽ cadẽte moro. Ceruſata ſibi placet licoris. Colo res ãt qbus mulieres faciẽ uenuſtãt:hi præcipui ſũt Ceruſa:Terrachia:Seliuſia. Melinũ & Purpuriſſum: de qbus Pli. multa. ¶ Arte rubet:ſupinducto. ſ. fuco ¶ Arte ſupcilii:fœmĩæ calamiſtro & coloribꝰ rarita tẽ ſuperciliorꝝ emẽdabãt: uñ Pli. ſcri. urſino adipe miſto Ladano:& lãtho capilloꝝ defluuia ꝯtineri:& raritatẽ ſupcilioꝝ cũ fũgis lucernaꝝ:ac fuligine:q̃ ẽ in roſtris eaꝝ emẽdari: qd̾ notat ẽt Iuue. eo uerſu. Ille ſupciliũ madida fulgine tĩctũ. Obliqua ꝓducat acu ¶ Parua aluta:paruũ tectoriũ:q̃ſi q̃dã pellis. ẽ.n. aluta molior pellis. uñ alutariũ piſcẽ apud Pli legi- mꝰ. & ĩ cõmẽtariis Cæſar ſcri. Gallos uellis ex alutis tẽuiter ꝯfectis uti ſolitos fuiſſe. Iuue. alutã ꝓ crume na poſuit ¶ Nec pudor ẽ oc. Ciere & croco utebant mulieres ad uenuſtãdos oculos:utebant ẽt ſtibio: uñ ĩ ſacris lr̃is Ezechiel inq̃t:Circũliniſti tibi oculos tuos ſtibio:& ornata es mũdo mr̃iebri. De ſtibio:ſi- ue ſtibia (utroq̃.n. gñe ꝓfert) plura legito apd̾ Pli in lib. 33. potes hic intelligere de eo aluminis gñe: qd̾ Mellinũ appellat Pli. ab ĩſula Melo:id cõbuſtũ

Caicus Quom halitꝰ uio- latur

Colores ad faciem uenuſtan- dam

Ad rarita- tem ſupci liorum

Aluta Alutarius piſcis

Ad uenu- ſtandos oculos

ſtibium

Sic tibi ueſtitæ preſſa ſeriphos erat.
Quã ſæpe admonui:ne trux caper iret ĩ alas
Neue forẽt duris aſpera crura pilis.
Sed non caucaſea doceo de rupe puellas:
Quæq̃ bibunt undas myſe caice tuas.
Qui ſi præcipuam:ne fuſcet inertia dẽtes:
Oraq̃ ſuſcepta mane lauentur aqua:
Scitis & inducta candorem quærere cæra:
Sanguine quæ uero nõ rubet. arte rubet.
Arte ſupercilii confinia nuda repletis:
Paruaq̃ ſinceras uelat aluta genas.
Nec pudor eſt oculos tenui ſignare fauilla:
Vel prope te nato lucide cydne croco.
Eſt mihi:quo dixi ur̃æ medicamina formæ
Paruus:ſed cura grande libellus opus.
Hinc quoq̃ præſidiũ læſæ petitote puellæ:
Non eſt pro ueſtris ars mea rebus iners.
Non tñ expoſitas mẽſa deprendat amator
Pixidas:ars faciem diſſimulata iuuet.
Quem non offendat toto fex illita uultu:
Quũ fluit in tepidos pondere lapſa ſinus
Eſopa qd redolent:q̃uis mittantur athenis:
Dẽptus ab immũdæ uellere ſuccꝰ ouis.
Nec corã miſtas ceruæ ſumpſiſſe medullas
Nec coram dentes perfricuiſſe probem.
Iſta dabũt faciem:ſed erunt deformia uiſu:
Multaq̃ quũ fiunt turpia:facta placent:
Quæ nũc nomẽ hñt operoſi ſigna myrõis:
Pondus iners quõdã:duraque maſſa fuit.

Melinum Sinopis Cydnus

carbonibꝰ:donec cinis fiat. oculoꝝ ſcabricias extenuat:uis.n. eiꝰ aſtrĩgit ob id oculoꝝ uitiis aptiſſimũ eẽ Pli. docet Plautus in muſtellaria. Neq̃ ceruſã:neq̃ Mellinũ oportet attĩger:eũdẽ uſũ ꝑſtat Sinopis:a ſi- nope urbe appellata. ¶ Lucide cydne croco. Cydnus fluuius ẽ Ciliciæ:quẽ a Tauro ortũ hẽre ſcri. Stra. Alii ex alueo Cohaſpidis deriuari tradũt: ut docet Solinus:Tarſũ liberã urbẽ ꝓcul a mari ſecat. In cilicia ãt optimũ crocũ naſcebat quo in uenuſtãdis oculis utebãt ¶ Eſt mihi quo dixi:libellũ Oui. cõ poſuit de medicamĩe faciei:quẽ deſideramus:nã is:q extat:nõ Ouid. eẽ qdã arbitrãt. ¶ Læſæ:faciẽ læſã:& uiolatã hñtes. ¶ Hinc ex eo libello. ¶ Pixidas:uaſa ex buſo ¶ Ars diſſimulata iuuet:uenuſtãdi artẽ nõ detegẽdã eſſe ꝑcepit. ¶ Eſopa qd redolẽt. Sordes pecudũ:ſudorq̃ fœminũ alatũq̃ adhærẽtes lanis eſopũ uocant.

Eſopum

Innumeros ꝓpe uſus hñt in atticis ouibus genito:palma fit pluribꝰ modis:ſed ꝓbatiſſimũ lana ab his ꝑtibus recẽti ꝯcepta:aut qbuſcũq̃ ſordibꝰ ſuccidis primũ collectis:ac lento igni in æneo uaſe ſufferuefa ctis:& refrigeratis:pinguiq̃ qd̾ ſupnatat collecto in fictili uaſe iterũq̃ decocta priore materia:q̃ pinguitu do utraq̃ frigida aqua lauat. & lĩteo ſiccat:ac ſole torret:donec cãdida fiat:ac trãſlucida:tũ in ſtagna pi xide ꝯdit. Probatio aũt ut ſordiũ uirus oleat: & manu fricãte ex aqua nõ liquet:ſed albeſcat:ut ceruſſa:

oculis utiliſſimũ:ↄtra iflãmatiões:genarũq; calũ:auctor Pli.Eſt aũt ordo:eſopa appoſitiue ſuccus dẽptꝰa uellere imũdæ ouis qd redolẽt:quis mittanť athenis.De eſopis multa ẽt Diaſ.& Auic.q ea hũida appellat.Sũt q yſopa legãt:Alii Oeſypa legẽdũ putãt,ita.n.apud Diaſco.legiť:deduciturq; ab oue:quã græci oin uocãt q̃ſi οιοσρυϖον.i.ouiũ ſordes. ⁋ Signa myronis.Myrones duos fuiſſe Pli.ſcri. Alteꝝ Lycium Polycleti diſcipulũ:q floruit olympiade.87.alteꝝ uero Eleuteris natũ:Ageladis diſcipulũ. Bucula eum maxĩe nobilitauit celebritatis uerſibꝰ laudata:fecit & Canẽ:& Diſcobolon:& Perſea:& Criſtas:& Satyꝝ

Annulus ut fiat:primo colliditur aurum.
Quas geritis ueſtes:ſordida lana fuit.
Quũ fieret lapis aſperat nunc nobile ſignũ.
Nuda uenus madidas exprimit ibre comas
Tu quoq; dũ coleris:dũ te dormire putemus.
Aptius a ſumma conſpiciere manu.
Cur mihi nota tui cauſa eſt ſplẽdoris in ore.
Claude fores thalami:q̃ rude cogis opus.
Multa uiros neſcire decet:pars maxima rerũ.
Offendet:ſi non interiora tegas.
Aurea quæ pendent ornato ſigna theatro.
Inſpice q̃ tenuis brachtea ligna tegat.
Sed neq; ad illa licet populo:niſi facta uenire.
Nec niſi ſummotis forma paranda uiris.
At non pectendos coram præbere capillos.
Vt iaceant fuſi per tua colla ueto.
Illo præcipue ne ſis moroſa caueto.
Tempore;nec nexas ſæpe reſolue comas.
Tuta ſit ornatrix;odi:quæ ſauciat ora.
Vnguibus:& rapta brachia fixit acu.
Deuouet & tangit dominæ caput illa:ſimulq;
Plorat ad inuiſas ſanguinolenta comas.
Quæ male crinita eſt:cuſtodẽ in limĩe ponat.
Ornetur bonæ ſemper in æde deæ.
Dictus eram ſubito cuidam ueniſſe puellæ.
Turbida peruerſas induit illa comas.
Hoſtibus eueniat tam fœdi cauſa pudoris.
Inque nurus parthas dedecus illud eat.
Turpe pecus mutilũ:turpis ſine gramĩe cãpꝰ
Et ſine fronde frutex:& ſine crine caput.
Non mihi ueniſtis ſemele:lædeq; docendæ.
Perq; fretum falſo ſidoni uecta boue.
Aut helenæ quã nõ ſtulte menelae repoſcis.

admirãtẽ tibias:& Mineruã:Delphicos:Pentathos:Pãcratiaſtas:Herculẽ:q eſt apud circũ maximũ in æde Põpeii magni:ut antea docuimus:fecit & Cicade monumẽtũ & Locuſtæ:& Apollinẽ:quẽ a triũuiro Antõio ſublatũ r̃ſtituit Epheſiis Diuus Auguſtus in q̃ete monitꝰ. ⁋ Põdus iners:æs ſine forma. ⁋ Collidiť,auꝝ:malleo cudiť:uel liqueſcit. ⁋ Nuda uenus:potes intelligere de ea Venere:quæ ut Pli.ſcri.erat ĩtra Octauiæ porticus in æde Iouis:quã Heliodorus:qď eſt alteꝝ terris ſymplega nobile lauãtẽ ſeſe fecerat:ut nõ ĩ imerito poeta dixerit:eã madidas comas exprimere:magis placet loquať de Venere praxitelica nuda illa gnidiã añcedente:& quæcũq; aliũ locũ nobilitãt:quæ fuit in tẽplo Bruti Callaici apud Circũ flamineũ:cuius meminit Pli. ⁋ Exprimit imbre comas:tanq̃ exiens e mari:ex quo nata fertur:talẽ.n.eã fecerat:qualẽ ẽt Apelles pinxerat. ⁋ Aptius a ſũma:aptius inqt aſpiciere ab amãte:quũ extremã manũ impoſueris tuo cultui. ⁋ Aurea ſigna:quæ inter colũnas locabanť:uñ in.M. Scauri theatro legimus ſigna ærea inter colũnas fuiſſe numero tria millia: ⁋ Tenuis brachtea:tenuis lamina.Vergi.Sic leni crepitabat brachtea uẽto. ⁋ Moroſa:difficilis:quærula. ⁋ Tuta ſit ornatrix:ſit ſecura:ne eam pulſes. ⁋ In æde:in loco minime uiris peruio. ⁋ Bonæ deæ:ad quam uiris non eſt acceſſus.Proptius.Sacra bonæ maribus nõ adeũda deæ. Bona aũt dea:quã Græci Gineciam noĩant Romæ colebať:eã Phryges Midæ nepotes regis parentẽ aſſerunt:Romani Driada puellã Fauni uxorẽ exiſtimabãt:nõnulli Græcorũ illã ex liberi nutricibus eſſe:quã ne fari liceat:uñ & mulieres:quũ feſtos ei dies peragũt:tabernacula in uitigineis intexunt ramis:ſacrũ p̃terea draconẽ deæ ſ̃m fabellã erigũt:dũq; ei ſacra celebranť:neq; eo uirũ accedere:nec domi adeſſe fas eſt:in eis ſacrificiis ipſe ĩter ſe mulieres multa orphicis ↄſentanea facere tradunť. Quuз igiť ea inſtant ſolẽnia:uir ipſe:ſeu præturã:ſeu cõſulare gerat impiuз:cũctiq; mares una cõmigrãt:uxor domum ornatiſſime extruit:ibi maxima ſacroꝝ pars noctu pagiť:p̃miſcua ſonis & cãtibus loca:lõgas exercẽt uigilias:auctor Plutar. Cicero etiã in orone pro haruſpicũ r̃nſis hæc inqt.Quod q deз ſacrificiũ nemo niſi P.Clodius oi memoria uiolauit:nemo unquã adiit:nemo neglexit:nemo uir aſpicere nõ horruit:qď fit p uirgines ueſtales:fit p pp̃lm Romanũ:fit in ea domo:quæ eſt in impio:fit ĩcredibili cerimonia:fit ei deæ:cui ne nomen qdẽ uiros ſcire fas eſt. ⁋ Peruerſas comas:capillos cõfuſos:& diſturbatos. ⁋ Tã fœdi pudoris:ut deprehendať puella:dũ ornat caput. ⁋ In nurus Parthas:in uxores Parthoꝝ:hoſtes Romani nois. ⁋ Pecus mutilũ:cõminutũ:& ſine cornibus.uñ Pli.ſcribit:mutilis capris eſſe lactis maiorẽ hubertatem. ⁋ Et ſine frõde frutex:nã frutex uirgultũ eſt:qď ad iuſtã arboris magnitudinẽ nõ excreſcit:& ſtatura ſĩis eſt multis herbis. ⁋ Et ſine crine caput.Docet ẽt Apuleius:mulierẽ ſine capillis minime placere:cuius uerba:qm̃ lepidiſſima ſunt:appoſui.Ita.n.ſcribit.Si cuilibet eximiæ pulcherrimæq; fœminæ caput capillo ſpolia-

Myrones duo

Venus nuda

Bona dea Ginetia

Mutilum

Frutex

Mulier ſine capillis

ueris:& faciem natiua ſpecie nudauer is:licet illa cœlo deiecta:mari ædita:fluctibꝰ educata:licet in quā Venus ipſa fuerit:licet omni gratiaꝶ choro ſtipata:& tota cupidinū poplo comitata:& balteo ſuo cincta:placere non poterit: ne Vulcano ſuo.¶ Non mihi ueniſtis Semele: non hæc ſcribunt pulcherrimis:ut fuit Semele Cadmi Thebaꝶ regis filia:aut Læda Helenæ mater¶ Sidoni

Europes fabula

uecta bou. Europē ītelligit:quā ex Phœnicia raptā Iuppiter in tauꝶ deformatus in Cretā detulit:ex qua genuit tres liberos. Minoē:Rhadamātum & Sarpedonē:eā poſtmodū Aſterius ꝓle carens duxit uxorem:& Iouis filiis adoptatis: eos regni ſucceſſores reliqt:ut auctor eſt Diod. Sido

Sidon Sidones

nis aūt Europa dr̄ a Sidone urbe:quā a Phœnicibus cōdita a piſcium ubertate:quos Sidones uocāt:appellatam ſcribit Iuſti.¶ Troice raptor. Paris troiane.¶ Deteriora:minus bona.¶ Sūt plura:nā ex centū puellis plures turpes repies:q̄ formoſas:uel hoc dicit:q̃uis ſint aliquæ formoſæ: tn̄ & ipſæ arte noſtra indigēt:ut pulchriores fiāt quoniā plura ſunt minus bona q̄ par ſit¶ Cōpoſitum eſt:eſt tranquillum.¶ Ceſſat:ab arte ſua:& nauigādi peritia:ſicut formoſa mulier præceptis noſtris minus utit¶ Pleno filo:pānus eni; quo plenior eſt lanæ:eo magis ueſtē efficit latiorē. ¶ Velam ia:ueſtes.¶ Laxus: minus anguſtus:fluxus. Purpureis uirgis. Sūt qui uirgā purpureā eā accipiāt:quā Plinius ſanguineā appellat: pleriqꝫ Sandycē intelligunt:cuius meminit Maro:quāꝫ tn̄ Plinius inter fictitios colores nūerat. Alii purpuriſſū:ſinopidē:& alios huiuſmodi fictitios colores in tenues uirgas redactos ītelligūt:qđ non placet.¶ Virgas purpureas:uacinia:ītelligo: nāꝫ Plinius ſcribit uacinia frutices eſſe in gallia purpureos:idoneos ad tingēdū:cuiꝰ uerba hæc ſunt Nō niſi in aquoſis ꝓueniunt ſalices alni:populi: ſiler:liguſtra teſſeris utiliſſima:itē uacinia in aucupis ſa a:Gallie uero etiā purpura tingēdi cauſa ad ſeruoꝶ ueſtes. De uaciniis plura diximus ī cōmentariis triſtium Ouidii:quæ ꝓpediem ede

Crocodilea:& eorum uſus

mus.¶ Ad pharii confuge piſcis opē:ad medicinā crocodili:qui naſcitur in Ægypto:cuius inteſtina crocodilea appellāt:ea illita ex aqua uerna: tollit morbos oēs:quoꝶ natura ſerpit in facie: nitorēqꝫ reddit:auctor Plinius. Potes etiā de ſtercore crocodilli intelligere:quo puellæ urebant ad cutis nitorem. Horatius. Iam manet humida creta color. Stercore fugatꝰ crocodilli¶ Pes malus:turpis pes¶ Aluth a:calceo¶ Arida crura:ma

Analectides

cie tenuata¶ Analectides. Analectides ſunt modici puluini:q ueſtibꝰ aptari ſolent:ne humeri altiores uideant:analigo eni colligo & aſſumo ſignificat¶ Faſcia:quæ dicebat pectoralis.¶ Sca

Rictus

ber unguis:rubiginoſus:aſper:imūdus¶ Rictus: rictus eſt oris patefactio:tā feræ:q̄ hoīs: a ringo uerbo declinat.¶ Peruerſo cachinno:turpi riſu:

Cachinus

eſt eni cachinnus ſolutior riſus Cicero de claris oratoribꝰ. In utroqꝫ cachinno irridētiū cōmouebar.¶ Diſcunt poſſe minus: diſcunt bleſa uerba pronunciare:quod negauit illis natura.

Tu quoqꝫ non ſtulte troice raptor habes.
Turba docēda uēit:turpes pulchræq; puellæ.
Pluraqꝫ ſunt ſemper deteriora bonis.
Formoſæ minus artis opem:p̄ceptaq; quęrūt
Eſt illis ſua dos forma ſine arte potens.
Quū mare cōpoſitū eſt:ſecurus nauita ceſſat
Quum tumet auxiliis eſſidet ille ſuis.
Rara tn̄ menda facies caret:occule mendas.
Quaqꝫ potes uitium corporis abde tui.
Si breuis es ſedeas:ne ſtans uideare ſedere.
Inqꝫ tuo iaceas quantulacunqꝫ toro.
Hic quoq; ne poſſit fieri menſura cubantis.
Iniecta lateant fac tibi ueſte pedes.
Quæ nimis eſt gracilis pleno uelamina filo.
Sumat:& ex humeris laxus amictus eat.
Pallida purpureis tingat ſua corpora uirgis.
Nigrior ad pharii confuge piſcis opem.
Pes malus in niuea ſemper celetur alutha.
Arida nec uinclis crura reſolue tuis.
Cōueniunt tenues ſcapulis analectides altis
Anguſtum circa faſcia pectus eat.
Exiguo ſignet geſtu:quodcunqꝫ loquatur.
Cui digiti pingues: & ſcaber unguis erit.
Cui grauis oris odor:nunquam ieiuna loquat
Et ſemper ſpatio diſtet ab ore uiri.
Si niger:aut ingens:aut non erit ordine natus
Dens tibi:ridendo maxima damna feres.
Quis credat:diſcunt etiam ridere puellæ.
Quæritur atqꝫ illis hac quoqꝫ parte decor.
Sint modici rictus:paruæqꝫ utrinqꝫ lacunæ.
Et ſummos dentes ima labella tegant.
Nec ſua perpetuo contendant ilia riſu.
Sed leue neſcio quid:fœmineumqꝫ ſonet.
Eſt:quæ peruerſo diſtorqueat ora cachinno.
Qum riſit:læta eſt altera:flere putes.
Illa ſonat raucū quiddam atqꝫ inamabile ridet
Vt rudit a ſcabra turpis aſella mola.
Quo n̄ ars penetrat:diſcūt lachrīare: decēter
Quoqꝫ uolūt plorāt tēpore:quoqꝫ modo.
Quid qum legitima fraudatur littera uoce.
Bleſaq; fit iuſſo lingua coacta ſono.
In uitio decor eſt quædā male reddere uerba.
Diſcunt poſſe minus q̄ potuere loqui.
Oibus his:quoniā proſunt:impēdite curam.

¶ Hæc mouet arte latus:alia in īceſſu moue t ſe mollius:cū par ſit. ¶ Extenſos pedes:q̄ſi digitis pedū inſi
ſtat. ¶ Illa uelut ꝯiunx:alia uelocius īcedit:ut uideaꝛ ruſtica:aut uaricoſa. ¶ Cōiunx rubicūda:fortis uxor
nec mollis. ¶ Vmbri mariti. Vmbri ꝑp̄li Italiæ fortiſſimi fuere:quos eoꝝ fœminæ in īceſſu imitabanꝛ. Vmbri
¶ Ingētes gradus:ampliores greſſus ¶ Varica:q̄ſi uarica. Vari:ſeu uarici dn̄r:q̄ obtortis ītrorſu ʒ crurib⁹: Vari
aut pedib⁹ ſeꝑatis:& diſtortis ambulabāt. Perſi⁹. Nō fallit pede regula. Varro. Pli. ēt ſcribit Varos:Vatias: Varici
Vatienos:Vatinios a crurib⁹ appellatos. Hic ergo fœminā diuaricātē & ꝓmouentē gradus enormes. Va
ricā elegāter appellat poeta. Significat. n. diuaricare
ꝓlatare & ꝓmouere ¶ Ruſticus alter:īgētes gradus
deſignat ¶ Alter erit mollior:eā denotat: quā dixit
moueꝛ arte lat⁹ ¶ Hoc uos p̄ci. ni. de. Ordo eſt:o ni
ueæ hoc p̄cipue decet uos ¶ O niueæ:o puellæ can-
didæ ¶ Mōſtra ma. ſire. erāt. Puellas admonet: ut cā Sirenes
tare deſināt Sirenes aūt fuerūt Acheloi & muſæ Ca
liopes:uel ut alii malūt Terpſicores filiæ:nūero tres
Parthenope:Leucoſia:& Ligia:quaꝝ una uoce:alia
cithara:tertia tibiis utiꝛ:hn̄t uult⁹ uirgīeos: & uocē
hūanā:reliquū corpus in uolucrē deſinit:ut Oui. in
vi. met. ſcri. Has aiūt cātus dulcedīe naues detinere
ſolitas:& ſopitos homīes mergere:q̄re quū Vlyxes
an̄ eoꝝ littora nauigaret:ſocioꝝ aures cæra obtura
uit:& illæſus euaſit. Mar. Sirenes hilarē nauigantiū
pœnā. Blādaſq; mortes:gaudiūq; crudele. Quas ne
mo quōdā deſerebat auditas. Fallax Vlyxes dr̄ reli
quiſſe. Eas ſcri Euſe. meretrices fuiſſe ſolitas nauigā
tes decipe. Habitauerūt aūt Sirenes ī tractu pelorio
Alii eas ad Sirenuſas īſulas ponūt:q̄ pluſq̄ duo mi-
lia abſunt ſtadioꝝ. Scopulus qdā lōgus eſt & an gu
ſtus cubit⁹ a noīe deductus:ad capreaꝝ fretū locis
extēdiꝛ:altero ex montis latere Sirenū ſacellū hn̄s:
ex altero ad Poſſidoniatē ſinū ꝑuæ tres adiacēt īſu-
læ deſertæ:petroſæ:q̄s Sirenuſas uocāt:auctor Stra.
Pli. ſcri. Surrētū cū ꝓmōtorio Mineruæ Sirenū quō
dā ſedē fuiſſe. Idē ēt Papini⁹ ita cecinit. Eſt inter no-
tos ſirenū noīe muros. Saxaq; tyrrhenæ tēplis one-
rata mineruæ:& Oui. in. xiiii. meta. Terraſq; calenti
Sulphure fumātes:acheloidūq; reliqt. Sirenū ſcopu
los ¶ Siſyphides:Vlyxes Siſyphi fili⁹:q̄ Autoliā La- Siſyphus
ertæ deſpōſatā uiolauit:ex eoq; Vlyxē peꝑit: unde
apud Oui. Aiax ita loqꝛ. Quid ſanguīe cretus. Siſy-
phio furtiſq;:& fraude ſimilimus illi. Inferis æacide
alienæ nomīa gētis. ¶ Pœne reſol. cor. erat. n. malo
nauis alligat⁹ ¶ Illita cæ. Circes ꝯſilio:ne cantus ſua
uitate cogereꝛ exilire. ¶ Referāt au. cantēt quæ didi
cere. Carmīa luſa:carmīa cōpoſita ¶ Modis ni. can-
ticis ægyptiis. Cātilenæ nāq; ægyptiæ:& gaditanæ Cātilenæ
ob laſciuiā maxime placebāt. Mar. Cātica q̄ nili:q̄ gaditana ſuſurrat:& alibi. Edere laſciuos & betica cruſ ægyptiæ
mata geſtus. Et gaditanis ludere docta modis. ¶ Nec ple. Plectrū eſt īſtr̄m citharedi:quo chorde plectūꝛ & gadita-
i. ꝑcutiunꝛ:ut ſcri. Dona. Mar. Exornēt docilē garrula plectra lyrā ¶ Rhodopei⁹ orpheus:threici⁹: fuit. n. næ.
Thrax gn̄e:ut Diodo. ſcri. fili⁹ Oeagri:& Calliopes:doctrīa:melodiaq; adeo excelluit:ut non īmerito fe Plectrum
ras:arboreſq; ad ſe audiēdū alliceret:nauigauit cū Argonautis:atq; ob amorē uxoris ad īferos deſcēdēs Orpheus
a Proſerpina ſuauitate cātus īpetrauit:ut defunctā uxorē ab īferis excitaret:ut in. 4. Georgi. elegātiſſime
cecinit Maro. Hora. Silueſtres hoīes ſacer īterpreſq; deoꝝ. Cædib⁹:& uictu fœdo deterruit orpheus. Di-
ctus ob hoc lenire tibres:rapidoſq; leones ¶ Saxa tuo cā. Iuppiter in ſatyri formā:ut Oui. ſcri. Antiopam
Nictei filiā:uel Aſopi ſm Homeꝝ cōpreſſit:quæ irā paternā uerita ad Epopeū regē Sycionū ſe cōtulit: antiopes
ubi Zhetū:& Amphionē peꝑit:quos paſtor educauit:Nicteo deīde mortuo ob dolorē amiſſæ filiæ:ei⁹ fabula
ſemp Lycus ducto exercitu Epopeū occidit. Antiopēq; abduxit:quā dircæ uxori cuſtodiendā tradidit. Zhetus &
Ea quū fugiſſet:filios ad ulciſcēdā Dircē īpulit:hi eā reuinctā tauroꝝ ſilueſtriū caudis laniarūt ad eū lo- amphion
cū:q fontis dircæi ab ea nomen accæpit. un̄ nō īmerito Oui. Amphiona mr̄is uindicē appellauit. Euſe. Dircæus
Amphiōe Thebis regnaſſe. & cātu citharæ ſaxa mouiſſē. qm̄ auditores erāt duro corde. Scri ēt Soli. eū fons
hebas cōdidiſſe. nō q lyra ſaxa duxerit. ſed q affatus ſuauitate hoīes rupiū īcolas. & in cultis moribus Muri
udes ad obſeqi ciuilis diſciplinā pellexiſſet. ¶ Fecerūt mu. thebāos. n. muros lyra ſtruxiſſe dr̄ Amphiō. thebani

Diſcite fœmineo corpora ferre gradu.
Eſt & in inceſſu pars nō tēnenda decoris.
Alligat ignotos illa fugatq; uiros.
Hæc mouet arte lat⁹:tūiciſq; fluētib⁹ auras
Excipit:extenſos fertq; ſuperba pedes.
Illa uelut coniunx umbri rubicunda mariti.
Ambulat:ingentes uarica fertq; gradus.
Sed ſit ut ī multis mod⁹ hic quoq; ruſtic⁹ alter
Motus in īceſſu:mollior alter erit.
Pars humeris tamē ima tui:ꝑs ſūma lacerti.
Nuda ſit a leua conſpicienda manu
Hoc uos p̄cipue niueæ decet:hoc ubi uidi.
Oſcula ferre hūero qua patet uſq; libet.
Mōſtra maris ſirenes erāt:q̄ uoce canora.
Quaſlibet admiſſas detinuere rates.
His ſua ſiſyphides auditis pœne reſoluit.
Corpora. nam ſociis illita cæra fuit.
Res eſt blanda canor:diſcāt cātare puellæ.
Pro facie multis uox ſua læna fuit.
Et mō marmoreis referant audita theatris.
Et modo niliacis carmina luſa modis.
Nec plectrū dextra:citharā tenuiſſe ſiniſtra
Neſciat arbitrio fœmina docta meo.
Saxa feraſq; lyra mouit rhodopei⁹ orphe⁹.
Tartareoſq; lacus:tergeminumq; canem
Saxa tuo cantu uindex iuſtiſſime matris.
Fecerunt muros officioſa nouos.

Quãuis mutus erat:uoci fauiſſe putatur:
Piſcis arioniæ fabula nota lyræ.
Diſce etiã duplici genialia nablia palma:
Vertere:cõueniũt dulcibus illa iocis.
Sit tibi callimachi:ſit coi nota poetæ:
Sit quoq; uinoſi teia muſa ſenis
Nota ſit & ſappho:qd enim laſciuius illa.
Cuiue pater uafri luditur arte getæ.
Et teneri poſſis carmen legiſſe properti.
Siue aliquid galli:ſiue Tibulle tuum.
Dictaq; uarroni fuluis inſignia uillis.
Vellera germanæ phrixe quærẽda tuæ.
Et ꝓfugũ ænean:altæ primordia romæ:
Quo nullum latio clarius extat opus.
Forſitan & noſtrũ nomen miſcebit iſtis:
Nec mea letheis ſcripta dabunt aquis:
Atq; aliqs dicet noſtri lege culta magiſtri
Carmina:quis partes inſtruit ille duas.
De ue trib⁹libris:titul⁹quos ſignat amoꝝ
Elige:quod docili molliter ore legas
Vel tibi cõpoſita cantetur epiſtola uoce.
Ignotum hoc aliis illa nouauit opus.
O ita phœbe uelis ita uos pia numĩa uatũ:
Inſignis cornu bacche:nouemq; deæ.
Quis dubitat:qn ſcire uelĩ ſaltare puellã:
Vt moueat poſito brachia iuſſa ſono.

Hora.dictus & Amphiõ thebanæ ꝯditor arcis: Saxa mouere ſono teſtudis: & p̃ce blãda. Ducere quo uellet. ¶ Quãuis mut⁹erat. Ariõ uet⁹& nobilis cãtator fidib⁹fuit Nota ẽ fabula Herodoti:Plinii:Higinii:Solini:& Gellii monumẽtis:&Oui.carmĩe i.3.faſt.Stra.i.13.ſcri. Arionẽ a p̃donib⁹ĩ mari obrutũ fuiſſe. ¶ Diſce ẽt duplici gẽialia nablia palma. Vertere. Nabliũ ſiue nauliũ iſtrm ẽ muſicũ:qđ barbaꝝ optinet uocabulũ:ut.i.x.docet Stra. Suidas ẽt ſcri.pſalteriũ organũ eẽ muſicũ:qđ Naula ẽt uocat. ¶ Genialia:uoluptuoſa:delectãtia.Iuue.Gẽialis agat.Iſte dies. ¶ Sit tibi Callimachi. Callimach⁹ut Stra.ſcri.ꝓgẽitorẽ habuit Battũ:q Cyrenẽ ꝯdidit:poeta fuit & grãmaticæ ſtudioſus:cui prĩas ĩ elegia tribuit Quĩtilianus. ¶ Coi poetæ:Philetas:ut refert Stra.poeta fuit:& ãtiquoꝝ ſcriptoꝝ cẽſor:ex Co ĩſula:ꝯfeſſiõe pluriõꝝ:ut ẽ auctor Fab.ſecũdas tẽuit ĩ elegiaco carmĩe. ¶ Teia m. Anacreõ poeta lyric⁹:auctore Stra. Teon p̃riã hũit: quẽ Pli.ſcri.acino uuæ paſſæ ſtrãgulatũ. ¶ Vinoſi ſ. Bibacis anacreõtis.Oui.Quid niſi cũ multo uenerẽ cõpeſcere uino.Præcepit lyrici teia muſa ſenis. ¶ Nota ſit & ſappho. Sappho Mithylenæa cum Alceo claruit:cui ĩ mĩma pte poeticæ nullã fœminaꝫ cõparãdã ſcri.Stra.ſcripſit.n.elegias:libros lyricos nouẽ:epigrãmata:iãbos:& nenias:carmẽ iuẽit:qđ a ſe ſapphicõ denoĩauit:prĩa ẽt plectrũ reppit: hui⁹ poemata legẽda ſuadet Oui.qm̃ laſciua erãt: uñ ẽt in triſtib⁹ita ſcri.Leſbia qd docuit ſappho:niſi amare puellas & Hora. Viuũtq; cõmiſſi.Calores æoliæ fidib⁹puellæ. ¶ Cui ue pr̃ uafri. Terẽtiũ inuit:qui in Phormiõe Getã ĩducit Chremetẽ & Demiphontẽ ſenes fallẽtẽ Sane Geta nomẽ eſt ſeruile: ſeruos.n. priſci a pp̃loꝝ noĩb⁹:uñ uehebãt: appellabãt:ut Lydũ:Syrũ:Getã:Dauũ ex Dacis:q oli Daui uocati ſũt auctor Stra. ¶ Carmen le.pp. Proptiũ Fabi⁹refert a qbuſdã Tibullo añponi. ¶ Siue aliqd galli. Corneli⁹Gallus Foroiulieſis fuit:Euphorionẽ ĩ latinũ trãſtulit:& ut Ser.ſcri.de cytheridæ Volũnii liberta:& a ſe amata ſcripſit libros.4.hic prim⁹:ut teſtis ẽ Euſebi⁹:tenuit ægyptũ ꝓuinciã Romanã:factã ab Auguſto:& ſeip̃m interemit:qm̃(ut Tranqllus ſcrib.) ob ĩgratũ aĩum:illi domo & ꝓuĩciis ſuis interdixit Auguſt⁹:dicẽte Ouidio ĩ amorib⁹. Sãguis atq; aĩæ ꝓdige galle tuæ.Eũ Fabius ſcri. Tibullo & Propertio duriorẽ fuiſſe. ¶ Dictaq; Varrõi. Euſebius chronographus Varrones duos fuiſſe ſcri.alter. Terentius Varro appellatus:pħs pariter:& poeta:Romanoꝝ oĩum:ut Fabi⁹auctor eſt:eruditiſſimus:linguæ latinæ pitiſſim⁹:& oĩs antiqtatis:& reꝝ græcaꝝ:noſtrarũq;:plus tñ ſciæ collaturus:q̃ eloquẽtiæ:cui⁹uiuẽtis imaginẽ Romæ poſuit Aſini⁹Polio ĩ biblioteca:quã primã ĩ orbe de mãubiis publicauit:ut Pli.docet. Alter fuit P.Terẽti⁹Varro attacin⁹:ab Attace uico Narbonẽſis ꝓuĩciæ:ubi nat⁹eſt:q.xxxv.agẽs annũ græcas lr̃as didicit:trãſtulitq; ĩ latinũ libros q̃tuor Apollonii Rhodii:i ſuũ opus de Argonautis:uñ Fabi⁹eũ appellauit ĩterp̃tẽ alieni opis:celebrauit ẽt nõnunq̃ elegis uerſib⁹amicã Leucadiã:dicẽte Proptio. Hæc quoq; pfecto ludebat Iaſõe Varro. Varro Leucadiæ maxĩa flãma ſuæ:de hoc nũc loqt.Oui. ¶ Tuæ germãæ.q ex ariete uellere aureo ĩſigni decidit:qđ poſtea ĩ tẽplo Martis ĩ Colchide fixũ Argonautæ abſtulerũt. ¶ Et ꝓfugũ æneã:nõ porro fugatũ:ſed errãtẽ Verg.aũt deſignat:q ut Fabi⁹ſcri.apđ nos auſpicatiſſimũ:ut apud Græcos Homer⁹dedit exordiũ. Idẽ ſcribit. Interrogãti ſibi Domitiũ Afrũ:quẽ crederet Homero maxĩe accedere:eũ rñdiſſe:ſcđm eẽ Ver.ꝓpiorẽ tñ prio:q̃ tertio:ĩ altero.n.fuit plus curæ:& diligẽtiæ:ĩ altero uero pl⁹ diuinitatis & copiæ.eũ tñ Propti⁹Græcis:& latis ſcriptorib⁹añponit. ¶ Forſitã & no.Oui.ut teſtis ẽ Fabi⁹:fuit laſciuior Tibullo:& Prop. ¶ Aqs le.obliuiõi:aq̃.n.lethea obliuionẽ ĩducit. Mart.Pigra p hũc fugies ĩgratæ flumĩa lethes. ¶ Duas p.uiros & fœĩas. ¶ De ue tri.li.libros tres amoꝝ ad Corĩnã ĩtelligit.Ep̃la:q̃ ĩ amorib⁹prĩa ẽ:ĩ ea.n.ſcri.Oui.ſe.5.libris de p̃ceptis amatoriis:& de remedio præpoſuiſſe tres ad Corĩnã.Ita.n.inqt.Qui mõ naſonis fueramus qnq; libellis. Tres ſum⁹:hoc illi p̃tulit autor opus. ¶ Illa ep̃la:prima ĩ amorib⁹. ¶ Nouauit:iteꝝ cõmemorauit. ¶ Hoc opus ignotũ:hæc p̃cepta amatoria:q̃ alii min⁹norãt me cõpoſuiſſe. ¶ Ita uelis:ut legat:& cãtet meũ opus. ¶ Inſignis cornu. Baccho.n.cornua tribuunt:cuius rei cãm aſſignauim⁹. ¶ Brachia iuſſa:brachia ſono apte ſe accõmodantia.

Arion
nabliũ ſiue nauliũ
Pſalteriũ
Callimachus
Philetas
Anacreõ
Sappho
ſapphicũ carmen
Terẽtius
Seruoꝝ nomina
Proptius
Corneli⁹ Gallus
Varrones duo.
Vergi.
Aqua lethea

¶ Artifices lateris: Hiſtriões latera ĩ ſcæna ꝯcĩne mouẽtes: q̃ tãta eſt difficultas: ut ſcri. ĩ oratore Cicero: Roſciũ mimũ diſcipulũ ĩ ea arte: quẽ ꝓbet reppiſſe neminẽ. Ars aũt Hiſtriõica adeo olĩ Romæ claruit: ut Clodiꝰ Eſopꝰ Hiſtrio tragicꝰ ex eo q̃ſtu patinã ſex cẽtis ſeſtertiis ĩſignẽ fecerit: ĩ q̃ poſuit aues cãtu aliquo: aut ſmõe hũano uocales: & eiꝰ filius Clodius relictꝰ ab eo ĩ amplis opibꝰ hæres: uniões ĩ cœna magnæ taxatiõis deuorauit: ut auctor eſt Pli. ¶ Taloꝝ dicere iactꝰ: teſſeræ hñt ſex latera & q̃dratæ ſũt: has cubos appellari Gelliꝰ refert: tali uero a teſſeris forma lõge erãt diſſiles: hẽbãt. n. iiii. latera: & pro uario iactu uaria

Artifices lateris ſcænæ ſpectacula amãtur.
Tantum mobilitas illa decoris habet.
Parua monere pudet: talorũ dicere iactus.
Vt ſciat: & uires teſſera miſſa tuas.
Et mõ tris iactet numeros: mõ cogitet apte.
Q uã ſubeat partem callida: quãq; uocet.
Cautaq; non ſtulte latronum prælia ludat.
Vnus quũ gemino calculus hoſte perit.
Bellatorq; ſuo prenſus ſine compare bellet.
Aemulus incœptum ſæpe recurrat opus.
Reticuloq; pilæ leues fundantur aperto.
Nec niſi: quã tollas: ulla mouẽda pila eſt.
Eſt genus in totidem tenui ratione redactũ.
Spicula quot mẽſes lubricus annus hẽt.
Parua tabella capit ternos utrinq; lapillos.
In qua uiciſſe eſt continuaſſe ſuos.
Mille fac eſſe iocos: turpe eſt neſcire puellã
Ludere: ludendo ſæpe paratur amor.
Sed minimus labor eſt ſapiẽter iactibꝰ uti.
Maius opus mores compoſuiſſe ſuos.
Tũc ſumus ĩcauti: ſtudioq; aperimur ĩ ipo.
Nudaq; per luſus pectora noſtra patent.
Ita ſubit deforme malum: lucriq; cupido.
Iurgiaq;: & rixæ: ſolicituſq; dolor.
Crimia dicunt̃: reſonat clamoribus æther.
Inuocat iratos: & ſibi quiſq; deos.
Nulla fides tabulis: quæ nõ ꝑ uota petunt̃.
Et lachrymis uidi ſæpe madere genas.
Iuppiter a uobis tam turpia crimina pellat.
In quibus eſt ulli cura placere uiro.
Hos ignaua iocos tribuit natura puellis.
Materia ludunt uberiore uiri.
Sunt illis celereſq; pilæ: iaculũq;: trochiq;.
Armaq;: & in gyros ire coactus equus.
Nec uos cãpꝰ hẽt: nec uos gelidiſſia uirgo

pũcta dabãt: his iã nõ utimur ¶ In ludo talario tali. iiii. adhibebant̃: in teſſerario uero tres ĩ mmõ: ut hodie ẽt fieri uidemus: uñ Mart. ita ſcri. Nõ ſum taloꝝ numero par teſſera. ¶ Q uã ſubeat ptem: cui ſit pdẽdi periculo ſubiecta. ¶ Quãq; uocet: quot pũcta cupiat ad optinẽdã uictoriã. ¶ Latronũ ꝑlia calculoꝝ ludũ ĩtelligit ¶ Vnus quũ gemio: caute ludẽdũ eſt: quũ ſolus latrũculus tuus cũ duobus hoſtibꝰ pugnã capeſſit: & obſidet̃. ¶ Bellatorq;: quẽ eqtem regẽ appellãt ĩ calculis. Sũt q ĩtelligi malĩt eqtẽ. ¶ Sine ſuo cõ. ſine eo latrũculo: quẽ ĩ eo ludo reginã noiant: alii uero eqtẽ colluſoris accipiũt ¶ Reticuloq; pilæ: reticulũ appellat alueolũ: ubi calculis ludit̃ ſignatũ in retis formã: pilã uero eã accipe: quã peditẽ ĩ calculis dñt. ¶ Fundant̃: ſpargant̃ ĩ alueolo. & ducant̃ ſemel tm̃. ¶ Q uã tol. quã rapias aduerſario: legit̃ ẽt qua tollas. i. nulla tua pila mouẽda ẽ: niſi quũ ea calculũ colluſoris tollere uolueris: alioq poſt primum motũ ſemp eſt ĩmobilis. ¶ Eſt genus ĩ totidẽ: ludũ eũ deſignat: q ꝯſtat ex. xii. calculis. ¶ Parua tabella: hoc ẽt ludo utunt̃ uulgo pleriq; hac tẽpeſtate q. n. prius ĩ tabella tres calculos apte locarit: is colluſori unũ adimit. ¶ Mille fac eſſe iocos. Iocũ poetico more ꝓ ludo poſuit. ¶ Sed mi. la. ẽ. Vitia deſignat: q̃ in hmõi ludis deteguntr̃. ¶ Nulla fi. ta. nõ eſt fidẽdum aleæ. ¶ Q uæ nõ ꝑ uo. pe. q̃ nõ hũerint deos fautores. ¶ Genas ludẽtiũ ſiniſtris diis. ¶ Tã tur. c. ut ludi gr̃a plorãdũ ſit. ¶ Ignaua na. Ignauã iõ naturã appellat: qꝛ hmõi ludi nullã hñt corpis exercitationẽ ¶ Materia ube. magis utili. ¶ Celereſq; pi. utebant̃. n. pila: quã pagãicã appellabãt: erat & pila trigonalis: & follis: ut oñdit Mart. ¶ Iaculũq;. Iaculo ẽt exercebant̃ Romãi: qđ oñdit Hora. eo uerſu. Nec iã liuida geſtat ĩ armis brachia ſæpe diſco. Sæpe trãs finẽ iaculo nobilis expedito. ¶ Trochiq;. Trochus ĩſtrm̃ erat: qđ ludẽtibꝰ pueris ſcutica agitabat̃: & rotabat̃: ut ſcri. Acrõ: ea antea pueros quoſdã ludere ſolitos uidimꝰ. Mart. Inducẽda rota eſt das nobis utile munus. Iſte trochꝰ pueris: at mihi cãtus erit: & alibi. Garrulus ĩ ſaxo cur ãnulus orbe uagare. Cedat & argutis obuia turba trochis. Propriꝰ. Increpat & uerſi clauis adũca trochi. Hora. Trochũ græcum appellat in odis: qm̃ trochos rotã ſigñat. ¶ Armaq;: qbꝰ exercebant̃ iuuenes. Hora. Nec iã liuida geſtat ĩ armis brachia. In gy. ĩ circuitus. Tãgit aũt eã exercitationẽ: q̃ iuuẽtus Romana eqs uti diſcere ſolebat. Hora. Cur neq; militaris ĩter eq̃les eqtes. Gallica nec lupatis tẽpet ora frenis. Eiꝰ aũt exercitatiõis laus erat: ut equꝰ in gyꝝ flecteret̃. Verg. Carpe mox gyꝝ incipiat. & Taciꝰ ſcri. Germanoꝝ equos nec forma: nec uelocitate ꝯſpicuos: ſed nec uariare gyros in morẽ Romanũ doceri. ¶ Nec uos cã. ha. Cãpi Martii: ut autor eſt Stra. admirabilis erat magnitudo: ſuppeditabat. n. curulus pariter curſus: & alia eq̃ſtria certamĩa expedita: nec minꝰ tã m̃tis: pilã: trochũ: paleſtrã exercitatiõe tractãtibꝰ. ¶ Gelidiſſima uir. aquã uirginẽ ĩtelligit a uirgĩe: q̃ eiꝰ fontẽ ĩdicauit: ita appellata: ut Frõtinꝰ docet. Pli. tñ. l. xxxi. uirginẽ aquã iõ appellatã ſcribit q; labẽs ĩ ꝑneſtina uia: quũ ad herculaneũ riuũ ꝑuenit: eũ refugit: q̃ſi ꝯgreſſuȝ herculis fugiat: idẽ ſcribit

Hiſtrionicæ artis difficultas
quæſtus artis Hiſtrionicæ
Teſſeræ Cubi
Tali
Pilæ ludꝰ
Iaculi exercitatio
Trochus
Equoꝝ gyrus
Campi Martii certamĩa
Aqua uirgo

Nec tuſcus placidis deuehit amnis aquis.
At licet & prodeſt pompeias ire p umbras.
Virginis æthereis quũ caput ardet eqs.
Viſite laurigero ſacrata palatia phœbo.
Ille parethonias merſit in alta rates.
Quæq; ſoror cõiũxq; ducis mõumẽta parũt
Naualiq; gener cinctus honore caput.
Viſite turicremas uaccæ mẽphitidos aras.
Viſite conſpicuis terna theatra locis.
Spectẽt tepido maculatæ ſanguĩe harenæ.
Metaq; feruenti circumeunda rota.
Quod latet: ignotũ ẽ: ignoti nulla cupido.
Fructus abeſt: facies cũ bona teſte caret.
Tu licet & thamyrã ſupes atq; orphea cãtu
Non erit ignotæ gratia magna lyræ.
Si uenerem cous nunquã pinxiſſet apelles.
Merſa ſub æquoreis illa lateret aquis.
Quid petitur ſacris: niſi tantũ fama poetis.
Hoc uotum noſtri ſũma laboris habet.
Cura ducum fuerant olim regumq; poetæ.
Præmiaq; antiqui magna tulere chori.
Sanctaq; maieſtas: & erat uenerabile nomẽ
Vatibus: & largæ ſæpe dabantur opes.
Ennius emeruit calabris in mõtibus hortos
Contiguos pœne ſcipio magne tuis.
Nũc hederẽ ſine honorẽ iacẽt: opataq; doctis

eã tactu pſtare cæteros amnes: qm̃ i ea natabãt cõmodius. Papinius. Atq; exceptura natat⁹. Virgo iuuat.
Tyberis tuſcus — ¶ Nec tuſ. pla. Tuſcũ iõ Tibrĩ noĩat: qm̃ ab Apœnino deflués: p Tuſciã Romã deferẽ: q̃ ãt ĩ Tyberino etiã flumĩe natarẽt iuuenes Romãi docet Hor. eo uerſu. Cur timet flauũ tyberĩ tãgere. Põpeias ire p um
Porticus pompeii — bras. De porticu Põpeii: q̃ erat ĩ cãpo Martio dixim⁹ in primo. Propertius. Scilicet umbroſis ſorde Põpeia colũnis Portic⁹: auleis nobilis attalicis. ¶ Virgis æthe. æſtatẽ deſignat: nã ſol p cãcrũ & leonẽ trãſiẽs: &
Sol in uirgine — uirginẽ. æſtatẽ efficit: ut antea docuim⁹ ex ſñia Higinii. Scribit Columella. xiii. Kalẽdas ſeptẽbris ſolẽ in uirginẽ trãſitũ facere: & hoc: & ſequẽti die tẽpeſtatẽ ſignificare: iterdũ & tonare ¶ Sacrata pa. Palatinum collẽ ꝯſecratũ Apollini: cui tẽplũ ĩ eo Auguſtũ erexiſſe dixim⁹: cui⁹ meminit Oui. i. iiii. faſt. Phœbo lau
Parethonium — rigero Apollini laureã gerẽti coronã. ¶ Parethõias ægyptias. Eſt. n. parethoniũ urbs Aegypti ĩ ora maritima: & port⁹ ingẽs. xl. fere ſtadiorũ. Hãc alii parethoniũ: alii Ammoniã uocãt: auctor ẽ Stra. ĩtelligit aũt Apollinẽ: q ĩ ꝑlio apud Actiũ contra. M. Anto. & Cleopatrã fuit Auguſto. Ver. Actius hæc cernens arcũ intẽdebat Apollo: nota eſt hiſtoria Plutarchi monumẽtis. ¶ Quæq; ſoror: porticũ octauiã dicit:
Porticus octauia — ita appellatã ab octauia ſorore Auguſti. ¶ Coniunx
Porticus Liuia — du. Liuiã porticum a Liuia uxore Auguſti: ut docet Sueto. cognoĩatã accipe. ¶ Naualiq; ge. Agrippam
Agrippa augusti gener — Auguſti generũ dicit: eius. n. filiã Iuliã duxit uxorẽ: illũ Auguſt⁹ nauali corona donauit: ut Pli. ſcri. poſt debellatũ Põpeiũ ĩ Sicilia. Idẽ docet Ser. ĩ. 8. æneid.
Naualis Corona — erat aũt Naualis corõa: ut Gelli⁹ docet: q̃ donari ſolet maritimo ꝑlio: q primus ĩ hoſtiũ nauẽ ui armatus trãſiliuit: ea q̃ſi nauiũ roſtris ĩſignita erat. ¶ Viſite turi. De tẽplo Iſidis repete: quæ dixim⁹ ĩ primo ¶ Vaccæ mẽphitidos. Iſidis Aegyptiæ: q̃ olĩ in uaccã mutata apud Aegyptios colebatũ: de Mẽphi urbe abũde dictũ eſt ĩ primo. ¶ Terna thea. ea ĩ cãpo ꝓximo cãpo Martio fuiſſe docet Strabo. Vñ hic cõſpicuis locis addidit Oui. erant. n. eo ĩ loco alia ꝓclara ædificia ¶ Sanguine: gladiatorũ cruore. Metaq; fer. ludos circẽſes dicit: de qbus ĩ primo diximus. ¶ Facies bo. pulchra facies. ¶ Caret te. nõ uĩ. ¶ Tu li. &.
Thamyras — Thamyras Philamonis filius rediẽs ex urbe Aethalia: quũ muſas hũiſſet obuias: ſcĩa cãtãdi gloriabũdus affirmauit ſe eas ſupaturũ: ſi ſecũ certare auderent: ad quã inſolentẽ uocẽ filiæ Iouis ſtomachatæ & modulationem: & pulſandæ citharæ peritiam: & cõmunem hoĩs ſenſum abſtulerunt. Hæc Home. in ii. Iliados. Diodo. eum lyra & cantu tm̃ priuatũ ſcri. Latini uero occæcatũ fuiſſe dicunt. ¶ Si ue. co. Sũt:
Apelles Cous — qui legant cois. Apelles ex Epheſo: ut uoluit Stra. uel ex Co inſula ut Ouidius olympiade centeſima. xii. floruit: in pictura ſolus plura q̃ ceteri omnes contulit uoluminibus editis: quæ doctrinam eam continebant: illi perpetua conſuetudo fuit nunquam tam occupatam diem agendi: ut non lineam ducendo exerceret artem: a nullo alio: q̃ ab Apelle pingi uoluit Alexãder magnus. hic pinxit Venerem exeuntem a mari: quam diuus Auguſtus dedicauit in delubro patris Cæſaris: quæ Anadyomene uocatur: conſenuit hæc tabula carie: aliamq; pro ea Nero in principatu ſuo ſubſtituit Dorothei manu Apelles inchoauerat aliam Venerem Cois ſuperaturus etiam illã priorem: inuidit mors peracta parte: nec qui ſuccederet operi ad præſcripta liniamenta inuentus eſt: auctor Pli. De uenere apelea extat Auſonii epigrãma: quod cum aliis pleriſq; Mediolani nuper repertis a Georgio Merula noſtro elegantiſſimus poeta Franciſcus Nurſius Veronenſis e ſecretis inclytæ reginæ Cypri mihi oñdit: id eſt hmõi. Euerſam pelagi nup genialibus undis Cyprin: apellei cerne laboris opus. Vt cõplexa manu madidos ſalis æquore crines Humidulis ſpumas ſtrĩgit utraq; comis. Iam tibi nos cipræ: iuno inqt & ĩnuba pallas. Cedimus: & formæ & præmia deperimus: & Oui. alibi ita cecinit. Vt Venus artificis labor eſt & gloria coi. Aequoreo madidas: quæ præmit imbre comas. ¶ Illa lateret: non uiderẽ egredi e mari: ut Apelles pinxerat. ¶ Hoc uo. ut fama uigeat. ¶ Cura du. Horatius quoq; oñdit poetas olim fuiſſe in pretio eo uerſu. Sic honor & nomẽ diuinis uatibus atq;. Carminibus uenit: & paulopoſt ait. Et uitæ monſtrata die eſt & gratia regũ. Pieriis tentata modis: luduſq; reptus. Pauſanias quoq; libro

[illegible]

Cura uigil muſis nomen inertis habet.
Sed famã uigilare iuuat qs noſſet homerũ
Ilias æternum ſi latuiſſet opus.
Quis danaẽ noſſet: ſi ſemper clauſa fuiſſet
Inq; ſua turri ſi latuiſſet anus.
Vtilis eſt uobis formoſæ cura puellæ.
Sæpe uagos extra limina ferre pedes.
Ad multas lupa tendit oues ꝑdetur ut unã
Et iouis ad multas deuolat ales aues.
Se quoq; det populo mulier ſpecioſa uidẽ.
Quẽ trahat e multis forſitã un⁹ erit. (dã.
Oibus illa locis maneat ſtudioſa placendi.
Et curam tota mente decoris agat.
Caſus ubiq; ualet: ſemp tibi pẽdeat ham⁹.
Quo minime credis gurgite piſcis erit.
Sæpe canes fruſtra nemoroſis mõtib⁹ errãt
Inq; plagas nullo ceruus agente cadit.
Quid min⁹ ãdromeda potuit ſpare reuĩcta.
Quã lachrymas ulli poſſe placere ſuas.
Funere ſæpe uiri uir quæritur: ire ſolutis.
Crinibus: & fletus non tenuiſſe decet.
Sed uitate uiros: cultũ: formãq; profeſſos.
Quiq; ſuas ponunt in ſtatione comas.
Quæ uobis dicunt: dixerunt mille puellis.
Errat: & in ulla ſede moratur amor.
œmia quid facies: quũ uir ſit leuior ipſa.
Forſitan & plures poſſis habere uiros.
Vix mihi credetis: ſed credite troia mãeret
Præceptis priami ſi foret uſa ſenis.
Nec coma uos fallat liqda nitidiſſia nardo.
Nec breuis in rugas cingula preſſa ſuas.
Nec toga decipiat filo tenuiſſima: nec ſi
Annulus in digitis alter: & alter erit.
Forſitan ex horum numero cultiſſimus ille
Fur ſit: & uratur ueſtis amore tuæ.
Redde meũ clamant ſpoliatæ ſæpe puellæ
Redde meũ toto uoce boante foro.
His uenus e templis multo radiãtib⁹ auro.
Læta uidet lites: appiadeſq; deæ.
Sunt quoq; nõ dubia qdã mala noia fama.
Deceptæ a multis crimen amãtis habẽt.
Diſcite ab alteri⁹ ueſtris timuiſſe querellis.
Ianua fallaci ne ſit aperta uiro.
Parcite cecropides iuranti credere theſeo.

prio ita ſcri. Verſabãtur igitur ea quoq; tẽpeſtate cũ regib⁹ poetæ: & añ eã memoriã Anacreo cũ Polycrate tyrãno Samio familiariter uixit: Siracuſaſq; ad Hieronẽ Eſchylus: Simõideſq; miſſi ſũt cũ Diõyſio q poſtea ĩ Siciliæ tyrãnide ſucceſſit: Phyloxenus cũ Antigono macedonũ principe: Antagoras rhodius & Aratus ſolẽſis. ¶ Ennius emeru. Q. Ennius in calabria Rudias (ut eſt auctor Stra. & Mella) pꝛiam habuit. Silius in. xii. de eo ita ſcribit. Miſerunt calabri: rudiæ genuere uetuſtæ. Scripſit primus apud Latinos uerſu heroico annales: ut Gellius refert: quibus bella Italiæ cecinit: & ſecundum bellum punicum in gratiam Scipionis carmine minus polito: nam ingenio ualuit: ſed arte caruit: ut cecinit Ouid. Aphricanum maiorem mirifice dilexit: a quo multis muneribus donatus: cum Scipione aſiatico in Aſiam profectus eſt: & cum Fuluio nobiliore in Ætholiã poſt. lxx. annum: ut ſcri. Euſebi. periit morbo articulari: quem nimio uino contraxerat: ſepultus fuit in Scipionis monumento uia appia: ut etiã Cicero teſtatur. Scribit etiam Plinius priorẽ Aphricanum. Q. Ennii ſtatuam ſepulchro ſuo poſuiſſe: uiuens ſua uirtute donatus eſt pulcherrimis hortis. Fuit & paulopſt alter Ennius Tarentinus: qui de literis: ſyllabis: & metris libellum edidit: & uolumina de augurãdi diſciplina. ¶ Contiguos pœne: pœne ultimam habet breuem apud Virg. eo uerſu. Pœne ſimul tecum ſolatia rapta menalca: hic uero Ouid. produxit. Sunt q hos duos uerſus ita legant. Enni⁹ emeruit calabris in mõtibus ortus. Contiguus poni Scipio magne tibi: ut ſit ſenſus. Ennius natus nõ in celeberrimis urbibus: ſed in montibus Calabriæ propria uirtute meruit tumulari in Scipionis ſepulchro: nam ꝙ hortos Ennius accepit ob artem poeticam: uicinos Scipionis hortis: nuſq̃ legitur. ¶ Ilias opus: iliados: quod Home. ĩ. xiiii. libros digeſſit. ¶ Quis da. noſ. Acriſius Argiuorum rex unicam habens filiam Danaen: ut Lactan. ſcribit accepit ſe periturum manu eius: qui ex filia naſceretur: unde filiam in turi clauſit: Iuppiter ĩ aurum uerſus: ex tegulis in gremium puellæ decidit: prægnãſq; facta eſt: quod pr̃ intelligẽs: in arcã clauſã in mare abiici iuſſit: illa in Italiam delata inuenta a piſcatore cum Perſeo: quem enixa fuerat: & oblata regi: ab eo uxor accipir̃: cum q̃ etiã Ardeã cõdidit: auctore Seruio. ¶ Inq; ſua tur. ſic etiã Hora. Incluſã Danaen turris ænea: Robuſtũq; fores & uigilum canũ ¶ Sæpe ca. fru. Venatores exẽplo docet fœmias plerũq; amatores inuenire: quos nõ quærũt. ¶ Cadit ĩ rætia nullo agẽte. ¶ Quid m. andro. nũq̃ inquit ſperabat Andromede auxiliũ Perſei. Fabula ſupius dicta eſt. ¶ Funere ſæ. u. uir. quæri. ſepenumero puella mariti mortem deplorans in funere uirum alium inuenit: Solutis ſcri. de mor̃ plorantinũ in funẽ: id etiã fieri ſolebat: quũ ĩ aduerſis deos orabãt. Vir. Interea ad tẽplũ nõ æq̃ Palladis ibãt. Crinibus iliades paſſis: & Liui⁹. Stratæ paſſis matres crinibus tẽpla uerrentes ueniam irarum cœleſtium finẽq; peſti expoſcunt. ¶ Sed uitate uiros: molles & cinedos dicit. ¶ In ſtatio. co. ex eoꝝ ſnĩa: q dicebãt comatos oẽs cĩedos eẽ. ¶ Et ĩ nul. ſemo. am. q a ſũt iſtabiles ¶ Plures ui.

Q. Enni⁹

Ennius tarentinus

q eū tāq̄ mollem petāt. ¶ Troia ma. docet puellas
Priami exēplo nō adoleſcētib⁹ credēdū eē:ſed ma-
ioribus natu. ¶ Præceptis Pria.q ſuadebat reddēdā eē
Helenā. ¶ Perqꝫ adit⁹ tales:pſpēm ficti amoris. ¶ Lu
cra pudēda petūt:ſimulāt ſe uos a mare:ſꝫ nihil alid
a uobis petūt q̄ dedecus urm. ¶ Liq̄do nar.nardinū
unguētū alio noīe Pli.foliatū appellat:qđ unguē-
tarii:ex ſpica nardi celebrāt:laudaf ſyriacū a Pli.Naſ
cebaf ēt Nard⁹ i Cilicia radice nigra : & odorata: ut
Nardium unguētū — eſt auctor Diaſ.uñ ſpicā ciliſcā i faſtis appellat Oui.
Nec breuis i rugas:nec q ueſtis rugas:iduſtria loca
taſ:aſtrigit tāq̄ mollis. ¶ Filo tenuif ex tenui lana.
Spica ciliſca — ¶ Et uraf:& angaf: qꝫ nō poſſit ueſtē tuam furari.
¶ Voce bo.clamāre. ¶ His uen⁹ Venerē genetricē
itelligit:de q̄ dcm̄ eſt i prio. ¶ Appiadeſqꝫ deæ: Cō-
Appiades deæ — cordiā Pallada:Pacē & ueſtā itellige:ab aq̄ appia:q̄
i forꝫ Cæſaris deducta erat cognomiatas:qꝫ āt hæc
tēpla ad forꝫ Cæſaris eēnt:ex Papinio:& Mart.itel-
ligif. ¶ Sūt quoqꝫ nō dubia:ſūt q̄dā mulieres quæ
hnf ifames: qꝫ amātes decipe ſoleāt. ¶ Crimē amā-
hēnt:qa alios decipiūt:ut ipē quoqꝫ ab amātib⁹ de-
ceptæ ſunt. ¶ Cecropides:Athenieſes puellæ a rege
Cecrope:p q̄s oēs alias deſignat. ¶ Iuranti Theſeo
uiro pfido:ut fuit Theſe⁹:q̄ Ariadnā reliqt. ¶ Quos
fa.te.quos teſtes āpli⁹ adhibebit. ¶ Fecit & añ deos:
antea deos adhibuit teſtes:& tñ fidē uiolauit. ¶ The
ſei crimi.hæ.id ēt i epiſtolis ei Phyllis ita exprobrat
De tāta rerꝫ turba factiſqꝫ parētis. Sedit in ingenio
creſſa puella tuo. ¶ Nulla re.fi.qa nulli ſūt āplius dii:
p quos iuret. ¶ Illa pōt uigi. q̄ alio munere ꝓmiſ-
ſas noctes negabit: audebit ēt uiolare ſacra Veſtæ
& Iſidis:& necare uirꝫ ueneno. ¶ Vigiles flā. iextin
ctū ignē:q i tēplo Veſtæ ſeruabaf: cui⁹ rei cām aſſi-
Ignis Veſtæ inextinctus — gnat Plutar i Camillo his uerbis. A numa eni rege
tāq̄ oium pricipiū eēt ignis uenerari iſtitutū eſt:nā
nobiliſſimū quoddā exiſtit ignis i ipa nā. & motio
quædā ē:uel cū motiōe totius gñatio:alia uero mā.
quæ calore uacat ocioſe ignauiterqꝫ iacēs:& cadaue
ri ſimilis ignis uirtutē tāq̄ aiam cupit:& paulati ſuſ
cepto igne ad agēdū qd:uel patiēdū uertif. Numa
Pōpili⁹ uir curioſus ac ſapiētiſſim⁹ q i colloqu: cū
Muſis p ſapiētiā ueniebat:rōne q̄dā phiæ mot⁹ hūc
ſeruari:cuſtodiriqꝫ ppetua uigilia:ne corrūperef:uo
luit:tāq̄ æterna uirt⁹ eēt:q̄ oia ſeruaret . Aliā cām
refert Oui.i faſtis In eodē Veſtæ tēplo(ut teſtis eſt
Plutar.)fama fuit troianū illud Palladiū:qđ i Italiā
æneas aſportauerat reſidef. ¶ Inachi:Iſis Inachi filia
¶ Cape ſacra:ſacra diripe. ¶ Miſta aco.aconita tēpe
Aconitū — rata.Eſt eni aconitū herba oiuꝫ uenenorꝫ ociſſima:
q̄ tactis genitalib⁹ fœminini ſex⁹ aialiū : eodē die i
fert mortē:quo mō Calphurni⁹ Beſtia uxores neca-
uit.Fabulæ narrauere acōitū ex ſpumis cerberi canis
Cicuta — natū:extrahēte ab iferis Hercule.Cicuta quoqꝫ her-
ba uenenū ē:publica Athenieſiū pœna iuiſa:ut do-
cet Pli. ¶ Propi⁹ cōſi.ea dicere:q̄ magis ad uiros: q̄
ad fœmias ptinēt:qđ facere uiſus eſt:quū dixit:fœ-
mias accepto munef:nunq̄ coitum negaturas : il-
las enim & auaritia : & propria libidie corrūpi poſ-
ſe deſignauit . ¶ Admiſſis equis:materia ſemel ſu-
ſcepta d ndo ſcilicet arma fœminis contra uiros.
¶ Verba uadūt tētent:uerba ad te ſcripta ab amāte:

Quos faciet teſtes:fecit ante & deos.
Et tibi demophoon theſei criminis hæres.
Phyllide decepta nulla relicta fides.
Si bene promittunt totidē ꝓmittite uerbis.
Si dederint & uos gaudia pacta date.
Illa pōt uigiles flammas extinguere ueſtæ.
Et capere ex templis inachi ſacra tuis.
Et dare miſta uiro tritis aconita cicutis.
Accepto uenerem munere ſiqua negat.
Fert aīus ꝓpius conſiſtere ſupprīe habenas
Muſa:nec admiſſis excutiare rotis
Verba uadū tentēt abiegnis ſcripta tabellis.
Accipiat miſſas apta miniſtra notas.
Inſpice:quod qꝫ leges ex ipſis collige uerbis
Fingat:an ex aīo:ſollicituſqꝫ roget.
Poſtqꝫ breuē reſcribe morā: mora ſp amantes.
Incitat:exiguū ſi modo tēpus habet
Sed neqꝫ te facilem iuueni ꝓmitte roganti.
Nec tamen eduræ quod petit illa negat.
Fac tīeat: ſperetqꝫ ſimul quotiēſqꝫ remittes.
Spes magis hic ueniat certa:minorqꝫ met⁹
Munda ſede medio cōſuetaqꝫ uerba puellæ
Scribite:ſermonis publica uerba placēt.
Ah quotiens dubiis ſcriptis exarſit amator.
Et nocuit formæ barbara lingua bonæ.
Sed quoniam quāuis uitæ careatis honore
Eſt uobis ueſtros fallere cura uiros.
Ancillæ puerīqꝫ manus ferat arte tabellas.
Pignora nec iuueni credite ueſtra nouo.
Vidi ego pallentes iſto terrore puellas.
Seruitium miſeras tēpus in omne pati.
Perfidus ille quidē:qui talia pignora ſeruat.
Sed tū ætnæi fulminis inſtar habet.
Iudice me fraus eſt cōceſſa repellere fraudē
Armaqꝫ in armatos ſumere iura ſinūt.
Ducere cōſueſcat multas man⁹ una figuras
Ah pereant per quos iſta monenda mihi.
Nec niſi deletis tutum eſt reſcribere cæris.
Nec teneat geminas una tabella manus.
Fœmina dicatur ſcribentis ſemper amator.
Illa ſit in ueſtris: qui fuit ille notis.
Sed licet a paruis animū ad maiora referre.
Plenaqꝫ curuato pandere uela ſinu.
Pertinet ad faciē rabidos cōpeſcere mores.

Candida pax hoies: trux decet ira feras
Ora tument ira: nigreſcūt ſanguine uenæ.
Lumina gorgoneo ſæuius anguæ micāt.
I procul hinc dixit: non eſt mihi tibia tanti.
Vt uidit uultus pallas in amne ſuos.
Vos quoq; ſi media ſpeculū ſpectetis ī ara.
Cognoſcet faciem, uix ſatis ulla ſuam.
Nec minus in uultu dānoſa ſupbia ueſtro.
Comibus eſt oculis alliciendus amor.
Odimus īmodicos experto credite faſtus.
Sæpe tacens odii ſemina uultus habet.
Spectantem ſpecta: ridenti mollia ride.
Innuet: acceptas tu quoq; redde notas
Sic ubi prælusit rudibus puer ille ſagittis.
Spicula de pharetra promit acuta ſua.
Odimus & mœſtas: thegmeſſā diligat aiax
Nos ilarem populū fœmina læta capit.
Nūq̄ ego te ādromache: nec te thegmeſſa
Vt mea de uob̄ altera aīca foret (rogarē
Credere uix uideor niſi cogat credere part⁹.
Vos ego cum ueſtris cōcubuiſſe uiris
Scilicet aiaci mulier mœſtiſſima dixit.
Lux mea: q̄q; ſolent uerba iuuare uiros.
Quis uetat a magnis ad res exēpla miores
Sumere: nec nomen pertimuiſſe ducis.
Dux bon⁹ huic centū cōmiſit iure regēdos.
Huic equites illi ſigna tuenda dedit.
Vos quoq; de uobis quē q̇ſq; erit apt⁹ ī uſū
Inſpicite: & certo ponite quemq; loco.
Munera det diues ius qui pfitebitur adſit.
Facundus cauſam ſæpe clientis agat.
Carmina q facimus: mittam⁹ carmina tantū
Nam chorus añ alios aptus amaṙ ſumus
Nos facimus placidi lautæ pconia formæ.
Nomē habet nemeſis cynthia nomē hēt
Veſper & æoæ nouere lycorida terræ.
Et multi: quæ ſit noſtra corinna rogant.
Adde: quod inſidiæ ſacris a uatibus abſunt.
Et facit ad mores ars quoq; noſtra bonos
Nec nos ābitio: nec nos amor urget habēdi
Contempto colitur lectus & umbra foro.
Sed facile hærem⁹: ualidoq; purimur æſtu.
Et nimium certa ſcimus amare fide.
Silicet ingenium placida molliṫ ab arte

aīum tuū ſollicitēt: ſic & in prio. Cætra uadū tēte raſis in fuſa tabellis. ¶ Eduræ: ualde duræ. ¶ Quiuis uitæ careatis honoṙ: quis ſitis īfames. ¶ Vr̄a pignora: ur̄as lr̄as. ¶ Nouo iuueni. Sed tñ ætnæi: nou⁹ inq̄t amator lr̄as aīcæ ſeruat. q̄bus tāq̄ fulmie utaṫ in Punieda aīca timet enī ſemp: ne iratus amator: illas marito oñdat. Fulmē aūt iccirco ætnæū appellaṫ: qm̄ Vulcano fulminū fabricatori mōs ætna ſacer eſt. ut Solinus ſcribit: uel a uicinitate. Docet enī Seruí⁹. Vulcanū iter Liparē & Ætnā officinā hr̄e: unde Virg. dixit: Antra ætnea ſonāt. ¶ Eſt cō ceſſa: eſt pu-ellis data. ¶ Repellere fraudē: amātū. ſ. q aicæ lr̄as ſeruāt: ut eo timoṙ ſeruitiū patianṫ. ¶ Multas figuras: multa & diſſimilia elemēta: & lr̄as. ¶ Per quos: quoꝝ cauſa hæc moneo. ¶ Niſi deletis cæ. niſi deletis amantū lr̄is. ¶ Gemīas manus: tuā & amātis epiſtolā. ¶ Fœmīa dicaṫ: fœmīa in lr̄is appellet ſe n oīe amatoris ¶ Illa ſit ī ueſtris: amator ſcribēs ſe aicā dicat. ¶ Qui fuit ille: quēadmodum aīca appellauit ſe noīe amatoris. ¶ Angue gor. ſerpētē Meduſæ Gorgonidū reginæ: cui⁹ capplli in angues mutati ſunt: ut dictū ē. Gorgonū āt gēs (ut Diodo. ſcri.) occidētē uerſus ſita erat: in extremis orbis finib⁹: aduerſus quā Perſeus haud puo certamie bellū geſſit: tāta fuit eaꝝ mulieꝝ uirt⁹: uel potētia: īſulā quā incoluere Heſperā uocarūt: qa ad occaſū ſita ſit. Gorgonidas tradūt: quū uires auxiſſēt: iteru; a Perſeo Iouis filio expugnatas: quū eaꝝ eēt regīa Meduſa. Poſtréo ab Hercule: & eas & Amazonū gētē fuiſſe deletas. Sūt q Gorgōes ab agilitate dictas putāt γοργου enim agilē ſignificat. ¶ I p. h. d. fœmīas ītumeſceṙ minie debere exēplo Palladis oñdit: q̄ cū tibiā īflaſſet: genaſq; uidiſſet tumeſceṙ: tibiā abiecit: ip̄a apd Oui. ī faſtis ita dicēte. Prīa terebrato p rara flamīa buxo Vt daret effeci tibia lōga ſonos. Vox placuit: faciē liq̇dis referētib⁹ undis. Vidi & uirgineas ītumuiſſe genas. Ars mihi nō tāti ē: ualeas mihi tybia dixi. Excipit abiectā ceſpite ripa ſuo. Inuētā ſatyr⁹ primū miraṫ: & uſū. Neſcit & afflatā ſenſit hr̄e ſonū. Ea igitur tibia: poſtmodū uſus eſt Marſias: id qđ oñdit Pauſanias ſcribēs Athenis fuiſſe Mineruæ ſtatuā: q̄ Marſiā ſilenū uerberib⁹ cedit: qm̄ tibias ſuſcepat: q̄s ip̄a abiectas uolebat: quā rē ſignificat ēt Ouid. ī. vi. met eo uerſu. Quē tritō acalatous arūd e uictū. Affecit pœna: ī quo enarrādo pleriq;: ut ī aliis multis allucinanṫ. ¶ Comib⁹ oculis: læto aſpectu. ¶ Innuet: nutū faciet. ¶ Puer ille: cupido. ¶ Rudib⁹ ſagittis: leuib⁹ ſtimulis: q̄b⁹ mutuo cōciliāṫ amātes. ¶ Thegmeſſā di. aiax: qa mæſta erat ¶ Nos ila. po. nos ex ilari turba lætā ēt fœminā uolum⁹. ¶ Nūq̄ ego te. Andromache quoq; uxor Hector mœſta erat. ¶ Lux mea uerba ſūt: q̄b⁹ amātes utunṫ: uñ Prop. Cynthiā crebro uitā: aut lucē appellat ¶ Quis uetat: huiuſce rei exēpla ſūere a Thegmeſſa & Andromache: ad mulieres ex uulgo: q̄ſi deſignet cuiuſlib; cōditiōis fœminā: ſi ſit mœſta ñ placeṙ ¶ Nec no. p. du. nec huic rei obſtaṫ: q̄ illa dux fuerit: ī q̄ triſtitia. req̇riṫ: pide ac ſi diceṙt: q̄ nā triſtis ē: nō mō ī reb⁹ bellicis: ſed ēt uenereis ſp mœret. ¶ Dux bo. qa Thegmeſſa & Andromache mœſtæ erāt: & horridæ: iccirco alterā Aiax præfecit centum equitibus: alteram Hector ſigna

Fulmen ætnæum

Gorgonū gens

Heſpera

Pallas tibiam abiecit

Delia
Nemeſis
Cynthia
Hoſtia
Lycoris
Citheris
Corinnæ
duæ.

militaria iuſſit tueri: hoc eſt pedeſtres copias ducere. ¶ Cã; cliẽ. cãm puellæ. Cliẽs ãt relatiuũ ẽ p̃noi ¶ Nemeſis Tibul. Deliã & Nemeſim amauit. dicẽte Oui. in elegia: ĩ q̃ deflet Tibulli mortẽ. Sic nemeſis lõgũ ſic delia nomẽ hẽbũt. Altera cura recẽs: altera prim⁹ amor. ¶ Cynthia: Proptii aĩca: eã hoſtiã appellatã fuiſſe ſcri. Apule. ĩ magia. ¶ Veſp: occidẽtalis plaga Lycoris: galli poetæ aĩca. Oui. Et ſua cũ gallo nota lycoris erit: eam Cithereidã appellatã fuiſſe Ser. ſcri. ¶ Nr̃a corin. Corinnæ duæ fuerũt: altera thebana: q̃ ſcripſit epigrãmata: & lyrica poemata: de q̃ Propert. Et ſua cũ antiq̃ cõmitti ſcripta corinnæ altera Theſpia: q̃ a q̃buſdã Corĩthia dicit̃. Ouid. aĩcã ſuã Corinnã appellauit ab eruditiõe & formæ elegãtia: đ q̃ ip̃e alibi ita ſcribit. Mouerat ĩgeniũ totã cãtata p urbẽ. Noĩe nõ uero dicta corinna mihi. ¶ Lect⁹ & um. amor & ociũ: aut ſcribẽdi loc⁹. ¶ Sed facile hærem⁹: facile amorẽ capim⁹. ¶ Valido æſtu: potẽti amore. ¶ Ab arte placida: a ſtudiis poeticis.

Deus in
poetis

¶ Studio: ĩgenuis artibus. ¶ Eſt deus ĩ nobis. Idem etiã oſtẽdit Plato de furore poetico his uerbis. Nõ eñi arte: ſed diuina ui iſta dicũt. Nã ſi de unoquoq; iſtorꝝ p artẽ recte loq ſcirẽt: de cæteris quoq; oĩbus idẽ poſſẽt: ob hãc uero cãm de⁹ illis mẽtẽ ſubripiẽs ipſis tãq̃ miniſtris utit̃: oraculorꝝq; nũciis & dĩnis uatibus: ut nos q' audim⁹: pcipiam⁹ nõ eos eẽ: q tam digna referũt: quũ ſuæ mẽtis cõpotes mĩme ſint: ſed hæc deũ loq: & p iſtos nobis hæc ĩclamar̃: ũde non ĩmerito Ennius ſanctos poetas appellauit: ut ſcribit Cice. ꝓ archia.

Poetæ ha
bent com
mertia cũ
diis

¶ Sũt & cõmertia cœli: ſunt & negocia: ſeu ſocietates cœli. Nã (ut etiã Plato docet Homerus nõ de aliis rebus agit quã de his: quæ & alii poetæ tractãt: nõne multa q̃ ad bellũ ptinẽt: & q̃ ad cõſuetudines bonorꝝ ĩuicẽ: & malorꝝ priuatorꝝ atq; opificũ attinẽt enarrauit: Et de his quẽadmodũ ſecũ ĩuicẽ & cũ hoĩbus uerſantur: deq; cœleſtibus paſſionib⁹: ꝓgreſſibus: itẽ q̃ apud ĩferos ſunt: deorꝝ: & heroũ generatiões cecinit:

Commer
cium.

Cõmertiũ aũt ꝓprie dicitur cõmutatio mertiũ. Liuius libro q̃rto Superbe a Samnitib⁹ q Capuã habebãt: Cumaſq; legati ꝓhibiti cõmercio ſunt. Hic accipit̃ ꝓ ſocietate. Liuius. Aut quo lĩguæ cõmertio quẽquã ad cupiditatẽ diſcẽdi exciuiſſet: & Sylius. Pace; ſeruãs cõmertia culpæ. ¶ Viſo caſſe: cognitis ĩſidiis. ¶ Qui nup ſenſit habenas: q nõdũ eſt domitus. ¶ Cõparibus frenis: æq̃s habenis. ¶ Artificem: æquu; domitũ accipe: ex quo deſignat nouũ amatorẽ uiſo caſſe celeri⁹ aufugere: q̃ ueterẽ: & q̃ſi domitũ ab amica. Ide; limes: eadẽ uia. ¶ Nec ſtabiles animos annis: militũ amoris duo genera eſſe docet: alterũ iuuenũ. alterũ maiorꝝ natu: q̃uo aũt cũ utroq; agendũ ſit deſignat elegãter Ouidius. ¶ Cingẽda eſt: muniẽda eſt. ¶ Altis ſepib⁹: ne riualis ĩgrediat̃. ¶ Nõ bñ cũ ſociis regna: ſic & Luca. Omniſq; poteſtas. Impatiẽs cõſortis erit ¶ Tyroni nouo militi amoris. ¶ Frãget poſtes: amicæ ianua; dicit. ¶ Raptus capillus laniati crines ab amãte. ¶ Humida tæda: madefacta: uel uiridi. ¶ Certior hic amor eſt: in maioribus natu amor eſt certior. ¶ Breuis & fœcũdior ille: illũ dicit: q eſt in iuuene. ¶ Carpite poma: fructũ colligite o puellæ a iunioribus: anteq̃ diſcedãt a uobis iuuenes amatorii.

(Et ſtudio mores conuenienter eunt.
Vatibus aoniis faciles eſtote puellæ.
Numen ineſt illis: pierideſq; fauent.
Eſt deus in nobis: ſunt & commercia cœli.
Sedibus æthereis ſpiritus ille uenit.
A doctis pretium ſcelus eſt ſperare poetis.
Me miſerũ ſcelus hoc nulla puella timet
Diſſimulate tamẽ: nec prima frõte rapaces
Eſte: nouus uiſo caſſe reſiſtet amans.
Sed neq; rector equũ q nup ſenſit habenas
Comparibus frenis artificemq; regit.
Nec ſtabiles animos annis: uiridéq; iuuẽtã
Vt capias: idem limes agendus erit.
Hic rudis: & caſtris nũc primũ not⁹ amoris
Qui tetigit thalamos ꝓda nouella tuos.
Te ſolam norit: tibi ſemper inhæreat uni.
Cingenda eſt altis ſepibus iſta ſeges.
Effuge riualem: uinces dum ſola tenebis.
Non bñ cũ ſociis regna uenuſq; manent.
Ille uetus miles ſenſim & ſapiẽter amabit.
Multaq; tyroni non patienda feret.
Nec franget poſtes: nec ſæuis ignibus uret.
Nec domiæ teneras appetet ũgue genas.
Nec ſcidet tunicaſue ſuas: tunicaſue puellæ
Nec raptus flendi cauſa capillus erit.
Iſta decent pueros ætate & amore calentes
Hic fera compoſita uulnera mente feret.
Ignibus hinc lentis uretur: ut humida tæda.
Vt modo montanis ſilua reciſa iugis.
Certior hic amor eſt: breuis at fœcũdior ille
Quæ fugiunt celeri carpite poma manu.
Omnia tradent̃: portas reſerabimus hoſti.
Vt ſit in inſida proditione fides.
Q đ dat̃ ex facili: lõgũ male nutrit amorẽ.
Miſcenda eſt lætis rara repulſa iocis.
Ante fores iaceant: crudelis ianua clamẽt
Multaq; ſummiſſe: multa minãter agant.
Dulcia nõ ferim⁹: ſucco renouamur amaro.
Sæpe petit uentis obruta cymba ſuis.
Hoc eſt uoxres quod non patiantur amari.
Conueniunt illas cum uoluere uiri.
Claude fores: duro dicat tibi ianitor ore.
Non potes: excluſũ te quoq; tãget amor.
Ponite iam gladios hebetes pugnet̃ acutis

Non dubito telis quin pellar ipſe meis:
Dum cadat in laqos capt⁹ quoq; nup amator
Solum ſe thalamos ſperet habere tuos.
Poſtmodo riualem: partitaq; fœdera lecti
Sentiat: has artes tolle: ſeneſcet amor.
Tum bene fortis equ⁹ reſerato carcere currit
Quū quos p̄tereat: quoſq; ſequatur habet.
Quælibet extinctos iniuria ſuſcitat ignes
En ego confiteor: non niſi læſus amo.
Cauſa tñ nimium ne ſit manifeſta doloris.
Pluraq; ſolicitus q̄ ſciat eſſe putet.
Inſcitet & ficti triſtis cuſtodia ſerui.
Et nimium duri cura moleſta uiri.
Quæ uenit exuto minus ē accepta uoluptas.
Vt ſis liberior thaide finge metus.
Quū melius foribus poſſis admitte feneſtra.
Inq; tuo uultu uerba timētis habe.
Callida proſiliat dicatq; ancilla: perimus.
Tu iuuenem trepidū quolibet abde loco.
Admiſcenda tamen uenus eſt ſecreta timori.
Ne tanti noctes non putet eſſe tuas.
Qua uafer eludi poſſit ratione maritus.
Quaq; uigil cuſtos: præteriturus eram.
Nupta uirum timeat rata ſit cuſtodia nuptæ.
Hoc decet: hoc leges: iuſq; pudorq; iubet.
Te quoq; ſeruari mō quā uindicta redemit.
Quis ferat: ut fallas ad mea ſacra ueni
Tot licet obſeruē: mō ſit tibi grata uoluptas.
Quod fuerant argo lumina uerba dabis.
Scilicet obſtabit cuſtos: ne ſcribere poſſis.
Sumende dabitur quū tibi tempus aquæ:
Cōſcia quum poſſit ſcriptas portare tabellas.
Quas tegat in tepido faſcia lata ſinu.
Quum poſſit ſolea chartas celare ligatas
Et uincto blandas ſub pede ferre notas.
Cauerit hoc cuſtos: pro charta conſcia tergū
Præbeat: inq; ſuo corpore uerba feras
Tuta quoq; eſt fallitq; oculos e lacte recenti
Littera: carbonis puluere tange leges.
Fallet & humiduli quæ fiet acumine lini.
Et feret occultas pura tabella notas.
Affuit acriſio ſeruandæ cura puellæ.
Hunc tamen illa ſuo crimine fecit auum.
Quid faciet cuſtos: quū ſint tot iurbe theatra

¶ Portas reſerabimus hoſti: recōciliabimur amāti: & eum antea cxcluſum introducemus. ¶ Vt ſit infida: ut oſtendatis eum amare: quum tamen ei ſit is infidæ. ¶ Vt ſit fide: ut uobis adhibeatur fides. ¶ Quod datur ex facili: non ſemder intromittendum eſſe dicit amatorem: ne quod ex facili dederis contemptum pariat: raritas enim cōciliat rebus admirationem. ¶ Dulcia non ferimus: uiri aſpernantur: quod facile conſecuntur. ¶ Renouamur: ardentiores reddimur in amando. ¶ Suis uentis: nimium ſecundis. ¶ Dicat. tibi ianitor: maritum excludat ianitor ¶ Pugnef acutis: ſitis uxores uřis uiris difficiles. ¶ Meis telis: meis his præceptis. ¶ Quin pellar: quin ardentior fiam in amanda uxore. ¶ Dum cadat in laqueos: donec capiatur amore ueſtro: & teneatur irretitus. ¶ Poſtmodo riualem: docet quid ſeruandum ſit ab amica: poſteaq̄ diu amator cum ea uerſatus fuerit. ¶ Seneſcet amor: fiet debilior. ¶ Reſerato carcere: apertis carceribus: unde equi erumpunt. ¶ Extinctos ignes: amores remiſſos. ¶ Suſcitat: accendit: unde & Terentianum illud. Amantium iræ amoris reintegratio eſt. ¶ Cauſa tamen nimium: ui dendum eſſe ait: ne aperte uideat amator ab amica riualem introduci. ¶ Pluraq; ſolicitus: credat magis id ita eſſe q̄ certi quicq̄ habeat. Ficti ſerui: qui ſimuletur a marito cuſtodiendæ uxori præpoſitus. ¶ Incitet: ſtimulet amatorem ad amandum. ¶ Vt ſit liberior thaidæ: quæ metu ſi mulabat Phædriam excluſiſſe: ut a Thraſone Phamphilam dono acciperet ut apud Terentiū in eunucho. ¶ Admitte: amātem recipie. ¶ Admiſcenda tamen: in eo timore: eſt tamen occulte ueneri indulgendum. ¶ Qua uafer eludi. docet decipiendum eſſe maritum: & cuſtodem uxoris. ¶ Rata ſit cuſtodia: exiſtimet ſe uxor hr̄e cuſtodes ¶ Hoc decet: uiꝝ timeri ab uxore: uel nuptam habere cuſtodes ¶ Te quoq; ſeruari: libertinam fœminam docet poſſe cuſtodes fallere. Eſt autem uindicta uirga: qua ſerui libertate donabantur a prætore. a Vinditio appellata: ut Liuius docet. Quot fuerant argo lumina centum enim oculos habuit Argus: quos caudæ pauonis i imo collocauit. ¶ Verba dabis. decipies. ¶ Sumendæ aquæ: hauriendæ aquæ. ¶ Qum poſſit ſolea: qū litteras poſſit calceis celar̄. ¶ Sub pede uincto. ſub pede calceo induto. ¶ Blandas notas: litteras amatorias. ¶ Conſcia tergum præbeat: quo uice chartæ ad amantem ſcribas. ¶ Faller & humiduli: Docet lini uiridis ſucco poſſe amicam etiam tuto ſcribere ad amantem. ¶ Acumine lini humiduli: acuta auena uiridis lini qua ſcribebant amantes: poſtea carbonis puluere tactæ litteræ legebantur. ¶ Affuit acriſio: Cuſtodes falli poſſe docet exemplis. ¶ Seruandæ puellæ: Danaen dicit: quam pater Acriſius in turri ænea clauſerat. ¶ Fecit aunm: quia Danae eius filia ex Ioue perſeum ſuſtulit. ¶ Tot in urbe theatra. Tria theatra ſimul & amphitheatrum ſcribit Strabo fuiſſe eo in cāpo: qui campo Martio adiacet: quibus i locis poterit eē puella ſine cuſtode.

Vindicta

¶ Quũ ſpecte.iun.Quũ aſpiciat ludos romanos:
de quibus ĩ primo diximus:¶ Quũ ſe.pha.Sacra
Iſidis dicit:q̄ Ægypto Romã trãſlata fuerũt dicẽ
te Lucano.nos in tẽpla tuã Romanã accepimus
Iſim ea autẽ celebrabãtur a romanis mulieribus
Iſis castimonia multoꝝ dieꝝ¶ Phariæ iuuẽcæ Iſidis
quæ in uacã mutata ab Ægyptiis colebaꝉ.Eã lu-
nam eſſe ſcribit Diodo.cuius ſacerdotes lineis ue
lamẽtis utebãtur:ut ſcribit Apuleius:unde in pri
mo Oui.Iſim appellauit deã linigerã.¶ Opero-
ſa dans operã.Eſt.n. operari alicui rei operã dare
Proper.Cynthia iã noctes eſt operata decẽ ¶ Si
ſtris . Siſtrũ crebra agitatiõe: argutũ erat multis
crepitaculis circũſonãtibus: uñ Papinius id mul
Operari tiſonũ appellauit . Apuleius in.xi.metamor.ſcri.
ſiſtrum æreis atq; argenteis:imo uero aureis.ẽt ſiſtris ar-
gutũ tinitũ cõſtrepẽtes.¶ Suæ comites:aliæ ma-
trone.¶ Quũ fuget:quũ expellat.¶ Oculos uiro
rũ.Nã ſacris bonæ deæ nõ licebat uiris intereſ
ſe.Prop.Sacra bonæ maribus nõ adeũda deæ.
¶ Præterq̃ ſi quos p̃ter amãtes: q ad hæc loca ſe
ꝯferebãt:ut antea dictũ ẽ. ¶ Quũ cuſtode foris:
balneis quoq; dicit poſſe:amãtẽ cũ amica furtim
Adultera iocari¶ Aegrotet ſimulet ſe male ualere ¶ Adul
clauis tera clauis:externa clauis:quaſi altera facta:ſicut
Adulteria adulterinã mõetã appellamus:quã indocti falſã
moneta dicunt.& Apuleius auctorem adulterinum uo-
cat:adulterã ẽt mulierẽ appellamus q̄ adulteriũ
cõmitit.¶ Noĩe quũ doceat aut noĩe adultera:
hoc ẽ q̃ appellamꝰ adulterã aut doceat noĩe ĩpo
quo alterã factã ſignificari diximꝰ q̃ſi & ĩpa poſſit
uobis furtim ianuã recludere¶ Ianua ſola:q̃a ſũt
Leletanũ & feneſtræ¶ Illa uel hiſ.le.ſit uua iu.Laletana pro
uinum uincia ẽ Hiſpanæ:q̄ uinũ peſſimũ mittebat.Mar-
Vinum tia.A caupõe tibi ſex laletana petaꝉ:potes inquit
hiſpanum Oui.multo uino uel peſſimo ianitori ſõnũ indu
cere:aut certe optimo uino:q̄d ẽt naſcebaꝉ ĩ Hiſ
pania Ianuæ p̃fectũ euincẽdũ eẽ dicit nã Pli.ſcri.
in Hiſpania luſitana uina copia nobilitari elegã-
tia uero Tarraconenſia atq; lauronenſia : & Bale
arica ex ĩſulis cõferũꝉ Italiæ primis¶ Sũt quoq; q̄
faciãt.Medicamĩa eẽ dicit:qbꝰ poſſint puellæ cu
ſtodes ſõno efficere:¶ Læthæa nocte:obliuioſo
& p̃fũdo ſõno:quẽ aq̃ letheæ ĩducũt.Vir.Ecce de
us ramũ lethæo rore madẽtẽ. Vtq; ſoporatũ ſty
gia ſup utraq; q̃ſſat.Tpa.¶ Quum minimo cu-
ſtos:id ẽt docet Apuleius lib.ix.meta.de quodã
Mymece .¶ Quæſtus erã. admonet metuẽdas
eẽ æquales.ne amatores relicta amica illas emẽt
¶ Et lepus hic:hæc p̃da ¶ Hæc quoq; q̄.p̃.Metuẽ
dã quoq; eẽ eã dicit:q̄ tibi locũ p̃buit:ubi cũ ama
tore coiſti.¶ Mecũ nõ ſemen illa fuit:eã eni com
preſſi:q̄d idẽ poterit fieri a tuo amatore.¶ Vicẽ
dominæ q̃a cũ illa rẽ habui loco dominæ ¶ In
hoſtẽ mittor:aperiendo cõſilium fœmĩs:q̄ tan-
q̃ hoſtes uiris ĩſidianꝉ¶ Aperto pec.apertis & nu
dis cõſiliis¶ Viderit utilitas:q̃ſi dicat poſt hñda
eſt utilitas hominis p̃ceptis q̄ fœminis damus
¶ Lẽniãdũ g.artes muliebres:qbꝰ ꝯtra uiros utũ
tur tãq̃ gladiis.Lẽniades:q̄ una nocte uiros tru-
cidarũt¶ Dolor & de pel.fi.q; uir amore alteriꝰ

Quũ ſpectet iunctos illa libenter equos.
Quum ſedeat phariæ ſiſtris operoſa iuuẽcæ
Quoq; ſuæ comites ire iubentur:eat
Quũ fuget a tẽplis oculos bona diua uirorũ.
Præter quos:ſi quos illa uenire iubet.
Quum cuſtode foris tunicã ſeruante puellæ
Cellent furtiuos balnea multa iocos.
Quũ quoties opus eſt fallax ægrotet amica.
Tollat & in lectum quẽlibet illa ſuum
Noĩe quũ doceat quid agatur adultera clauis
Quaſq; petes non det ianua ſola uias.
Fallitur & multo cuſtodis cura lyæo.
Illa uel hiſpano lecta ſit uua iugo.
Sũt quoq; q̄ faciũt altos medicamĩa ſomnos.
Victaq; læthæa lumina nocte premant.
Nec male delitiis odioſum conſcia tardis
Detinet & longa iungitur ille mora.
Quid iuuat ambiguas p̃ceptaq; p̱ua mouere
Quũ minimo cuſtos munere poſſit emi
Munera(crede mihi)placant hoĩeſq; deoſq;.
Placatur donis iuppiter ipſe datis.
Quid faciet ſapiẽs? ſtultꝰ quoq; mũere gau
Ipſe quoq; accepto munere mitis erit. (det
Sed ſemel eſt cuſtos lõgũ redimẽdus ĩ æuũ.
Sæpe dabit dederit quas ſemel ille manus.
Quæſtus erã:nemini metuendos eẽ ſodales.
Non tangit ſolos iſta quærela uiros.
Credula ſi fueris aliæ tua gaudia carpent.
Et lepus hic aliis exagitatus erit.
Hæc quoq; q̄ præbet lectũ ſtudioſa locumq;.
Crede mihi:mecum non ſemel illa fuit.
Nec nimium uobis formoſa ancilla miniſtret
Sæpe uicem domniæ:præſtitit illa mihi.
Quo feror ĩſanus? q̄d apto pectore ĩ hoſtem
Mittor? & indicio prodor ab ipſe meo
Non nauis aucupibus mõſtrat q̃ p̱te petaꝉ.
Non docet infeſtos currere cerua canes.
Viderit utilitas:ego cœpta fideliter edam.
Lemniadum gladios in mea damna dabo.
Efficite(& facile eſt)ut nos credamus amari.
Prona uenit cupidis in ſua uota fides.
Spectet amabilius iuuenẽ. & ſuſpiret ab imo
Fœmina tam ſero cur ueniatq; roget.
Accedãt lachrymæ:dolor & de pellice fictus.

fœminæ teneatur. ⁋ Et laniet digitis: prælia puellarum cum amantibus deſignat. Horatius. Nos prælia uirginum. Sectis in iuuenes unguibus acrium. ⁋ Procris erit. Procridis Erichthei Athenarum regis filiæ fabulam narrat: quam etiam in ſeptimo metamorphoſeos plenius exequitur. ⁋ Florentis hymeti: ueſtitur enim ſemper floribus Hymetus mons Atticæ melle celebratus: & effoſione marmorum: ut Strabo ſcribit: unde Plinius ſcribit columnas quattuor Hymetii marmoris ad ſcænā ornandam aduectas fuiſſe ⁋ Roſmaris: Roſmaris etiam a Plinio lybanotis appellatur. ⁋ Et Laurus. Laurus (ut Diodorus docet)

Procridis fabula
Hymetus
Roſmaris seu libanotis
Laurus

Et laniet digitis illius ora ſuis
Iam dudum perſuaſus erit: miſerebitur ultro.
Et dicet: cura carpitur ipſa mei.
Præcipue ſi cultus erit: ſpeculoq; placebit.
Poſſe ſuo tangi credat amore deas.
Sed te (quæcūq; es) moderate iniuria turbent
Nec ſis audita pellice mentis inops.
Nec cito credideris: quātū cito credere lædat
Exemplum uobis non leue procris erit.
Eſt prope purpureos colles florentis hymeti
Fons ſacer: & uiridi ceſpite mollis humus.
Silua nemꝰ nō alta facit: tegit: arbutus herbā
Roſmaris: & laurus: nigraq; myrtus olent.
Nec denſum foliis buxum fragileſq; myricæ.
Nec tenues cytiſi: cultaq; pinus abeſt:
Lenibus impulſæ zephyris auraq; ſalubri.
Tot generum frōdes: herbaq; ſūma tremit
Grata qes cephalo famulis canibuſq; relictis.
Laſſus in hac iuuenis ſæpe reſedit humo.
Quæq; meos releues æſtus cantare ſolebat
Accipienda ſinu mobilis aura ueni.
Cōiugis ad timidas aliqs male ſedulus aures.
Auditos memori detulit aure ſonos.
Procris ut accepit nomen quaſi pellicis auræ.
Excidit: & ſubito mota dolore fuit.
Palluit: ut ſera lectus de uite racemus.
Palleſcūt frondes: quas noua leſit hyems.
Quæq; ſuos curant matura cydonia ramos

ab Apolline inuenta eſt: ob idq; ei conſecrata fertur triumphis dicata erat: gratiſſima ianitrix domibus Cæſarum atq; pontificum: dicente Ouidio in metamorphoſeos. Tu ducibus lætis aderis: quum læta triumphum Vox canit: & longas uiſent cepitolia pompas. Poſtibus auguſtis eadē fidiſſima cuſtos. Ante fores ſtabis: mediamq; tuebere quercum: & in triſtibus. Cur tamen appoſita uelatur ianua lauro. Cingit & auguſtas arbor opaca comas. An quia perpetuos meruit domus iſta triumphos. An quia leucadio ſemper amata deo. Ipſa ue ꝙ feſta eſt: an ꝙ facit omnia feſta. Quam tribuit terris: pacis an iſta nota eſt. Vtq; uiret laurus ſemp: nec fronde caduca. Carpitur: æternum ſic habet illa decus. Cur autem lauro in triūphis honos fuerit: docet Plinius libro decimoquinto. ⁋ Nigraque myrtus: myrtus arbor eſt ueneri dicata. Virgilius. Formoſæ myrtus Veneri eius genera tria prodidit Cato: Candidam: Nigram: Coniugalem: hæc poſtrema ita appellatur: ꝙ coniugiis dicata ſit: & a Græcis Agia dicitur. Catullus Floridis uelut enitens Myrtus agia ramulis. ⁋ Nec denſum foliis buxum: laus eſt arboris: quæ quāto eſt dēſior foliis: tāto pulchrior uidetur: & topiario operi magis apta: Buxus aūt plurima naſcebatur in Cytero monte Paphlagoniæ: ut Solinus ſcribit. Virgilius. Et iuuat undantem buxo ſpectare cytorum. Buxus etiam plurima naſcebatur in Pyreneis mōtibus: ac Berecyntho tractu: ut Plinius docet. ⁋ Fragileſq; myricæ Mirice: ut Seruius ſcribit: uirgulta ſūt humilima. Virgilius. Non omnes arbuſta iuuant humileſq; myricæ. Scribit Plinius Myricem fruticem naſci in Italia: & Tamaricem ab aliis appellari. ⁋ Nec tenues cytiſi. Cytiſus frutex eſt miris laudibus celebratꝰ ab Antinomacho Athenieſi pabulo ouium. Aridus etiam ſuum: eo lætior eſt ſatietas: & perquam modico pingueſcunt quadrupedia: ita ut iumenta ordeum ſpernant: non ex alio pabulo lactis maior copia: aut melior. Super omnia pecorum medicina a morbis omni uſu præſtante: ideo nutricibus in defectu lactis: aridū: atque in aqua decoctum potui cum uino dari iubet: & firmiores celſioreſq; infantes fore. Cytiſus autem in Cytiſo inſula primum inuētus: inde in omnes Cycladas: mox in urbes Græcas tranſlatus magno caſei prouētu: rarum hunc fruticem in Italia fuiſſe Plinius ſcribit. ⁋ Cultaque pinus: aut pomis ornata: aut cultam appellat ad differentiam pinaſtri: hoc eſt pinus ſilueſtris: quæ (ut Plinius docet) eſt miræ altitudinis: & a medio ramoſa: ſicut pinus in uertice: quæ hanc ob cauſam ab Ouidio in ultimo metamorphoſeos: ſuccincta appellaſ: quaſi cincta & alligata uideatur denſis & ramoſis brachiis a uertice in altum tendentibus: ut in enarrationibus noſtris in Ouidium metamorpho. docuimus. ⁋ Mobilis aura ueni: agitabilis uento. ⁋ Coniugis: Procridis. ⁋ Auditos ſonos: auditam uocem: qua auram uocabant. ⁋ Quaſi pellicis auræ: credidit enim auram uocatam: non uentum eſſe: ſed pellicē. ⁋ Vt ſera lectus de uite racemus: ut eſſe ſolet uua maturior: & ſerius collecta. ⁋ Palleſcūt frondes: ut pallent frondes ⁋ Noua hyems: nam extrema parte autumni adueniente hyeme folia decidunt ex arboribus. Virgilius. Quam multa in ſiluis autumni frigore primo. Lapſa cadūt folia. Scribit Plinius plurimis arboribus folia cadere autumno: quaſdam tardius amittere: atque in hyemes prorogare moras. Decidere Tymeus mathematicus ſole ſcorpionem tranſeunte ſideris ui: ut quodam ueneno

Myrtus & eius gña
Buxus
Cythorus
Myricæ
Cytiſus
Pinus
Culta
Succincta
pineta
Caſus foliorū autumno

aeris putat. ¶ Matura cydonia: mala ea: quæ a no
Cotonea Cydonia bis uocātur Cotonea: a Græcis uero Cydonea: ex Creta inſula aduecta dicuntur: incuruatos trahunt ramos: prohibentq; creſcere eorum parentem. Plura eorum genera ponuntur a Plinio libro decimoquinto. ¶ Non ſatis apta: nondum
Trieterica matura. ¶ Vt thyrſo concita baccha: Trieterica noctu celebrabant: ad quæ bacchæ concurrebāt paſſis per colla capillis: portabant autem haſtam
Thyrſus pampinis inuolutam: quam Thyrſum appellabant cingebantq; caput uitiginea corona dicēte Ouidio. Nocte ſua eſt egreſſa domo regina: deique Ritibus inſtruitur furialiaq; accipit arma. Vite caput tegitur: lateri ceruina ſiniſtro. Vellera dependent: humero leuis incubat haſta. ¶ Locus eſt: quo ueniebat Cephalus. ¶ Et nomen auræ. ¶ Et īdex: accuſator Cephali & Auræ. ¶ Tenues contraxerat umbras: quia ſol tunc erat ardentiſſimus: & tenuiores umbræ uidebātur. ¶ Inque pari ſpatio: medium diem per diuerſa uerba deſi-
Cephalus gnat. ¶ Ecce redit cephalus proles cyllenia. Cephalus in metamor. ab Ouidio Aeolita Strabone Dionei filius fertur: qui ex Athenis profugus ab Amphitrione Dulichium accepit: ab eoq; poſtea inſula Cephalenia eſt appellata. Pauſanias etiam ita ſcribit. Aiunt Cephalum Deionis filiū una cum Amphitrione ad Teleboas inſulam incolendam ueniſſe: quæ nunc ab illo Cephalenia dicitur. Interea eundem Athenis Thebas migraſſe reum de procris uxoris cæde. Idem etiam ſcribit in porticu regia nomine in attico ſolo fuiſſe Auroram Cephalum aſportantē: quem pulcherrimum fuiſſe cōſtat: raptumq; ab Aurora: ꝙ eius amore capta eſſet: Inde genitum Phaetontem: quem æditũum cōſtituerit: id etiam Sappho in epiſtola uidetur oſtendere: quum inquit. Hūc ne pro Cephalo raperes aurora timebaȝ. Et faceres: ſed te prima rapina tenet: cur autem ab Ouidio proles Cyllenia dicatur: docet Strabo ī decimo his uerbis. Nec uero Hellanicus Homero concordat Dulichium Cephaleniam nuncupans. Illud enim ſub Megere fuiſſe perhibetur: ſicut & Echinades reliquæ. Eius autē inquilini Epei ſunt dicti ab Elide profecti. Quamobrem Otum Cyllenia de gente Phyllei ſocium magnanimorum ductorem Epeorum uocat. Ergo ab Oto Cyllenes Eleoꝝ emporii olim incola & ductore Epeo-
Cephalus proles cyllenia rum: qui Dulichiuȝ incolebant: quod poſtea Cephalus tenuit: dictus eſt Cephalus proles Cyllenia: ꝙ autem Cyllene ſit Eleorū emporium docet Strabo in octauo. Sunt qui carmen hoc ita legāt. Ecce redit cephalus proles deionia: uel Eionia a patre ipſius cephali: quæ lectio quoniam in aliis codicibus nuſquam reperitur paruȝ placet. ¶ Hic locus: pectus meum. ¶ A cephalo uulnera ſemper habet prius enim ſolita eram: ne captus eſſes Auræ amore: nunc uero me iaculo fixiſti. ¶ Te poſitam: te ſuperiniectam: quaſi dicat ſepulta minus ſentiam mortis dolorē: Auræ ſupitione leuata ſum. ¶ In auram: in uentum. Sequitur autem Ouidius eos qui animam aerem dicunt:

Cornaq; adhuc noſtris non ſatis apta cibis.
Vtq; animus rediit: tenues a pectore ueſtes
Rumpit: & indignas ſauciat ungue genas:
Nec mora: p medias ſparſis furibūda capillis
Euolat: ut thyrſo concita baccha: uias.
Vt prope puentū eſt: comites ī ualle reliquit:
Ipſa nemus tacito clam pede fortis init.
Quid tibi mētis erat: qū ſic male ſāna lateres
Procri: quis attoniti pectoris ardor erat.
Iamiam uenturā quæcūq; erat aura putabas.
Scilicet atq; oculis probra uidenda tuis.
Nūc ueniſſe piget: neq; enī dephēdere uelles.
Nunc iuuat: incertus pectora uerſat amor
Credere q̄ iubeant: locus eſt: & nomē: & īdex
Et quia mens ſemper quot timet eē putat.
Vidit ut oppreſſa ueſtigia corporis herba.
Pulſantur trepidi corde micante ſinus:
Iāq; dies medius tenues contraxerat umbras.
Inq; pari ſpatio ueſper & ortus erat.
Ecce redit cephalus proles cyllenia ſiluis.
Oraq; fontana feruida pulſat aqua.
Anxia procri lates ſolitas iacet ille per herbas
Et zephyri molles: auraq; dixit: ades.
Vt patuit miſeræ iocundus nominis error.
Et mens & rediit uerus in ore color.
Surgit & oppoſitas agitato corpore frondes.
Mouit in amplexus uxor itura uiri.
Ille feram ſonuiſſe ratus iuueniliter arcum.
Corripit: in dextra tela fuere manu.
Quid facis īfœlix: nō eſt fera: ſupprime tela.
Me miſerum iaculo fixa puella tua eſt.
Hei mihi conclamat fixiſti pectus amicum.
Hic locus a cephalo uulnera ſemp habet.
Ante diem morior: ſed nulla pellice læſa.
Hoc faciet poſitam te mihi terra leuem.
Nomine ſuſpectam mihi ſpiritus exit ī aurā.
Iam morior: chara lumina conde manu.
Ille ſinu dominæ morientia pectora mæſto.
Suſtinet: & lachrymis uulnera ſæua lauat.
Dixit: & incauto paulatim pectore lapſus.
Excipitur miſeri ſpiritus ore uiri.
Sed repetamus iter: nudis mihi rebꝰ agēdū ē.
Vt tangat portus feſſa carina ſuos.
Scilicet expectas: ut te in conuiuia ducam.

Et queris monitus hac quoq; parte meos.
Sera ueni:poſitaq; decens incede lucerna.
Grata mora uenies:maxima lena mora eſt.
Et ſi turpis eris:formoſa' uidebere cunctis.
Et latebras uitiis nox dabit illa tuis.
Carpe cibos digitis:eſt quidam geſtus edendi
Ora nec immunda tota perunge manu.
Neue diu præſume dapes:ſed deſine citra.
Quam cupias paulo:quā potes eē minus.
Priamides helenen auide ſi ſpectet edentem.
Oderit:& dicet ſtulta rapina mea eſt.
Aptius eſt:decet atq; magis dotare puellas.
Cum ueneris puero non male bacche facis
Hoc quoq; quā patiēs caput ē:aīuſq;:pedeſq;
Conſtant:nec:quæ ſint ſingula:bina uide.
Turpe iacens mulier multo madefacta lyæo.
Digna eſt concubitus quoſlibet illa pati.
Nec ſomno tutū eſt poſita ſuccūbere menſa.
Per ſomnos fieri multa pudenda ſolent.
Vlteriora pudet docuiſſe:ſed alma dione.
Præcipue noſtrū eſt:qd' pudet inqt opus.
Nota ſibi ſit quæq;:modos a corpore certos
Sumite:non omnes una figura decet.
Quæ facie præſignis erit:reſupina iaceto.
Spectetur tergo:cui ſua terga placent.
Mimalion humeris atalante crura ferebat.
Si bona ſunt hoc ſunt aſpicienda modo.
Parua uehatur equo:qd' erat lōgiſſima nunq̄.
Thebais hectoreo nupta reſedit equo.
Strata premat genibus paulū ceruice reflexa
Fœmina per longum conſpicienda latus.
Cui femur ē iuuenile carēt quoq; pectora mē
Stet uir in aliquo fuſa ſit illa toro (da.
Nec tibi turpe puta crinem ut phylleia mater
Soluere:& effuſis colla reflecte comis.
Tu quoq;:cui rugis uterum lucina notauit.
Vt celer auerſis utere parthus equis.
Mille modi ueneris ſimplex minimiq; laboris
Quum iacet in dextrum ſemiſupina latus.
Sed neq; phœbei tripodes:nec corniger āmō
Vera magis uobis:quam mea muſa canet
Si qua fides arti:quam longo fecimus uſu.
Credite præſtabunt carmina noſtra fidem
Sentiat ex imis uenerem reſoluta medullis

& in materiam ſuam redire autumant.Sic Virgilius.Atque inuentos uita receſſit.⁋ Chara lumina conde manu.Scribit Plinius morietibus oculos operire:rurſuſq; in rogo patefacere Quiritiū magno ritu ſacratum fuiſſe:ita more condito:ut neq; ab homine ſupremum eos ſpectari fas eſt: & cœlo non oſtēdi nephas:ſolebant autem propinquiores mortuorum oculos claudere. Ouidius.Reſpice laertem:ut iam ſua lumina cōdas. Extremum fati ſuſtinet ille diem. ⁋ Sed repetamus iter:a diuerticulo ad rem redeamus. ⁋ Nudis rebus:apertis uerbis & exemplis.⁋ In conuiuia ducam:ut doceam quomodo cœnādum ſit apud amicam.⁋ Poſita lucerna:quia iudicio formæ obſtant duo nox ſcilicet:& ebrietas. ⁋ Maxima læna:maxima cōciliatrix:quaſi quædam læna.⁋ Tuis uitiis:tuæ turpitudini. ⁋ Neue nimis præſume dapes:nec coram amatore nimiū edēdo dapes abſumas.⁋ Sed deſine citra. Ordo eſt: ſed deſine eſſe paulo citra q̄ cupias:& deſine eſſe paulominus q̄ potes:eſſe autem infinitus eſt: ab edo uerbo deductum non a ſum. Suetonius in Tyberio: quaſi biberent: quando eſſe nollent. ⁋ Non male facis:non diſcrepas. ⁋ Hoc quoq;: uide ſubaudi.⁋ Animuſq; pedeſq; conſtant:quā tum mens:& pedes a uino ſint illeſi. ⁋ Nec quæ ſint ſingula: nec quæ ſola ſunt: duo uideantur: quod ebriis accidit.⁋ Turpe iacens mulier: quæ temulenta ſe ſternit:& dormit. ⁋ Pati quoſlibet concubitus:cum humilimo quoq; coire:tanquā uiliſſimum ſcortum.⁋ Multa pudenda: ut ſterte re.⁋ Vlteriora pudet:erubeſco ea dicere:quæ in coitu fieri debent.⁋ Alma Dione: alma Venus. ⁋ Vna figura:unus coeundi modus. Sunt enim multi:quos poeta deſcribit.⁋ Spectetur tergo:id & cætera huiuſmodi interprætetur Venus: nos quoniam nimis eſt obſcœnum ſilentio præteribimus.⁋ Thebais:Andromache filia Ectiōis Thebarum in Cilicia regis.⁋ Vt Phylleia mater:tanquam quæ Bacchi ſacra celebrans: demittit capillos per colla.Ouidius in faſtis.Vt quas audire ſolemus. Threicias fuſis menades ire comis: & Amata Vergiliana ita loquitur.Soluite crinales uittas:capite orgia mecum:a Phylla autem Magneſiæ oppido:Baccham Phylleiam appellauit Ouidi.ſcribit etiā Strabo a Phyllo Theſſaliæ oppido.Phyllei Apollinis phanum eſſe appellatū: cui rugis uterum lucina notauit:cui partus uteꝝ ſignauit:habent enim poſt partum fœminæ rugoſum corpus: ſane Lucinam deam partus pro ipſo partu poſuit.⁋ Vt celer auerſis:poſt peractā rem ueneream te ſubtrahas celeriter: & auertas: ut Parthi fugientes faciunt:ne corporis rugæ uideantur.De parthorum fuga ſatis dictum eſt ſuperius.⁋ Sed neq; Phœbei tripodes.Tripodes:ut Ser.docet:erant mēſæ in templo Apollinis delphici:quibus ſuperpoſitæ Phœbades uaticinabātur. ⁋ Nec corniger ammō:Ammonem dicit:q in Cyrenaica regione colebatur:& dabat reſponſa:nam Dionyſius:ut Diodorus ſcribit: & templum patri:& urbem cōdidit:honoreſq;: ut deo

Propinquiores mortuis oculos claudebāt

Phylla uñ Phylleius declinat

Tripodes

Ammon

impendit:quoſdam inſtituens:qui haberēt diuinationis curam. Ammum autem lingua Aegyptia Iuppiter dicebatur:ſed ut tradit Herodotus:corrupto nomine ab Aphris ammon dictus eſt. Corniger autē ideo appellatur:quoniam Ammon gallea in bello uſus eſt:cuius inſigne fuit arietis caput. Sunt qui ipſum aſſerant natura in utroq; tempore paruula habuiſſe cornua:propterea eius filium Dionyſium eodem fuiſſe aſpectu:poſteriſq; traditum:deum hunc cornua geſtaſſe. Hæc Diodorus. Seruius tamen in quarto æneidos fabulam aliter narrat. Templi Ammonis:meminit etiam Solinus. Trogus:& Pli. ¶ Ex æquo: ut ambo pariter ſoluantur in Venerem.

(Corniger Ammon)

Fœmina:& ex æquo res iuuet iſta duos.
Nec blādæ uoces:iucūdaq; murmura ceſſēt
Nec taceant mediis improba uerba iocis.
Tu quoq; cui ueneris ſenſum natura negauit
Dulcia mendaci gaudia finge ſono.
Infœlix cui torpet hebes locus ille puella.
Quo pariter debent fœmina uirq; frui.
Tantum quū finges:ne ſis manifeſta caueto.
Effice per motum:luminaq; ipſa fidem.
Quod iuuat & uoces & anhelitꝰ arguat oris.
Ah pudet:arcanas pars habet illas notas.
Gaudia poſt ueneris q̄ poſcit munꝰ amantē.
Illa ſuas nolit pondus habere preces.
Nec lucē in thalamos totis admitte feneſtris.
Aptius in ueſtro corpore multa latent.
Luſus habet finem:cygnis diſcedere tempus
Duxerunt collo qui iuga noſtra ſuo.
Vt quondā iuuenes:ita nūc mea turba puellæ
Inſcribant ſpoliis naſo magiſter erat.

P. OVIDII NASONIS DE ARTE AMANDI FINIS.

¶ Veneris ſenſum:eam dicit:quæ in Venerē natura frigidior eſt. ¶ Mendaci ſono:uoce ſimulata:qua quidam in coitu utuntur. ¶ Per motum: per corporis agitationem. ¶ Luminaq; ipſa: per oculos ipſos:quomodo autem id fiat docet Iuue. eo uerſu. Oculoſq; in fine trementes: & Perſius Patranti fractus ocello. ¶ Gaudia poſt Veneris:poſt peractum munus uenereum. ¶ Quæ poſcit munus amantem:quæ petit ab eodem officium coeundi. ¶ Habere pondus:effectum habere:quia tunc non poterit: hanc igitur ob cauſam puella ſimulet:ſe pariter cum amante ſolutam eſſe in Venerem:etiam ſi non fuerit. ¶ Latet aptius:cōmodius celaſ. ¶ Luſus: opus meū.

Cygni fabula

¶ Cygnis diſcedere tempus. Cygnus uir fuit qui poſt Phaetontis caſum in auem ſui nominis mutatus eſt:ut docet Ouid. in meta. & Maro in decimo. Pauſanias ſcribit ultra Eridanum in gallia Cygnum uirum muſicæ peritum Ligurum regē fuiſſe:& locum eſſe datum fabulæ:eum poſt obitum Apollinis uoluntate:in Cygnum autem cō

Olor

uerſum. Cygnus latine Olor appellatur: ut Hyginius ſcribit. Dicuntur autem olores Veneris currum uehere. Papinius. Amyclæos ad frena citauit olores:& Oui. in meta. Vecta leui curru medias cytherea per auras. Cyprō olorinis nōdum peruenerat alis. Sunt etiā cygni:ut in Tuſculanis ſcribit Cicero: Apollini dicati: ꝗ ab eo diuinitatem habere uideantur:quia præuidentes:qd in morte boni ſit:cum cātu & uoluptate moriātur:unde non immerito poeta: qui eſt in tutela Apollinis:& cecinit res Veneris: ab auibus utri-

Currus ueneris

que numini dicatis:uectum ſe fuiſſe dicit. Sane currum Veneris non modo olores ducunt:ſed etiam columbæ. Claudianus. Venus hic inuecta columbis. Apuleius quoq; ī ſexto meta. lepidiſſime docet quattuor candidas columbas:picta colla torquentes:iugum Veneris gemmeum ſubire:& currum deæ proſequentes gānitu conſtrepenti laſciuire paſſeres:& cæteras: quæ dulce canticant aues: melleis modulis ſuaue reſonantes:aduentum deæ pronunciare. ¶ Spoliis:exuuiis amantum.

FINIS.

armaque in armatos sumere iura sinant.

BARTHOLOMEI MERVLÆ ENARRATIONES IN PRIMVM OVIDII VOLVMEN DE REMEDIO AMORIS.

EGERAT. Huius amor titulũ nomẽq; libelli. Scripturus de remedio amoris Ouidius. Primo ſe excuſat Cupidini:oñditq; nõ eũ aduerſari uelle ſuis p̃ceptis:ſed his ſe opẽ ferre paratũ eſſe:q adeo ĩpatiẽter amãt:ut qñq; neceſſe ſit nimio amore:aut laqueo:aut ferro: aut alia uia uitã finire:qd̕ qdẽ alienũ eſſe dicit a Cupidinis regnis:q amãtũ lachrymis tm̃mõ ↄtẽtus:citra mortẽ iocari ſolet. Deĩde allaturus poeta remedia amãtib⁹:medicinæ & poetaꝝ p̃ſidem Apollinẽ ĩuocat. Tũ demũ narrationẽ & opus ĩ duos libellos digeſtũ exeqtur. ⁋ Titulũ:ĩdicẽ:dr̃ Titulus
aũt titulus a tuẽdo:q̃ſi tutulus: q̃ tueat̃ opus auctoris. Martialis. Vnũ de titulo tollere iota potes ⁋ Nomẽq; libelli: quod eſt de remedio amoris. ⁋ Tuũ uatẽ:q res laſciuas canit. Vates ẽt Cupidinis & Veneris eſſe dñr:uñ apud Papiniũ Cupido de ſtella poeta ita Venerẽ alloqtur. Hic tibi Cupido poetas efficit
plectra dedit:mitiſq; ĩcedere uates. Maluit:& nr̃a lauꝝ ſubtexere myrto. Agathon quoq; in Platonis ↄuiuio ſcribit:amorẽ eẽ adeo ſapiẽtẽ:ut alios quoq; poetas poſſit efficere. Quilibet.n.licet antea rudis:poeta euadit. Quũ primũ amor afflauerit. ⁋ Sceleris dãnare:credendo bella a me parari in te:cuius ductu & auſpiciis ſæpenũero pugnaui. ⁋ Nõ ego tytides:nõ ſoleo ego pugnare contra te:aut matrẽ Venerẽ:ut olĩ Diomedes: q(ut Venus uulnerata a Diomede
in q̃nto Iliados ſcri. Home. Venerẽ ĩter frequentiã bellãtiũ ſecutus ꝓpere atq; aſſecutus:p ambroſiũ peplũ:quẽ ipſæ Charites elaborauerãt:ĩmiſſa lãceæ cuſpide p̃cuſſit:extremitatẽq; teneræ manus facile ad uolã uſq; trãſfodit:quo ex uulnere cœleſtis ſanguis:humorq; q̃lis ediuinis corpibus ſolet emanauit:qppe nec fruge ueſcũtur dii: nec uinũ potãt:eoq; exangues ſunt:& ĩmortales noĩant̃. In liqdũ rediit æthera martis eqs: Ven⁹ Ven⁹ uulnerata in cœlum rediit
eni a Diomede uulnerata Martẽ his uerbis orauit. ⁋ Suſcipe me fr̃ ſuauiſſime: cõmodaq; mihi parũper equos tuos:ut in cœleſte domiciliũ deorũ p̃gã:atroci nãq; cruciatu ↄficior:ſaucia ferociſſimi Diomedis manu:q ẽt (quæ ſua audacia eſt) cũ Ioue ipſo pugnaret. Sic locuta exoratiſq; eqs mœſtitia grauis in currũ aſcẽdit:& aurigãte Iri: equoſq; ſua ſpõte rapidos:ẽt uerberibus addere curſum urgẽte:ĩ uaſtũ olympũ ↄtinuo p̃lata eſt. ⁋ Tepent:frigent. Plautus. Hic hõ factus eſt tepidior:aut certe tẽperate amat:tepidũ.n.dr̃ mediũ Tepidum
inter calidũ & frigidũ Oui.in met. Tepidaq; roſaria pæſti. ⁋ Qua poſſes ar.pa.quo poſſes ↄciliari amãtibus:deſignat autem libros artis amatoriæ. ⁋ Et qd̕ nunc rõ eſt:& nũc qd̕ rõne agit̃ in remediis amori afferẽdis. Eſt.n.rõ gerendoꝝ ordo ex Ratio
cauſa uenientiũ:ut qd quo loco facias:ac dicas ĩtelligas. Cã uero eſt aĩ ĩpulſus ad aliqd agendũ. Cauſa.
⁋ Impetus añ fuit:antea.n.in p̃ceptis amatoriis uſu ſumus ĩpetu.& q̃ſi curſu ĩcerto:potiuſq̃ rõne ⁋ Nec ꝓdimus:nec tanq̃ ꝓditores oppugnamus ⁋ Nr̃as artes:nr̃a amatoria p̃cepta. ⁋ Retexit:deſtruit. ⁋ Fœliciter ar.ſi fœliciter amat. ⁋ Et uen.na.il.ſuo:& amare p̃gat. ⁋ Male fert:ægre patit̃. ⁋ Regna: impia:iuſſa. ⁋ Indignæ pu.uilis amicæ:& nõ dignæ illis regnis. ⁋ Ne pere.ne ↄficiat̃ amore. ⁋ Nr̃æ ar.noſtroꝝ p̃ceptoꝝ. ⁋ Nodatus col.hñs collum

P. OVIDII NASONIS DE REMEDIO AMORIS LIBER PRIMVS INCIPIT.

Egerat hui⁹ amor titulũ nomẽq; libelli.
Bella mihi uideo bella parantur ait.
Parce tuum uatẽ ſceleris damnare cupido.
Tradita qui toties: te duce ſigna tuli.
Non ego titides:a quo tua ſaucia mater.
In liquidum rediit æthera martis equis.
Sæpe tepent alii iuuenes: ego ſemper amaui.
Et ſi quid faciam nunc quoq; quæris:amo
Quin etiam docui:qua poſſes arte parari.
Et quod nunc ratio eſt impetus ante fuit.
Nec te blande puer:nec nr̃as prodimus artes
Nec noua præteritum muſa retexit opus.
Si quis amat qd̕ amare iuuat fœliciter ardet.
Gaudeat & uento nauiget ille ſuo.
At:ſi quis male fert indignæ regna puellæ.
Ne pereat:noſtræ ſentiat artis opem.
Cur aliquis laqueo collum nodatus amator.
A trabe ſublimi triſte pependit onus.
Cũq; aliquis rigido fodiat ſua pectora ferro.

[illegible]

ligatum.Eſt autem ſinecdoche nota figura.⸿ Triſte.o.lugubre & ĩfœlix pondus.⸿ Habes inui.cæ.habes odium mortis:qa amore illum periſſe intelligunt.⸿ Niſi deſie.niſi flagranti amori deſtiterit indulgere.⸿ Deſinat amare:deſinat meis ꝓceptis.⸿ Mollia re.laſciua & ĩnoxia impia:qbus prefectus es.⸿ Poteras uti:poteras armari & purgare ſi uoluiſſes:ut amãtes interirẽt.⸿ Nudis ſagittis:uel exprõptis e pharetra:uel nõ occulto:ſed apto marte.⸿ Sed tua mortifero:ideo nõ pugnas nudis ſagittis:qa ſpicula tua nõ ſunt lœtifera.⸿ Victricus & gladiis:Martẽ deſignat:quẽ Diodo.ſcri.primũ fabricatis armis armaſſe

Mars & eius inuentum
Victricus

milites:pugnandiq̃ ac certandi morẽ induxiſſe:eos:q diis aduerſi eſſent:iterficientẽ.Eundẽ etiã Homerus refert inter oẽs cœleſtes Ioui eſſe maxime iuiſu3:quẽ nihil iuuat:niſi rixæ:niſi pugnæ niſi bella:uere reddentẽ ingeniũ Iunonis ferox:uaſtũ cõtumax:& malignum ⸿ Victricus aũt(ut Modeſtin⁹ iuriſcõſultus ſcribit)appellaf matris uir ex alio uiro notus.Mars.n.uictricus dr̃.⸿ Cupidinis:qm̃ eo Venus maritus Vulcani loco abutebatur.⸿ Maternas artes:locos Veneris matris.⸿ Quibus tuto utimur:qb⁹ nos amantes utimur ſine mortis piculo.⸿ Et quaꝝ uitio:& eas artes cole ſubaudi.⸿ Nulla fit orba parens:nulla mater liberis priuaf.⸿ Nocturna frãgatur ianua rixa.Excluſi.n.ꝓterui amãtes noctu feriebãt amicæ fores crebris ictibus:ut antea dixim⁹.⸿ Et negat ornatas:noctu ẽt amãtes foribus coronas figebãt:aut in limine relinquebãt.Vñ in ſecundo de arte ita præcipit Ouidius.Poſtib⁹& duræ ſupplex blandire puellæ.Et capiti dẽptas in fore pone roſas:& Proptius.Et mihi non deſunt turpes pendere corollæ.Et mõ blanditias:ſic Tibullus ianuam execrando inqt.Ianua difficilis dñæ te uerberet imber.Te iouis impio fulmina miſſa petant:& paulopoſt blanditiis utitur quum inqt.Et mala ſi qua tibi dixit dementia noſtra.Ignoſcas:capiti ſint præcor illa meo.⸿ Et excluſus flebile cantet amans:excluſus amator flebili cantu quæratur ut facit Ouidius in ea elegia:quæ ſic incipit.Ianitor ĩdigne dura religate catena.⸿ Nec tu fax:facem intelligit:qua Cupido amãtes urit.⸿ Rogos auidos digna ſubire:cupitã mortẽ & optatam ab amantibus.⸿ Amor aureus:pulcher

Gẽmatus

Cupido.⸿ Gemmatas mouit amor alas:gẽmas imitantes radiãtes.Martialis.Miraris quoties gẽmatas explicat alas:& Papinius.Quæ ſup impoſito moles gẽmata coloſſo.⸿ Propoſitũ opus ꝑfice dixit:libros de remedio amoris.⸿ Quos ſuus ex oĩ parte fefellit amor:quos ſuus amor penitus deſtituit.⸿ Vulnus opẽq̃ feret:uulnus ĩtelligit ꝓcepta amatoria:opẽ uero remediũ amoris ⸿ Vulnus achilleo.Telephus(ut in.5.ſcribit Diodo.)filius fuit Herculis & Auges filiæ Alei regis Arcadiæ:q inter uirgulta ĩuẽtus:q̃ a cerua exhibito ubere nutritus ſit.Thelephi nomẽ accepit:hic donatus a paſtorib⁹ Coryto Theſſaliæ regi:a quo:ut filius educat⁹:uir factus:matrẽ ĩueſtigãs:Delphos uenit:rñſoq̃ accepto.ut ĩ Myſiã nauigaret:ad

Telephi historia
Cur Thelephus eadẽ haſta dr̃ ſanat⁹
Haſta achillis

Teutrãtũ regẽ:inuẽta mr̃e:cognitoq̃:cuius eẽt filius:magno ĩ honore eſt hitus.⸿ Teuthrãtus uirili ſtirpe carẽs:Argiopẽ filiã Thelepho deſpõdit:eũq̃ reliqt regni ſucceſſorẽ.Græci deinde ignorantes iter ad Troiã in Myſiã p errorẽ ꝑuenerũt:cõtra quos Telephus in pugnã deſcẽdẽs:ĩſequẽſq̃ Vlyſſem cecidit:ibiq̃ ab Achille:q ĩminebat uulneraf:& quũ rñdiſſet oraculũ Telephi uulnus ſanari nõ poſſe:niſi iterũ ab Achille eodẽ in loco uulneraref:in Græciã nauigauit:quo ex Myſia Græci redierãt:ꝓmiſitq̃ Achilli in præmiũ ſanati uulneris ſe ducẽ futurũ ad littus troianũ:ac ita ſanatus eſt:dicente Ouid.in metamor.Ego Telephon haſta.Pugnantẽ domui:uictũ orantẽq̃ refeci.Sane iccirco fingif Telephus eadem haſta ictus ab Achille eſſe ſanatus:qm̃ ferri rubigine uſus ſit:cuius uis eſt ligare:ſiccare:reſtringere:ut Plinius

Inuidiam cædis pacis amator habes.
Qui niſi deſierit:miſero periturus amore eſt.
Deſinat:& nulli funeris auctor eris.
Et puer es:nec te quicq̃ niſi ludere oportet.
Lude:decent animos mollia regna tuos.
Nam poteras uti nudis ad bella ſagittis.
Sed tua mortifero ſanguine tela carent.
Victricus & gladiis & acuta dimicet haſta.
Et uictor multa cæde cruentus eat.
Tu cole maternas tuto quibus utimur artes.
Et quarum uitio nulla fit orba parens.
Effice nocturna frangatur ianua rixa.
Et tegat ornatas multa corona fores.
Fac coeant furtim iuuenes timidæq; puellæ.
Verbaq; dent cauto qualibet arte uiro.
Et modo blanditias:rigido modo iurgia poſti
Dicat:& excluſus flebile cantet amans.
His lachrymis cõtẽt⁹ eris ſine crimĩe mortis.
Nec tua fax auidos digna ſubire rogos.
Hæc ego:mouit amor gẽmatas aureus alas.
Et mihi propoſitum perfice dixit opus.
Ad mea decepti iuuenes præcepta uenite.
Quos ſuus ex omni parte fefellit amor.
Diſcite ſanari:per quem didiciſtis amare.
Vna manus uobis uulnus opemq; feret.
Terra ſaluuferas herbas eademq; nocentes
Nutrit:& urticæ proxima ſæpe roſa eſt.
Vulnus achilleo quæ quondam fecerat hoſti.
Vulneris auxilium pelias haſta tulit.
Sed quæcunq; uiris:uobis quoq; dicta puellæ
Credite:diuerſis partibus arma damus.

docet in trigeſimo4. Claudian⁹ tamē Thelephon ſcribit ab Achille ſanatū eſſe uirtute herbaru.cuius co gnitionem a Chirone centauro d dice at:Ita enim canit.Sanus Achilleis remeauit Telephus herbis. Cuius pertulerat uires & ſenſit in uno Lœthalem placidamq; manum medicina per hoſtē.Cōtigit:&pe pulit:quos fecerat ipſe dolores.¶ Pelias haſta.haſta theſſala a Pelio monte Theſſaliæ:uel a Peleo Achil lis patre.Fuit autem ex fraxino ut docet Homerus lib.duodecimo Iliados.Strabo in decimo:& Plinius in ſextodecimo.¶ Sed quecunq; uiris.Profitetur poeta ſe hæc præcepta tā uiris: q̄ puellis tradere. ¶ Ad

Ex qbus ad ueſtros ſi quid nō pertinet uſus
Attamen exemplo multa docere poteſt.
Vtile propoſitū eſt ſæuas extiguere flāmas.
Nec ſeruum uitiis pectus habere ſuum.
Vixiſſet phillis:ſi me foret uſa magiſtro.
Et per quod nouies:ſæpius iſſet iter.
Nec moriens dido ſumma uidiſſet ab arce.
Dardanias uentis uela dediſſe rates.
Nec dolor armaſſet cōtra ſua uiſcera matrē
Quæ ſocii dāno ſanguinis ultra uir eſt
Arte mea tereus (quis philomēa placeret.)
Per facinus fieri non meruiſſet auis
Da mihi paſiphaen:iam tauri ponet amorē
Da phædrā: phædræ turpis abibit amor
Redde pari nobis:helenē menelaus hēbit.
Manibus danaū pergama uicta forent.
Impia ſi noſtros legiſſet ſylla libellos.
Hæſiſſet capiti purpura niſe tuo.
Me duce dānoſas hoies compeſcite curas.
Rectaq; cum ſociis me duce nauis erat.
Naſo legēdus erat tūc quū didiciſtis amar.
Idem nunc uobis naſo legendus erit.
Publicus aſſertor uitiis ſuppreſſa leuabo
Pectora:uindictæ quiſq; faueto ſuæ.
Te precor o uates adſit tua laurea nobis.
Carminis & medicæ phœbe repertor opis
Et pariter uati:pariter ſuccurre medenti.
Vtraq; tutelæ ſubdita cura tuæ eſt.
Dum licet & modici tangunt pcordia mot⁹
Si piget in primo limine ſiſte pedem.
Opprie dū noua ſūt ſubiti mala ſemia mor
Et tuus incipiens ire reſiſtat equus. (bi.

ueſtros uſus:quia multa dicet agēda a uiris:quæ nō decēt puellas.¶ Attamē exēplo. Exēplo præcepto rū:quæ uiris dabunt:poterūt & fœmiæ qd agendū ſit itelligere.¶ Vtile ppoſitum eſt: eſt utile iſtitutū ¶ Sæuas flāmas:amorē itolerabilē.¶ Vitiis:ſtimu lis amoris.¶ Vixiſſet phyllis: multa ū exēpla ppo nit quæ ipatiētis amoris dederūt pœnas:qd'no n fe ciſſent:ſi præceptis poetæ uti potuiſſent. ¶ Nouies: Phillis eni ad littus ſola pfecta eſt:ut pſpiceret:an De mophoon ueniret:ut in ultimo huius operis docet Oui.¶ Nec dolor armaſſet:Medeam deſignat:quæ repudiata ab Iaſone poſt regiā Creōtis icēſa m:i ei⁹ ultionē filios iugulauit:ut antea dictū eſt. ¶ Cōtra ſua uiſcera:ſuos liberos.¶ Dāno ſocii ſanguinis ul ta uiq eſt:amiſſione liberoꝝ.¶ Arte mea Tere⁹ quis Philomena placeret.Terei Regis Daulidis fabula nota ē Ouidii carmine i ſexto meta.¶ Per facin⁹:p ui Philomenæ illatā.¶ Fieri auis:nō meruiſſet mu tari i Vpupā:id ātBiziæ i Thracia factū fuiſſe Pli.ſen tiē uidet.Strabo uero ſcr. i mediterranea ſecūdum Delphos paulūp ad oriētē Daulida oppidulū eſſe: ubi Tereū thracē potētatū tēuiſſe aiūt:q; de Philo mēa & Progne fabulis uulgata ſūt:eo i loco patrata mēorāt:ue ꝝ Thucidides ad Megara ſcri.loco āt no mē a dēſitate arbuſtoꝝ idītū ē:quū Daulos denſos appellāt.¶ Da mihi paſihpaē iā tauri ponet amorē: Paſiphaes fabula dicta eſt ſuperius.¶ Da phædram phedræ turpis abibit amor:quæ priuigni Hyppoliti amore exarſit.¶ Impia ſi nřos legiſſet ſcylla libel los.Syllā Niſi Megaēſiū regis filiā dicit:quæ capta amore Minois Alcathoen patriā:& patrē obſidētis q is cū Athenēſib⁹ ſenſerat in Androgei morte: Ca rines nutricis Phœnicis Ogigii filiæ conſilio:patris comam fatalem abſcidit:pacta cum Minoe cōiugi um & regnū:Minos deteſtat⁹ puellæ facin⁹:q patrē prodidiſſet ac patriam:cui⁹ ſalus dicitur i purpureo patris capillo conſtitiſſe: expugnata Alcathoe in Cretam ſoluit: puellamque e naui ita appendit:ut mari traheretur:ſed quum Cretæ appropinquaſſet. Neptūn⁹ in auē Cyrim puellā:Iuppiter prēm Niſu3 in Alietū cōuertit:q eſt aqla ꝝ gñib⁹.Cyris appella ta eſt:auctore Ouidio a coma dētoſa:& capillis:qui Cyri dñr.Eſt auis criſtata:quā Alaudulā uocāt:eā ſemper Alietus inſequitur odio perpetuo:ut docet Maro.¶ Damnoſas curas:damnum & mortem af ferentes.¶ Rectaq; cum ſociis me duce nauis erat: Sic in primo de arte amandi ſe Typhim:& naui ma giſtrum appellauit.¶ Publicus aſſertor: publicus liberator :aſſero enim uerbum eſt medium :ſicut uindico. Dicimus enim aſſerere tam in ſeruitutem : q̄ in libertatem uendicare:hic aſſertor deducitur. Liuius liber .iii. Claudio Clienti negocium dat: ut uir ginem in ſeruitutem aſſereret.¶ Vitiis: cupidinis ſtimulis.¶ Suppreſſa pectora mentes calcatas ab amore. ¶ Vindictæ ſuæ:libertati propriæ:a uindicta uirga.qua ſerui a prætore libertate donabantur. ¶ Tua lau. ro.corona ex lauro tibi dicat.¶ Repertor car.Sic Tibullus.Nec proſunt elegi:nec carminis auctor Apol o:uerſum.n.heroicū (ut Pli.ſcri.)Pythio oraculo dēm⁹.Quidā Phœmonoē Apollinis filiā primam

Medea filios iugulauit

Vbi terei facinus pperpetratum

Daulos

Scyllæ fabulla

Alietus Cyris

Aſſero Vindico Aliertor

Auctor heroici carminis

carmen heroicum cecinisse ſcribunt.¶ Et me.opis:& medicinæ facultatis:quam Appollo inuenit.Oui-dius in meta.Inuentum medicina meum eſt:opifexq; p orbem.Dicor & herbarum ſubiecta potentia no bis.Idem etiam docet Agathon apud Platonem.& Diodo.cuius uerba hæc ſunt. Apollinem citharæ: Mediciæ inuentor eiuſq; muſicæ inuentorem ferunt:medicinæ inſup: ſcientiam diuinandi arte præceptam:qua olim in-firmi erãt morbos curare ſoliti:primum attuliſſe.¶ Medenti:remedia amantibus afferenti.¶ Vtraq; cu-ra:& poeticæ:&medicinæ facultatis.¶ Dum li.dum nõ adhuc es nimio amori obnoxius.¶ Et mo.mo-Præcordia m oderatus amor.¶ Tangunt præ.mo.ſollicitant mentem:quid autem ſint præcordia.docet Plinius his uerbis. Exta homini ab inferiore uiſcerum par-te ſeparantur membranis:quæ præcordia appellãt: quia cordi prætenduntur:quod Græci appellarunt phrenas.¶ Si pi.te amare.¶ In.p.limi. in primo adi-tu amores.¶ Siſte pe.ne ulterius procedas.¶ Mala ſe. mala principia.¶ Nam mora dat uires teneras mora percoquit uuas:amor tardando ſumit maio-rem uim: & magis augetur.¶ Quæ præbet latas ar-bor ſpatiantibus umbras: platanum intelligit: de qua abunde diximus in libris de arte amandi¶ Læ-ſuro iugo: ſeruituti amoris nociturae.¶ Qui non eſt hodie qui hodie non ſubtrahit colla iugo læſu-ro.¶ Verba dat omnis amans:amantes omnes ſei-pſos fallunt: differendo amoris remedia.¶ Repe-ritq; alimenta morando: differentes remedia ma-gis alunt amorem amantes.¶ Eſt optima uindictæ. eſt optima ad liberandum ſe ab amore.¶ Proxima quæque dies: quia quanto quis celerius iugum amoris ponere feſtinat:tãto etiam ſalubrius ſibi cõ ſulnit.¶ Flumina magna uides: probat amorem maiora indies incrementa ſuſcepturum:niſi aman-tes celeriter amorem reiecerint.¶ Non tegeres uul-tus cortice myrtha tuos: mutata enim fuit Myrrha in arborem:poſteaq̃ cum parte ſcelus illud admiſit: quod fabulantur poetæ:ut antea diximus¶ Sed qa delectat:aſſignat cauſam: cur amantes non cele-riter iugum amoris reiiciant.¶ Cras quoquo fiet idem:cras etiã poterimus ab amore deſiſtere.¶ Ta-citæ flammæ:occultus amor.¶ Et mala arbor:radi-ces altius agit.¶ Nocens amor.quem arbori altius radices figenti comparat poeta.¶ Primi auxilii:q non obſtiteris principiis¶ Maius opus supereſt:ma ior eſt difficultas ferendæ opis.¶ Sed non: pollice-tur poeta ſe illi quoq; allaturũ remedia:in cuius pe ctore amor altius inſederit.Ordo autem eſt. Sed il le non erit deſtituendus mihi:quia ſerior aduocor ægro.¶ Pæãtius heros:Philotectes Pæantis filius:a Philotectes quo Hercules (ut Seruius autẽ ſcricibit)in Oeta ho minem exuens petiuit:ne alicui ſui corporis reliqui as iudicaret:iurareq; coegit:& ſuas ſagittas Hydræ felle tinctas dedit: & quum reſponſum fuiſſet: Her-culis ſagittis opus eſſe ad expugnandam Troiam: in uentus eſt Philotectes:& de Hercule interroga-tus:negauit ſe ſcire:deinde quum cogeretur: cõfeſ-ſus eſt mortuum ſepulchrumq;:ne iuſiurandum fal leret non uoce: ſed pede oſtendit.Poſt hæc quum duceretur ad bellum: caſu in eum pedem:quo ſe-pulchrum oſtendit:ſagitta cecidit: uulnereque im medicabili confectus eſt:cuius fœtor: quum a Græ cis ſuſtineri non poſſet: in Lemno relictus eſt: ubi quum priſtinæ ſanitati reſtitutus eſſet: ad Troiam deductus eſt:dicẽte Vlyſſe apud Ouidium in ter-tiodecimo metamorphoſeos.Nec pæantiadẽ:q ha

Nã mora dat uirẽs:teneras mora pcoqt uuas
 Et ualidas ſegetes quæ fuit herba facit.
Quæ pbet latas arbor ſpatiãtibus umbras.
 Quo poſita eſt primo tẽpore uirga fuit.
Tũc poterat manib' ſumma tellure reuelli
 Nunc ſtat in imẽſum uiribus aucta ſuis.
Quale ſit id qd amas celeri circũſpice mẽte
 Et tua læſuro ſubtrahe colla iugo.
Principiis obſta: ſero medicina paratur.
 Quũ mala per longas conualuere moras
Sed pperа:nec te uenturas differ in horas.
 Qui non eſt hodie:cras min9 aptus erit.
Verba dat oĩs amãs:repitq;alimẽta morãdo
 Optima uindictæ proxima quæq; dies.
Flumĩa magna uides paruis de fõtibus orta
 Plurima collectis multiplicantur aquis.
Si cito ſenſiſſes quantum peccare parabas:
 Non tegeres uultus cortice myrrha tuos.
Vidi ego quod fuerat prĩo ſanabile uulnus.
 Dilatum longæ damna tuliſſe moræ.
Sed quia delectat ueneris decerpere fruct9.
 Dicimus aſſidue:cras quoq; fiet idem.
Interea tacitæ ſerpunt in uiſcera flammæ.
 Et mala radices altius arbor agit.
Si tamen auxilii perierunt tempora primi.
 Et uetus in capto pectore ſedit amor.
Maius op9 ſupereſt: ſed nõ qa ſerior ægro:
 Aduocor:ille mihi deſtituendus erit.
Qua læſus fuerat partem pẽantius heros.
 Debuerat celeri præſecuiſſe manu.
Poſt tñ hic multos ſanatus creditur annos.
 Supremã bellis impoſuiſſe manum.
Qui mõ naſcẽtis pperabã peller morbos.
 Admoueo tardam nunc quoq; lẽtus opẽ.
Aut noua ſi poſſes ſedare incendia tentes.
 Aut ubi per uires procubuere ſuas.
Dũ furor incurſu eſt:curenti cede furori.
 Difficiles aditus impetus omnis habet.
Stultus ab aliquo qui quũ diſcedere poſſit.

bet uulcania lemnos. Eſſe reus merui: crimen defendite ueſtrum. Conſenſiſtis enim: nec me ſuaſiſſe negabo. Vt ſe ſubtraheret bellicꝫ uiæcꝫ labori. Tentai itcꝫ feros requie lenire labores Paruit: & uiuit. ꝩ Supremam bellis īpoſuiſſe manū: ultimum finem: nam poſt excidium troianum: præ pudoꝛ noluit in patriam redire: ſed in Calabriam uenit: ubi Petiliam condidit: cuius meminit Maro. ꝩ Naſcentis properabam pellere morbos: amorem ſurgentem. ꝩ Admoueo tardam nunc quocꝫ lentus opem: ego quocꝫ ī præſentia: ut Philotectes lentius ſanare: ueterē amorem inſtituo: ſicut prius recentem ſanare properabam. ꝩ Aut noua ſi poſſes: Duobus modis amorē debere ſanari oſtēdit: aut quū nouus eſt: aut quum iam uires perdidit: & feſſus eſt amator: nec unquā in medio amoris curſu medicinam eſſe adhibendā colligit. ꝩ Noua incendia: nouum amorem: quem igni comparant poetæ. Vnde in primo de arte dixit. Flāmacꝫ in arguto ſæpe reperta foro eſt. ꝩ Sedare extigueꝛ. ꝩ Difficiles aditus īpetus oī habet. ꝩ Cauſam aſſignat: quaꝛ in medio curſu non poſſit amor ſanari. ꝩ Impatiens anim⁹ nec adhuc tractabilis arte amatoris anim⁹ ī medio amore ꝯſtitutus. ꝩ Quū ſua uulnera tāgi: Iā ſinet: quū iā nimio amore ſautius morbū ipſe ſuū ꝓfitebiꝛ. Hic autē declarat poeta: qđ ſuperius dixerat eo uerſu. Aut ubi ꝑ uires ꝓcubuere ſuas. ꝩ Erit apt⁹: uidebiꝛ poſſe ſanari. ꝩ Veris uocib⁹ nō fictis uerbis: aut querelis. ꝩ Quis matrē niſi mētis inops ī funere nati. Flere uetat. Docet exēplo non eſſe in prīo īpetu remediū adhibendū: ſed quū ille iā eſt extīctus. ꝩ Impleuerit: expleuerit lachrymis. ꝩ Ille dolor: extīcti nati. ꝩ Emoderādus erit: erit īminuēdus. ꝩ Tpibus me. ua. medici enī tēpora obſeruāt: unde ita ſcribit Seneca. Nihil eſt in morbis magis periculoſuꝫ: quā īmatura medicina: ſicut econtrario nihil ſalutarius medicina tempeſtiuiter data. ꝩ Data tpe proſunt. Vini enī utilitatē æquari uix deoꝝ potētia poſſe Aſclepiades ꝓnūciabat. ꝩ Vina nocēt: nā ſi febricitāti denꝛ nocebūt. Hæc ſunt iocūdi. Duo ſunt amāti ꝯtraria: ociū: & cib⁹. Si tollas: ſi amoueas. ꝩ Et ſine luce faces. Faces: quib⁹ incēſis Cupido urit amātes. ꝩ Cedit amor rebus: quia aliquid agēdo amor tolliꝛ. ꝩ Langor & īmodici: exprimit hic eleganter poeta: quæ ſint ea ocia: quæ amatori dixerat noceꝛ. ꝩ Sub nullo iudice: ſub nullo: qui te cogat e ſtratis ſurgeꝛ. ꝩ Sunt q̄ legant ſub nullo uīdice: hoc eſt ſub nullo: q̄ liberet a ſōno amantē. ꝩ Aleacꝫ. Alea eſt ludus omnis: qui in fortunæ uarietate cōſiſtit. Mart. Alea prima nuces: & non dānoſa uideꝛ: proprie tamē de Theſſeris diciꝛ: unde aleones alea ludētes appellamus. Alea etiā per ſimilitudinē poniꝛ pro dubitatione: & periculo. Liuius. Nec tā celerē aleā uniuerſi certaminis timeas: & Plinius. Extra oēm ingenii aleā poſitum Ciceronē dixit: & apud Suetoniū. C. Cæſarem fortunæ & periculis ſe cōmittentē: dixiſſe iactā eſſe aleā legim⁹: qđ īcertos & audaces ſubeūtib⁹ caſus uulgo exordiū eē ſolet: ut docet Plutar. Lucan⁹. Placet alea fati. Alterutrū merſura caput. ꝩ Tēpora q̄ſſa: caput nimio uino titubās. ꝩ Amor īſidioſ⁹: cupido: q̄ īſidiaꝛ amātib⁹. ꝩ Mēti uacuæ: aīo ocioſo. ꝩ Sūt fora. docet: quo pacto poſſit amator ſe exercēdo ocia tolleꝛ. ꝩ Splendida caſtra. Forum iudiciale caſtra ciuilis togæ elegantiſſime appellat poeta. ꝩ Vel tu ſanguineæ: uel ad bellum proficiſcere. ꝩ Ecce fugax parthus. Bellum parthicū deſignat: qđ Tyberi⁹ ſumpſit auguſti auſpiciis: ut in prīo de arte amādi etiā

Alea

Aleones

Iacta eſt alea

Bellum parthicū

Pugnat in aduerſas ire natator aquas.
Impatiens aīus: nec adhuc tractabilis arte
Reſpuit: atcꝫ odio uerba monētis habet.
Aggrediar melius tū: quū ſua uulnera tāgi.
Iam ſinet: & ueris uocibus aptus erit.
Quis matrē niſi mentis inops in fūere nati.
Flere uetat: non hoc illa monēda loco eſt.
Quū dederit lachrīas: aīumcꝫ īpleuerit æ
Ille dolor uerbis emoderādus erit. grū
Tēporibus medicina ualet: data tpe ꝓſunt.
Et data non apto tempore uina nocent.
Quin etiā accēdas uitia: irriteſcꝫ uetando.
Temporibus ſi non aggrediare ſuis.
Ergo ubi uiſus erit noſtra medicabilis arte.
Fac monitis fugias ocia prima meis.
Hæc ut ames faciūt: hæc quæ fecere tuētur
Hæc ſunt iocundi cauſa cibuſcꝫ mali.
Ocia ſi tollas: periere cupidinis arcus.
Contemptæcꝫ iacent & ſine luce faces:
Quā platan⁹ riuo gaudet: quā populus ūda
Et quā limoſa canna paluſtris humo.
Tā uen⁹ ocia amat: finē qui quæris amori.
Cedit amor rebus: res age tutus eris.
Langor & īmodici ſub nullo iudice ſomni.
Aleacꝫ: & multo tempora quaſſa mero.
Eripiunt omnes animo ſine uulnere uires.
Affuit incautis inſidioſus amor.
Deſidiā puer ille ſequi ſolet: odit agentes.
Da uacuæ menti: quo teneatur opus.
Sunt fora: ſūt leges: & quos tuearis amici.
Vade per urbanæ ſplēdida caſtra togæ.
Vel tu ſanguinei iuuenilia munera martis
Suſcipe: delitiæ iam tibi terga dabunt.
Ecce fuga x parth⁹: magni noua cā triūphi
Iam uidet: in campis cæſaris arma ſui.
Vīce cupidineas pariter parthaſcꝫ ſagittas.
Et refer ad patrios bina trophæa deos.
Vt ſemel ætola uenus eſt a cuſpide læſa.
Mandat amatori bella gerenda ſuo.

diximus:fugacē autē Parthū appellat:qm̄ Parthi in fuga ſolēt a tergo ſagittas emittere adeo:ut fugiētes nō minores hoſtibꝰ afferāt calamitates:q̄ ꝯſiſtētes:auctores Plutarchus:& Appianꝰ.Proptius.Tela fugacis equi.Lucanꝰ.Et miſſa parthis poſt terga ſagitta: & Vergi.Fidētemq; fuga parthū:uerſiſq; ſagittis.Horatiꝰin ſecūdo epiſtolaꝝ Parthos mendaces appellat.¶ Bina trophæa:& uictis hoſtibꝰ:& fugato cupidine.¶ Trophæa autē apud Græcos fuerͭ arbores āputatæ eo in loco:ubi hoſtes uiciſſēt: atq; in fugā uertiſſēt:āputabāt enī ramos arborū:ac dei de armis ſpoliiſq; hoſti detractis ornabāt:ut eēt poſteris monumētū uictoriæ partæ in eo loco. Dicta aūt ſunt trophæa a τροπη̃.i.uertere:q2 q hoſtē in fugā uertiſſet:trophæū merebatͬ.¶ Aetola cuſpide:telo Diomedis regis Aetholiæ:quo ille Venerē uulnerauit:ut antea diximus: Deſignat autē amātes poſſe Venerē in prœlio uīcere:ut oli dea a Diomede ſuperata eſt ¶ Quæritͬ Aegiſthus:ex Pelope:a quo

Tropheæ

Aegiſthꝰ

Pelopōneſus cognomiata eſt:natꝰ eſt Thyeſtes:q ꝯcubuit cū Europe uxore fratris Atrei:& cū filia Pelopeia īceſtū ꝑpetrauit:cuiꝰ filiꝰ Aegiſthus rē habebat cū Clytemneſtra:& ambo Agamēnonē occiderūt.¶ Nulla gerebat: nulli Argos bellum īferebat. Quod potuit fecit:qū Aegiſtho nihil relinqueretur agēdū:amori:qđ ſolū poterat facere:īdulſit. ¶ Sic uenit ille puer:dū aliqs eſt ocioſus:ad eū quāprimū accedit cupido.¶ Quid quū ſuppoſitos.¶ Docet īter cætera ruſtica officia:poſſe quoq; amatorē mella ex aluearíis educerͤ:quo dū hæc opatͬ:aut ſpectat: obliuiſcatͬ amoris.Solētq; aūt ruſtici aluearíis fumū ſubiicerͤ:ut īde apes abigāt:& extrahāt mella. Vergilius.Si quādo ſedē anguſtā:ſeruataq; mella.Theſauris relines:prius hauſtus ſparſus aquarū.Ore foue:fumoſq; manu prætēde ſequaces.& Pli.Quū eximuntͬ mella:apes abigi fumo utiliſſimū.ne iraſcantͬ aut ipſæ auidæ uorēt:fumo crebriorͤ etiā ignauia earū excitatͬ.¶ Dēpti faui:extracti mellis. Sunt aūt faui:cæreæ tabellæ in quaꝝ cellulis apes mel recondūt:&eos diis offerri ſolitos ſcr. Var. ī tertio.Apes autē:ut docet Plinius:primū fauos ꝯſtruūt:cærā fingūt:hoc eſt domos:celaſq; faciūt:deīde ſobolē:poſtea mella:cærā ex floribꝰ:Melliginē e lachrymis arboꝝ:q̄ glutinū pariūt:ſalicis:uiminis:arūdinis ſucco:gūmi:reſina:his primū alueū ipſum ītus totū:ut quodā tectorio illinunt:& aliis amarioribꝰ ſuccis ꝯtra aliarū beſtiarū auiditates.¶ Vimīa curua:aluearia ex uiminibꝰ ītexta:fiūt enī:aut excauatis corticibꝰ.aut ex textis uiminibus.Vergi.Ipſa aūt ſeu corticibus tibi ſuta cauatis.Seu lēto fuerit aluearia uimine texta.Anguſtos habeāt aditꝰ.¶ Deſectas herbas frumēta ītellige.¶ Vertit humū:terrā trahit:nā arationē:ut Pli:docet:occatio ſequitͬ:ubi res poſcit crate:uel raſtro:& ſato ſemine iteratio:alii legūt uertit humū:hoc eſt arat.¶ Raro pectine:raſtro.¶ Venerit īſitio:quū aderit uernū īſerendi tēpus. Cato enī īſeri præcipit pira: ac mala ꝑ uer:& poſt ſolſtitiū diebus.l.poſt uīdemiā:oleas autem & ficos per uer tantum: luna ſitiente.hoc eſt ſicca:præterea poſt Meridiem ac ſine uento Auſtro. Inſerendi autem modos duos poſuit Maro:Columel la tres

Quomō eximūtur mella.

Faui

Aluearia

Qu ando eſt īſerendū Luna ſitiente

Quærit ægiſthus quare ſit factus adulter.
In promptu cauſa eſt:deſidioſus erat.
Pugnabant aliis tardis apud ilion armis.
Quo tulerat uires græcia tota ſuas.
Siue operā bellis uellet dare:nulla gerebat.
Siue foro:uacuum litibus argos erat.
Quod potuit fecit:ne nil ageret amauit.
Sic uenit ille puer:ſic puer ille manet.
Rura quoq; oblectāt aīos ſtudiūq; colendi.
Quælibet huic curæ cedere cura poteſt.
Colla iube domitos oneri ſupponerͤ tauros.
Sauciet ut duram uomer adūcus humū.
Obrue uerſata cerealia ſemina terra.
Quæ tibi cum mulo fœnore reddat ager
Aſpice curuatos pomoꝝ pondere ramos.
Vt ſua quod peperit uix ferat arbor onus
Aſpice labentes iucundo murmure riuos.
Aſpice tondentes fertile gramen oues.
Ecce petūt rupes præruptaq; ſaxa capellæ.
Vt referant hædis ubera plena ſuis.
Paſtor inæquali modulatur arūdine carmē
Nec deſunt comites ſedula turba canes.
Parte ſonant alia ſiluæ mugitibus altæ.
Et queritur uitulnm mater abeſſe ſuum.
Quid quū ſuppoſitos fugiūt examia fūos
Vt releuent dempti uimina curua faui.
Poma dat autūnus:formoſa ē meſſibꝰ æſtas
Ver præbet flores:igne leuatur hyems.
Tēporibus certis maturam ruſticus uuam.
Colligit:& nudo ſub pede muſta fluunt.
Tēporibus certis deſectas alligat herbas.
Et tonſam raro pectine uertit humum.
Ipſe potes riguis plantā defigere in hortis.
Ipſe potes riuos ducere lenis aquæ.
Venerit inſitio:fac ramum ramus adoptet.
Stetq; peregrinis arbor operta comis.
Qū ſemel hæc aīum cœpit mulcere uoluptas.
Debilibus pennis irritus exit amor.
Vel tu uenandi ſtudiū cole:ſæpe receſſit.
Turpiter a phœbi uicta ſorore uenus.
Nūc leporem ꝓnum catulo ſectare ſagaci.
Nunc in frondoſis rætia tende iugis.
Aut pauidos terre uaria formidine ceruos.
Aut cadat aduerſa cuſpide foſſus aper.

Nocte fatigatum ſomnus : nõ cura puellæ.
Excipit & dulci membra quiete leuat.
Lenius eſt ſtudiũ:prodeſt tamẽ alite captat
Aut lino aut calamis premia parua ſequi.
Vel q̃ piſcis edax auido male deuoret ore.
Abdere ſupremis æra recurua cibis.
Aut his:aut aliis:donec dediſcis amare.
Ipſe tibi furtim decipiendus eris.
Tu tñ & quãuis firmis retinebere uinclis.
I procul:& longas carpere:perge uias.
Flebis & occurret deſertæ nomen amicæ.
Stabit & in media pes tibi ſæpe uia.
Sed q̃nto minꝰire uoles:magis ire memẽto.
Perfer:& inuitos currere coge pedes.
Nec pluuias opta:nec te peregría morẽtur
Sabbata:nec damnis alea nata tuis.
Nec quot trãſieris:ſed quot tibi q̃re ſupſũt
Milia:nec maneas: nec ꝓpe finge moras
Tpa nec nũera:nec crebro reſpice romã
Sed fuge:tutꝰadhuc pthꝰab hoſte fuga ẽ
Dura aliqs p̃cepta uocet mea:dura fatemur
Eſſe:ſed ut ualeas:multa dolenda feres.
Sæpe bibi ſuccos:quamuis íuitus amaros.
Æger:& oranti menſa negata mihi eſt.
Vt corpus redimas:ferrum patieris&ignes
Arida nec ſitiens ora leuabis aqua.
Vt ualeas aío:quicquam tolerare negabis.
At preciũ pars hæc corpoꝝ maius habet.
Sed tamẽ eſt artis triſtiſſima ianua noſtræ.
Et labor eſt unus tempora prima pati.
Aſpicis ut prẽſos urãt iuga prima iuuẽcos
Vt noua uelocem cingula lædat equum
Forſitan a laribus patriis exire pigebit.
Sed tamen exibis:deinde redire uoles.
Nec te lar patriꝰ:ſed amor reuocabit amicæ
Prætendens culpæ ſplendida uerba tuæ.
Quum ſemel exieris : cẽtum ſolatia curæ.
Et rus:& comites.& uia longa dabunt.
Nec ſatis eſſe putes diſcedere:lẽtus abeſto.
Dum perdat uires:ſitq; ſine igne cinis.
Qui niſi firmata properabis mẽte reuerti.
Inferet arma tibi ſæua rebellis amor.
Quicqd eras fueris : ſitiẽs auiduſq; redibis.
Et ſpatium damno ceſſerit omne tuo.

poſtremo etiam quartum addidit a ſe inuentum. De inſitiõe autem plura legito apud Pliniũ in.xvii. ¶ Fac ramum ramus adoptet. Tãgit duos illos mo dos inſerendi:quos Maro poſuit:nam aut inſitio di citur:quum inciſo trunco ſurculus fœcundæ arbo ris ſterili inſeritur:aut oculorum impoſitio.quum inciſo cortice libro alienæ arboris germen inſeri mus. Plinius tamẽ inoculationẽ aliter fieri oſtẽdit.

Inſerendi modi
Inſitio
Inocula tio comæ ꝓ frõdibꝰ

¶ Peregris comis:foliis alienæ arboris :nã ceraſus in ſalice:platanus ĩ lauro:laurus in ceraſo naſcũtur Comas autẽ pro frõdibus elegãter ponunt poetæ: quæ ſunt crines arborũ:unde a Papinio crinitur ar bos:pro frõdeſcit:dictũ eſt. ¶ Voluptas:agricultu ræ. ¶ A phœbi ſororẽ:a Diana:q̃ eſt uenationis dea. ¶ Nocte fatigatũ ſomnus:quũ hæc fecerit amator: ſomni erit cupidꝰ,nõ amicæ. ¶ Leuat mẽbra : fouet corpus. ¶ Dulci q̃ete:dulci ſomno. ¶ Aut lino:aut rætibꝰ. ¶ Aut Calamis:aut ſagittis. Propertiꝰ. Et ſtri cto figere auẽ. Calamo:aut calamũ:aucupatoriũ in telligit:quo uiſcato aues capiũt. Mar. Palida dũ ta cita creſcit arundo mãu: auceps enĩ ſurgẽs paulatĩ calamos eleuabat.& eos auibus ſubiiciebat. Silius. Sublimem calamo ſeq̃tur creſcẽte uolucrẽ. ¶ Vel quæ piſcis edax: eſcã illã dicit:q̃ hamo affixa piſces capiũtur ¶ Aera recurua: hamos intellige. ¶ Tu ta mẽ & quãuis. Docet etiã longius ab amica diſcedẽ dum eſſe. ¶ Nec te peregrina morẽtur. Sabbata:ſab bati enim diem aliquo profecturi.tanquã atrum& pnitio ſum propter frigidum : & nocens ſaturni ſi dus maxime uerentur: & infœlix exiſtimant. Tibul lus. Saturni ſacram me tenuiſſe diem : peregrinam autem ideo appellat:quia Peregrini iudæi eum diẽ imprimis obſeruant:ut antea diximus. ¶ Alea nata: ſortes:quæ alea iaciebantur: quum aliquo profici ſcendum erat: de quibus intellexit Tibullus eo car mine. Illa ſacras pueri ſortes ter ſuſtulit:illi. Retulit e triuiis omnia certa puer. ¶ Tuis damnis:quia alea ſomnus:& ocium:quibꝰdedit operam amator: ani mos eneruant:& amorem nutriunt:ut ſuperius do cuit poeta. ¶ Nec prope finge moras: nec prope pa triam finge uelle morari. ¶ Menſa.negata mihi eſt cibus eſt mihi negatus. ¶ Pars hæc animum intelli ge. ¶ Sed tamen eſt artis:oſtendit maiorem difficul tatem remedii eſſe in prima ſtatim curatione. ¶ Prẽ ſos iuuencos aratro ſubditos. ¶ Prætendens:demõ ſtrans. ¶ Splendida uerba:ornatas cauſas tui reditꝰ. Centum ſolatia curæ. Ordo eſt. Et rus & comites: & uia longa dabunt centũ ſolatia curæ : ideſt amo ri. ¶ Lẽtus ab eſto:diu abſis ab urbe. ¶ Cinis amor ¶ Firmata mente : ſtabili mente: & quæ amorem poſuerit. ¶ Amor rebellis: amor qui in te renouat arma. Rebellis enim proprie eſt:q facta pace: bellũ renouat. ¶ Mala pabula:herbas nocentes. ¶ Æmo niæ terræ:terræ Theſſaliæ: ubi ars magica olim flo ruit: ut Apuleius oſtẽdit:& Plinius. In Theſſalia ãt fuiſſe herbas ueneficiis aptas docet Ouidius ĩ ſexto metamorphoſeos. ¶ Iſta ueneficiis uetus eſt uia:uia hæc magicæ uanitatis propria eſt : ¶ Innocuam opem auxilium : quod nulli nocet : ut ueneficia: quæ Propertius toxica Theſſaliæ appellat. ¶ Non tumulo : non ſepulchris : Magi enim Cadauera

Crinitur arbos
Calamus aucupato rius
ſabbatum obſeruẽt aliquo ꝓ fecturi
Sortes ia ciebẽt ali quo ꝓfe cturi
Rebellis
Magicæ artis præ ſtigia

Fallitur æmoniæ ſi quis mala pabula terræ.
Et magicas artes poſſe iuuare putat
Iſta ueneficii uetus eſt uia: noſter apollo.
Innocuam ſacro carmine mõſtrat opem.
Me duce nõ tumulo ꝓdire iubebit umbra
Non anus inſano carmine rũpet humũ.
Non ſeges ex aliis alios tranſibit in agros.
Nec ſubito phœbi pallidus orbis erit
Vt ſolet equoreas ibit tyberinus in undas.
Vt ſolet in niueis luna uehetur equis.
Nulla recantatas deponent pectora curas.
Nec fugiet uiuo ſulphure uictus amor.
Quid te phaſiacæ iuuarũt gramina terræ.
Quũ cuperes patria colchi maneᷓ domo
Quid tibi profuerunt circe pſeides herbæ
Quum tibi neritias abſtulit aura rates.
Omnia feciſti: ne calidus hoſtis abiret.
Ille dedit certe lintea plena fugæ.
Omnia feciſti: ne te ferus ureret ignis.
Longus at inuicto pectore ſedit amor.
Vertere quæ poteras hoĩes ĩ mille figuras.
Non poteras animi uertere iura tui.
Diceris his etiã: quũ iam diſcedere uellet.
Dulichium uerbis detinuiſſe ducem.
Nõ ego: qđ primũ meminit ſperare ſolebã
Iam precor ut coniunx tu meus eẽ uelis.
Et tñ ut coniunx eſſem tua digna uidebar.
Quod dea: quod magni filia ſolis eram.
Ne properes oro: ſpatiũ ꝑ munere poſco.
Quid minus optari per mea uota poteſt
Et freta mota uides: & debes illa timere.
Vtilior uelis poſtmodo uentus erit.
Quæ tibi cã fugẽ: nõ hic noua troia rᷓſurgit

faciebãt r euiuiſcere: & ex ſepulchris exire: ut de Herichtho legiᷓ apud Lucanũ in ſexto. ❡ Nõ anus: non
ſaga: & uenefica mulier. ❡ Carmine: icantatione. ❡ Rumpet humum: terram findet. Tibullus. Hæc cãtu
finditqꝫ ſolum: maneſqꝫ ſepulchris. Elicit: & Ouidiꝰ ĩ amoribꝰ. Euocat antiquos proauos atauoſqꝫ ſepul
chris. Et ſolidam longo carmine findit humum. Nõ ſeges ex aliis Docet Cicero: Pliniꝰ: & Seneca: Meſ
ſes in agros traduci poſſe magicis præſtigiis: unde in. xii. tabulis cautũ erat. ne quis alienã ſegetẽ pellice
ret. Vergilius. Atqꝫ ſatas alio uadi traducere meſſes. ❡ Nec ſubito phœbi: nõ palleſcet ſol me duce: quod
a magis fieri ſolet: unde Hypſiphile Ouidiana de
Medea ita ĩquit. Illa reluctantẽ curſu deduceᷓ lunã
Nititur. & tenebris abdere ſolis equos. ❡ Vt ſolet
equoreas: Thybris curſu ſolito in mare deſcendet:
nõ autem retro: quod magi faciebãt. Lucanus. Am
niſqꝫ cucurrit Non qua pronus erat: & in. vii. meta.
Quorum ope quũ uolui ripis mirantibus amnes. ĩ
fontes rediere ſuos. Thybrim autem pro quocũqꝫ
poſuit flumine. ❡ In niueis luna uehetur equis: per
me etiam luna non deducetur e cœlo magico car
mine: quod fieri poſſe docet Maro eo uerſu. Carmi
na uel cœlo poſſunt deducere lunam: & Tibullus.
Cantus & e cœlo deducere lumina tentat. Et face
ret: ſi non æra repulſa ſonent. ❡ Curas recantatas:

Sulphur & eius genera

amores magicis carminibus repreſſos. ❡ Viuo ſul
phure: id ſacrum intelligit: quo adibito ſulphure
ouo: & tæda luſtrabantur amantes. Tibullus. Et me
luſtrauit tædis: & nocte ſerena. Sulphur autem ĩ ter
ræ generibus ponitur a Plinio: habetqꝫ in religioni
bus locum ad expiandas ſuffitu domos. Eius gene
ra quatuor ſunt: inter quæ eſt uiuum: quod græci
Apyron uocant: naſcitur ſolidum: eo ſolo: ex omni
bus generibus medici utuntur: cætera enim liquo
re conſtant: & conficiuntur oleo incocta: uiuum au
tem effoditur: tranſlucetqꝫ: & uiret. ❡ Terræ phaſia
cæ. Colchon inſulam deſignat: a flumie: qui Phaſis
appellatur: dictam: Medeam autem dicit: quæ reli
cta patria Iaſonem ſequuta eſt. ❡ Quid tibi profue
rũt. Docet exemplis amori minime prodeſſe uene

Perſeides herbæ

ficia. ❡ Perſeides herbæ. herbæ ueneficæ: ſic dictæ a
Perſa nympha Oceani filia: ex qua ſol genuit Cir
cem: uel a Perſe: nam Sol ex Perſa duos filios habu
it: Acetam: & Perſen: ex Perſe nata eſt Hecate: quæ
quum patrem ueneno aſſumpſiſſet: nupſit Æeræ pa
truo: treſqꝫ liberos ſuſtulit. Circem: Medeã: & Ægia
leum: auctor Diod. ❡ Neritias ra. naues Vlyxis: neri
tias uero non Naritias legendũ eſt: Eſt autem Neri
tus: ut in libro. x. docet Strabo: mons frondoſus in
inſula Itacha: quam tenuit Vlyxes. Eſt etiam Neri

Neritus Neritum Leucas Narycia Narycia uel Locris ĩ calabria Pix naricia

tum bene muratum oppidulum continentis in Epi
ri littore e regione Itacæ. ac Cephaleniæ: quod Leu
cas quoqꝫ appellatum fuit: idqꝫ olim cæpit Laertes
de quo intellexit Maro eo uerſu. Dulichiumque:
ſameque: & Neritos ardua ſaxis: Narycia uero fuit
urbs Locridis: de qua Vergilius. Hic & Narycii po
ſuerunt mœnia locri: a qua cognominata eſt Nary
cia urbs Calabriæ: quæ etiam Locris dicebatur:
a qua pix narycia celebratur a Virgilio. ❡ Ferus

Circe homines mutabat ĩ feras

ignis: ſæuus amor. ❡ Homines in mille figuras. Circe enim deformabat homines in mille figuras
animalium: ut in ſeptimo docet Virgilius: quod ideo fictum putauit Seruius: quoniam ea meretrix
fuit: quæ ſua libidine: & blanditiis homines in ferinam uitam ab humana deducebat: ut libidini: &
uoluptatibus operam darent. ❡ Iura tui animi: poteſtatem tuæ mentis: quæ erat amori obnoxia.

Circe ſolis filia.

❡ Dulichium du. Vlyxem ſic appellatum a Dulichio ĩſula una ex Echinadibus: a qua Virg. etiam naues
Dulichias appellauit. ❡ Quod ma. fi. ſo. erã. Maro quoqꝫ eã ſolis filiam fuiſſe cecinit: quod ideo fictũ pu
tauit Seruiꝰ: qm̃ Circe clariſſia fuit meretrix: & nihil eſt ſole clariꝰ. ❡ Noua troia reſurgit: ut bellũ timeas

Non aliquis ſocios rurſus ad arma uocat.
Hic amor & pax eſt:in qua male uulneror una.
Totaq; ſub regno terra futura tuo eſt.
Illa loquebatur:nauem ſoluebat ulyxes.
Irrita quum uelis uerba tulere noti.
Ardet & aſſuetas circe tendebat ad artes.
Nec tamen eſt illis attenuatus amor.
Ergo quiſquis opem noſtra tibi poſcis ab arte.
Deme ueneficiis carminibuſq; fidem
Si te cauſa potens dominæ retinebit in urbe.
Accipe conſilium quod ſit in urbe meum.
Optimus ille fuit uindex:lædentia pectus
Vincula qui rupit:dedoluitq; ſemel.
Sed cui tantum animi eſt:illum mirabor & ipſe
Et dicam monitis non eget iſte meis.
Tu modo qui quod amas ægrē dediſcis amare.
Et potes & uelles poſſe docendus eris.
Sæpe refert tecum ſceleratæ facta puellæ.
Et pone ante oculos omnia damna tuos.
Illud & illud habet:nec ea contenta rapina eſt.
Sub titulum noſtros miſit auara lares.
Sic mihi iurauit:ſic me iurata fefellit.
Ante ſuas quoties paſſa iacere fores.
Diligit ipſa alios:a me faſtidit amari.
Inſtitutor heu noctes: quas mihi non dat hēt.
Hæc tibi per totos marceſcant omnia ſenſus.
Hæc refer:hinc odii ſemina quære tui.
Atq; utinam poſſes etiam facundus in illis
Eſſe dole tantum:ſponte diſertus eris:
Hæſerat in quadam nuper mea cura puella.
Conueniens animo non erat illa meo.
Curabar propriis æger podalirius herbis.
Et fateor:medicus turpiter æger eram
Profuit aſſidue uitiis inſiſtere amicæ.
Idq; mihi factum ſæpe ſalubre fuit.
Quam mala dicebam noſtræ ſunt crura puellæ.
Nec tamen:ut uerum confiteamur:erant.
Brachia quam non ſunt noſtræ formoſa puellæ.
Nec tamen:ut uerum confiteamur:erant.
Quam breuis eſt:nec erat:q̄ multū poſcit amāti
Hic odio uenit maxima cauſa meo.
Et mala ſunt uicina bonis:errore ſub illo.
Pro uitio uirtus crimina ſæpe tulit.

¶ Non aliquis ſocios:nullus coniurat contra nos. ¶ Male uulneror:nimio amore angor. ¶ Ad aſſuetas artes:ad artes magicas. ¶ Si te cauſa potens. Docet quid ſit agendū ab amatore:ſi nolit urbem relinquere. ¶ Optimus uindex:optimus defenſor:& liberator ¶ Qui rupit:qui potuit ſoluere. ¶ Lædentia pectus uincula: amorem mentem amatoris torquētem. ¶ Dedoluitq; ſemel:ſemel amoris impatientiam:& dolorem abiecit. Eſt enī dedolere:quod dolebam abiicere:ſicut dediſcere. ¶ Et uelles:dediſcere. ¶ Sub titulū:ſub-inſcriptionem uenditi iuris. Videtur autem ſumptum hoc ex duobus illis Tibulli uerſibus. Quin etiam ſedes iubeat ſi uendere auitas. ¶ Ite ſub imperium:ſub titulumq; lares. ¶ Noſtros lares:noſtram domuꝫ. ¶ Inſtitor: mercator. ¶ Habet noctes: habet coitum ab ea. ¶ Marceſcant:putrefiant:& ſeneſcāt. ¶ Podalirius:optimus aliquis medicus:ut fuit Podalirius Aeſculapii filius. ¶ Aeger amore captus. ¶ Propriis herbis:meis præceptis. ¶ Et mala ſunt uicina bonis:quia quæ mala ſunt: poſſunt etiam laudari. ¶ Pro uitio:loco turpitudinis. ¶ Virtus:bonum. ¶ Breui limite: breui uia: tranſeundo de uirtute ad uitium. ¶ Et poterit dici petulans:inuerecunda,poterit appellari. Cicero. Nam q̄ inuſitata rabie petulanter in uxorem:filiamq; meam inuaſiſti:& alibi. Deſine bonos petulantiſſima inſectari lingua. ¶ Quæ ruſtica nō eſt: quæ eſt urbana:urbanus enim eſt(ut Cato uoluit)cuius multa benedicta:reſponſaq; erunt: & qui in ſermonibus:circulis conuiuiis:item in cōcionibus:omni denique loco ridicule: commodeq; dicet. Fabius:urbanitatem appellat: in qua nihil abſonum:nihil agreſte: nihil inconditum:nihil peregrinum. neque ſenſu:neque uerbis:neque ore:guſtu ue poſſit deprehendi. ¶ Si qua proba eſt:ſi qua eſt bona: nō petulans. ¶ Blandis ſonis:blandis uerbis:barbara ſermone eſt ſi dure atque aſpere loquitur. ¶ Faſcia nulla tegat:nulla faſcia pectus aſtringat. ¶ Omne papillæ. ¶ Pectus habent:ſi habet ingentes mammas. Iuuenalis. Tunc nuda papillis. Conſtitit auratis. ¶ Mollibus eſt oculis:ſi habet oculos molles: & flēdum faciles. ¶ Quum ſe non finxerit ulli: quum nondum ſe fucauerit:aut gemmis ornauerit: ut alicui placeat. ¶ Auferimur cultu: auro & gemmis magis placent puellæ: q̄ forma. ¶ Quod ames:puellam intellige. ¶ Inter tā multa:inter tot ornamenta. ¶ Hac ægide. Ægis(ut in octauo Seruius ſcribit)eſt munimētum pectoris æreum habens in medio Gorgonis caput quod munimentum ſi in pectore numinis fuerit ægis uocatur. ſi in pectore hominis. ſicut in antiquis imperatorum ſtatuis uidemus:lorica dicitur Martialis. Pectore quum ſacro ſederit ægis erit:hic autē gem

Sub titulum aliqd mittere

Petulans

Vrbanus

Vrbanitaſ

Aegis

Lorica

mas:quibus teguntur fœminæ ægida appellat Ouidius: ꝙ ille defendant deformitatem his ornamentis:ut ægis pectus tuetur. ¶ Diues amor diues puella. ¶ Improuiſus ades: puellam improuiſo adeas:antequã ornetur. ¶ Inermen:inornatam. ¶ Excidet:ab animo tuo a mouebitur. ¶ Suis uitiis:ſua turpitudine. ¶ Compoſitis uenenis : fucum intelligit: quo mulieres faciem uenuſtant:de qbus abũde diximus in libris de arte amandi. ¶ Aeſopa lapſa. Aeſopa in ſinum cadentia. Quid autem ſint Aeſopa dictum eſt ſuper eo uerſu Æſopa quid redolent:quamuis mittantur athenis. ¶ Illa tuas redolent phineu. Phineus rex fuit Arcadiæ:qui filios occæcauit:ĩ cuius uindictam:illum quoque dii oculis priuarũt:dapibus non poterat ueſci : nam admotæ harpyæ menſis:eas uentris pro fluuio fœdabãt. Fabulam habes apud Ouidium in metamorphoſeos:& Diodorum in quinto. ¶ Nauſea: uomendi appetitus :a naui dictus:ꝙ is excitari nauigantibus facile ſolet. ¶ Nunc tibi quæ medio. Docet etiã ex coitu poſſe cauſam odii inuenire amatorem. ¶ Omni parte:non modo ex aliis uitiis : quæ narrauit:uerum etiam ex coitu. ¶ Nuper enim noſtros. Cauſam aſſignat:cur nolit dicere ea coitus uitia. ¶ Eſt proterua:eſt laſciua:& inuerecunda. ¶ Ingenium magni liuor detractat homeri. Tangit Ouidius hiſtoriam :quam Vitruuius libro ſeptimo:de architectura refert:ea talis eſt. Quum Zoilus libros in Homerum compoſuiſſet: Alexandriæ eos recitauit Ptolemæo regi: cui nullum ille dedit reſponſum:ꝙ tantum poetam ĩmerito culpari uideret:is poſtea ad egeſtatem compulſus : regem adiit rogans:ut ſibi aliquid dari iuberet:tum rex reſpõdit: Homerus:qui ante annos mille deceſſit:æuo perpetuo tot millia hominũ paſcit:quare tu quoque debes : qui meliori ingenio te profiteris: non modo unum:ſed etiam plures alere poſſe:accuſatus deinde Zoilus parricidii cruci affixus eſt: hic ergo quum eſſet Homeri obtrectator adoptauit ſibi hoc cognomen: ut Homeromaſtix uocaretur : quod uerbum apud Græcos flagellum ſignificat : & inde factum eſt:ut omnes huiuſmodi doctorum uirorum calũniatores Homeromaſticas appellemus. Plinius. Vt obiter caueam iſtos Homeromaſticas:Gellius ſcribit: quendam librum ſcripſiſſe aduerſus Ciceronem:qui infando titulo erat inſcriptus Ciceromaſtix. oſtẽdens igitur Ouidius præcellentiſſimum quenq; poetarum non poſſe malignitatis dentes: & liuorem effugere dicit Zoilum inuidiæ ſtimulis uerbis petulantiſſimis in Homerum ſcripſiſſe:a qua detractione Zoilus nomen inuenit: ut Homeromaſtix cognominaretur. ¶ Et tua ſacrilegæ Maronem dicit: qui elegantiſſime cecinit Aduentum Aeneæ in Italiam:quo pe

Phinei Fabula

Nauſea

Zoilus libros ĩ homerũ cõpoſuit

Homeromaſtix

Quam potes in peius dotes deflecte puellæ
Iudiciumq; breui limite falle tuum.
Turgida ſi plena eſt:ſi fuſca eſt nigra uocetur.
In gracili macies crimen habere poteſt.
Et poterit dici petulans:quæ ruſtica non eſt.
Et poterit dici ruſtica:ſi qua proba eſt.
Quin etiam quacunq; caret tua dote puella.
Hanc mouear blandis uſq; precare ſonis.
Exige cantet ſi qua eſt ſine uoce puella.
Fac ſaltet:neſcit ſi qua mouere pedem.
Barbara ſermone eſt:fac tecum multa loquatur.
Non didicit chordas tangere:poſce lyram.
Durius incedit:fac ambulet:omne papillæ.
Pectus habent tumidæ:faſcia nulla tegat.
Si male dentata eſt:narra quod rideat illa.
Mollibus eſt oculis:quod fleat illa:refert.
Proderit & ſubito:quum ſe non finxerit ulli.
Ad dominam celeres mane tuliſſe gradus.
Auferimur cultu:gemmis auroq; teguntur.
Omnia:pars minima eſt ipſa puella ſui.
Sæpe ubi ſit qđ ames:inter tam multa requiras.
Decipit hac oculos ægide diues amor.
Improuiſus ades:deprendas tutus inermen.
Infœlix uitiis excidet illa ſuis.
Non tñ huic nimium præcepto credere tutũ eſt.
Fallit enim multos forma ſine arte decens.
Tu quoq; cõpoſitis ſua quum limet ora uenenis
Ad dominæ multis:nec pudor obſtet eas.
Pyxidas inuenies & rerum mille colores.
Et fluere in tepidos æſopa lapſa ſinus.
Illa tuas redolent phineu medicamina menſas
Non ſemel eſt ſtomacho nauſea facta meo.
Nunc tibi quæ medio ueneris preſtemus in uſu.
Eloquar:eſt omni parte fugandus amor.
Multa qdẽ ex illis pudor eſt mihi dicere:ſed tu
Ingenio uerbis concipe plura meis.
Nuper enim noſtros quidam carpſere libellos
Quorum cenſura muſa proterua mea eſt.
Dũmodo ſic placeam:dum toto canter in orbe.
Qui uolet impugnet unus & alter opus.
Ingenium magni liuor detractat homeri.
Quiſquis es:ex illo zoile nomen habes.
Et tua ſacrilegæ laniarunt carmina linguæ.

nates attulit:quos ex incendio troiano eripuerat:ſed tamen clariſſimus poeta non caruit detractoribus: ut Seruius docet. ¶ Noſtra licentia: ſcribendi auctoritas. ¶ Pede mæonio: uerſu heroico: quali uſus eſt Homerus. ¶ Grande ſonant tragici: quia de regibus loquuntur. ¶ Tragicos decet ira cothurnos. ¶ Triſtitia Tragœdiæ proprium eſt:ideoq; Euripides: petente Archelao rege: ut de ſe Tragœdiam ſcriberet: abnuit: ac precatus eſt: ne accideret Archelao aliquid Tragœdiæ proprium: in ea enim luctus: exilia: cædes: iræ continentur. Horatius. Iræ thyeſten exitio graui ſtatuere. ¶ Verſibus e mediis: e mediocri dicē di genere: & rebus: ac perſonis conueniente.

Triſtitia tragœdię peculiaris

Pertulit huc uictos quo duce troia deos.
Summa petit liuor: perflant altiſſima uenti
Summa petunt dextra fulmina miſſa iouis.
At tu quicunq; es: quem noſtra licentia lædit.
Si ſapis ad numeros exige quæq; ſuos.
Fortia mæonio gaudent pede bella referri.
Delitiis illic quis locus eſſe poteſt.
Grāde ſonāt tragici: tragicos dcet ira cothurnos.
Verſibus e mediis ſoccus habendus erit.
Liber in aduerſos hoſtes ſtringatur iambus.
Seu celer: extremum ſeu trahat ille pedem
Blanda pharetratos elegia cantet amores
Et leuis arbitrio ludat amica ſuo.
Callimachi numeris non eſt dicendus achilles
Cydippe non eſt oris homere tui.
Quis feret andromaches peragēte thaida ptes.
Peccat id andromache thaida ſi quis agat.

Eſt enim comœdia priuatæ: ciuiliſq; fortunæ ſine periculo uitæ comprehenſio. ¶ Soccus habendus erit: ſoccum pro comico ſtilo poſuit: ut ſupra cothurnum pro tragico. Horatius in epiſtolis. Quam nō aſtricto percurrat pulpita ſocco: eſt autem ſoccus calciamenti genus: quo utebantur comœdi: ſicut tragœdi cothurno. Horatius. Hunc ſocci cæpere pedem: grandeſq; cothurni. De Comœdia autem: & tragœdia multa Donatus & Diomedes. ¶ Liber in aduerſos hoſtes. Iambicū carmen eſt maledicum: a iambo pede ſic appellatum: primo enim ſex iambis compoſitum eſt: mox ſpondæum omnibus in locis recæpit: præterquam in ſecundo & quarto loco: ut in arte poetica docuit Horatius. Huius carminis: ut Diomedes refert: præcipui ſcriptores fuere apud Græcos Archilochus. & Hipponax: apud Romanos uero Lucilius: Catullus: & Horatius. Bibachus iambum autē ideo liberum appellat: quoniam eſt expeditus: & celer. Horatius. Syllaba longa breui ſubiecta uocatur iambus. Pes citus. Vel certe liberum: q qui in quempiam inuehuntur: libere ſcribunt: nulla habita eius ratione. ¶ Extremum ſeu trahat ille pedem: duplicem iambicū uerſum deſignat: ſcilicet rectum iambicum: & coliambum: uel ſcazonta: hoc eſt claudicantem: rectus enim iambicus habet in ultima ſede iambum: pyrrichiu; ue: in antepenultima cunctos accipit pedes: quorum modo ſit capax circa ſyllabarum quantitates indifferens: ſcazon uero hoc uno a recto iambico diſtat q clauſulam poſtulat ſpondaicam uel trocaicam: penultima autem ſede ſpondæum recipit: uel iambum: ambo autem uerſus trimetri appellantur. conſtant enim ex ſex pedibus: ſuntq; utriq; ad maledicentiam facti per celerem ergo pedem: rectum iambicum: per extremum uero claudicantem: & ſcazonta intelligito. ¶ Blanda elegia: elegia eſt carmen compoſitum exametro uerſu pentametroq; ad inuicem poſitis ut Diomedes ſcribit: quod genus carminis apud Romanos præcipue ſcripſerunt Propertius: Tibullus: & Catullus imitati Græcos Callimachum: & Euphorionem. Dicta eſt autem elegia ſiue πορατο ευλεγειπτουσ τεθνεωτασ. Fere enim defunctorum laudes hoc carmine comprehendebant ſiue απο του ελευ. ideſt miſeratione: q tyrenus Græci que ελεγειασ iſto metro ſcriptitauerūt: cui opinioni conſentire uidetur Horatius elegos miſerabiles appellās. Ouidius in amorib9. Flebilis heu mœſtos elegeia ſolue capillos. Ah nimis ex uero nunc quoque nomen habes. Mox ad res lætas: amoreſq; uſurpari cœpta eſt: unde eam blandam appellat poeta. Horatius. Verſibus im pariter iunctis quærimonia primum. Poſt etiam incluſa eſt uoti ſententia compos. De auctore elegiaci carminis grammatici certant: & adhuc ſub iudice lis eſt. ¶ Amores pharetratos: cupidines: q pharetra utunt. ¶ Leuis amica: mutabilis puella. ¶ Callimachi numeris: uerſibus elegis: in quibus ſcribendis Callimachus primas obtinuit: ut docet Quintilianus. ¶ Achillis: fortium geſta. ut fuit Achilles. ¶ Cydippe: amica Acontii. hoc eſt materia mollis & laſciua. ¶ Tui oris: tui carminis: & cantus. Homerus enim uirorum fortium facta cecinit: non autem amatoria. ¶ Andromaches. pudiciſſimæ fœminæ. ut fuit Andromache uxor Hectoris. ¶ Thaida: meretricem. ¶ Siquis agat. ſiquis repreſentet. & loqui faciet in caſta fœmina mulierem impudicam. ¶ Thais in arte mea eſt. res meretriciæ tractantur in meis libris: quas pro Thaide intelligit. Fuit autem Thais ſcortum nobiliſſimum: cui omnes meretricias ueneres conceſſit Menander. Martialis. Hæc primum iuuenum laſciuos luſit amores: Hæc glycere: uer Thais amica fuit: & Propertius. Turba menandreæ fuerat nec thaīdos olim. Tanta in qua populus luſit Ericthonius. Menander fabulam fecit: quam Thaida inſcripſit. & populo Athenienſi recitauit: hic Eunuchum fecit. Terentius. Eſt libera: nulli timori eſt obnoxia: nihil mihi cum nupta: non ſcribo de pudiciſſimis fœminis: aut nō doceo nuptam uiolari. ¶ Si mea materiæ: col-

Comœdia
Soccus
Cothurn9
Iambicū carmen
iambicus uerſus duplex
Rectus, iambicus
Scazonta
Elegia
Callimachus

ligit ſe res iocoſas:& laſciuas : laſciuo etiam carmine compoſitas ſcripſiſſe:contra eorum opiniones : qui dicebant poetæ muſam proteruam eſſe.¶ Vicimus: ſupauimus inuidos. ¶ Acta rea eſt:agere reum:eſt reum accuſare: peragere uero reum eſt condemnare . ¶ Sed nimium properas:nimium feſtinas inuidendo.¶ Studium famæ:laudis amor: quam cõſequor ex carminibus meis . ¶ Creſcit mihi honore:honor enim alit artes : omneſq; incenduntur ad ſtudium gloria:ut in Tuſculanis docet Cicero . Valerius etiam maximus ita inquit.Nam & uirtutis uberrimũ alimentum eſt honor : & pro Archia ſcribit Cicero. Virtutis mercedem gloriam eſſe.¶ Principio cliui:in aditu:& primordio famæ comparãdæ.nonnulla eſt mihi difficultas:uel certe dicit ſe feſſum uelle priori libro finem impone re.Eſt autem ſumpta ſimilitudo ab equo:cliuum aſcendente.¶ Tantum ſe nobis: fatetur uerecunde poeta : ſe in elegis primas tenere: ut Maro in heroico carmine apud Latinos pr[illegible]cipatum optinuit.

Ageř reũ Peragere reum

Thais in arte mea eſt:laſciuia libera noſtra eſt.
Nil mihi cum nupta:thais in arte mea eſt.
Si mea materiæ reſpondet muſa iocoſæ.
Vicimus:& falſi criminis acta rea eſt.
Rũpere liuor edax magnũ iam nomẽ habemus
Malueris:tantum quo pede cœpit eat.
Sed nimium properas:uiuam mõ:plura dolebis.
Et capient anni carmina multa mei.
Nam iuuat : & ſtudiũ famæ mihi creſcit honore
Principio cliui noſter anhelat equus.
Tantum ſe nobis elegi debere fatentur.
Quantum uerglio nobile debet opus.

EXPLICIT LIBER PRIMVS
INCIPIT SECVNDVS
FOELITER.

P. OVIDII NASONIS DE REMEDIO AMORIS LIBER SECVNDVS.

Hactenus inuidiæ reſpõdimus: attrahe lora
Fortius: & gyro curre poeta tuo.
Ergo ubi concubitus & opus iuuenile petetur.
Et prope promiſſæ tempora noctis erunt.
Gaudia ne dominæ: pleno ſi corpore ſumes.
Te capiant: ineas quamlibet ante uelim.
Quamlibet inuenias in qua tua prima uoluptas
Deſinat: a prima proxima ſegnis erit.
Suſtentata uenus grauiſſima: frigore ſoles.
Sole iuuant umbræ: grata fit unda ſiti.
Et pudet & dicam ueneris quoq; iunge figuras.
Quas minime iungi: quaſue decere putes.
Nec labor efficere eſt: ratæ tibi uera fatentur.
Et nihil eſt quod ſe dedecuiſſe putent.
Tunc etiam iubeo totas aperire feneſtras.
Turpiaq; admiſſo membra notare die.
At ſimul ad metas uenit finita uoluptas.
Laſſaq; cum tota corpora mente iacent.
Dum piget & nullam malles tetigiſſe puellam.
Facturuſq; tibi non uideare diu.
Tunc aio ſigna quæcunq; in corpore menda eſt.
Luminaq; in uitiis illius uſq; tene.
Forſitã hæc aliqs (nã ſunt quoq;) parua uocabit.
Sed quæ non proſunt ſingula multa iuuant.
Parua necat morſu ſpacioſum uipera taurum.

BARTHOLOMEI MERVLAE ENARRATIONES IN VLTIMVM DE REMEDIO AMORIS VOLVMEN.

Hactenus inuidiæ reſpondimus: poſteaquam calumniatoribus & inuidis ſuperius ſatis ſuperq; reſpõdit Ouidius: fruſtraq; ab his falſo ſe accuſatum fuiſſe docuit: nunc ſeipſum hortatur: ut incœptum opus ad calcem deducat. ¶ Attrahe lora: reprime curſum tuum: nec ulterius reſpõdeas maliuolis. ¶ Curre tuo gyro: tuam materiam: & opus exequere. ¶ Multa iuuãt: plura puellæ uitia ſimul notata reddẽt tibi eam inuiſam: quod unum tantummodo non fallet. Parua necat morſu. Viperæ exemplo docet minimum quodq; uitium poſſe amicam tibi in odium adducere. ¶ Sed quia ſunt totidem: dicit non poſſe uitia omnia notare propter morum uarietatem: nam alii rem quampiam laudabunt: quam uituperabunt alii. ¶ Luditis: deridetis hæc: uel me amatores: q͛ hæc dici poſſint uobis amicam infeſtam reddere. ¶ O ſi quos potuerunt iſta mouere: ſi hæc: quæ dixi potuerunt uos ab amica amouere: legitur & iuuare: quod etiã placet. ¶ Tepidæ faces: mediocris & ſegnis amor. ¶ Afflarunt ueſtra pectora: inhæſit menti ueſtræ: ex quo deſignat leuicula eſſe: quæ dixit: & q̃bus tamen unuſquiſq; mediocri amore ſaucius poſſit ac debeat moueri: ne poſt modũ Cupido in eum acrius arcum intendat. ¶ Cõtentos arcus: intentos & paratos ad iaculandum a uerbo cõtendo. Virgilius. Actius hæc cernens arcum intendebat Apollo. ¶ Maiorem opem: quia difficilior erit curatio: quum uos acrius iuſſerit cupido. ¶ Puella reddente obſcœna: puella uentrẽ exonerante: uel menſtrua emittente. ¶ Vt proſint: quamuis iuuẽt ¶ Non ſunt experienda tamen: non tamen agenda ſunt propter turpitudinem. ¶ Subducto ſtipite: amoris ignis ¶ Cæratas puppes: naues: uel pice uel cæra illitas. ¶ At tibi qui fueras. Docet ab eo: qui uni tantum puellæ addictus fuerat: alteram quoq; inueniendam eſſe: quo prior amor ab altero uincat. ¶ Paſiphaes Minos in plotide perdidit ignes: in exemplaribus omnibus: quæ legi in Prognide ſcriptũ annotaui: quũ in plotide legendũ ſit: fuit. n. plotis mulier formoſa: quam amauit Minos relicta Paſiphae: quæ ea cauſa poſtea facta eſt meretrix: ut Pindari iterpres ſcribit. Sunt qui in Procride legendum putent: Procris enim Cephali uxor Minoa laborantem ſanauit: ut ſcribit Hyginius: & pro eo beneficio canẽ ab eo accepit. ¶ Prior paſiphae: uicta ab Idea cõiuge: ſupata a Plotide cretẽſi: Ida enĩ mons eſt cretæ. ¶ Ceſſit: locũ dedit ipſi Plotidi: Po

Plotis nympha
Procris

tes etiam ad Caſſandram referre : cuius amore captus Agamemnon:eam iu Græciam adduxit:quare commota Clytæmneſtra maritum occidit:ut ante dictum eſt. Magis tamen placet intelligas in hoc uerſu de Idæa filia regis Scytharum:quam reſtituta Cleopatra boreæ & orithiye phineus ſuperduxit:ut Dionyſius canit in argonautico: ut ſit ſenſus:Cleopatra ceſſit:quæ prior in matrimonio phinei fuit:cui poſt modum expulſæ noua coniunx alia Idæa ſcilicet ſucceſſit. ¶ Amphilochi frater ne phylida ſemper amaret. Calliope fecit parte recepta tori. Hæc duo carmina ita emẽda:ut non Phyllida:ſed Phegida:& Calliroe: non Calliope; legas. Fabula talis eſt: Alcmeõ filius uatis Amphiarai quærebat purgari ob interfectam matrẽ Eriphilen:uenitq; ad Phegeum patrem Alpheſibœæ:cui dedit monile maternum precioſum : cuius & maritus effectus eſt:profectus deinde ad Acheloum: filiã eius adamauit : nomine Calliroen : quæ quũ & ipſa monile illud ꝑſceret:rediit ad Alpheſibœam:ſed illic a Themeno:& Axione Alpheſibœæ fratribus ĩterfectus eſt:ſepult⁹ in Acropoli zacynthi:ubi cupreſſi ſũt:quas uirgineas appellant: Alpheſibœa autem fratres in ultionem necati mariti ĩterfecit: auctor Pauſanias in ſeptimo hiſtoriarum. Ouidius quoque in octauo metamorphoſeos fabulam breuiter tangit. ¶ Amphilochi frater: Alcmeon filius Amphiarai: & frater Amphilochi. ¶ Phegida: Alpheſibœam Phegei filiam. ¶ Oebalia pellice: Helena ex Lacedæmonia. ¶ Forma coniugis:forma prognes. ¶ Odryſio tyranno: Thereo regi Daulidis oriundo a Thracibus. ¶ Sororis clauſæ : Philomenæ a Thereo ductæ in ſtabula:ibiq; incluſæ. Ouidius in ſexto metamorphſeos. Et iam cum lachrymis ubi ſit germana rogante. Iucludit : faſſuſque nephas:& uirginem unam. Vi ſuperat. ¶ Parcius e multis : minus dolet mater:amiſſo ex multis filiis uno : quam quæ unum tantum habet & perdit. ¶ Vidit id atrides. Idem per exemplum Agamẽnonis uerũ eſſe cõprobat. ¶ Chryſeida. Chryſæ filiam Aſtimonẽ. ¶ Senior pater. Chryſes ſacerdos Apollinis ¶ Calchas ope tuus achillis. Quum Agamẽnon raptam Chryſeida nollet pati reddere: Apollo p nouẽ dies:totidemq; noctes ſagittas emittens:primum iumenta deinde hominse ita

Calchas docuit peſtilentiam poſſe ſedari

A cane non magno ſæpe tenetur aper.
Tu tãtum numero pugna præceptaq; in unum.
Contrahe:de multis grandis aceruus erit.
Sed quia ſunt totidem mores:totidemq; figuræ.
Non ſunt iudiciis omnia danda meis.
Quo tua non poſſunt offendi pectora facto.
Forſitan hoc alio iudice crimen erit.
Ille quod obſcœnas in aperto corpore partes
Viderat:in curſu qui fuit:hæſit amor.
Ille quod a ueneris rebus ſurgente puella.
Vidit in immundo ſigna pudenda toro.
Ludi tis:o ſi quos potuerunt iſta mouere.
Afflarunt tepidæ pectora ueſtra faces.
Attrahet ille puer contentus fortius arcus.
Saucia maiorem turba petetis opem.
Quid qui clam latuit reddente obſcœna puella
Et uidit quæ mox ipſa uidere uetat.
Dii melius:q̃ nos moneamus talia quemquam.
Vt proſint:non ſunt experienda tamen.
Hortor & ut pariter binas habeatis amicas.
Fortior eſt:plures ſi quis habere poteſt.
Secta bipartito quum mens diſcurrit utroq;.
Alterius uires ſubtrahit alter amor.
Grandia per multos tenuantur flumina riuos
Magnaq; ſubducto ſtipite flamma perit.
Non ſatis una tenet cæratas anchora puppes.
Non ſatis eſt liquidis unicus hamus aquis.
Qui ſibi iam pridem ſolatia bina parauit.
Iampridem ſumma uictor in arce fuit.
At tibi qui fueras dominæ male creditus uni.
Nunc ſaltem nouus eſt inueniendus amor
Paſiphaes minos in plotide perdidit ignes:
Ceſſit ab idæa coniuge uicta prior.
Amphilochi frater ne phegida ſemper amaret.
Calliroe fecit parte recepta tori.
Et paris œnonen ſummos tenuiſſet in annos.
Si non œbalia pellice læſa foret.
Coniugis odryſio placuiſſet forma tyranno.
Sed melior clauſæ forma ſororis erat.
Quid moror exẽplis quorum me turba fatigat.
Succeſſore nouo uincitur omnis amor.
Parcius e multis mater deſiderat unum.
Quam:quæ flens clamat tu mihi ſolus eras

Et ne forte putes noua me tibi condere iura..
Atq; utinam inuenti gloria noſtra foret.
Vidit id atrides:quid enim non ille uideret,
Cuius in arbitrio græcia tota fuit,
Marte ſuo captam chryſeida uictor amabat,
At ſenior ſtulte flebat ubiq; pater
Quid lachrymas odioſe ſenex:bñ contigit illi.
Officio natam lædis inepte tuo,
Quam poſtq̃ reddi calchas ope tuus achillis
Iuſſerat:& patria eſt illa recepta domo,
Atride: ait:eſt illius proxima forma.
Et ſi prima ſinat littera nomen idem ,
Hanc mihi(ſi ſapiat)per ſe concedat achilles,
Si minus imperium ſentiet ille meum,
Quid ſi quis ueſtrum factũ hoc incuſat achiui
Eſt aliquid ualida ſceptra tenere manu,
Nam ſi rex ego ſum:nec mecum dormiat illa
In mea therſites regna licebit eat,
Dixit & hanc habuit ſolatia magna prioris,
Et prior eſt poſita cura repulſa noua,
Ergo aſſume nouas auctorẽ agamẽnone flãmas
Et tuus in biuio detineatur amor
Quæris ubi inuenias:artes tu perlege noſtras,
Plena puellarum iam tibi nauis erit,
Quod ſi quid p̃cepta ualent mea:ſi quid apollo,
Vtile mortales edocet ore meo,
Quamuis infœlix media torreberis ætna,
Frigidior dominæ fac uideare tuæ,
Et ſanum ſimula:ne ſi quid forte dolebis,
Sentiat:& ride cum tibi fluendus eris,
Non ego te iubeo medias abrumpere flammas,
Non ſunt imperii tam fera iuſſa mei,
Quod non eſt ſimula:poſitos imitare furores,
Sic facies uere quod meditatus eris,
Sæpe ego ne biberem:uolui dormire:uideri,
Dum uidior:ſomno lumina uicta dede,
Deceptum riſi:qui ſe ſimularat amare,
In laqueos auceps deciderat q; ſuos,
Intrat amor mentes uſu:dediſcitur uſu,
Qui poterit ſanum fingere:tuus erit,
Dixerit:ut uenias pacta tibi nocte: uenito,
Veneris:& fuerit ianua clauſa:feres,
Nec dic blanditias:nec dic conuitia poſti,
Nec latus in duro limine pone tuum,

percuſſit:ut quottidie cateruatim in rogis defunctorum corpora cremarentur:quam rem quum Achilles ad ſenatum retuliſſet:placuit Calchantem augurem conſuli:qui quum timeret diuinationem proloqui propter Agamemnonem:iurauit ei Achilles ſe uiuo neminem paſſurum ſe iniurioſas manus afferre: ne ipſum quidem Agamemnonem principẽ qui illic aderant multo eminentiſſimum:quibus uerbis tutus Calchas:peſtilẽtiam docuit poſſe ſedari:ſi Chryſeis patri redderetur:quo facto Agamemnon Bryſeida Achilli eripuit: ut in primo Iliados cecinit Homerus. ¶ Proxima illius:ſecũda a forma Chryſeidis. ¶ Et ſi prima ſinat littera ſi Bryſeis non Chryſeis diceretur. ¶ In mea therſites: ordo eſt : licebit : ut Therſites eat in mea regna : hoc dicit in locum meum conſtituam fœdiſſimum ac peſſimum illum Therſitem:qui(ut in ſecundo Iliados ſcribit Homerus)uir fuit loquaciſſimus:idem fœdiſſimus omnium:qui ad Troiam nauigarunt:altero oculo Strabone: altero pede claudo:auguſtiſſimis humeris:& ad pectus uſq; contractis: uertice acuminato: raro capillo:& eo impetigĩe arcto:huius meminit Iuuenalis dicens. Malo pater tibi ſit therſites:dũ modo tu ſis Æacide ſimilis. ¶ Et hãc habuit Bryſeida acepit. ¶ Solatia magna prioris: adempta Chryſeide Agamemnoni: poſtea ſolatio fuit Bryſeis. ¶ Prior cura:prior Chryſeidis amor. ¶ Noua:nouo amore Bryſeidis. ¶ In biuio:in duabus puellis. ¶ Artes noſtras:libros de arte amãdi. ¶ Media ætna: medio æſtu amoris. ¶ Frigidior:ſegnis in eiꝰ amore. ¶ Abrumpere medias flammas: medium amorem non quam primum: ſed paulatim ſoluere. ¶ Poſitos furores : depoſitum amorem uehemẽtem. ¶ Auceps:uenator:qui aucupatur puellam. ¶ In laqueos ſuos:in ſuas inſidias : quas puellæ parauerat. Quum te languere uidebit:quum ſentiet te ab amore deſtitui & ceſſare:nam quum puellæ intelligunt ſe amari ab amantibus:tunc redduntur inſolentiores:at neglıgẽtius & tepidius amatæ:ſuperbiam ponunt. ¶ Hoc munus : quod ſequitur. ¶ Te quoque fallet amor. Docet amatorem decipi poſſe ab amore: antequam dediſcat amare : niſi amicæ conſilium celauerit. ¶ Quod te contẽnere poſſis:q; te uolente ab ea contemnaris. Legitur ẽt poſſit: ut ſit

quod te ducas illi parem pulchritudine. Alii uero ita legunt: ꝙ non contẽnere poſſis: hoc eſt: ꝙ non ſperes poſſe ſpernere ipſam puellã ¶ Ferre gaudia ex facili: non difficile potes amoris iugũ deponerẽ & gaudere: uel hoc dicit: potes amicæ gaudia facile ferre & amittere. ¶ Partes ꝯciliantis: ꝑmittendo te etiam cum amica coire: id quod paulopoſt apertius docet. ¶ Ferro acuto: cultro acuto: reſecando uulnus immedicabile. Ouidius in metamorpho. Sed immedicabile uulnus. Enſe recidendum eſt: nec pars ſincæra trahatur. ¶ Nec abire potes: ne potes longius diſcedere ab amica. ¶ Deſine luctari: ceſſa pugnare cum amore. ¶ Referãt tua carbaſa, redeas ad amicam. ¶ Quaqꝫ uocant fluctus: amoris impatientiam: & uim fluctũ appellat. ¶ E medio amne: rem habendo cum puella. ¶ Sed bibe plus ẽt Exp'endum eſſe docet libidinis deſiderium pluſq̃ neceſſe ſit. ¶ Tedia quære mali: fac tibi amorẽ tedio eſſe. ¶ Mane: perſeuera in amore. ¶ Dum bene te cumulas: dum bene te exples amore. ¶ Fit quoqꝫ longus amor. Amorem quoqꝫ diu durare poſſe oſtendit ex diffidentia: quã rẽ uitandã eſſe præcepit. ¶ Quẽ

Zelotipa

diffidentia nutrit: qui nutritur zelotipia: quã Cryſippus dicebat eſſe animi ægritudinem ex eo prouenientem: quod adſit alteri: quod ipſe non habeas. ¶ Pone me. pone timorem: ne amica alium amet. ¶ Vt ſua ſit: ut amica ſolũ ſe amet. ¶ Ope ma. medicinali auxilio. ¶ Plus amat e natis: timorem probat amorẽ augere. Ordo eſt. Mater plærunqꝫ e duobus natis plus amat illum ꝓ cuius redditu timet: ꝙ gerit arma: hoc eſt: quia militat. ¶ Eſt prope collinam.

Porta colina: ſeu ſalaria

Porta collina: etiam ſalaria dicebatur: qua in collem quirinalem ibatur: illi propinquum fuit templum Veneris Erycinæ

Templũ ueneris erycinæ

de quo in lib. vi. ita ſcribit Strabo. Eryx col. eſt celſus: in quo Veneris templum locatum erat: quod ſingulari ueneratione colebatur: antiquitus mulierum frequentia refertum: illus miniſteriis dicatũ: quas & e Sicilia: & externis regionibus multi locarãt Sed poſtea ſicut & ipſa colonia uiduata colonis eſt: ſic & templum deſolatum: & ſanctorum hominũ copia defecit. Fuit & Romæ ante portam collinam deæ huius ædificium: quod Veneris Erycinæ templum dictarunt: cui cum æde ſacra inſignis adiacebat porticus. Oui. faſtorum lib. iiii. Templa frequẽtari collinæ proxima portæ. Nunc licet a ſiculo nomin acolle tenent. ¶ Impoſuit nomina: quia cognominatum eſt templum Veneris Erycinæ: ab Eryce colle Siciliæ. ¶ Lethæus amor: cupido obliuionem amoris inducens amãtibus ¶ In ſuas lampadas: in ſuas faces ardentes: quibus cupido urit amãtum pectora. ¶ Addit aquã: ut extinguãtur. ¶ Obliuia: obliuionem amoris inducens amãtibus. ¶ Duro uiro: uiro mi

Poſtera lux aderit: careant tua uerba querelis
Et nulla in uultu ſigna dolentis habe.
Iam ponet faſtus: quum te languere uidebit.
Hoc etiam noſtra munus ab arte feres.
Te quoqꝫ fallet amor: dum ſit tibi finis amandi
Præpoſitis frenis ſæpe repugnat equus.
Vtilitas lateat: quod non profitebere fiet.
Quæ nimis apparent retia uitat auis.
Nec tibi tam placeat: quod te cõtemnere poſſis
Sume animos: animis cedat ut illa tuis.
Ianua forte patet: q̃uis reuocabere tranſi.
Eſt data nox: dubita nocte uenire data.
Poſſe pati facile eſt: tibi ni patientia deſit.
Protinus ex facili gaudia ferre licet.
En præcepta poteſt quiſq̃ mea dura uocare.
En etiam partes conciliantis ago.
Et quoniam uariant animi uariabimus artes.
Mille mali ſpecies: mille ſalutis erunt.
Corpora uix ferro quædam ſanantur acuto.
Auxilium multis ſuccus & hærba fuit.
Mollior es: nec abire potes: uictuſqꝫ teneris.
Et tua ſæuus amor ſub pede colla premit.
Deſine luctari: referant tua carbaſa uenti.
Quaqꝫ uocant fluctus: hac tibi remus eat.
Explenda eſt ſitis iſta tibi: qua perditus ardes.
Cædimus: e medio iam licet amne bibas.
Sed bibe plus etiam: q̃ quod præcordia poſcunt.
Gutturẽ fac pleno ſumpta redundet aqua.
Et fruere uſqꝫ tua nullo prohibente puella.
Illa tibi noctes auferat: illla dies.
Tædia quære mali: faciunt & tædia finem.
Iam quæqꝫ quum credas poſſe carere mane.
Dum bene te cumules: & copia tollat amorem.
Et faſtidita non libet eſſe domo.
Fit quoqꝫ longus amor: quem diffidentia nutrit.
Hunc ſi tu quæris ponere: pone metum.
Qui timet ut ſua ſit: ne quis ſibi ſubtrahat illam
Ille machaonia uix ope ſanus erit.
Plus amat e natis mater plærunqꝫ duobus.
Pro cuius reditu: quod gerit arma timet.
Eſt prope collinam templum uenerabile portam
Impoſuit templo nomina celſus eryx.
Eſt illic lethæus amor: qui pectora ſanat.
Inqꝫ ſuas gelidam lampadas addit apum

Illic & iuuenes uotis obliuia poſcunt.
Et ſi qua eſt duro capta puella uiro.
Hic mihi ſic dixit: dubito: uerus ne cupido.
An ſomnus fuerit: ſed puto ſomnus erat.
O qui ſolicitos modo das: modo demis amores.
Adice præceptis hoc quoqꝫ naſo tuis.
Ad mala quiſqꝫ animum referat ſua ponet amorẽ
Omnibus ille deus plus ue minus ue dedit.
Q ui puteal: ianumqꝫ timet: celereſqꝫ Kalendas
Torqueat hunc æris mutua ſuma ſui.
Cui durus pater eſt: ut uoto cætera cedãt.
Huic ater ante oculos durus habendus erit.
Hic male dotata pauper cum coniuge uiuit.
V xorem fato credat obeſſe ſuo.
Eſt tibi rure bono generoſæ fertilis uuæ
Vinea: ne naſcens uſta ſit uua time.
Ille habet in reditu nauem. mare ſemp iniquum
Cogitet: & damno littora ſæua ſuo.
Filius hunc miles: hunc filia nubilis angat.
Et quis non cauſas mille doloris habet.
Et poſſes odiſſe tuam pari: funera fratrum.
Debueras animo ſæpe referre tuo.
Plura loquebatur: placidus puerilis imago.
Deſtituit ſomnus: ſi modo ſomnus erat
Q uid faciam: media nauem palinurus in unda
Deſerit: ignotas cogor inire uias.
Q uiſquis amas: loca ſola nocent: loca ſola caueto.
Q uo fugis in populo tutior eſſe potes.
Nam tibi ſecretos augent ſecreta furores.
Eſt opus auxilio: turba futura tibi eſt.
Triſtis eris. ſi ſolus eris: dominæqꝫ relictæ.
Ante oculos facies ſtabit ut ipſa tuos.
Triſtior iccirco nox eſt: quam tempora phœbi.
Q uæqꝫ leuet luctus: turba ſodalis abeſt.
Nec fuge colloquium: nec ſit tua ianua clauſa.
Nec tenebris uultus flebilis abde tuos.
Semper habe pyladen aliquem qui curet oreſtẽ
Hic quoqꝫ amicitiæ non leuis uſus erit.
Q uid niſi ſecretæ læſerunt phyllida ſyluæ.
Certa necis cauſa eſt: incomitata fuit.
Ibat ut aonio referens trieterica baccho.
Ire ſolet fuſis barbara turba comis
Et modo q̃ poterat latum ſpectabat in æquor.

nus in amore reſpondenti. ⁋ Modo das: ſcribendo præcepta artis amatoriæ. ⁋ Modo demis: modo adimis: intelligit autẽ duos libellos de remedio. ⁋ Ad mala quiſqꝫ animum referat ſua: hoc eſt præceptum ſomni datum poetæ. quo iubet: ut amator cogitet ſemper de malis: & rebus ſibi aduerſis: quo facilius præ dolore illarum amoris obliuiſcatur. ⁋ Qui puteal. Ennumerat res poeta: ad Puteal
quas animum referendum eſſe dixit. Erat autem puteal (ut Acron ſcribit) locus Romæ ad quem cõueniebant feneratores: Porphyrio uero dicit: ſedem fuiſſe prætorũ prope Circum Fabianum: quod Libonis dicebatur: quia a Libone illud primum tribunal & ſubſellia collocata ſunt. Hora. ĩ epiſtolis. Fo- Neminẽ
rum putealqꝫ libonis. Mandabo ſiccis: & Per mali exp-
ſius. Si puteal multa cautus uibice flagellat. tem
⁋ Ianumqꝫ timet: uel menſem ianuariũ: quo in ius trahebantur debitores a creditoribus uel forum iudiciale intelligit: quod erat propinquum templo Iani. ⁋ Celereſqꝫ kalendas celeres appellat kalendas: ꝙ debitor tempus ſoluendi uidebatur celerius aduenisse q̃ uellet: ex quo deſignat dolendũ eſſe: ſi cui amator debet pecuniam: debitores enim kalẽdis cogebantur pecuniam creditoribus ſoluere. Hora. in primo ſermonum. Quod niſi cum triſtes miſero uenere kalendæ. Mercedem: aut nummos: unde extricat: & ut Suet. refert quum Auguſtus aliquos nunq̃ ſoluturos ſignificabat: ad kalendas græcas ſoluturos aiebat. ⁋ Mutua cura: uiciſſim quoqꝫ dolẽdum eſſe dicit: ſi idem credidit pecuniã alicui. ⁋ Vt uoto cætera cedant: q̃uis in reliquis rebus p̃terq̃ in amore facilẽ habeat patrem. ⁋ Littora ſæua: dura & ſaxoſa littora. ⁋ Et poſſes odiſſe tuã pari. Paris quoqꝫ odiſſet Helenã: ſi fratrum pericula conſideraſſet. ⁋ Et quis non cauſas: idem etiam fere: ita ſcribit Herodotus libro ſeptĩo. Nec mortalium quempiam: aut eſſe: aut fore: qui ex quo natus eſt: mali expers ſit: & ut quiſqꝫ maximus eſt: ita maxima ei debere mala. ⁋ Puerilis imago. Cupido Lethæus: quem ſomnum quoqꝫ appellauit. ⁋ Palinurꝰ lethæus. Cupido optimus magiſter remedii amoris: ut Palinurus fuit optimus nauis Æneæ gubernator. ⁋ Deſerit nauem: deſerit materiam hanc meam. ⁋ Quã tempora phœbi: quam diei tẽpora. ⁋ Quæ- Quæ pro
que leuet luctus: quæ particula hic: pro quia quia
ponitur. Ouidius in metamorphoſeos. Vique parat: ſed ui non eſt opus inque figura. Capta dei nympha eſt: & in faſtis. Nataque de flamma corpora nulla uides. ⁋ Pyladen aliquem: fidum aliquem amicum: ut fuit Pylades Oreſti: qui eũ nunquam deſeruit: quũ factꝰ eſſet inſanus poſt matrẽ ĩterfectã. ⁋ Hic uſꝰ amicitiæ: hæc aĩcitiæ utilitas. ⁋ Nõ erit leuis: nõ erit puã. ⁋ Ibat: ut Aonio referẽs triete

rica'Baccho. Amorem Phyllidis furori Baccharum comparat poeta. Male autem in pleriſq; exemplaribus ædonio legitur: ſyllaba repugnante: quæ in penultima ſemper longa eſt. Propertius. Nec minus aſſiduis ædonis feſſa choreis: emendes tu ita: ut Aonium Bacchum: hoc eſt Boetius legas: non ædonium: cur autē Bacchus Aonius dicatur: & quid Aonia ſit: docuimus in libris de arte amandi: repete quæ illic ſcripſimus. **Trietherica** ¶ Trietherica: trienalia ſacra Liberi enim ſacra (ut docet Seruius) tertio quoque anno innouabantur. ¶ Latum ſpectabat in æquor: an ueniret Demophoon. ¶ In humo arenoſa: in littore. ¶ Subnubilus parum obſcurus ¶ Nona tegebatur miſeræ uia: ſic & in tertio de arte amandi. Quære nouem uicibus cur una feratur: & alibi. Depoſitis ſyluas phyllida flexa comis. ¶ Viderit demophoon: aſpexerit. ¶ Pallida facta: amore attenuata: uel pallida morte futura ¶ Aſpicit & ramos: quibus ſe ſuſpendat. ¶ Et digitos ad ſua colla refert: zonam collo innectit. **Sithonis** ¶ Sithoni: o Phyllis ex Thracia: quæ prius Sithonia dicebatur: ut Gellius docet. ¶ Non flexet poſitis arbor non tua cauſa amiſiſſet comas: ideſt frondes quæ ſunt arborum comæ. ¶ Præſtiterat iuuenis. Amatoris cuiuſdam exemplo docet: amantum quoque turbam fugiendam eſſe. ¶ Decidit: uenit in priſtinum morbum amoris. **Contagiū Cōtagio Contages** ¶ Nec uis: amare. ¶ Cōtagia: ꝯtagia appellat amantum conſortia. Eſt aūt contagium: ſeu contagio: & contages morbus: qui quicquid contingit polluit. Iuuenalis. Dedit hāc cōtagio labem. Et dabit in plures: ſicut grex totus in agris. Vnius ſcabie cadit: & porrigine porci. ¶ Dū ſpectant læſos dum aſpiciunt alioꝝ oculos fletu: ob amoris impatientiam uiolatos: uel læſos amantes a puella deceptos accipe. ¶ Multaque corporibus. Multa mala tranſeuntia ab amantibus ad alios ſ nari cupientes: multum nocēt: id autem ita eē probat fluminis exemplo. ¶ Manat amor tectus: furtim amor redit: & illabitur pectori. ¶ Ab amante: ab amantum cōſuetudine. ¶ In hoc: ut manet amor tectus: ſi non receſſerimus. ¶ Alter item iam ſanus erat. Alterius amantis exemplum ponit: ex quo docet longius diſcedendum eſſe ne amicam uideas. ¶ Occurſum dominæ: amicæ fortuitum aduentum. ¶ In antiquum uulnus: in priſtinum dolorem. ¶ Cicatrix: amor antea ſanatus. ¶ Succeſſu: euētum: ut ſanaret. ¶ Spaciantem porticus illam: puellæ enim ſub porticibus inambulant: ut antea dictū eſt. ¶ Officium: ne ue colatur idem. ¶ Nec cætera facit quæ dū puellam conciliares faciebas. ¶ Recaleſcere: iterum æſtuare: commemorādo officia: quæ amator̨ obibat: dum puellam aucuparetur. ¶ Tepidam mentem: mentē adhuc mediocriter amātem. ¶ Alter orbis: altera regio. ¶ Nō facile exuriens: ut q̄ fameſcit: uiſo cibo difficile ſe abeo capiēdo ·bſtiet: ſic amator uiſa amica: uix poterit teneri: q̄n eā adeat ¶ Littora portū & finē amādi. ¶ Et ſoror & m ř ualeāt. amoueas te ēt a ſorore: & mře aīcæ. ¶ Cōſcia nutrix: nutricē etiā puellæ ꝯſciā amoris uſi fugias. ¶ Pars erit ulla: erit aīcus.

Nunc in arenoſa laſſa iacebat humo.
Perfide demophoon ſurdas clamabat ad undas
Ruptaq; ſingultu uerba loquentis erant
Limes erat tenuis longa ſubnubilus umbra.
Quo tulit illa ſuos ad mare ſæpe pedes.
Nona tegebatur miſeræ uia: uiderit inquit.
Expectat zonam pallida facta ſuam:
Aſpicit & ramos: dubitat: refugitq; quod audet.
Et timet: & digitos ad ſua colla refert.
Sithoni nunc certe uellem ne ſola fuiſſes.
Non flexet poſitis phyllida ſiluas comis
Phyllidis exemplo nimium ſecreta faueto.
Læſe uir a domina: læſa puella uirio.
Præſtiterat iuuenis quicquid mea muſa iubebat.
Inque ſuæ portu pœnæ ſalutis erat.
Decidit: ut cupidos inter deuenit amantes.
Et quæ deciderant tella: reſumpſit amor.
Si quis amas: nec uis: facito contagia uites.
Hæc etiam pecori ſæpe nocere ſolent.
Dum ſpectant læſos oculi: læduntur & ipſi.
Multaq; corporibus: tranſitione nocent.
In loca nonnunq̄ ſiccis arentia glebis
De prope currrenti flumine manat aqua.
Manat amor tectus: ſi non ab amante recedas.
Turbaq; in hoc omnes ingenioſa ſumus.
Alter item iam ſanus erat: uicinia læſit.
Occurſum dominæ non tulit ille ſuæ.
Vulnus in antiquum rediit male ſana cicatrix.
Succeſſumq; artes non habuere meæ.
Proximus a tectis ignis defenditur ægre.
Vtile finitimis abſtinuiſſe locis.
Hæc quæ ferre ſolet ſpaciantem porticus illam.
Te ferat: officium neue colatur idem.
Quid iuuat admonitu tepidā recaleſcere mētē
Alter ſi poſſis orbis habendus erit.
Non facile eſuriens: poſita retinebere menſa
Et multum ſaliens incitat unda ſitim.
Non facile eſt taurum uiſa retinere iuuenca.
Fortis equus uiſa ſemper adhinnit equa.

FREIE UNIVERSITÄT BERLIN UNIVERSITÄTSBIBLIOTHEK

Nec ueniat ſeruus.Seruos quoq; & ancillas amicæ effuge. Lingua retenta:ſermo nō habitus de amica. Cauſam fugitiui amoris: cauſam: qua amor a te fugiat. Melius ſic te ulciſcere: facilius eius amorem fugabis tacendo:q̃ ſi de ea quereris. Dum illa effluat:donec illa e mente tua labatur. Quā te deſiſſe loquaris:quā dicas te ceſſaſſe amare. Sed meliore fide.Tutius eſſe docet per fluminis ſimilitudinem lente amorem ponere:q̃ celeriter. Flumine perpetuo: flumine ſemper currenti: nam flumē dicitur: quod perenne eſt: hoceſt continue fluit: quod uero æſtate ſiccatur: a torrendo uocamus: Flumen torrens
torrentem. Altius ire. impetuoſius labi:uel maiori aquarum mole deſcendere. Hæc breuis eſt.Torrens breui dilabitur:uel durat: æſtate enim ſiccatur. Fallat:amor paulatim ita euaneſcat: ut non ſentiatur. Euanidus: Euanidus
inanis:& in nihilum redactus. plinius in nono. Idem a quadrimo euanidus. Vitruuius in ſecundo.Partis plus habens humoris non cito fiet euanidus:ſed ab his cōtinetur. Per molles gradus:per facilem uiam:hoc eſt ſenſim. Exitus iſte: iſte amoris finis. Feris ingeniis: duræ & immiti naturæ. Nec curandus adeſt: nec eſt ſanandus a me. Aut ægre deſinit eſſe miſer: difficile ſanatur. Iūcti modo: pauloante amici. Appias ipā ipā Venus Appias
uenus genitrix: cuius templum erat in foro. C.Cæſaris ab aqua appia: quæ illic erat cognominata:unde etiam in libris de arte amādi Appiades deas appellauit: non modo Venerem: ſed Pacem. pallada. Concordiam: & Veſtam illi uicinas. Sæpe reas faciunt & amant. Sunt etiam qui diem dicunt puellis quas amant: reos autem: ut in oratore docet Cicero eos appellamus: qui non modo arguuntur: ſed omnes quorum de re diſceptatur. Vbi nulla ſimultas. Incidit Inde inquit amor diſcedit: ubi nullum odium inter amantes intercedit. Libera a monitu. Carens aliqua commemoratione alicuius cauſæ: ex qua diſcordia oriatur. Oberrat: circumerrat: diſcedit:uel oberrat admonitu: ideſt errat circum amantes: monendo ipſos: ut cauſas diſſidii quærant. Libet amor: ſolutus & ocioſus cupido. Forte aderat iuuenis. Docet exemplo nō eſſe quoq; cū amica litigādum. Lectica:qua diuites geſtabātur: ut docet Iuuenalis. Sæuis minis: minabaſ enim iuuenis iratus dominæ. Iāq; uadaturus. Vadari eſt ſpōdere ſe certo die affuturū ī iudicio:uł per ſe:uel p aduocatū:ſiue id ſit capitale iudiciū: ſiue pecuniariu;. Horatius. Et caſu nūc reſpondere uadato Debebat: qđ ni feciſſet pderēt litē. Prodeat lectica:exeat aīca de lectica. Mut⁹ erat:erat ſine uoce uiſa amica p̄ nimio amore. Et manus: quæ illi minabaſ. Duplices tabellæ:codicillos dicit in q̄bus ſcripta utriuſq;:ſeu iura ꝯtinebāſ. Venit in amplexus: uenit ī amicæ: cui antea minabaſ ꝯplexu. A thalamis:a lecto & amoř. Eſſe ſolēt magno:qđ pdis min⁹ ē:q̃ lucrū Magno bono:liberādo te ab amicæ amoř Cōducat ī unū:ſi caſu ueneris eo.ubi erit amica. Arma p̄cepta:ꝯſilia. Pētheſilea aīca tua. Nūc tibi riualis docet ab amatore ea de amica cogitāda eē:q̃ eā ī odiū adducāt. Me

Vadari
Reus

Hæc ubi præſtiteris:ut tandem littora tangas.
Non ipſam ſatis eſt deſeruiſſe tibi.
Et ſoror:& mater:ualeant:& conſia nutrix.
Et quiſquis dominæ pars erit ulla tuæ.
Nec ueneat ſeruus:nec flens ancillula fictum.
Suppliciter dominæ nomine dicat aue.
Nec ſi ſcire uoles quid agat:tamen ipſe rogabis.
Perfer:erit lucro lingua retenta tuo.
Tu quoq; qui cauſam fugitiui quęris amoris
Deq; tua domina multa quærenda refers.
Parce queri:melius ſic te ulciſcere tacendo.
Cum deſideriis effluat illa tuis.
Et malim taceas:quam te deſiſſe loquaris.
Qui nimium multis:non amo dicit amat.
Sed meliore fide paulatim extinguitur ignis.
Quam ſubito:lente deſine tutus eris.
Flumine perpetuo torrens ſolet altius ire.
Sed tamen hæc breuis eſt:illa perennis aqua.
Fallat:& in tenues euanidus exeat auras
Perq; gradus molles emoriatur amor.
Sed modo dilectam ſcelus eſt odiſſe puellam
Exitus ingeniis conuenit iſte feris.
Nec curandus adeſt:odio qui finit amorem.
Aut amat:aut ægre deſinit eſſe miſer.
Turpe uir & mulier iuncti modo ꝓtinus hoſtes
Non iſtas lites appias ipſa probat.
Sæpe reas faciunt & amant:ubi nulla ſimultas
Incidit a monitu liber oberrat amor.
Forte aderat iuuenis:dominam lectica tenebat.
Horrebant ſæuis omnia uerba minis.
Iamq; uadaturus lectica prodeat inquit.
Prodierat:uiſa coniuge mutus erat.
Et manus & manibus duplices cecidere tabellæ
Venit in amplexus:atq; ita uincis ait
Tutius eſt aptumq; magis diſcedere pace
Quam petere a thalamis litigioſa fora.
Munera quæ dederas habeat ſine lite iubeto
Eſſe ſolent magno damna minora bono.

diis irrita uerba deis:dii per quos illa peierabat. ¶ Nec compone comas:nec capillos torqueas calami-
ſtro:ſic alibi.Sed tibi nec ferro placeat torquere capillos.¶ Nec toga ſit laxo:molles & libidinoſi ad pe
Toga laxa — des togam dimittebant . Horatius.Eo ꝙ ruſticius tonſa toga deffuit : & Tibullus : Heu miſerum laxa
quid iuuat eſſe toga : nam alias toga in ſinum collecta ſubcingebatur:ut nunc quadam linea ſacerdo-
tum ueſtimenta uidemus.¶ Nulla ſit ut placeas : ne cures etiam placere aliis puellis tuo ornatu.¶ Alie
næ puellæ non ita tuæ : ut ea eſt : quam deperis : ſed ut ita loquat extraneæ . ¶ Vt e multis illa ſit una
tibi : ut ſolam illam exiſtimes te habere : &
eam ſolam effugias : aliter apud Plinium in
epiſtolis ad Caninium Ruffum . Vnum ex
Vnus ex multis — multis : idem miſerum exponas . ¶ Sed quid
præcipue : cauſam docet : cur ſero ab amore
deſiſtant amantes.¶ Exemplo quemque do-
cent ſuo : proprio exemplo unoquoqꝫ id co-
gnoſcente . ¶ Pondus habere : habere effe-
ctum : nam falſo tibi iurant per deos:ex quo
docet amatorem quoqꝫ falli : quum credat
puellæ falſo iurãti:ꝙ eam amet.¶ Vt lapis:
ut ſcopulꝰ. ¶ Vndiqꝫ:fluctibꝰ exagitatꝰ.¶ Di-
uortia : ſeparationẽ ab amica.¶ Nec dic qd
doleas:nec etiam amicæ cauſam doloris ape
rias . ¶ Peccata : amice in te crimina . ¶ Ne
diluat :ne ea purget:& refellat.¶ Vt illa cau-
ſa:ut puellæ ratio.¶ Qui ſilet:qui non dicit
Satiſfacerẽ — probra puellæ.¶ Satiſfacere.Eſt aũt ſatiſface
re tm̃ facere :quãtum ſatis ſit irato ad uindi
ctam : ut docet Aſconius.Liuius libro ſexto.
Peccetur in quos: dum digni ſitis:quibus ita
ſatiſfiat.¶ Satiſfieri poſtulat: petiit:ut ſe pur-
get amica¶ Non ego dulichias:uitos aman
Dulichiæ ſagittæ — tes fatetur poeta ſe nolle furioſe occidere :
& ui ſedare . ¶ Dulichias ſagittas : aut eas in
telligit Herculis ſagittas : quas Vlyxes Du-
lichius accepit a Philotecte : & ad Troiam at
tulit:ut ĩ decimotertio meta. oſtendit Ouidi
us:aut eas: quibus Vlyxes procos interfecit.
Arcus Vlyxis — Scribit enim Homerus in uigeſimoprimo
odyſeæ Penelopenꝰ dediſſe arcum Vlyxes
procinis tendendum:dicens ſe illi nupturam
qui arcum tetendiſſet & ſagittam emiſiſſet :
uerum quum id facere nemo potuiſſet : Vly
xes : qui ſub habitu mendici latebat : arcum
tetendit:quem prius explorauerat:an eſſet ca
rioſus:procoſqꝫ ſagittis excuſſis occidit . Pro
pertius . Et ueteres arcus læto renouaſſe pro
coruꝫ. Erroreſqꝫ ſui ſic ſtatuiſſe modũ.¶ Tin
gere in amne faces : peruim faces cupidinis
extinguere.¶ Nec nos purpureas:nec aman-
tes retinebimus inuitos : quo minus euolẽt
ad quam uelint puellam .¶ Conſilium eſt
quodcunqꝫ cano : nos inquit nulli uim af-
ferimus : ſed conſilium damus uolentibus
ſanari . ¶ Sonuere lyræ : lyra enim Apollo
Lyra apollinis — uſus eſt : quam ex teſtudinis forma inueniſ
ſe Mercurium tradunt : & ea donaſſe Apol
linem : poſt Apollinis : cum Marſia : qua &
Arcus ſagittãdiqꝫ repertor Apollo — ſuperior fuit contentionem:poſtqꝫ ſumptam
præter æquum a uicto pœnam : pœnituiſſe
Apollinem dicunt:citharæqꝫ effractis cordis:
Scythicus — muſica aliquãdiu abſtinuiſſe:auctor Diod.¶ Sonuere pharetræ:pharetra.n.ex humeris Apollinis pende-
bat.Horatius. Voce dum terret uiduus pharetra.Riſit Apollo. Scribit Diodo.Apollinem arcus ſagit-
tandique extitiſſe repertorem:qua ex cauſa Cretenſes præcipue arcu delectati ſunt:quẽ Scyticũ uocant.

Quid ſi uos caſus aliquis cõducat in unum.
  Mente memor tota quæ damus arma tene.
Hic opus eſt armis:hic o fortiſſime pugna
  Vincenda eſt telo pentheſilea tuo.
Nunc tibi riualis:nunc durum limen amicæ.
  Nunc ſubeant mediis irrita uerba deis.
Nec compone comas:quum ſis ueuturus ad illã
  Nec toga ſit laxo conſpicienda ſinu .
Nulla ſit ut placeas alienæ cura puellæ.
  Iam face:ut e multis illa ſit una tibi.
Sed quid præcipue ueſtris conatibus obſtet.
  Eloquar exemplo quemqꝫ docente ſuo.
Deſinimus tarde:quia nos ſperamus amari.
  Dum ſibi quiſqꝫ placet:credula turba ſumus .
At tu nec uoces: quid enim fallacius illis.
  Crede:nec æternos pondus habere deos.
Neue puellarum lachrymis moueare caueto.
  Vt flerent oculos erudiere ſuos.
Artibus innumeris mens oppugnãtur amantũ
  Vt lapis æquoreis ũndiqꝫ pulſus aquis.
Nec cauſas aperi:quare diuortia quæras.
  Nec dic quod doleas clam tamen uſqꝫ dole.
Nec peccata refer:ne diluat ipſa caueto.
  Vt melior cauſa:cauſa ſit illa tua.
Qui ſilet eſt firmus qui dicit & iſta puellæ.
  Probra ſatiſfieri poſtulat ille ſibi.
Non ego dulichias furiali more ſagittas.
  Nec raptas auſim tingere in amne faces
Nec nos purpureas pueri reſecabimus alas.
  Nec ſacer arte mea laxior arcus erit.
Conſilium eſt quodcunqꝫ cano:parete monenti.
  Vt faueas cœptis phœbe ſaluber ades.
Phœbus adeſt.ſonuere lyræ ſonuere pharetræ.
  Signa deum noſco per ſua phœbus adeſt

¶ Confer amyclæis. Tiriam purpurẽ Laconia præſtantiorem eſſe docet poeta: ut ex puellis aliã alia pulchriorem eſſe per ſimilitudinẽ probet: ſcribit Plinius Rorẽ purpuræ ꝑcipiuũ eſſe Aſiæ: in Tyroni Enynge Africæ: & getulo littore occeani: in Laconica Europæ. ¶ Confer. cõpara. ¶ Vellus medicatũ: lanã tinctam. ¶ Ahenis amyclæis: uaſis laconicis. ¶ Murice cũ tyrio: cũ tyria purpura: quæ oĩuꝫ laudatiſſima hẽbatur: ꝓſertim ſi Dibapha erat: hoc eſt bis tinctã magnifico impẽdio. Eſt autẽ murex genus purpuræ: ut docet Plinius. ¶ Turpius illud erit: laconiã purpurã ĩtellige. ¶ Vtraq: & Iuno & Pallas. ¶ Sed tibi collatam: cõparatam: nam ex cõparatione quaq minus amicã placere poſſe oñdit. ¶ Tantũ iudicio: uide ne præ amore plus placeat amica q̃ par ſit. ¶ Scripta caue relegas. Docet qd ſit exiguum illud: qđ ſibi quoq profuiſſe dixerat. ¶ Scripta: tabellas ab amica antea miſſas ad amatorẽ accipe. ¶ Oĩa pone feros: oĩa ſcripta igni cremato. ¶ Ardoris ſit rogus iſte mei: iſte ſit finis: & ꝯſumptor mei amoris. ¶ Theſtias abſentem. Oeneus in magna frumẽti copia: quũ cæteris diis ſola Diana neglecta ſacrificaſſet: irata dea Calidonium aprũ ingenti magnitudine celebrẽ ad uaſtandã late patriam ꝓpinquam ĩmiſit: ad hunc delẽdum Meleager ætate: uiribuſq integer: pluribus aſſumptis ſecum ſociis: aprũ iaculatus: occiſæ beſtiæ præmiũ (id erat feræ pellis) oĩum cõſenſu tulit: quũ in uenatiõe Atalãta Schenei filia affuiſſet: eius amore captus: pellẽ ueluti laudẽ occiſæ feræ ſibi ꝯceſſit: quod factum: q una uenati fuerãt Theſtii filii ægre ferentes. Atalantæ p inſidias: cũ Arcadiam rediret: pellem abſtulere. Meleager puellæ auxiliũ ferẽs Altheæ matris fratres necauit: illa Meleagrũ execrata eſt: ab diis ĩmortalibus: q̃ eius uotũ exaudiuerũt: filio mortẽ imprecata. Fabulanť qdam Meleagri ortu: parcas noctu in ſomnis Altheæ dixiſſe: tũc uitæ Meleagri filii finẽ fore: quũ id lignum: is torris extinctus erat: combureretur: orto puero exiſtimãs in eius ligni cuſtodia filii ſalutẽ cõtineri: diligẽter cuſtoditum ſeruauit. poſtmodũ fratrũ morte irritatã torre cõbuſto: ferunt cauſam interitus filii extitiſſe: cuius facti poſtea: quũ eam pœniteret: laqueo uitã finiuit: auctor Diod. Fabulã etiam narrat Ouid. in met. Theſtias: Althæa Theſtii filia. ¶ Cæras amicæ: imagines cæreas. ¶ Carperis: delectatis: hoc modo: quia Protheſilai mariti cæreaꝫ imaginẽ Laodomia finxerat: dicente ipſa in ep̃lis. Dum tñ arma geris diuerſo miles in orbe. Quæ referat uultus eñ mihi cæra tuos: & paulopoſt. Hanc ſpecto: teneoq ſinu pro coniuge uero. Et tanq̃ poſſit uerba referre quæror: ſed cũ il le e naui egreſſus in libello troiano piiſſet. Laodomia audita mariti morte eius deſiderio ĩ amplexu imaginis cereæ expirauit. Seruius ſcribit: eã optaſſe: ut mortuĩ mariti umbrã uideret: qua re cõceſſa nõ deſerẽs eã: in eius amplexibus periit. ¶ Recreať admonitu foueť recordatiõe. ¶ Vulnuſq nouatũ. amor recrudeſcens. ¶ Scinditur: apitur. ¶ Firmis: amore pœne libertatis. ¶ Cã puſilla: parua cã.

Confer amyclæis medicatũ uellus ahenis
 Murice cum tyrio turpius illud erit.
Vos quoq; formoſis ur̃as conferte puellas
 Incipiet dominæ quemq; pudere ſuæ.
Vtraq; formoſæ paridi potuere uideri.
 Sed tibi collatam uincis utranq; uenus
Nec ſolam faciã mores quoq; cõfer & artes
 Tantum iudicio ne tuus obſtet amor.
Exiguũ eſt qđ deinde canã: ſed ꝓfuit illud.
 Exiguum multis: in quibus ipſe fui.
Scripta caue relegas blãdæ ſeruata puellæ.
 Conſtãtes animos ſcripta relecta mouẽt.
Omnia pone feros: q̃uis inuitus: in ignes.
 Et dic ardoris ſit rogus iſte mei.
Theſtias abſentem ſuccendit ſtipite natũ.
 Tu timide flãmis perfida uerba dabis.
Si potes: & cæras remoue: qđ imagĩe muta
 Carperis: hoc periit laodomia modo.
Et loca ſæpe nocent fugito loca conſcia ur̃i
 Concubitus: cauſas illa doloris habent.
Hic fuit: hic cubuit thalamo dormiuim9 illo
 Hic mihi laſciua gaudia nocte dedit.
Admonitu recreať amor: uulnuſq; nouatũ.
 Scinditur: & firmis cauſa puſilla nocet.
Vt pœne extinctũ cinerẽ ſi ſulphure tãgas
 Viuet: & ex minimo maximus ignis erit
Sic: niſi uitaris quicqd renouabit amorem.
 Flãma redardeſcet: quæ modo nulla fuit
Argolicæ cuperẽt fugiſſe caepharea puppes
 Teq; ſenex luctus ignibus ulte tuos.
Præterita cautus niſeide nauita gaudet.

¶ Flãma redardeſcet: renouabiť amor. ¶ Argolicæ cuperent. Docet a ſimili: loca: quæ nocent amanti: euitanda eſſe. Nauplius Palamedis pater: ut ulciſceretur filii necem: eleuata facula: ſignum dedit ex Caphareo Euboiæ ꝓmõtorio: Græcis naufragio laborantibus: qui credẽtes eos ignes indicare portum tutiſſimum: inter aſprimos ſcopulos naufragiũ fecerũt. Virg. Vltorq caphareus: & Proptius. Nauplius ultores ſub noctẽ porrigit ignes. Et natat exuuiis græcia præſſa ſuis. Solinus ſcri. Caphareum promontorium prominere in Helleſpontũ. ubi poſt illi excidiũ argiuaꝫ claſſem: uel Mineruæ ira: uel quod certior prodit hiſtoria: ſidus arcturi grauibus affecit caſibus. ¶ Teq ſenex. Nauplium Palamedis patrem dicit. ¶ Præterita cautus niſeide. Strabo in nono ſcribit poſt Cromyonem Scironides atticis finibus ĩminere petras: iuxta mare tranſitũ non relinquẽtes: ſuper eas autẽ uiam eſſe in Atticã atq Megaram ab Iſthmo

Vbi ros purpuræ ꝑcipuus
Purpura tyria
Dibapha

Tu loca quæ nimium grata fuere caue.
Hæc tibi ſint ſyrtes: acroceraunia uita.
Hic uomit epotas dyra charybdis aquas.
Sũt quæ non poſſunt aliquo cogẽte iuberi.
Sæpe tamen caſu facta leuare ſolent.
Perdat opes phædra: parces neptunne ne-
Nec faciet pauidos taur⁹ auit⁹ equos (poti
Gnoſida feciſſes inopem: ſapiẽter amaſſet.
Diuitiis alitur luxurioſus amor.
Cur nemo ē hecatẽ: nulla eſt q̃ cœpit hyrũ.
Nẽpe quod alter egens: altera paup erat.
Nõ habet unde ſuũ pauptas paſcat amorẽ.
Non tamẽ hoc tanti eſt: paup ut eẽ uelis.

ducentem: quo in loco Scironis res in monte geſtæ: latronumq;: & flectẽtes ad terrã arbores pinus fabu-
lis memorantur: quas Theſeus obtruncauit: a quibus locis extremis flantem: procellaſq; ſcientem ſæuũ
Misea ſeu Minois
Caurũ Atheniẽſes Sironẽ appellãt: ſecũdũ uero petras illas Scirõides idẽ ſcri. Minoã rupẽ prũpere i pe-
lagus Niſeæ portũ efficiẽs: fuit aũt Niſea Megarẽſiũ ẽporiũ: qd' etiã Minoa' uocabat: a qua poeta pcel-
loſũ mare & orã illã Niſeida appellauit. Potes ẽt: qd' magis placet: p Niſeida Scillã itelliger: q̃ eſt ſcopu
lus i freto ſiculo uerſus Italiã: ſub quo ſunt ↄcaua ſaxa: quo naues ui uentorum: æſtuq; fieri ipellunt lacerã-
turq;: de qua Circe apud Home. i. xii. Odyſ. ita Vly
xẽ alloquit. Duo ſunt ſcopuli: cacumẽ mõtes exu-
Scylla ſco pulus
perat: in qd nemo mortaliũ aſcẽdit unquã: imedio
ſcopulo ſpelũca Erebi iſtar: habitat illic Scylla mõ
ſtrũ imane: cui pter deũ occurreret nemo: aſpectu
triſtis: duodecĩ hẽt pedes: colla plonga: ſex totidẽ
capita: dẽtes triplici ſerie pectinatos: capita exerẽs:
belluas igẽtes piſcat. Fabulas hẽs apd Oui. in. xiiii.
Scyllæ forma
met. quã hic tñ more poetico ↄfũdit: uult. n. Scyllã
Niſi filiã i mõſtrũ marinũ: deide i ſaxũ: quod Niſei
da' appellat: fuiſſe ↄuerſã: id a nautis' uitari docet ẽt
Ouid. i meta. Eãdẽ fabulã ↄſundit ẽt Prop. eo car-
mine. Quid mirum in patrios ſcyllã ſeuiſſe capillos.
Cãdidaq; iguia uerſa i canes: & Virg. Quid loqr
ſyllã niſi: quã fama ſecuta eſt. Cãdida ſuccictã latrã
tib⁹ iguina mõſtris. Dulichias uexaſſe rates. Hæc ti-
bi ſint ſyrtes: Syrtes duo ſunt ſinus Aphricani ma
ris diſpari magnitudine: ſed pari periculo: uẽto enĩ
trahunt harenæ: uñ locus mõ uadoſus fit: acceden
te cumulo harenarum: mõ pfundior illic: alio depul-
ſis. Saluſt. Nã ppe duo ſũt ſinus in extrema Aphrica: ipares mgnitudine: pari natura: quorum loca pro-
xia terræ peralta ſunt: cetera interiora: ubi ſors tulit: alta alia: alia in tẽpeſtate uadoſa: nã in tẽpeſtate flu
ctus q̃ſi limũ harenã: & ſaxa trahũt & hic facies locorum mutat. Solinus quoq; ita ſcri. Cui pximi Cyrenẽ
ſes iter duas Syrtes: q̃s inacceſſas: uadoſũ & reciprocũ mare efficit: cui⁹ ſalis defectus: uel icremẽta: haud
pmptũ eſt deprehẽder: ita icertis motib⁹: nũc i breuia reſcidunt portuoſa: nũc in æſtib⁹ iundant iquie-
tis: ut Varro auctor eſt: p flabilẽ ibi terrã uẽtis penetrãtib⁹: ſubita ui ſpirit⁹ citiſſime: aut remouere maria
aut reſorbere. ¶ Hæc acroceraunia uita: effuge hæc loca: tãquã nautæ fugiũt ceraunia. Lucan⁹. Scopu-
loſa ceraunia nautæ. Summa timẽt: & Hor. Qui uidit mare turbidũ. Et infames ſcopulos acroceraunia
Ceraunia ſiue Acroceraunia
Sũt aũt Ceraunia: ſiue Acroceraunia (ut docet Serui⁹) mõtes Epiri: a crebris fulminib⁹ dicti: acros. n. ſum
mitas dicit: cheraunos uero fulmẽ: qa eorum ſummitas fulminib⁹ ifeſtat. Virg Aut Athon: aut rhodopẽ:
Carybdis
aut alta ceraunia tælo. Deiicit. ¶ Hic uomit epotas. Carybdis fœmia fuit uoraciſſima: ut Docet Ser. q̃ q̃a
Herculis boues rapuit: a Ioue dicit fulminata: & i maria pcipitata: unde naturã priſtinã ſeruat: nã ſorbet
Zanclæa
uniuerſa. Oſtẽdit aũt Carybdis añ urbẽ Siciliæ zãclæn paululũ in traiectu: a qua ipſa a poetis zanclæa
appellat: ei⁹ pfundũ qdẽ imenſum eſſe docet Strabo: quo iundatiões freti mirum imodũ nauigia detra-
hũt: magnas p circũductiões: & uortices pcipitata: qb⁹ abſorptis ac diſſolutis naufragiorum fragmẽta: ad
Taurominitanũ littus attrahunt: qd' ab huiuſmodi caſib⁹ coprian. i. fimũ appellãt. Tibull⁹. Nec uiolen-
Carybdis
ta ſuo ↄſumpſit in ore carybdis. Vel ſi ſub limis fluctu ↄſurgeret imo: Vel ſi iterrupto nudaret gurgite
pontũ. ¶ Sũt q̃ nec pñt. Diuitias & opulẽtiã amori etiã obeſſe dicit. ¶ Aliquo cogẽ. dã ſi cogã amatorẽ
diuitiis ſuis carer: ut ſanet: nõ parebit. ¶ Caſu facta. caſu diuitiæ amiſſæ: q̃ ſunt bona fortunæ. ¶ Leuare
ſolẽt: ſolẽt amorẽ tollere. ¶ Perdat opes phædra: ſi Phædra ſit ſine diuitiis. ¶ Parces neptũne nepoti: nõ
capiet priuigni Hippolyti amore: nec ille iterficiet a neptunno imiſſo tauro: nã quũ Theſeo uxor Phæ-
Hippolyti interit⁹
dra falſo accuſaſſet Hippolytũ Theſei filiũ: ex Hippolyta. Amazone: ꝙ eã de ſtupro interpellaſſet: The-
ſeus pater ab auo Neptunno petiit: fili⁹ diſcerperet: q quũ Troezena curru ueheretur: cornigero tauro a
Neptunno iprouiſo emiſſo: p terre factis eqs: & p aſperrima ſaxa curru ptracto excuſſus iteriit: ut elegã
tiſſime narrauit Ouidius in ultimo meta. Hippolyli iterit⁹ meminit etiã Cice. in officiis his uerbis. Nã
ſi: ut in fabulis eſt: Neptunnus: qd' Theſeo pmiſerat nõ feciſſet Theſeus: filio Hippolyto nõ eẽt orbat⁹.
¶ Taurus auit⁹: taurus Neptunni Theſei aui: Aegeus enĩ filius fuit Neptunni & Neropes. ¶ Gnoſida fe
ciſſes inopẽ: ſi Phædra pauper fuiſſet: potes hoc ẽt ad Paſiphaen referre. ¶ Cur nemo eſt hecatem. Heca
tes & Hiri exemplo docet amorẽ non pauperes: ſed potentiores ſubigere. Sunt qui non Hecaten: ſed
Hecalen legendũ putent: fuit enim Hecaleanus pauper: quæ Theſeum ſuſcepit hoſpitio. Apulei libro
primo meta. Contentus lare paruulo Theſei illius cognominis patris tui uirtutes æmulaueris: qui non
eſt aſpernatus Hecales anus hoſpitium tenue. ¶ Nulla eſt quæ cœperit hyrum. Hyrus itacenſis men-
dicus fuit: ſtultus: & magno corpore: qui (ut Homerus ſcribit) uapulauit ab Vlyxe: quum reuerſus in
ueniſſet eum in ueſtibulo ædium ſuarum: Hyrus appellatus e ſua loquacitate mendicãdi: nam Ameus
olim a matre dicebatur. Propertius. Lydus dulichio non diſtat crœſus ab hyro. ¶ Nõ tamen hac tanti

At tanti tibi ſit non indulgere theatris.
Dū bene de uacuo pectore cædat amor
Eneruant animos cytharæ: cantuſq; lyræq;
Et uox & numeris brachia mota ſuis.
Illic aſſidue ficti cantantur amantes.
Quid caueas actor: qd iuuet arte docet
Eloquar inuitus: teneros ne tange poetas.
Summoueo dotes impius ipſe meas
Callimachū fugito: nō eſt inimicus amori.
Et cum callimacho: tu quoq; coe noces.
Me certe ſappho meliorem fecit amicæ.
Nec rigidos mores teia muſa dedit.
Carmina quis potuit tuto legiſſe tibulli.
Vel tua cuius opus cynthia ſola fuit.
Quis potuit lecto durus diſcedere gallo.
Et mea neſcio quid carmina tale ſonant.
Quod niſi dux operis uatē fruſtrat apollo
Æmulus eſt noſtri maxima cauſa mali
At tu riualem noli tibi fingere quemquam
Inq; ſuo ſolam crede iacere toro.
Acrius hermionen ideo dilexit oreſtes.
Eſſe quod alterius cœperat illa uiri.
Quid menelae doles: ibas ſine cōiuge cre-
Et poteras nupta lætus abeſſe tua. (tem
Vt paris hāc rapuit: tū demū uxore carere.
Non potes alterius creuit amore tuus.
Hoc & in abducta bryſeide flebat achilles.
Illam pliſtenio gaudia ferre uiro.
Nec fruſtra flebat: fecit (mihi credite) atri-
Q d' ſi nō faceret: turpiter eēt iners: (des
Certe ego feciſſem: nec ſum ſapientior illo.
Inuidiæ fructus maximus ille fuit.
Nam ſibi quod nunq̄ tactā bryſeida iurat.
Per ſceptrum: ſceptrū non putat eē deos
Dii faciant poſſis dominæ tranſire relictæ
Limina propoſito ſufficiantq; pedes.
Et poteris: modo uelle tene: nūc fortiter ire
Nunc opus eſt celeri ſubdeř calcar equo
Illo lotophagos: illo ſirenes in antro.
Eſſe puta: remis adiice uela tuis
Tu quoq; qui quōdā nimiū riuale dolebas
Vellem deſineres hoſtis habere loco.
Hunc certe quāuis odio remanēte ſaluta.
Oſcula quū poteris iam dare: ſanus eris

ē: nō tn̄ tāti facis amoris remediū: ut uelis paup eē. ¶ At tāti tibi ſit: at tāti facias nō frequētař theatra: quo ad ꝯualueris: q̄ tāti facis amoris iugū ponere. ¶ Nō īdulgere theatris: nō frequētare theatra: ī quibus molles & laſciuæ res agitari ſolēt: ꝓpertius. O nimis exitio nata theatra meo. ¶ Cātuſq;: rythmi ¶ Et ex uox: uerba laſciua cātantiū in theatris. ¶ Et numeris brachia mota ſuis. Saltatiōes illas & molles geſticulatiōes dicit: q̄ in theatris fiebāt: Propert. Siue aliqs molli deducit brachia geſtu. Cādida: ſeu uarios īcinit ore modos. ¶ Ficti amātes: n̄ ueri amātes. ſed ficti: ut ī argumētis comœdiaꝝ ītroducunř ¶ Quid caueas qd uites tāquā dānoſū: nā comœdia eſt uitæ ſpeculū. ¶ Actor: comœdus. ¶ Quid iuuet. qd ꝓſit. ¶ Teneros poetas: elegos: & molles dicit. ¶ Meas do. meos libros. ¶ Callimachū fugito. Callimachus in elegia prīceps habeř Fabii iudicio: fuit autē Cireneus: ut docet Stra. a Batto oriūdus. ¶ Nō eſt inimicꝰ amori: qa res amatorias & laſciuas ſcripſit uerſu elegiaco: nā Lydē amauit: de q̄ Elegias ſcripſit ¶ Tu quoq; coe noces. Philetas ēt ex Coo īſula ī mari Carphatio Elegiā ſcripſit & ī eo ſcribēdi generř ſecūdas tulit: ut Fabius docet: huius ēt meminit Stra. quē alioꝝ ſcriptoꝝ criticū fuiſſe dicit: Battida amauit. Oui. de ſine titulo. Nec tantum clario lydæ dilecta poetæ: Nec tātū coo Battis amata deo. ¶ Me certe ſappho. Sapphꝰ opera erāt laſciua: unde & ī arte amādi ita ſcripſit. Nota ſit & ſappho: qd. n. laſciuiꝰ illa. ¶ Meliorē amicæ: amicæ magis placidū. ¶ Teia muſa. Anacreon poeta: patria Teiꝰ. ¶ Carmina Tibulli. De Tibullo & aliis poetis plura diximꝰ in libris de arte amādi. ¶ Cuiꝰ opus Cynthia ſola fuit. Propert. quoq; nō tuto legi poſſe ab amatore ꝑcepit. ¶ Durꝰ: diſce abire qui mollis fiat. De gallo poeta antea dictū eſt. ¶ Neſcio q̄d tale: neſcio qd ſimile & laſciuū. ¶ Aemulus: riualis: ſolā amicā ſine ullo amāte. ¶ Acriꝰ hermionē: exemplis docet amorē æmulis ardētiorē fieri. ¶ Alteriꝰ uiri: Pyrrhi Achillis filii. ¶ Ibas ſine ꝯiuge cretē: nā quū Paris Spartā nauigaſſet: a Menelao ſuſceptꝰ ē hoſpitio: q̄ Helenæ uxore hoſpitis curam mādauit: ip̄e uero in Cretā nauigauit cū reliqs Minois ꝓnepotibus accitus ad diuidēdas Atrei opes. Viro pliſtenio: Agamēnoni Pliſtenis filio. ¶ Nec fruſtra flebat: nec fruſtra Achilles. ¶ Atrides fecit: agamēnon rē hūit cū Bryſeide. ¶ Fuit ma. fru. fuit maxīa utilitas: nā ſibi ꝙ nūquā tactā Bryſeidā: Agamēnō ī. 9. Iliados Homeri cū maximis muneribꝰ pollicef: ſe ēt Bryſeida q̄ Achilli eripuerat: remiſſuꝝ eāq; ītegerrimā oīo: & q̄ nūquā ſecū: aut ī eodē cubili iacuit aut more uirorū mulierūq; fuiſſe ꝯmiſtā magnū iuſiurādū īterponit ¶ Sceptrnm nō putat eē deos: qa credit aliud eſſe iurař p ſceptrū: aliud p deos: ſceptrū. n. Agamēnōis Vulcanꝰ fabrefecerat: Iouiq; dederat: Iuppiter poſtea Mercurio: Mercurius Pelopi: Pelops Atreo: Atreꝰ morte reliq̄rat Thieſti: Thieſtes uero Agamēnōi: ut īſigne eiꝰ regis foret: q in Argo: ſuiſq; īſulis ditionē teneř: auctor Home. libro Iliados ſecundo. ¶ Modo uelle tene: modo teneas tuam uoluntatē adeūdi amicam: ut ſit uerbum pro nomine: ſic & Perſius. Velle ſuum cuiq; ē. Vel tene uelle: tibi pro

Callimachꝰ lydē amauit

Battida Philetas amauit

Sapphus opera

pone,trāſire uelle amicæ conſpectū.¶ Nūc fortiter ire:nunc opus eſt forti aīo trāſire amicæ limīa.¶ Ill o lotophagos.Lotophagi fuere pp̄li Africæ hītantes Meningē īſulā:ut ſcribit Strabo:ſic appellati qm̄ co medūt lotō:q̄ eſt arbor ferēs fructū ſuauiſſimū:& tā dulcē cibū(ut auctore Plin.ī lib.xiiii.)nomē ēt gēti terræq; dederit:nimis hoſpitali aduenaꝝ obliuione pr̄iæ:nā Vlyſſes ī Africā delat⁹ ſocios ſiſcitatū miſit: qui guſtata Loto nūquā renūciare:aut redire curabāt.cibi.n.ſuauitate ſuoꝝ obliti erāt:quos Vlyſſes īul tos ad nauē reduxit:uñ Silius lib.iii.ita ſcri.Quos ſucco nobilis arbor.Et dulci paſcit lotos nimis hoſpi-ta baccha. Scribit Plinius loton arborē naſci circa Syrtes:atq; Naſamonas: paulo maiorē pyro:fructū fabæ magnitudīe:colore croci:admirādæ ſuauita-tis:quæ ī Italiā trāſlata naturā mutat. Hero.ēt ī lib. iiii.ſcribit Lotophagos Gindanoꝝ orā ī'mare por-rectā coluiſſe:q e'ſolo loti fructu uictitabāt:q fruct⁹ eſt īſtar fructus lētiſci:ſuauitate aſſilis fructui palma rū:& ex eo fructu Lotophagos uinū facere ſolitos fuiſſe:idē auctor eſt.¶ In illo antro: in amicæ aditu: De Sirenib⁹ dictū eſt.¶ Adiice uela:ociſſime trāſeas ¶ Nūc quoq; uel nimiū.Docet ēt riualē nō hn̄dum eſſe loco inimici:ut antea.¶ Ecce cibos etiā . Cibos quoq; libidinē īcitātes uitādos eē dicit. ¶ Daunius bulbus.Bulb⁹ ex Apulia:quē poſt Africanos laudat Pli.lib.xix.¶ An uenit Megaris . Megara urbs fuit Atticæ:de qua Pauſanias lib.i.ita ſcri.Boetii Mega-reū Neptūni filiū:q Onthē urbē īcolebat Boetioꝝ exercitū Niſo ſubſidio ueniſſe referūt:aduerſus quē Minos bellū gerebat:hūc ī pugna cecidiſſe:ibiq; ſe-pultū urbi nomē feciſſe:quū antea Niſa diceref.Ad dunt Megarēſes.xii poſt captā Phoronei filiū ſecu-lis Lelegā ex Ægypto ꝓfectū regnū obtinuiſſe:eoq; regnāte Lelegas uocitatos fuiſſe . Illud ēt addimus Megarēſes alterā arcē hūiſſe Alcathoen noīe:ab Al cathoe Pelopis filio cognoīatā:nā ad eā aſcēdētib⁹ ad dextrā Megarei monumētū poſitū eſſe:Eā Apol lo ī grām Alcathoi ꝯſtruxit:qm̄.n.ſub q̄dā muri pte lyrā depoſuiſſet:neruoꝝ ſonū lapis attraxit:ut pau-ſanias & palephat⁹ ſcribūt:uñ Oui.ī met. Alcathoē arcē nō urbē fuiſſe ītelligit:ut Tortellius uoluit:at q; eū ſecuti lr̄aꝝ q̄dā ignari. ¶ Erit noxius:erit no-cēs.¶ Erucas ſalaces:erucā herbā libidinē incitātē: ¶ Vtilius ſu.acuē.lu.ru.Rutā(ut Pli. docet li.xx.)Pythagoras oculis noxiā ꝑutauit falſo:qm̄ ſculptores & pictores hoc cibo uſos ſcribit oculoꝝ cā:eadē gn̄atiōes īpedit:iō ꝓfluuio gēitali daf:& uenerē crebro p ſōnia īmaginātib⁹.¶ De Bac.mu.de uino a Baccho repto.Scri.eni.Diod.i.l.Diony.uini fuiſſe īuēto-rē ī Nyſa:q̄ plātādi:ac uini ꝯficiēdi:ſeruādiq; & ex alio trāſferēdi uſum edocuit.¶ Spe breuius quā ſpes. ¶ Meos monit⁹:mea ꝑcepta de mūere Bacchi¶ Stupeāt:torpeāt:ſenſu careāt¶ Nutrif uē.Docet amorē uino accēdi:& īminui:ut ignis uēto.¶ Lenis aura:placidus uētus.¶ Aut nul.ebrie.aut nihil:aut īmodice bibas¶ Si q̄ ē iter utrūq;:ſi q̄s pce biberit¶ Exegi:ad calcē deduxi¶ Feſſæ date ſerta carinæ:poſt quā op⁹ cœptū ad finē pduxit poeta:iā ꝗeſcēdū eſſe dicit:qđ faciūt etiā nautæ:quū portū attigerit. Virgi.ī'prio geor. Ceu feſſæ: quū iā portū tetigere carinæ.Puppib⁹ & læti nautæ īpoſuere coronas. ¶ Pia uota pias preces.¶ Meo carmine:meis præceptis:quibus remedia amoris deſcripſi. FINIS.

Lotophagi (margin) — *Megara* (margin)

Ecce cibos etiā:medicinæ fungar ut omni
Mūere:quos fugias quoſue ſeq̄re:dabo
Daunius an libycis bulb⁹ tibi miſſus ab oris
An ueniat megaris:noxius omnis erit.
Nec minus erucas aptū eſt uitare fallaces.
Et quicquid ueneri corpora noſtra parat.
Vtilius ſumas acuentes lumina rutas
Et quicq̄d ueneri corpora noſtra negat.
Quid tibi ꝑcipiā de bacchi mūere queris.
Spe breuius monitus experiere meos.
Vina parāt aīos ueneri:niſi plurima ſumas.
Et ſtupeant multo corda ſepulta mero.
Nutritur uento:uento reſtinguitur ignis.
Lenis alit flāmas grandior aura necat.
Aut nulla ebrietas:aut tāta ſit:ut tibi curas
Eripiat:ſi qua eſt inter utrunq; nocet.
Hoc opus exegi:feſſæ date ſerta carinæ.
Contigimus portū:quo mihi curſus erat
Poſt modo reddetis ſacro pia uota poetæ.
Carmine ſanat⁹ fœmina uirq; meo.

P.OVIDII NASONIS DE REME DIO AMORIS. . FINIS.

Habes Frāciſe Generoſe Enarratiōes nr̄as ī Ouidiū de arte Amādi:& de Remedio Amoris.q̄s celerius aliquāto quā'fuerat ꝯſiliū tuis precib⁹ emiſim⁹. Volebā eni uti Horatii ꝯſilio:q̄ ī arte poetica docet nō ꝑcipitādā eſſe editionē:ſed'in nonū annū premēdā.Quare ſi q̄d deſiderabif .id tibi:& quotidiano tuo ꝯuitio aſcribito.Si quid uero immutatione litterarum ſyllabarumue aliquid deprauatum inueneris: id nō mihi:uerum difficili impreſſorum correctioni imputato. Vale.

Enarratiōes in Ouidiū de arte amandi.& de remedio a moris diligenter:& accurate compoſitas a Bar-tholomæo Merula Mantuano impreſſit Venetiis uir ſolers & induſtrius Ioānes de Tridino alias Tacui nus. Anno ſalutis.M.cccc.ix.die.xix.Septēbris.Leonardo Lauredano Duce inclyto ac fœliciſſimo.

A B C D E F G H I Omnes ſunt terni ꝑter I qui eſt duernus.

M. ANTONII ANTIMACHI MANTVANI CARMEN

Naſo corinna tuos expertus ſæpe calores.
Et q̃ fallaces ſint in amore doli.
Edidit excultos ac callidus arte libellos:
Quo facile ad dñ am quiſq; teneret iter:
Scripſit & accenſos quæ nam medicina furores.
Tollat & illato uulnere præſtat opem .
Quæ facili q̃uis ſint ſcripta poemata uerſu
In multis fuerant non bene nota locis:
Ad modo diſcuſſit merulæ ſolertia docti
Non exploratum quicquid habebat opus.
Huic igitur tantum debere fatentur amantes:
Naſoni quantum pallida turba ſuo.

DOMITII PALLADII SORANI CARMEN

Quod puer incautos quondā pharetratus amātes:
Impulit ad ſæuæ tela cruenta necis.
Quot laqueis periere fero ſub amore iacentes.
Quot rapuit miſeros æſtus & unda uiros
Sæuus amor quondā factus nunc mitior armis
Leniter offendet pectora uincta ſuis.
Namq; modum facileq; uiā docet artis amādi.
Hoc opus: Aſt aliud uulneris edit opem
Multum docta cohors ueneriq; obnoxia pubes
Ingenio debet naſo poeta tuo.
Nec minus interpres eadem tibi merula debet:
Quot per te multis quæ latuere patent.
Ergo tibi innumeras tanto munere grates
Merula culte tibi turba latina refert.

TABVLA VOCABVLORVM HVIVS OPERIS.

Ars char.2.
Autumedon char.2.
Argo char.2.
Aſora 2. 16
Area 3
Admiſſum 8
Aethiopes 3
Aſſyria 3
Apollinis porticus 3
Adonis 4
Appia aqua 4
Appia uia 4
Aedes ueneris 4
Auſpicium duplex 6
Auguſtus pater p̃riæ 6
Auguſtus in deum 7
Aquæ baianæ 8
Artemiſium 8
Agamēnonis mors 9
Allia fluuius 10
Allienſis dies 10
Atri dies 10
Acontii & cydippes fabula 11
Alæ uel axillæ 12
Ariadna in ſidus 13
Arctophylax uel boo-tes 13
Adamas 14
Achillis haſta 15
Actor 15
Arctos 17
Aſtyphalæa 17
Aemonia 17
Atlantæ duæ 19
Aſtragalus 19
Aſtragalizantes 19
Apollo paſtor 20 21
Aonia 21
Aegiſtus 22 41
Athos mons 23
Andromache 25
Arma achillis 26
Amphiaraus 27
Admetus alceſtis 27
Ariadnes fabula 28
Angues exuunt ſenectam 28
Aiacis ſcutum 28
Apollinis palatini templum 29
Alpes 29
Acides herculis muſarum 29
Amethyſtin⁹ color 30
Aluta 30
Alutarius piſcis 30
Analectides 31
Antiopes fabula 32
Arion 32
Anacreon 32
Aqua lethea 32
Aqua uirgo 33
Agrippa auguſti gener 33
Apelles co us 33
Appiades leæ 34
Aconitum 34
Aetneum fulmen 35
Adultera clauis 36
Adulterina moneta 36
Ammon 38
Alectus 40
Aſſero 40
Aſſertor 40
Autor carminis heroici 40
Alea 41
Aleones 41
Alueatia 41
Aegis 43
Agere reum 44
Arneus 50
Appias & appiades 48
Arcus & eɐ̄ iuētor 48
Bacchus 6
Bacchi cornua 7
Baiæ 7
Baianæ aquæ 8
Byblidis fabula 8
Bacchi inſtīa chori 12
Bacchi currus 13
Bacchi ſacra 13
Buſiris 14
Bootes 17
Bulbi 22
Bona dea 31
Clio 2
Clius gtūs græcus 2
Corynthia porticus 3
Cærimoniæ iudaicæ 4
Conſaudia 4
Circus 5
Circenſium factiōes 5
Craſſi: & publii mors 6
Caius & lucius 6
Cnoſos 8
Cidon 8
Creta 8
Cretenſes mendaces 8
Cretenſis europa 9
Calendæ martiæ 10
Circenſes ludi 10
Capella olenia 10
Cauſari 11
Cybele: & ei⁹ noīa 12
Campi martii certamina 12 33
Coronarum uſus in cōuiuiis 13
Capilloꝝ laus 14
Caliſto in urſam, 17
Clarius deus 17
Calydne 17
Circe 18
Calypſos inſula 18
Chaonia 18
Cubus 19 32
Canis 19
Cous 19
Chius 19
Calculus: ſeu latro 19
Canicula 19
Caniculæ effectus 19
Caſtaneæ heracleoticæ 20
Corona 20
Cos īſula. ſiue cæa 20
Cæa ueſtis 20
Calamiſtrum 20
Columbaꝝ oſcula 22
Chaos 23
Ceruoꝝ fœminæ 23
Canon coitus 23
Concha 23
Columbæ 24
Cærimoniæ Samothracum 24
Canephoræ 25
Canum æs 25
Cenſuræ officiū 25
Cellæ uinariæ 26
Calchas 26
Ceruaꝝ ſenecta 28
Capitolium 29
Capitolium euerſum. & inſtauratum 29
Curiæ duoꝝ geneꝝ 29
Cyllenius 29
Capilli externi 29
Cæſius color 30
Cæruleum 30
Caucaſus 30
Caicus 30

Cydnus 30
Crocodilea & eorum uſus 31
Cachinnus 31
Cantilenæ ægyptiæ & gaditanæ 32
Callimachus 32
Cornelius gallus 32
Corona naualis 33
Circa ſolis filia 42
Cicuta 34
Cynthia 35
Crinitus arbor 42
Citheris 35
Calamus aucupatorius 42
Corinnæ duæ 35
Cyris 40
Commercium 35
Cythorus 37
Cytiſus 37
Culta 37
Caſus foliorum autumno 37
Corniges 48
Cygni fabula 48
Currus ueneris 48
Cauſa 48
Cotonea & cydōia 47
Cephalus 47
Comœdia 44
Cothurnus 44
Callimachus 44
Contagium 47
Contagio 47
Contages 47
Calchas 46
Ceraunia 49
Carybdis 49
Danaus & ægyptus patrueles 3
Dianæ lucus 8
Diana nemoralis 8
Danae 9
Diſtinctus 11
Declamare 11
Dea uel naxos īſula 12
Deponere 14
Depoſitum 14
Deidamiæ fabula 14
Dædali fabula 17
Dolon 13
De mundi & hominem origine 22
Diuiduum 23
Dodonæum iouis templum 24
Dione 24
Deportare 24
Dolia terræ infodiebātur 26
De fluuiū capilloꝝ 29
Danae cum perſeo reptata a dicte 30
Dircæus fons 32
Deus in poetis 35
Daulos 40
Dibapha 49
Ephebeia 5
Euphrates 7
Ephyra 9
Euchius 13
Eurytus cētaurus 13
Eryx 22
Epimenidum 22
Elemētoꝝ origo 23
Elephantidos libelli 26
Eriphile 27
Euadne 27
Endymion lunam amauit 28
Eſopum 30
Ennius tarētinus 34
Elegia 44
Euanidus 48
Faces cupidinis 2
Frutex 3 31
Forum triplex 4
Fori 5
Flabellum 5
Ferulæ 13
Faſtus 15
Flumen 48
Gargara 3
Galli totum corpus eradebant 7
Galloꝝ ululatus 7
Gemini 16
Gemelli 16
Gauſape 20
Gorge 26
Glaucus color 30
Glaucum 30
Glauce 30
Gorgonum gens 35
Gēmatus 39
Heſiodus 30
Hædi 10
Hircus ī alis cubat 12
Hymenæus 13
Hermione 16
Hippomanes 17
Hecate 18
Hylas 18
Hercules cœlum ſuſtinuit 19
Hypſicratea 27
Hermione 28
Harmonia 28
Herculis ædes 29
Hercules triūphalis 29
Hercules muſagetes 29
Hercules puſillus 29
Hercules maximus 30
Hercule ſaꝑ circum maximum 30
Helleſpontus 30
Hyalus 30
Hiſtriōicæ artis q̄ſtus 33
Heſpera 35
Hoſtia 35
Holor 38
Homeromaſtix 43
Hippolyti interitus 49
Hecile 50
Hyrus mēdicus 50
Inſtita 2
Ioppe 3
Indi æthiopes 3
Intonſi romani 4
Ida 8
Iaſon crenuſam duxit uxorem 9
Innocuum 14
Io pæan 16
Icarium mare 17
Ionia 19
Iuglandes 20
Iaſonis mors 21
Illyrii 25
Iaculi exercitatio 23
Ignis ueſtæ īextinctꝰ 24
Iacta eſt alea 41
Inſitio 42
Inſerendi modi 42
Iambicum carmen 44
Liuia porticus 8 33
Linea 5
Ludus 5
Ludi gladiatorii 5
Lydi 7
Lucus 8
Libum 11
Lynx 13 15
Lyncei ocelli 13
Lyncurium 15
Leones 19
Lydoꝝ inuenta 19
Lydia 19
Lepus 23
Lepores fœcundi 23
Lemnos inſula 24
Lex fal. 24
Lyra inuenta 29
Leletanum uinum 36
Laurus 37
Leucas 42
Lorica 43
Lotophagi 50
Lyra appollinis 48
Limbus 2
Muſæ theſpiades 2
Metæ 3
Methymna 3
Marmora pegrina 3
Memphis 4
Megaleſia 5
Megaleſiaca pompa 5
Mors craſſi & publii 6
Murex 7
Matronalia 10
Matris deū & liberi p̄ris ſacra coīa 12
Mimallonides 12
Myrica uel geneſta 16
Magica uanitas 17
Marſi 18
Mæonia 19
Mæran 19
Medeæ ira ī Iaſonē 20
Megara 22
Mel atticum 22
Mellis uſus 22
Macrobii 23
Mons ſanctus 23
Myrto coronabant̄ poetæ elegi 26
Margaritæ 29
Maria ſtrata 29
Mellinum 30
Myrones duo 31
Mutilum 31
Mulier ſine capillis 31
Muri thebani 32
Myrtus & eiꝰ gña 37
Mars & eiꝰ iuētū 39
Medea filios iugulauit 40
Medecinæ iuētor 40
Magicæ artis p̄ſtigia 42
Megara 50
Nimbus 4
Naumachia auguſti 6
Natales 6
Numina in exercitu præferebantur 7
Naphtha 9
Nili irrigatio 14
Nilus antea ægyptꝰ uocabatur 14
Nili iuſtū īcremētū 14
Nauigādi p̄ncipatꝰ 17
Nireus 18
Nuces 20
Nouale 21
Nequitia 21
Nugæ 21
Nuclei pinei 22
Neſtoris facundia 26
Nabliū ſiue nauliū 32
Naualis corona 34
Nemeſis 35
Neritus 42
Neritum 42

Narytia uel locris in ca-
labria 42
Nauſea 43
Neminē mali exptē 47
Nyſea ſeu minois 49
Oſcines ꝑpetes 6
Obeliſcus 10
Olympia 15
Orionis fabula 15
Orionis amicæ 15
Orionis fabula 17
Odryſaꝝ gens 18
Oua 22
Orpheus 32
Octauia porticus 33
Operari ſiſtrum 36
Perſeus 3
Porticus perſei 3
Pōpeiana porticus 3 33
Porticus octauiæ 3
Pōpa megaleſiaca 5
Pallium 5
Puluinar 5
Puluinus 5
Perſæ 6
Parthi ab augusto do-
miti 6
Pugnare 6
Perſis 7
Paridis iudicium 7
Poſſideanæ 8
Paſiphaes fabula 8
Paſiphae 9
Phaeton 9
Phoenix occæcatus 9
Phinei fabula 9
Pleiades uł uergiliæ 10
Priamus hectorem rede
mit 11
Pauo 14
Prophanum 14
Perilli cruciatus 14
Phœbes & ilariæ fabu-
la 14
Patroclus 15
Proteus 16
Paean 16
Philtra 18
Phaſias 18 21
Procyon 19
Phaſis 18 21
Philtra 18
Pheræ 20
Philace 21
Philacides 21 27
Philaceia 21 37
Progues ſcæuitia in fi-
lium 21
Piper 22
Pyretrum 22
Pelaſgi 22
Pinus acuta 22
Paphos 24
Palæpaphos 24
Poena aperientis cras;
alienas, 24
Perſeus accepit talaria a
mercurio 25
Pyx illyrica 25
Platanus 26
Platano 26
Pentheſilea 27
Penelope 27
Proteſi laus 27
Pagaſæ 27
Pagaſea nauis 27
Phyllis in amygdalū 28
Phylla 28 38
Palatium 29
Purpuræ color du-
plex 30
Phryxi & helles fabu-
la 30
Plectrum 32
Pſalterium 32
Philetas 32
Propertius 32
Pilæ ludus 33
Parethonium 33
Pallas tibiā abiecit 35
Poetæ habēt cōmercia
cum diis 35
Procridis fabula 37
Pinus culta 37
Propinquiores mortuis
oculos claudebāt 38
Phylleius 38
Præcordia 40
Philoctetes 40
Perſeides herbæ 42
Pix naritia 42
Petulans 43
Peragere reum 44
Plotis nympha 45
Procris 45
Puteal 47
Porta colina ſeu ſala-
ria 46
Purpura tyria 49
Quattuor ludoꝝ gña ī
græcia & eorum præ
mia 15
Quid coitus ꝑſtat 23
Qñ halitus uiolat 30
Quintus ennius 34
Qūo eximūt mella 41
Qñ eſt inſerendum lu-
na ſitiente 41
Quæ pro quia 47
Romuli ſignum 5
Rex nemoralis 8
Res eſt in uado 11
Rhœſus rex thraciæ 18
Rerum initia 23
Roſa 28
Roma aurea 28
Ræticulū teſtudineū 29
Rebellis 42
Rectus iambicus 44
Reus 48
Roſmarinum ſiue liba-
notis 37
Stola 2
Sabbatum 4 10
Sol in leone 3
Scæna 4
Sabinaꝝ numerus 5
Scamna 5
Sortilegia ī circo 6
Scylla nyſi 9
Scylla p[illegible]orci 9
Saturnalia 10
Sabbatū dies ſaturni 10
Superſtitio 11
Spes 11
Satyri 12
Silenus 12
Scyros inſulos 15
Stamen 15
Subtegmen 15
Samos inſula 17
Simois 18
Soleæ ſeu crepidulæ 19
Sacrum iſidis 21
Saturea 22
Salax 22
Simus 23
Silones 23
Simonis nomen 23
Samothracia 25
Steſichorus poeta 28
Scutum aiacis 28
Saturnium 29
Segmenta 30
Segmentatus 30
Segmentarii 30
Strymon 30
Strymones grues 30
Seriphos 30
Stibium 30
Sinopis 30
Sidon 31
Sidones 31
Sirenes 32
Siſyphus 32
Sapphicū carmen 32
Seruoꝝ noīa 32
Sol in uirgine 33
Spica ciliſca 34
Succincta pineta 37
Scyllæ fabula 40
Sabbati obſeruatio 42
Sortes iaciebant aliquo
profecturi 42
Sulphur & eius gña 42
Sub titulum aliqd mit-
tere 43
Scazon 44
Sithonis 47
Satiſfacere 48
Scythicus 48
Scylla ſcopulus 49
Scyllæ forma 49
Sapphus opera 50
Tiphys 2
Theſſalia 2
Theſpiades muſæ 2
Templum ſidis 4
Thymum 4
Theatra marmorea 4
Theatrum 4
Tibicines 4
Tibicen 4
Tibiarum muſica 4
Tirynthius 6
Triumphi fortuna 7
Tigris 7
Tyros olim inſula 20
Tria gña cauſaꝝ 11
Tamarix 16
Theſei ariadnes phedræ
fabula 12
Talus 19
Taloꝝ inuentor 19
Tardipes 24
Tunica 20
Theſmophoria 24
Torua meduſa 20
Tantali fabula 25
Tantali ſupplicium 25
Terapne 28
Tarpeium 29
Tyrus inſula 30
Terentius 32
Tyberis tuſcus 33
Thamyras 33
Trieterica 37 47
Thyrſus 37
Tripodes 38
Tepidum 39
Titulus 39
Telephi hiſtoria 39
Trophæa 41
Templum ueneris eryci
næ 46
Toga laxa 48
Vitta 2
Venus aſſy-
ria 3
Via appia 4
Vela in thea-
tris 4
Vino ſpargebā
tur theatra 4
Vini natura 7
Vnionū uſus 11
Verba qb⁹ ī di-
uortiis utebā
tur 19
Venus 19
Vbraculū ſeu
umbella 19
Venus eryci-
na 22
Vulcanus clau
dus 23
Vulcanus in lē
num præcipi-
tatus 24
Virus uirulen-
tus 27
Ven⁹ nuda 31
Vmbri 32
Vari 32
Varici 32
Varrōes duo 32
Vnguentū nar
dinum 34
Vindicta 36
Ven⁹ uulnera-
ta a diome-
de 39
Victricus 39
Vbi terei faci-
nus perpetra-
tum 40
Vindico 40
Vrbanus 43
Vrbanitas 43
Vadari 48
Vn⁹e mſtis 48
Vberos purpu-
ræ ꝑcipu⁹ 39
Xerxes 39
Zetus & am-
phion 32
Zoilus libros
in homerum
cōpoſuit 43
Zelotypia 46
Zanclea 49

FINIS.

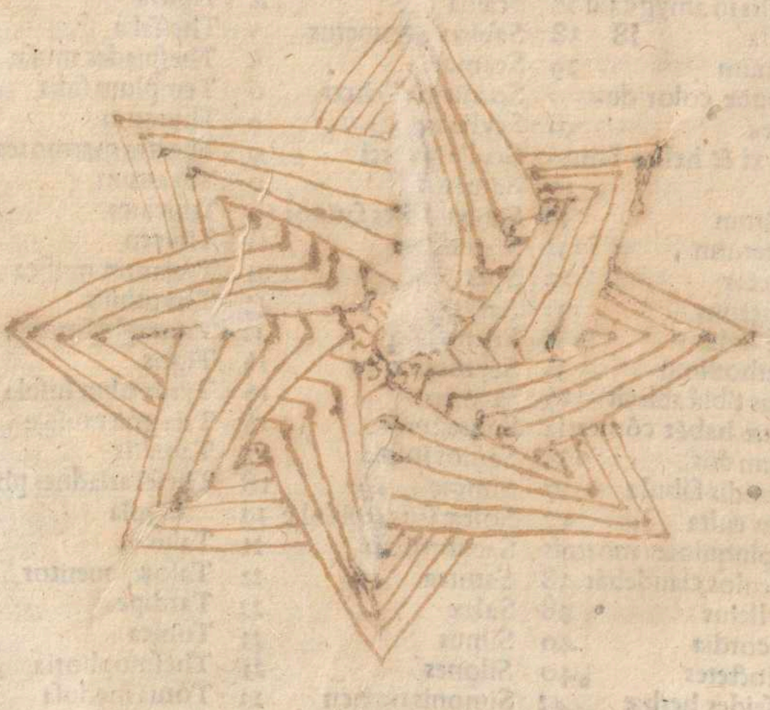

30000

7

Z
4'15K237
RARA
X13<6686023700016

15
K
237

Rara

OVIDIO ~ DE ARTE AMANDI ~ 1509

Freie Universität Berlin